

Friedrich Gerstäcker

A halott útvámszedő

10 elbeszélés

Friedrich Gerstäcker: Der tote Chaussee-Einnehmer
(címadó elbeszélés)

Hungarian translation © Nagy Károly, 2014

ISBN 978-963-89793-2-2

Előszó

Friedrich Gerstäcker német író, utazó (1816-1872) kalandos életet élt. Élményekben gazdag élete, személyesen átélt kalandjai kétségtelenül befolyásolták műveinek alaphangulatát.

21 éves korában indult útnak, világot látni. Amerikába ment, ahol kezdetben fűtő, matróz, farmer, szakács, ezüstműves, favágó és szállodai alkalmazott volt, aztán a városi életet inkább a vadonnal cserélte fel, vadász lett. Hátán hátizsákkal, kezében puskával hosszú magányos vándorlásai során az erdőlakók életét élte Észak-Amerika vadonjaiban.

Úgy vált közismert íróvá, hogy nem is tudott róla. Erről így ír:

„Amerikában természetesen semmi mást nem írtam, mint leveleket anyámnak, és azért, hogy valami rendszer legyen a dologban, naplófélét vezettem. Amikor Louisianában sikerült megkeresnem a hazaúthoz szükséges pénzt, New-Orleansban egy német hajóra szálltam. Megérkeztem Brémába, és egy napig Braunschweigben maradtam, hogy ott, ahol átéltem fiatal éveim legnagyobb részét, meglátogassam régi barátaimat. Megkérdezték tőlem, hogy én vagyok-e az a Gerstäcker, aki úti kalandjairól a Robert Heller által szerkesztett *Rosen* című lapban publikál. Persze tiszta lelkiismerettel nemmel válaszoltam, hiszen épp most érkeztem vissza erdei útjaimról és sem a *Rosen*, sem pedig más német lapot nem ismertem. Barátaim azonban, akik olvasták ezeket a cikkeket, saját életem egyes eseményeiről számoltak be, ami nem csekély csodálkozást váltott ki belőlem, hiszen miként válhattak ezek ismertté?

A rejtély csak Lipcsében oldódott meg, ahol találkoztam anyámmal. Naplómát ő adta át Robert Hellernek, aki írásaim többségét megjelentette lapjában. Tulajdonképpen így váltam íróvá Robert Heller jóvoltából, ő a felelős ezért, hiszen később

ennek alapján kértek fel Drezdában, hogy rendezzem jegyzeteim, és írjak belőlük egy valódi könyvet – első könyvemet.”

A Barangolás és vadászat az Észak-Amerikai Egyesült Államokban komoly sikert aratott.

Élete során aztán még többször nekiindult a nagyvilágnak, Dél-Amerika, Kalifornia, Tahiti, Ausztrália, Egyiptom, Mexikó, Nyugat-Indiai szigetvilág, Venezuela távoli vidékeit barangolta be többnyire magányosan, világcsavargónak tartva saját magát.

„Még hogy lakni valahol? Édes Istenem, milyen hosszú időn át nem is tudtam, mit jelent ez, nem is volt állandó otthonom. Tovább – egyre csak tovább, a lenyugvó nap nyomában ...” írta egyik művében.

Hiteles útinaplói anyagából más írók is merítettek, akiknek nem volt alkalmuk bejárni kalandregényeik helyszíneit, mint pl. Karl May, aki sohasem járt azokon a vidékeken, ahol történeteinek cselekménye zajlott.

Elbeszéléseinek és regényeinek hitelességét személyes élményei biztosítják, és azok a történetek, melyeket hosszú tengeri útjai során útitársaitól hallott és azokkal az emberekkel együtt élt át, akikkel kalandos mindennapjait eltöltötte. Lenyűgöző írói munkássága, holott egyik művének előszavában saját magáról azt állította, hogy sokkal jobban bánik a vadászpuskával, mint a tollal.

Egy újabb, ázsiai és indiai útra készülve 56 éves korában halt meg agyvérzésben.

Nagy Károly
fordító

A halott útvámszedő

1.

Egy kis városkában, Wiedenstädtben élt sok-sok évvel ezelőtt Meier úr, aki olyan igénytelen egy ember volt, mint a neve maga.

Alacsony, igen vézna alkat volt. Ötvenhat éves agglegény, és ameddig csak vissza tudott emlékezni, iratmásolási munkákkal tartotta fenn magát, miközben életével szemben támasztott saját szerény igényeivel gyakran maga sem volt megelégedve. Ennek ellenére soha senki nem hallotta, hogy sorsa miatt morgolódt volna. Elviselt mindent, amit a sors ráért, jó és rossz dolgokat egyaránt, és békésen vegetált tovább. Mindenkiel szemben barátságos volt és szolgálatkész, sohasem tolakodott, még csak nem is kellemetlenkedett. Ha lehet valakiről azt állítani, hogy észrevétlenül belesimul környezetébe, mint ahogyan egyesek a galambokról állítják, hogy epe nélkül is képesek lennének élni, akkor ez Meier úrra mindenképpen ráillett.

Amilyen tiszta volt kézírása, olyan volt egész lénye is. Elnyúzott, kopottas kabátját kíméletlenül addig keféltette, míg egyetlen látható pihe és porszem sem maradt rajta. Egy borotvaélesre fent rádirozókés mindenestre ott hevert az asztalán, de sohasem került rá sor, hogy használta volna. Egy tintapaca valami rémséges dolgot jelentett számára, bár nem emlékezett rá, hogy valaha is pacázott volna. A végtelenségig pontos volt minden dologban, ami természetesen az általa végzett munkára is vonatkozott.

Lényéből fakadóan szinte veleszületett tisztelettel volt mindenki iránt, aki jó állapotban lévő kabátot hordott, különösen pedig minden hivatalnok iránt, és mindig is leghőbb, ámde hasztalan vágya volt, hogy soraik közé kerülhessen.

Könnyen belátható, hogy egy ilyen jellem, bár mindig mellőzött maradt, nem sodródott kihasználatlanul az életben. Így volt vele Roßleber járási igazgató úr is. Néhány munka alapján, amit Meier szállított neki, a méltóságteljes úriember alighogy átnézte

azokat, rögtön fel is ismerte a hasznát, melyet ebből az emberből húzhat, és ezért folyamatos megbízásokkal látta el őt.

Meier, aki teljes bizalommal, odaadással és tisztelettel volt iránta, nemsokára előadta szíve legnagyobb kívánságát: Állandó alkalmazást szeretne, mire a járási igazgató határozottan meg is ígérte neki, hogy ebben a törekvésében támogatni fogja. Jóllehet csalódnia kellett, de a reményt soha nem adta fel, és harminc éven át írta neki tele az íveket, mindig egy krajcárral olcsóbban, mint bárki másnak.

Mindeközben a járási igazgató megöregedett, és – mivel az idő múlásával maga Meier sem maradt fiatal, és minden újév alkalmával el nem mulasztotta volna, hogy alázattal előadja régi kívánságát – végül megenyhült iránta.

Persze néhány másolói munkakör már régen akadt volna az öreg iratmásoló számára, a járási igazgató azonban igen jól tudta, hogy amennyiben egy ilyen munkakörhöz juttatja, akkor ennek következtében éppen ő veszítené el megbízható iratmásolóját, az pedig mégsem volt elvárható tőle, hogy saját magát károsítsa meg azért, hogy ezzel másnak nyújtson segítséget. Aztán egy szép napon hirtelen meghalt a Római kapu előtt szolgálatot teljesítő útvámszedő, éspedig véletlenül éppen január másodikán, amikor is még frissen élt emlékezetében az öregember rendszeresen, ezúttal éppen harmincegyedik alkalommal visszatérő, újévkor előadott óhaja. Az állást ráadásul azonnal be kellett tölteni, hiszen forgalmas útról volt szó, és így Meier, aki a hír hallatára minden tagjában beleremegett, megkapta az utasítást, hogy azonnal vegye fel a szolgálatot.

A dolog persze kissé meglepte, és bár harminc éve volt rá, hogy felkészüljön a változásra, az áttelepülés terminusa rendkívül rövid volt számára. De hát édes istenem, „a rövid hajat hamar meg lehet fésülni”. Néhány ingósága, amit tényleg magáénak tudhatott, nem igényelt túl nagy előkészítést, hogy egyik házból egy másikba át lehessen szállítani. Minden vagyona egy ágy, egy íróasztal, egy kicsi, keményre kiült szófa, egy komód, három szék, és egy rozoga ruhásszekrény volt. Mindezek a holmik egy órával később

kézikocsira pakolva már úton is voltak a város Római kapuja felé. A tintásüveget éppúgy, mint kedvenc mappáját saját kezeiben szorongatva vitte magával, és még mielőtt ráköszöntött volna az este, új helyén már teljesen be is rendezkedett.

A járási igazgató közben kiküldött hozzá egy másik útvámszedőt, hogy igazítsa el őt, a persze igen egyszerű, ámde mégis szükséges tudnivalókról. Délután még gyorsan feleskették a bíróságon, és naplementekor már ott üldögélt magányosan az ablaka előtt, és az arra haladó kocsiktól máris úgy szedte az útvámot, mintha egész életében mással nem is foglalkozott volna.

A Római kapu előtti vámház körülbelül negyedórányi járásra volt a várostól, és közöttük mindössze az alacsony fehér fallal körülvett temető terület el. A meglehetősen apró házacskában, amelyhez keskeny, ámde szépen rendben tartott kert is tartozott, az eligazítás szerint a jövőben Meier majd egyedül lakik, jelenleg azonban volt még egy, persze az ő számára nem kívánatos lakója is.

A korábbi útvámszedőt ugyanis, aki az előző éjszaka halt meg, természetesen ilyen hamar sem máshová elvinni, sem eltemetni nem lehetett, ezért a temetésig a vámházban kellett maradnia. Az öregember ott feküdt a szomszédos szobácskában halotti ingében szalmával megágyazott fekhelyén, és persze ott volt még túlélő házastársa is, aki a temetés után a városban élő rokonaihoz akart költözni, és saját magának közben a padlásszobában készített alkalmi fekhelyet.

Szegény öregasszony egész nap sírdogált, és férje utódjának alig győzte mesélni, hogy megboldogult férje milyen derék, szorgalmas ember volt, és mennyire boldogtalan azért, hogy a jóisten csak férjét szólította magához, és őt, szegény öregasszonyt hátrahagyta, hogy gyászolja a megboldogultat. Természetesen arról sem feledkezett meg, hogy Meier urat részletesen tájékoztassa az elhunyt minden betegségéről és szenvedéseiről, mesélt neki heves köhögési rohamairól, miközben a szegény ember ennek ellenére éjjel-nappal teljesítette kötelességét. Még az utolsó hideg éjszakán közvetlenül a halála előtt is csak néha volt hajlandó elviselni, ha

felesége kelt fel, amikor odakint kocsi állt meg, és persze ez is csak „újabb szög volt a koporsójába”, ahogyan az asszony vélekedett.

Az öregasszony ily módon megállás nélkül fecsegett, és persze arról sem feledkezett meg, hogy fájdalmasan sopánkodjon, amiért most távoznia kell az öreg, megkedvelt házacskából. Meier ezzel szemben, aki maga volt a megtestesült jóság, és mélyen megérintették az asszony szavai, biztosította őt, mindent meg fog tenni, ami erejéből telik, hogy a búcsú a lehető legkevesebb fájdalmat okozza neki. Különben sem kell ezt olyan hamar elkapkodni, és ha még egy-két hetet, vagy akár több hétig is maradni szeretne, úgy arra kéri, nehogy úgy tekintsen rá, mint aki ebben megakadályozni szándékozna. Majd összehúzza magát, másra egyébként sincs szüksége, mint erre a szobácskára, mivel kénytelen a tolóablak közelében aludni, és idővel még hiányozna is neki, ha eltávozna. Szegény öregasszony számára ez komoly vigasz volt. Meier urat igen tisztességes embernek nevezte, aki együttérzést tanúsít embertársai iránt, és végül szívélyes hangon néhány könnycsepp kíséretében „jó éjszakát” kívánt. Búcsút vett hát az új háziúrtól, hogy visszahúzódjon kicsiny, hideg padlásszobájába.

2.

Az új útvámszedő most maradt első ízben egyedül szobácskájában, de gyalázatos hazugság lett volna, ha azt állítja, hogy jól érezte magát. Amennyire tisztelettudó volt ugyanis mindennel szemben a mindennapi életben, annál inkább félénk volt minden iránt, ami a szellemek világába tartozott.

Éjszaka nem szívesen mászkált az utcán vagy ment fel sötét lépcsőn. Ha olykor este mégis dolga akadt, és útnak kellett indulnia, úgy feltétlenül került az elhagyott helyeket, különösképpen pedig a templomok közelségét, amelyek magas, sötét ablakaikkal szörnyen titokzatosnak tünnek számára. Temető mellett este még az élete árán sem lett volna hajlandó elmenni, sőt este otthon a saját lakásában nem tudott nyugodtan ülni az asztal mellett, ha a

háta mögött a hálófülkéjébe nyíló ajtó csak be volt hajtva, és képtelen lett volna elaludni, ha ágya mellett üres szék áll. Egyszer ugyanis azt hallotta valakitől, hogy a kísértetek szívesen ülnek le ilyen székekre, és azóta sohasem mulasztotta volna el, hogy az ágya előtt lévő székre dobált levetett ruháival azt olyan kényelmetlenné tegye, amennyire csak lehet.

Az, hogy ilyen természet mellett egészen eddig a pillanatig rendkívüli módon félt a halottaktól, könnyen el lehet képzelni, hiszen már abba is beleborzongott, ha világos nappal az utcán halottas menettel találkozott. Élénk fantáziájában ilyenkor maga elé képzelte a halottat, amint lehunyt szemekkel, sápadtan, hidegen és mereven elnyúlik szűk koporsójában, és igyekezett a legelső keresztutcába befordulni, hogy ne is lássa az egész menetet.

És most ez a szerencsétlen emberke közvetlenül egy halott közelébe lett elszállásolva! A szomszéd szobában, melytől csak egy vékonyka ajtó választotta el, ott feküdt a megboldogult, és ahányszor csak arra fordította a fejét, sajátos, leírhatatlan borzongás futott végig rajta. Ki tudja, hogy olyan készségesen elvállalta volna-e az állást, ha már elejétől fogva tudta volna, hogy milyen feladatok mellett kell átvennie. A helyzeten persze most már mit sem változtathatott, az esküt már letette, a helyet már elfoglalta és vállalta a kötelezettségeket. Most már kénytelen volt elviselni, amit ráért a sors, és végül talán nem is lesz olyan kellemetlen. Hiszen csak átmeneti időről van szó, csak három rövid napról, és minden vigasztaló szempontot figyelembe véve, amit fel tudott sorolni magának, jelenlegi állandó beosztását mégis csak kellemesnek találta.

Meier olyan jellem volt, aki biztos helyzetben érezte jól magát, pláne, ha mindemellett még a kenyerét is megkereste. Azokhoz az ezrekhez tartozott, akik a közös istálló biztonságában érzik jól magukat, és csak akkor boldogok, ha az állam magára vállalja szerény életvitelük garantálását. Az ilyen emberek teljes mértékben megmentve érzik magukat, ha évente mindössze pár száz guldent kapnak, azt azonban rendszeresen, mindegy, hogy egyéni szorgalommal többet is kereshetnének. Ebben az értelemben

Meier igen szerencsésnek érezte magát új beosztásában. Egyáltalán nem is gondolt arra, hogy egy útvámszedő éjjel-nappal nyugtalan beosztása nem éppen alkalmas munkakör egy öregedő, egyedülálló férfi számára ahhoz, hogy nyugodt életet élhessen, és a járási igazgató úr, akinek harminc éven át körmölte másolandó iratait, igazán jobb állást is szerezhetett volna neki. Végre elérte, ami után harminc éven át vágyakozott, és számára ötvenhat éve ellenére csak most kezdődött az igazi élet. De bárcsak az a halott ne feküdt volna ott a közelében!

Odakint elcsendesedett az országút. Korábban még elhajtott előtte a postakocsi, de a kürt vidám hangja és a szán bilincseinek csilingelése már régen elhalt a távolban. Már az a futó, kellemes érzése is elmúlt, hogy a postakocsis csak ömiatta fújta meg a kürtjét. Ekkor egy nehéz rakománnyal megrakott szekér közeledett az úton. Megállt a vámház előtt, a kocsis leszállt és odajött a tolóablakhoz, kifizette az útpénzt, majd továbbhajtott. Még hallotta, amint a kerekek csikorogva tovagördülnek a havon, aztán megint minden halott csendes volt.

Az öreg ingaóra, amely a falon függött, és néhány egyéb holmival együtt még az özvegyasszony tulajdona volt, tizet ütött. Az óra ketyegése volt az egyetlen hallható zaj, és az új útvámszedő végül elhatározta, hogy lefekszik. A kis lámpa még égett az asztalon, szívesen égve hagyta volna egész éjszaka, de sokba került volna az olaj. Egyébként is a tolóablak előtt odakint ott függött a kormány által fenntartott lámpa, és annak fénye bevilágította a szoba felét.

Lecsavarta a lámpáját, aztán egy pillanatra még odaült az ablakhoz, hogy kitekintsen a sivár országútra. Milyen csodálatos volt a látvány! A lámpa éles, rikító fénye rávetődött a lombját veszített nyárfára, a csillogó hó és a barna foltos keréknyom felett további nyárfákig is elért, sőt azon túl még a mezőn is látható volt egy darabon, melyet az út mélyedésétől árnycsík választott el a tulajdonképpeni úttól. Az éjszaka varjúfekete volt, a felhős égen csak imitt-amott volt látható néhány felvillanó csillag. A távolban azonban látott még néhány villogó fényt a balra elterülő város

irányából, és azok bármennyire is távol voltak, valamelyest megnyugtatták a bátortalan embert, hiszen ott mégiscsak emberek laktak, a fények talán barátságos szobáikban világítottak, ő pedig egy ideig még ott üldögélt a székén, és feléjük tekintgetett.

Néhány alkalommal még az út felé hallgatózott, mert közeledő kocsi zaját vélte meghallani, azonban mégsem jött semmi, talán az öreg óra által keltett zaj volt, amihez még nem szokott hozzá. Bárcsak az a halott ne feküdt volna ott a közelében!

Kalandozó tekintete egyre csak az ajtóra tévedt, és képtelen volt megszabadulni a gondolattól, hogy egyszer csak kinyílik, és a halott benéz hozzá csúcsos sipkájában. Végül enyhe reszketés futott végig tagjain, talán a kihűlő félben lévő szoba lehetet az oka, és ekkor már tényleg ágyba akart bújni. Levetközött, de olyan csendben és zajtalanul, amennyire csak lehetett, hiszen tartott minden zajos mozdulattól, amit maga keltett, ruháit az ágy előtt lévő székre rakta, és bebújt a takaró alá, de vajon mennyi időre?

Korábban, amikor lefeküdt, tudta, hogy nem kell felkelnie, mielőtt a reggeli fények ismét munkára szólítják, most azonban változott a helyzet. Most el kell látnia feladatát, és minden késői órában érkező kocsi arra kényszeríti, hogy elhagyja ágyát, nehogy elmulassza kötelességét. Tényleg, alighogy átmelegedett, amikor ügetve közeledő lovak patkódobogását hallotta, mire rémülten felugrott. Odakint az országút közepén megállt egy négyülékes, üvegezett hintó, a kocsis az ostorát pattogtatta, majd nyugtatgatni kezdte az emiatt nyugtalanná váló lovakat. Meier félretolta a kis tolóablakát.

– Nem szállhatok le a bakról – kiáltotta felé a kocsis – a lovaim nem maradnak békében. – És a kis ember szolgálatkészen beleugrott papucsába, és vékonyka hálóköntösében kiszaladt a hóba, hogy átvegye az útpénzt. A kocsisnak nem volt aprópénze, így vissza kellett mennie pénzt váltani, a másik pedig közben szitkozódott, hogy miért tart ilyen átkozottul sokáig. Aztán a visszszakapott pénzt nézegetni kezdte saját lámpájának fényénél, majd csettintett a nyelvével, és a kocsi tovaszáguldott a téli éjszakába.

Meier visszamászott az ágyába, és csak attól riadt meg, hogy az ajtó erősebb zajt csapott, amikor becsukta, mint szeretete volna. Odakint ekkor békés nyugalom uralkodott, csak az óra szabályos, monoton ketyegését lehetett hallani. Féltizenegyet ütött, ezt még hallotta, majd álmában ismét a délutáni bírósági szobában találta magát és letette az esküt, a járási igazgató pedig figyelmeztette rá, hogy hűségesen teljesítse vállalt kötelezettségét, és az öreg halott útvámszedő is ott ült mellette egy széken és csendben sírdogált, miközben azt mondogatta, mennyire bánja, hogy helyét el kellett hagynia, mert az milyen jó és elviselhető munkahely volt. Aztán megint hirtelen ott ült íróasztalánál, egy munkát kellett sürgősen befejeznie, az utolsó pillanatban készült el vele, de nagy igyekezetében fellökte a tintásüveget, melynek tartalma végigömlött a szép, pontos munkával befejezett íven. Az útvámszedő ekkor megint ott állt mellette, és így szólt hozzá: –nem tesz semmit – majd lekapta a fejről csúcsos sipkáját és a tintafoltot olyan tisztára lepucolta a papírról, hogy nyoma sem maradt. Miközben a tiszta kéziratot nagy örömmel összepakolta, megjött a kocsí, mely bútorait elszállítja a vámházba, és a kocsis odalent az ablaka alatt az ostorát pattogtatta. – Rögtön jövök – kiáltott le neki nagy igyekezet közben, de előbb még le kellett pecsételnie a csomagot, hogy azt a járási igazgató úr még időben megkaphassa. Az ember odalent azonban rémesen türelmetlen volt, már hatodszor pattogtatta meg ostorát, ráadásul valószínűleg hosszú ostornyelével első emeleti alacsony fekvésű ablakát kezdte kopogtatni.

Miközben még egyre hallotta a kopogást, megcsikordult egy ajtó, és Meier a magára vállalt kötelezettségének tudatában rémülten hirtelen felült ágyában. A következő pillanatban azonban mintha agyoncsapták volna, úgy zuhant vissza rémülten ágyára, mivel pillantása a halottasszoba nyitott ajtajára, és ott magára a halott sápadt alakjára tévedt, aki halotti ingében, fehér, csúcsos sipkájával a fején pontosan úgy, ahogyan szalmaágyán kinyúlva feküdni látta, zajtalan léptekkel az ablak felé osont.

– Na, mennydörgős mennykő, mi tartott ilyen soká máma! – szólalt meg egy mérges hang odakint a tolóablak előtt. – Hat ló, itt a pénz, pont annyi. Jó éjszakát.

Az alak a tolóablakot visszatolta, megfordult, és eltűnt a halottasszoba ajtaján át, melyet maga után ismét becsukott. Meier abból az irányból még hallotta az öreg fatális köhögését, melyről az asszony is mesélt neki, egészen világosan hallotta a köhögést, aztán megint minden olyan csendes volt, mint a sír.

Az óra egyszer ütött. Az utcán függő lámpa fénye éppen a számlapjára esett, fél egyet mutatott, és a rémülettől inkább holtan mint elevenen, az új útvámszedő fejét dunyhája alá dugta és érezte, amint egész testét kiveri a verejték.

3.

Mennyi ideig feketett így, vajon ismét elaludt, vagy félelemtől reszketve órákat töltött a takaró alatt, nem tudta volna megmondani. Egy szán által keltett zaj és ostopattogás hajtotta ki megint az ágyból. Három óra volt, és piacozó kocsik kezdtek szállingózni a város felé, kezdetben egyenként, aztán szinte szakadatlan sorban, alig maradt ideje, hogy visszahúzódjon. Ámde mennyire örült ennek a zaklatásnak! A kinti élet láttán szertefoszlottak az éjszaka komor rémképei, és amikor ismét meggyújtotta lámpáját és vidám pattogásba kezdett a tűz a kályhában, érezte, ahogy kezd átmelegedni, és kezd visszatérni bátorsága és élettereje.

Végre kireggeledett, és az öregasszony felkelt, hogy megfőzze mindkettőjük számára a kávé, de az öregúr tartózkodott tőle, hogy akár egy szót is szóljon az asszonynak az éjszakai jelenségről. Különben is, egy pillanatra sem ért rá, mert a kocsik gyorsan követték egymást. Néhány piacozó, akik jól ismerték a korábbi útvámszedőt, rácsodálkoztak az új arcra és érdeklődtek, hogy az öreg Folkert csak nem lett beteg? Amikor meghallották, hogy meghalt, csak fejüket csóválták és tovább hajtottak. Legtöbbjük azonban egyáltalán nem is érdeklődött, kifizették az útpénzt, és a legcsekélyebb mértékben sem érdekelte őket, hogyan néz ki, és hogy hívják azt, aki beszédte tőlük.

Az öregasszony közben hol itt, hol ott szipogott csendesen a házban. Az asztalos megint ott volt, megjött a halottmosdató asszony is, és kávéit ivott az özvegygel. A szegények orvosa is megint benézett, akinek éppen a környéken akadt dolga, és a halottas szobában állandó volt a ki-be mászkálás. Meier igen megörült az orvosnak. Alkalmas pillanatban félre vonta ugyanis, és megkérdezte tőle, hogy tiszta lelkiismerettel meg van-e győződve róla, hogy az öreg Folkert tényleg meghalt? Persze előbb kivárta, míg az asszony elhagyja a szobát, hogy teljesen zavartalanul beszélhessen az orvossal. Kérdésére azonban az orvos teljesen határozottan válaszolt.

– Olyan halott az, mint egy szál deszka – mondta, mivel hozzá volt szokva hasonló esetekhez, és figyelmes együttérzésének kinyilvánítása érdekében még hozzátette: – annak bizony már nem fog fájni semmi, abban nyugodt lehet. Valószínűleg arra gondolhatott, hogy Meier azért aggódik, mert esetleg elveszítheti állását. Ő azonban nem hagyta magát olyan könnyen lerázni, mert a múlt éjszaka jelenségeire visszagondolva nem nyugtatta meg az orvos válasza. Ennek ellenére mégiscsak tartózkodott attól, hogy az idegen embernek elmesélje mit észlelt az éjjel, és csak akkor, amikor az orvos már indulni akart, mivel annál sokkal több dolga volt, mintsem hogy fecsegéssel töltse itt az időt, hozakodott elő szorongva a látottakkal. Először persze csak lehetséges tetszhalottról beszélt, és beszámolt róla, mintha köhögni hallotta volna a halottat a szomszéd szobában. Mivel azonban az orvos hitetlenkedve és türelmetlenül fejét csóválva azt mondta: – mindez csak üres fecsegés, ki tudja, mit láthatott! – vette a kalapját és botját, és éppen ki akart lépni az ajtón, amikor úgy érezte, hogy nem hallgathat tovább, és részletesen elmesélte, amit az éjszaka átélt.

Az orvos persze a képébe nevetett, de ennek ellenére letette a kalapját és botját, és még egyszer visszament vele a szobácskába, ahol a halott ágya állt. Az orvos mereven, kinyúlva feküdt ravatalán és meg sem moccant.

Az orvos odalépett hozzá, azonban alighogy megérintette a kezét és egy pillantást vetett merev, halott arcvonásaira, máris szinte bosszúsán megint a fejét rázta.

– Badarság, badarság, badarság! – ismételte közben – tiszta, világos badarság! Úgy tűnik barátom, igen élénk álmai lehetnek. Legyen olyan jó, és a jövőben kíméljen meg az idétlenségeitől! Ezzel viasszaladt a másik szobába, felkapta a kalapját és botját, és gyors léptekkel, bosszúsán elhagyta a házat.

Meier némileg durcás képpel maradt vissza. Végül is, mégis csak lehet, hogy igaza van, és persze az is lehetséges, hogy az egész csak egy rendkívül élénk álom volt. A történet természetesen továbbra is titokzatos maradt a számára, és egész nap gyanakodva nézegette az oldalt lévő ajtót, amely mögött ott feküdt a halott. Az öregasszonynak közben be kellett mennie a városba, hogy ott különböző ügyeket intézzon, így Meiernek bőven adódott alkalmja, hogy a történeteket minden szempontból gondosan végiggondolja. Arról azonban megegyezett magával, hogy Folkertnének minderről egy szót sem szól. Minden bizonnyal álom lehetett, és mivel Meier jól ismerte saját gyenge oldalát, a természetfelettitől való félelmét, arra gondolt, hogy előző napi képzelődése üzhett vele ilyen gonosz játékot.

Így telt el a nap. Az országút igen élénk volt, és tulajdonképpen egészen a késő éjszakáig alig tudott magával foglalkozni. Az asszony közben hazatért, elkészítette az ebédet, amit együtt fogyasztottak el. Három óra körül feltette neki a kávéskannát, mert ismét el kellett mennie a rokonaihoz, azonban éppen ez a kávéskanna adott alkalmat a jó Meiernek arra, hogy mélyen elgondolkozzon.

Miként lesz most, ha az asszony elköltözik, és őt egyedül itt hagyja? Ki fog főzni rá, és intéz el a házban minden apróságot, amire neki magának alig maradna ideje? Életében első ízben érezte az agglégénység kellemetlen oldalát, mivel a városban házvezetőnője mindent elintézett. Itt azonban ő volt a házigazda, és az, amire mindeddig egyáltalán nem gondolt, most keserű szük

ségszerűségként jelentkezett, vagyis feltétlenül fel kell fogadnia valakit, aki majd ellátja a ház körüli feladatokat.

Pillanatnyilag nem is volt abban a helyzetben, hogy utána nézen valakinek, mert a vámházat még egy negyedórára sem hagyhatta el. Hová lettek kedvenc vasárnap délutáni sétái? Hová lett szabadideje az elvégzett munka után? Olyasmit vállalt most magára, amit sohasem lehet befejezni. Egy végtelen fonál ez, amit le kellene gombolyítania, és olykor már azon morfondírozott, hogy a hosszú évek alatt mégiscsak kiénekelhetett volna valami másfajta állást a járási igazgató úrból. Ilyesmire azonban csak egészen bátortalanul mert gondolni, és magas rangú pártfogóját ilyenkor hálátlannak tartotta. Olyan beosztást persze előbb még ki kellene találni, amelynek ne lennének árnyoldalai, mert hiányosságai mindegyiknek vannak.

Folkertné este látogatót hozott magával. A sírásó felesége volt, a közvetlen szomszédasszony, egy igen kedves, beszédes asszonyság, aki átjött vele, és ebből az alkalomból hosszasan főzögette a látogatáshoz szükséges és nélkülözhetetlen kávé. Meier számára persze egészen kellemes volt a társaság, aztán egy kicsit megint beleborzongott az asszony történeteibe, mivel szinte kizárólag temetésekről beszélt, és beszámolt arról, hogy a múltkor is milyen szép halott volt az a hivatalnok, viszont milyen fukarul viselkedtek a polgármesterék. Az apró félénk emberkében nem csekély riadalmat okozott az is, hogy az asszony milyen laza közömbösséggel beszélt olyan magas beosztású emberekről, mint a polgármester. De hát édes istenem, a sír mindenkit egyenlővé tesz, és a sírásó az egyetlen hivatalos kommunista az egész államban. Közben telt az idő, már tíz óra volt, Meier maga sem tudta, hogyan lett ilyen késő. Az asszonynak haza kellett mennie, és Folkertné, aki egész este a megboldogult nemes vonásait ecsetelte, miközben rengeteget sírdogált, nehéz szívvel szintén nekiindult, hogy lefeküdjön.

Aztán volt még néhány, a városból hazafelé tartó piacozó kocsi. Az emberek közül néhányan elakadtak a vendéglőkben, és csak most tértek haza a környező falvakba. Tizenegy óra volt,

mire az országút elcsendesedett, és ezzel Meier számára is lehetővé vált, hogy ágyát felkeresse. Ma már nem is volt olyan szokatlan az egész, a megvilágított nyárfa az ablak előtt hosszúra nyúlt fekete árnyékával már régi ismerősnek tűnt, és a vámsorompó, amely büszkén viselte a tartomány színeit, és amelyet ilyenkor már nem kellett leeresztetni, méltóságának jeleként belemeredt a sötét éjszakába. Úgy tűnt számára, mint egy hatalmas horgászbót, amellyel az arra haladó kocsikat kellene elkapnia. Szemei azonban kezdtek elnehezedni, hiszen egész nap derekasan talpon kellett lennie. Levetközött, és elhatározta, hogy most nem lesznek olyan nehéz álmai, mint az előző éjszakán.

Még hogy álmodni? Édes istenem, mennyi ideje marad arra egy útvámszedőnek, hogy álmodozzon? Még el sem aludt egészen, már jött is megint egy kocsi, mellette néhány részeg támolygott vad lármát csapva. A nap közben beszedett pénzt már elzárta, és amit most átvett, bedobta egy az ablak melletti fiókba. Az óra féltizenkettőt ütött, amikor visszafeküdt ágyába, és bár még nem múlt el teljesen borzongása szokatlan szomszédjától, ma este azonban tényleg elég fáradt volt ahhoz, hogy hosszasan elmélkedjen rajta.

A következő pillanatban már el is aludt, és álmodni kezdett, tulajdonképpen maga sem tudta pontosan, hogy mit, de az óra tizenkettőt ütött, és odakint az ablak előtt valaki az ostorát patogtatta. Ő persze még csak első alvási fázisánál tartott, a figyelmeztető zajt azonban hallotta. Tudta, hogy fel kell kelnie, tagjai azonban ekkor szinte lebénultak a jelenségtől, mivel ismét megcsikordult az ajtó. Rémült pillantással megint látta a halott fehér alakját, amint odalép az ablakhoz, hallotta, amint kinyitja a tolóablakot, és megint ugyanaz a hang: – na mi tartott ilyen soká! Hat ló! – Hallotta, amint a pénz behull a fiókba, hallotta a megboldogult halk köhögését, aki még halotti ágyán sem talált megnyugvást, hallotta, amint utána becsukódik az ajtó, jómaga pedig a félelemtől és borzongástól majd eszét veszítette.

Amikor ismét magához tért, hevesen kiugrott az ágyból, hogy mindenekelőtt meggyújtsa a lámpát. A sötétség a szívét szoron

gatta, feltétlenül fényre volt szüksége. Az óra fél kettőt mutatott, és az expressz postakocsi térítette egészen magához, amely éppen akkor érkezett.

Ekkor azonban meggyőződhetett róla, hogy nem álmodott. A jelenség rémes valósággá vált. A bizonyíték, a hatfogatos kocsíért járó útpénz ugyanis ott hevert a fiókban! Leírhatatlan borzadállyal nézte a csillogó, teljesen új pénzérméket. Maga a hatfogatú kocsis is kísértetiesnek tűnt ekkor számára, mintha kapcsolatban lenne az elhunyt útvámszedő szellemével. Közben mindenféle örült gondolat cikázott át az agyán. A jóember talán valamikor elsikkasztotta egy ilyen fogat után járó pénzt, és most halála után a kísértetek órájában kell kezelnie ezért az arra haladó fuvarost? Igen-csak megörült, amikor valóságos élő emberek érkeztek, és igénybe vették szolgálatát. Jóllehet mindez csak az ablakon át történt, ezáltal azonban mégiscsak kapcsolatba került a világgal, és a kísértetek így elvesztették hatalmukat felette.

Végül kireggeledett. Ilyen hosszú éjszakát még életében nem élt meg, és most azon kezdett morfondírozni, hogy egyáltalán elmondja-e ma Folkert asszonynak, amit az elmúlt két éjszakán átélt. Ettől egyfelől a veleszületett jóindulat tartotta vissza, hiszen abban az esetben, ha az öreg útvámszedő tényleg büntetésből mászkál halála után, mekkora fájdalmat okozna az asszonynak, ha mindezt meg kellene tudnia! Másfelől beszámolója miatt az orvos olyan nyersen kezelte le és utasította vissza, hogy félt titkának ismételt elmondásától. Előbb tehát meg kellett győződnie arról, hogy a halottak tényleg képesek-e önállóan mozogni, és erre senki sem tudott volna jobb választ adni, mint szomszédja, a sírásó.

Az az ember egész évben hullákkal és halottakkal foglalkozott, ha létezik valaki egyáltalán a világon, akkor ő az, akinek minderről tudnia kell. Ezenkívül tegnap mindkét asszony megállás nélkül dicsérgette a sírásót, milyen rendes, megértő és derék ember. Meier számára ezért úgy tűnt, hogy senki mástól nem kaphatna jobb felvilágosítást.

4.

A sírásóval persze csak akkor beszélhet, ha átmegy hozzá, és ma kínálkozott erre a legjobb alkalom. Folkertné annyi éven át vett részt az útvámszedő férje szolgálatában, hogy néhány órára rá mert bízni a saját szolgálatát. Ezenkívül egyébként is be kellett mennie a városba, hogy megpróbálja magának házvezetőnőt keresni. Erre vonatkozóan kiváló tekintélyektől kapott tanácsokat, ugyanis magától Folkertnétől és a sírásó feleségétől. Túl soká egyébként sem húzhatta az időt, mivel előbbi elhatározta, hogy a temetés után, amelyre másnap kerül sor, elhagyja a házat. Így aztán szabadságot kért Folkertnétől, hogy ezt a fontos dolgot amilyen gyorsan csak lehet, elintézhesse.

A temető alig ötpercenyre volt vámháztól, az országúttól kissé beljebb, és mivel közvetlen szomszédról volt szó, egyébként is illendő volt, hogy meglátogassa a sírásót, akinek így egyáltalán nem is lesz feltűnő, ha átlátogat hozzá.

Először tehát bement a városba, hogy ott amilyen gyorsan csak lehet, mindent elintézzon, eredményt azonban nem ért el. A visszafelé vezető úton aztán benézett a sírásóhoz. Hillermann úr, mert így hívták őt, éppen otthon volt. Rövid pipájával a szájában kis szobácskájában üldögélt a kályha mellett, és a legbarátságosabb hangon üdvözölte az új útvámszedőt.

Magas, sovány termetű ember volt durva, de nem visszataszító arcvonásokkal. Rövidre nyírt, már ritkuló félben lévő fekete haja alatt magas homlok domborodott, és kissé előreugró, erőteljes szemöldöke kifejezetten kiemelte apró, élénk barna szemeit. Hillermann úr mindemellett bizonyos mértékig filozofikus jellem volt, amivel köreiben különös figyelmet érdemelt ki, és úgy tűnt, a legkevésbé sem érdekli őt a világ róla alkotott véleménye. Például teljes közömbösséget tanúsított az előkelő sírkövek iránt, viszont különös előszeretettel ápolta azokat a sírokat, amelyeket a világ elhanyagolt. A templomot olyan nevelőintézetnek tartotta, ahol jelölteket nevelnek a mennyország számára, és különös előítéllettel volt a gyermekholttestek iránt, elsősorban azért, mert kevés helyet foglaltak el, sírjaikat a hátramaradottak rendszeresen ápolták, és

virágokkal díszítették, melyeket ő aztán szenvedélyesen gondozott. Az általa kezelt temető ezért egész nyáron egy virágoskertre hasonlított.

Hillermann úr ezen a délutánon igen jó hangulatban volt, ha azt nem is lehetett látni arcvonásain, mivel nevetni őt még soha senki nem látta. Aznapi munkáját már éppen befejezte, újabb bejelentkezés nem érkezett, így teljesen nyugodt szívvel átadhatta magát a jól megérdemelt pihenésnek.

Meier úr új szomszédjaként mutatkozott be neki, mire Hillermann erőteljesen és jóindulatúan megrázta a kezét.

– Örvendek, hogy láthatom itt nálunk – mondta – és remélem, jó szomszédok leszünk. Folkert is hűséges lélek volt, csak kicsit aluszékony, és egy kicsit papucsférj. Éppen most ástam ki végső nyugóhelyét, holnap akarjuk elhelyezni benne. Ott aztán kipihenheti mindazt, ami földi létében bosszantotta és kínoztta. Örök álmában majd sem négy- sem hatfogatos kocsik nem fogják zavarni többé.

Meier meglepetve, majdnem rémülten tekintett fel rá. Talán csak nem tud valamit ez az ember? Hillermann azonban elfordult, odament az asztalhoz, kihúzta a fiókot, és kivett néhány szivart.

– Dohányzik? – kérdezte, miközben az egyiket Meier felé nyújtotta.

– Köszönöm, nem – utasította vissza a felkínált élvezetet – sohasem tudtam rászánni magam.

Édes istenem, pedig milyen szívesen megpróbálta volna, ha valaha is abban a helyzetben lett volna, hogy szert tegyen a dohányzással járó kiadásokra anélkül, hogy szerény, betegségek esetére félretett kis tőkéjét veszélyeztette volna.

Még rászokhat! – kiáltott fel csodálkozva a sírásó. Egy útvámszedő, és nem dohányzik! Az isten szerelmére, mivel akarja elűzni a felesleges idejét? Te jó ég! Ha belegondolok, hogy valakinek egész életében egy tolóablak mellett kell üldögnie anélkül, hogy

még csak egy pipa sem lenne a szájában, hát bevallom őszintén, ezt egyáltalán el sem tudom képzelni.

Meier úr azonban még egyáltalán nem határozta el végérvényesen, hogy egész hátralévő életét a tolóablak mellett üldögélve töltse el, és a „kísértetnek” ebben nem csekély szerepe volt. Ez a fajta életvitel még egyáltalán nem volt ínyére. Jóllehet szerény körülményekhez volt hozzászokva, mindig ragaszkodott a tisztasághoz és rendhez, miközben a vámházról ezt egyáltalán nem lehetett elmondani. Az a rendkívüli helyzet, hogy az egész gazdaságnak most egyik tulajdonos kezéből át kellett kerülnie egy másikéba, persze teljes mértékben érthetővé tette a fennálló állapotokat. A kis rendes ember számára az elmúlt két nap éppoly kellemetlen volt, mint magyarázható, ha pedig az éjszakákra gondolt, beleborzongott a félelembe.

Ami azonban a dohányzás élvezetét illeti, új szomszédjának nem akart ellentmondani, ezért félig kitérő, félig beleegyező választ adott. Biztosította őt, hogy majd kipróbálja. A két férfi ezek után leült a kályha mellé, és erről-arról beszélgetni kezdtek, az öreg útvámszedőről és az új sírokról, az országút forgalmáról és a legutóbbi halotti beszédéről, amit Beißwurz atya tartott. Aztán persze áttértek a magas gabona és krumpli árakra, és idekint hogyan lehet mindenféleképpen a legkönnyebben és legolcsóbban hozzájutni, és végül a sírásó Meier urat kikísérte a hóba, hogy a temetőjét is megmutassa neki.

Meier urat persze mindez a legkevésbé sem érdekelte. Semmit sem tartott kellemetlenebb helynek, mint egy temetőt, ráadásul tíz centis hó alatt, borjúbőr csizmában. Ezen azonban semmi sem segített, hiszen ez volt Hillermann kedvenc témája, és miközben odabent már kávért rendelt, a séta elől nem lehetett kitérni.

Odakint aztán láthatta a gödröt is, ahová az öreg Folkertet majd leeresztik. Közvetlen mellette valami titkos tanácsosné számára is ki volt ásva egy sírgödör, és Hillermann úgy vélekedett, anélkül, hogy arcvonásai közben megrebbentek volna, reméli, hogy ők ketten majd jól megértik egymást.

Ez a megjegyzés rendesen szíven találta Meiert, és csendes szerény hangon rákérdezett, hogy ugye a halálban minden békétlenségnek vége szakad?

Hillermann, aki a sírok között már indult vissza a ház felé, oldalról végigmérte a szomszédját, egy pillanatra elhallgatott, majd fejét rázva így válaszolt:

– Nem mindig.

– Nem mindig? – kiáltott fel Meier csodálkozva, és állva maradt a hóban, mely csizmaszárának közepéig ért.

– Nem mindig – válaszolta a sírásó szilárdan kitartva állítása mellett. Mivel azonban menet közben nem állt meg, Meiernek igyekeznie kellett utána. A házhoz érve előbb leverték a havat csizmaikról, mielőtt beléptek a folyosóra. Itt alkalma nyílhatott volna az apró emberkének, hogy előhozakodjon mondandójával, amiért szomszédját felkereste. A városban azonban hosszabban időzött, mint szándékában állt, és a rém rövid nappalok és a felhős ég miatt már erősen alkonyodni kezdett. Azért, hogy ne legyen szomszédja terhére, meg is említette, hogy már indulnia kellene hazafelé. Hillermann erről azonban hallani sem akart.

– Na ne is mondja – válaszolt – előbb lépjen csak be, igyon velem egy csésze kávé, az összetartja a testet és a lelket ebben a hidegben, utána még mindig elég korán hazaérhet. Folkertné közben biztos, hogy nem fog egyetlen kocsit sem fizetés nélkül továbbengedni. Különbösen is rövidesen szert kellene tennie valakire, aki kisegíti magát, mert mindenről egyedül gondoskodni, nincs olyan ember, aki kibírná azt. Még egy lónak is szüksége van párórányi nyugalomra, mielőtt megint munkába áll, hát még egy hivatalnoknak. Meg kellene házasodnia.

– Ó édes istenem – szólalt meg Meier, aki rendesen megriadt a megjegyzéstől. – Még hogy én, az én éveimmel! Egy jó házvezetőnőt megpróbáltam ma felhajtani, de legnagyobb sajnálatomra nem kaptam meg azt a személyt, akit ajánlottak nekem.

– Na, majd talál másikat – vélekedett Hillermann, miközben beléptek a szobába – és már készen is van a kávé, úgyhogy lás-sunk neki. Talán csak nem nedvesedtek át a lábai?

– Müller közben persze néhányszor már gyanakodva néze-gette borjúbőr csizmáját, a tényt azonban makacsul elhallgatta. Attól tartott, megsértené azzal a sírásót, hogy az ő temetőjében átnedvesedhetett a lába. A férfiak ekkor odaültek a kávézóasztal-hoz, és Hillermann töltött. A szobában még sokkal sötétebb volt, mint odakint, a kályhában azonban élénk fénnyel pattogott a tűz, és a szellőzőnyíláson át fénye elérte a virágokkal díszített kávé-skannát is.

– Az előbb azt mondta, kedves Hillermann uram – kezdett bele Meier végre, miután megivott egy csésze leforrázott cikóriát, amit nagy igyekezettel „kávéként” dicsérgetett – tehát említette az előbb, hogy a halottak nem mindig viselik el egymást, ha-ha-ha! Gondolom, ezt csak viccnek szánta, nem igaz? Édes istenem, ha már egyszer meghaltunk, akkor aligha fogunk azzal foglalkozni, hogy ki fekszik mellettünk.

A sírásó komolyan és elgondolkozva tekintett a vele szemben ülő útvámszedőre. Arcvonásai már nem voltak kivehetőek a szoba alkonyi sötétjében, de magas fehér homloka és az alatta elevenen villogó barna szemei még jól láthatóak voltak. Az útvámszedő eltitkolt borzongással nézte a férfit, aki egész életében halottakkal foglalkozott, és velük kapcsolatban már kétségtelenül szörnyű tapasztalatokat szerezhett. A kis emberkének már régen ajkára fagyott a mosoly.

– Ilyesmivel nem jó tréfálkozni – szólalt meg a sírásó.

– Csak nem azt akarja állítani ... – dadogta Meier úr.

– Kedves szomszéd uram – mondta Hillermann komoly ün-nepélyes hangon, miközben újabb csésze kávé-t töltött magának – odakint olyan dolgok történnek, amiről mi idebent még csak nem is álmodhatunk, és minél távolabb vagyunk tőlük – közben hü-velykujjával a válla felett a temető felé bökött – annál jobb.

– A halott... a halottaktól? – kérdezte Meier akadozva, bátoralan hangon. Hillermann erre hallgatagon bólintott a fejével, és Meier, miközben érezte, amint hátán jeges borzongás fut végig, szinte suttogva tovább érdeklődött: – És maga tényleg azt hiszi, hogy egy ember, aki végül is már meghalt, de úgy értem, hogy tényleg halott, képes megint megjelenni és járkálni itt a Földön?

– Ugye maga keresztény, Meier úr? – kérdezte erre komolyan a sírásó.

– Én? Hát persze – válaszolta meglepetten az útvámszedő, de hogy jön ide ez a kérdés, Hillermann úr?

– Nos, nézze csak – folytatta a másik – akkor minden bizonynyal hisz a halál utáni létben, amint azt a szentírás is tanítja nekünk. A halál ezért csak átmenetet jelent az egyikfajta életből a másikba, csak azok odaát másként élnek, mint mi.

– És akkor azt hiszi, hogy a gonosz emberek haláluk után tényleg itt mászkálhatnak közöttünk, és azt sem tartja lehetetlennek, hogy közülük valamelyik meg is jelenhet előttünk?

– Még hogy gonosz emberek? – ismételte fejét csóválva a sírásó. – Édes istenem, valóban gonosz ember csak nagyon kevés van a világon. Lelkünkől fakadóan valamennyien jók vagyunk, és ha imitt-amott egyik vagy másik a mi fogalmaink szerint saját hasznára vétkezik, abból én még nem következtetek arra, hogy a jóistennek ezért odafenn nagy büntetést kellene kiszabnia. Van akinek jobb adottságai vannak a másiknál, vagy egy szegény éhségében ellop egy vekni kenyeret, még mindig kétséges marad, hogy a gazdag ettől még jobb-e, mint ő. Ha az, aki most éppen gazdag, a szegény körülményei közé kerülne, ki mondhatná meg kedves uram, hogy ő nem két vekni kenyeret lopna-e el?

– Ezek szerint ön a halottak mászkálását nem is tartaná büntetésnek? – kérdezte Meier, aki ekkor már nem is kételkedett a kísértetjárás tényében.

– Büntetésnek? – kérdezte csodálkozva a sírásó – sokkal inkább tartanám büntetésnek, száműzetésben lenni odalent a szűk

koporsóban, miközben éjfélkor a többi halott odafent vidám játékát űzi.

– Miféle vidám játékot, Hillermann úr? – kiáltott fel meglepetve az útvámszedő, miközben szinte akaratlanul közelebb húzta székét az asztalhoz. Hillermann megint hallgatott egy darabig, szinte úgy tűnt, mintha nem is akarná folytatni. A szobában közben teljesen sötét lett, és a tűz imbolygó fényei titokzatosan táncoltak ide-oda a falakon.

– Mondanék magának valamit, szomszéd – folytatta végül a sírásó. – Olyan dologról van szó, amiről nem szívesen beszélek, mivel jelen korunkban a legtöbb ember szabadszellemű, jóllehet kereszténynek nevezik magukat, de sem istenben, sem ördögben nem hisznek. Ha ilyeneknek beszél erről az ember, rendszerint kinevetik, és nem látom be, miért kellene gúnyt űzetnem magamból.

– Remélem, nem hiszi, hogy ki akarnám nevetni, szomszéd uram, mondta döbbenten az útvámszedő, akinek már a gondolat említése is elmarasztalásnak tűnt.

A sírásó megint elhallgatott, és kutakodva nézte a vele szemben ülő apró emberkét. Arcvonásai eközben olykor megrándultak, mint a kályha lobogó tűzének fénye a falakon. Az útvámszedő azonban csak a rámeredő villogó szemeket látta, és szívverése rendszeren kihagyott a félelemmel teljes, kínos várakozás közben.

– Ó nem, azt tényleg nem hiszem – szólalt meg Hillermann végül. – Nyugodt, tisztességes embernek tartom magát, és hogy ezt be is bizonyítsam, elmondanék valamit sokéves tapasztalataim alapján, de remélem, nem fog visszaélni a hallottakkal.

– De drága Hillermann úr!

– Jól van, rendben, elhiszem magának. Abban sem vagyok biztos, hogy azok odakint – és hüvelykujjával vállá felett ismét kifelé bökött – jó néven vennék, ha az ember róluk beszélne.

– Azok odakint? – mondta az útvámszedő, és még közelebb húzódott az asztalhoz. A sírásó azonban lassan leintette kezével, majd halkabban, mint korábban, komoly hangon, folytatta.

– Közismert tény, hogy a halottaknak éjfél és éjjel egy óra között engedélyt kapnak arra, hogy elhagyják a síri-, és meglátogassák a fenti világot. Ezt maga legalább olyan jól tudja, mint ahogy én is el tudnám mondani. Ilyenkor szabad időt kapnak arra, hogy azt tegyék, amire éppen kedvük van, ami örömet okoz nekik. Csak azt nem szeretik, ha az emberek észreveszik őket, mivel tudják, hogy látványuk félelmet és döbbenetet váltana ki. A temető maga azonban az ő tulajdonképpeni természetes életterük, ahol tiszta szívvel tehetik, amit akarnak. Járt maga már valaha éjfél és éjjel egy óra között valamely temetőben?

– Én? – kiáltott fel Meier rémülten. – Isten őrizzen!

– Akinek nincs ott ebben az időben valami kifejezett dolga, jobb, ha nem is láttatja magát – folytatta komoly hangon a sírásó. Nincs jó vége annak, ha valaki odakint közéjük tolakodik. A magunkfajta, akit kötelessége olykor erre mégis rákényszerít, természetesen nem kerülheti ezt el, de – fűzte hozzá halk, szinte suttogó hangon, miközben közelebb hajolt az útvámszedőhöz – igen csak rejtélyes látvány, amint azok odakint ide-oda suhannak.

– Tényleg azt teszik? – suttogta Meier úr, akinek az utóbbi éjszakák nyomán eszébe sem jutott, hogy kételkedjen. A sírásó csak bólintott fejével az utóbb mondottak nyugtázása érdekében.

– Magam láttam őket – folytatta – amint táncoltak és fogócskáztak, valamint „bérbe adom a kamrácskámát” szokásos játékuk közben.

– Bérbe adom a kamrácskámát? – kiáltott fel az útvámszedő rémülten.

– Hát erről még sohasem hallott?

– Soha az életben! Tényleg ilyen játékot üznének?

– De még milyen gyakran! – mondta a sírásó, miközben félénken körbenézett, mintha attól tartana, hogy valaki hallgatódzik. – Ha olyan halott van a közelben, akinek végső nyughelyét a pap még nem szentelte fel, és aki tulajdonképpen még nem is költözhetne be ide, akkor éjjel tizenkettő és egy között előjön, hogy meglátogassa jövődő bajtársait, majd ezt a játékot űzik egy egész órán keresztül. Köröskörül mindegyik lekuporodik a saját sírjára, a közéjük még nem tartozó körül, majd vidám hangulatban ide-oda suhannak, és helyeiket váltogatják. Ha az idegen szellemnek sikerül egy sírhelyet elcsípnie, mert valamelyik nem tudja megelőzni, és később sem, míg a harang egyet nem üt, úgy a kívülálló mászik be a föld alatti meleg ágyba, és a kintrekedt kénytelen egész nap riadtan ide-oda osonni, mielőtt következő éjjeltől megpróbálhatja visszanyerni saját helyét. Ha azonban a még el nem hantolt ügyetlen volt, akkor szelleme visszatér testébe, hogy következő éjjel megint szerencsét próbáljon. És ez így megy tovább.

– És maga tényleg látott ilyet? – suttogta az útvámszedő, miközben érezte, hogy a haja kezd égni állni a rémülettől.

– Igen – válaszolta komolyan a sírásó, éppoly halkan.

Az óra ekkor ötöt ütött, és Meier úr rendesen megrémült a hangos zajtól. Mivel azonban Folkertnének megígérte, hogy legkésőbb négyre hazaér, legfőbb ideje volt, hogy elinduljon, és óvatosan, mintha az előbb kapott felvilágosítás miatt félne attól, hogy zajt csapjon, felemelkedett a székéről.

– Köszönet, őszinte köszönet drága jó Hillermann uram mindazért, amit elmondott nekem – mondta eközben – most azonban haza kell térnem. Ha megengedi, a napokban megint átjövök, és majd mesélek önnek – ekkor teljesen közel hajolt a sírásó füléhez – szintén valami egészen borzalmasat, ami velem történt meg!

– Önnel? – kérdezte Hillermann csodálkozva.

Meier úr jelentősegteljesen bólintott.

– Most, odaát?

Az útvámszedő megismételte mozdulatát, még hevesebben, mint az előbb.

– De mi történt, drága jó szomszéd uram? – nézett rá kutakodó tekintettel a jóember, aki kezdett kíváncsivá válni.

– Most nem drága uram – kérlelte az útvámszedő, aki mintha parázson állt volna, mivel a számára oly érdekes elbeszélés által feltartva, a kínosan pontos ember már egy teljes óra késésben volt. – Majd egy másik alkalommal, majd máskor! Most aludjon jól, és még egyszer ezer köszönet mindazért, amit elmondott.

– Nos, hát akkor jó éjszakát Meier úr – mondta hirtelen a sírásó szokásos halk, valamelyest mély hangján, amibe a félénk útvámszedő rendesen beleborzongott. Aztán a folyosón át kikísérte őt a külső ajtóig, az országúthoz kivezető keskeny útig, ahol meg-
rázogatta a kezét, és még egyszer jó éjt kívánt neki.

5.

Meier úr a következő pillanatban egyedül találta magát az úton, éspedig alig húsz lépésnyire a temető alacsony, fehér falától. Épp az előbb hallottaktól azonban a hely olyan rémesen titokzatosnak tűnt számára, hogy a magányos, fűzfasor melletti útra, mely kivezetett az országúthoz riadt, reszkető tagokkal tért rá. Arra is képtelen volt, hogy ne nézzon óvatosan hátra a fal irányába. Éppen ott azonban, ahová pillantása tévedt, egy fehér emlékmű csúcsa meredt a temető fala fölé, és az útvámszedő, feje eltelve az elmúlt órán szerzett benyomásokkal, nem csekélyebb dolognak tartotta, amit látott, mint a titokzatos hely valamely lakójának, aki a fal felett éppen utána tekint. Túl sok időt nem szánt azonban a vizsgálódásra, hanem kabátjának mindkét szárnyát karjai alá kapva rohanni kezdett a fűzfasor mentén, ahogy bírta, míg ki nem ért a forgalmasabb országútra.

– Jézusom, útvámszedő úr, mi olyan sürgős? – szólította meg valaki, aki éppen lefelé tartott az úton. – Mi történt?

Meier először megijedt, mert az ember épp akkor az egyik nyárfa takarásában volt. A jövevény szerencsére azonban elég hamar felismerte az öreg, ledermedt útvámszedőt, mert napok óta a háza előtt javította az országút burkolatát. Végre egy ember, akinek közelségétől megszűnt borzongása, ami a temető közelében jött rá. A váratlan találkozás egy új, szerencsés gondolatot ébresztett benne.

Ugyanis amikor lefelé rohant a fűzfásor mellett, arra a szilárd elhatározásra jutott, hogy ezen az éjszakán nem fog megint egyedül aludni a szobájában. Miután a halott végső nyughelyére kerül, remélhetőleg ott is marad és nem fog visszatérni, hiszen saját kamrácskát kap. Ezen az utolsó éjszakán, amit még itt tölt az ő fedele alatt, nem akarta magát kitenni annak a veszélynek, hogy még egyszer ráijesszen, ezért arra gondolt, mindent elmond Folkert asszonynak, és megkéri őt, hogy maradjon vele. Ezt persze nem szívesen tette volna, és az asszony valószínűleg még sokkal jobban félt volna, mint ő maga. Ennél kedvezőbb segítséget remélt azonban most az öreg útépítőtől. Jóllehet kissé béna és süket, de mégiscsak férfi, és egy kis borral való felkínálása árán bizonyára könnyedén rá tudja beszélni, hogy ott éjszakázzon vele a szobájában.

Nem is késlekedett tovább, és bár okozott némi nehézséget tudomására hoznia, hogy mit akar tőle, az öreg alig értette meg, de végül is teljes mértékben késznek mutatkozott. Persze előbb még be kellett mennie a városba, szólni a feleségének, nehogy az asszony aggódni kezdjen miatta, azonban megígérte, hogy pontosan tízre megint odakint lesz a vámházban. Így legalább holnap reggel megspórolja magának az utat. Az útvámszedőnek ez így még jobb is volt, mintha rögtön vele ment volna, mert Folkertné bizonyára érdeklődött volna, mihez akar kezdeni az öreggel. Tízkor a gyászoló özvegy azonban már régen az ágyában fekszik, és így megúszhatja a saját maga által is fatálisnak tűnő hazudozást.

Miután megállapodtak, sokkal könnyebb szívvel igyekezett hazafelé, és ott legnagyobb megnyugvására a nagy kávéskanna körül egy csomó asszonyt talált összegyűlve, tehát hosszúra nyúlt

távolléte alatt Folkertné sem unatkozott, és távolmaradása miatt neki sem kellett, hogy lelkiismeret furdalása legyen.

A társalgás témája egyébként egész este kizárólag a megboldogult és annak utóbbi betegsége körül forgott, és kitárgyaltak minden hasonló szenvedést, ami az elmúlt húsz évben az ismerős családoknál előfordult. Már majdnem kilenc óra volt, mire a vendégek szedelőzködni kezdtek, és el nem mulasztották volna megígérni, hogy másnap reggel természetesen részt vesznek majd a halottas menetben, hogy a kedves, jószívű embernek megadják a végső tiszteletet.

Folkert asszony egész este az eltávozottra emlékezvén rendkívül sokat sírdogált, és rengeteg sok kávé ivott, és rövidesen elindult lefeküdni, hogy erőt gyűjtsön a következő nehéz napokhoz. Meier ezzel szemben, akinek a sírásó mai hátborzongató elbeszélése után kísértetiesnek tűnt a csendes szoba, vágyakozó türelmetlenséggel várta az öreg kökopácsot, hogy annak társaságában nyugodtabban nézzen az elkövetkezendő órák várható borzalmival szembe. Az öreg tartotta is a szavát. Még nem is ütött tízet az óra, már be is sántikált mankójára támaszkodva, és az útvámszedő kitörő örömmel üdvözölte.

Meiernek volt egy kis üveg jó öreg sósborszesze, amiből olykor előforduló bélgörcse esetén kortyolgatott. Ezt áldozta fel, és az öregembert meglepte egy sajátkészítésű kiváló grogggal. Arra persze gondolni sem lehetett, hogy beszédbe elegyedjen vele, mert Meiernek hangosan kiabálnia kellett volna, amire Folkertné oda-fent minden bizonnal felfigyelt volna. Ő azonban teljes mértékben megelégedett vendége jelenlétével, aki a grog fogyasztása közben úgy tűnt, annyira meg van elégedve sorsával, hogy egyáltalán nem is elmélkedett azon, vajon miért hívhatta meg az útvámszedő éjjeli szolgálatához, és még kevésbé kérdezett rá annak okára.

Tizenegy óráig több fogat érkezett, Meiernek ezekkel kevés dolga akadt. Színházi előadás volt a városban, és a szomszédos birtokosok közül néhányan most tértek haza. Az útvámot már akkor kifizették, amikor a város felé hajtottak, néhányuknak sza

badjegye volt, és a kocsisok azzal sem strapálták magukat, hogy megálljanak.

Tizenegy óra után nyugalom volt, és a kőkopács napi munkája és az elfogyasztott szokatlan ital hatására elfáradt. Meier persze szeretett volna ébren maradni, a grog hatására azonban az ő szempillái is elnehezedtek. Ágya mellé leterített egy gyapjútakarót, hogy azon az öreg kicsit kinyújtózhasson, még egyszer kifülett, nem hallja esetleg kocsi közeledtét, néhány darab fát bedobott a kályhába, aztán ő is lefeküdt.

Ennek ellenére szilárd elhatározással ébren akart maradni, pár-náját feltámasztotta, így inkább ült, mint feküdt, és szemét odata-pasztotta a halottasszoba ajtajára. Jó ideig így üldögélhetett, de fáradt teste képtelen volt akarátának engedelmeskedni. Kezdetben párszor csak néhány pillanatra lehunyta a szemét, aztán egészen csukva hagyta, hiszen úgyis hallott mindent, ami körülötte törté-nik, aztán végül félig alvó, félig éber állapotba került, miközben olykor-olykor tudat alatt nehézkesen és riadtan még felnyitotta a szemét. Egy negyedórával később ugyanolyan mélyen aludt, mint az ágya előtt fekvő kőkopács.

Odakint kocsi gördült az ablak elé, megállt, és a kocsis három-szor-négyszer megpattintotta ostorát. Meier meg sem moccant. – Halló! – hangzott ekkor egy kiáltás közvetlenül az ablak előtt, mire tudat alatt, hogy valami valahol nincs teljesen rendben, az útvámszedő hirtelen felegyenesedett az ágyán, de ugyanolyan gyorsan vissza is zuhant, mert ekkor már teljesen éber füleit elérte az a bizonyos hátborzongató köhécselés a szomszéd szobából.

– Már megint itt van – sóhajtott fel riadtan, miközben homlo-kát a rémülettől nagy cseppekben kiverte a veríték. – Metzler! – suttogta reszketve, és alig tudta kiejteni megint a kőkopács nevét – Metzler, úristen, Metzler! – A süket fickó persze mit sem hal-lott, és tovább aludta békés, mély álmát. –Metzler! Ó világ meg-váltója segíts! Metzler!

Ekkor megmozdult az ajtó kilincse, és minden további szó az ajkára fagyott, és a következő pillanatban belépett a szobába a

jelenség pont úgy, ahogyan az előző két éjszakán is látta. Nesztelesenül átsuhant a szoba sötét részén egészen az ablakig, ahol ügyes mozdulattal kinyitotta tolóablakot.

Amit azok ott beszéltek, ezúttal képtelen volt felfogni, mert teljes értelmé és minden igyekezete arra irányult, hogy felébressze a mélyen alvó útépitőt. Amint a kísérteties alak háttal volt neki, karjával lassan, óvatosan kinyúlt a takaró alól, szerencsésen vállon ragadta az öreget, és teljes erőből megrázta.

– Három korsóval ide! – kiáltott fel amaz világos, érthető hangon, de Meier ekkor villámgyorsan visszarántotta karját a takaró alá és becsukta szemeit, mert a jelenség lassan felé fordult, és még élete árán sem akart annak pillantásával találkozni. Aztán hallotta megint, amint az ajtó kilincsre csukódik, és amikor félig lehunytt szempillái alól óvatosan kinézett, a jelenség már eltűnt.

Szegény útvámszedő még jó tíz percig elnyúlva maradt ágyában, képtelen lévén arra, hogy bármely tagját megmozdítsa. Közben még egyszer hallotta a halott köhécselését, aztán minden elcsendesedett. Az óra ketyegett, és Metzler békés nyugodt álomban ott horkolt az ágya mellett. Ez utóbbi zaj végül teljesen magához térítette. Volt legalább egy élőlény, akit maga mellett tudhatott, többé már nem volt egyedül a kísérteties szörnyeteggel, és kiugorva az ágyból, ahová ezúttal ruhástól feküdt le, némi erőlködés árán sikerült felráznia az útépitőt. Az öreg falióra ekkor egyet ütött, és jótékony nyugalom tért vissza szívébe, hiszen a kísértetek órájának már vége volt, és a holtaktól mostantól már nem kellett tartania.

Persze szívesen elmesélte volna az útépitőnek az előbb átélteket, mert késztetést érzett arra, hogy valamiféle emberi lénnel megossza gondját, de az öreg fickó, mint már említettük, oly mértékben nagyothalló volt, hogy kénytelen lett volna a fülébe kiabálni, és ezt a szomszédokra való tekintettel éjjel egy után nem merte megtenni. Valami kifogást azonban ki kellett találnia, hogy miért ébresztette fel, így nem maradt más hátra, mint rászabadítani az öreget a maradék sósorszeszére, amit az a hirtelen és erő

szakos felébresztés miatti kiengesztelésként örömet el is fogadott.

Egyébként miközben az öreggel a kályha mellett üldögélt, belátta, hogy ezt a halálfélelmet képtelen lenne elviselni a továbbiakban. A holttestet persze reggel majd eltemetik, és az is lehet, hogy a nyugtalan halott a tevékenységét attól kezdve már a temetőre fogja korlátozni. Ha azonban nem így lenne, és később mégis is visszatérne, hogy tovább folytassa halála utáni üzelmeit, akkor Meier ezt a hivatalt a továbbiakban nem kívánja vele megosztani. Inkább továbbra is íratmásoló lesz bizonytalan jövedelemmel, és a biztonság nyugalmaival, mintsem határozott fizetésért egy éjszakánként biztosan megjelenő kísértettel! Hosszabb időn át ezt úgy sem volna képes elviselni, mert már most is érezte, hogy az állandó idegesség és félelem miatt testének mintha minden porcikája meg lenne gyötörve.

Az olykor érkező fogatok valamelyest elfoglalták, aztán végre kireggeledett. Ezzel nyüzsgő élet vette kezdetét a házban, mivel az öreg útvámszedő temetése tíz órára volt kitűzve. Folkertné már hajnali öt óra óta a konyhában szorgoskodott, hogy megtegye a szükséges előkészületeket, mert ilyen alkalommal természetesen nem maradhatott el egy kis vendéglátás kávéval, konyakkal és süteménnyel.

Meier úr egyébként nyugodtan üldögélt az ablakánál, hogy eleget tegyen kötelezettségének. Metzler megint odakint volt a kőhalmánál, miközben utólag eredménytelenül törte a fejét azon, hogy múlt éjszaka az útvámszedő miért tartotta magánál, és miért kaphatta tőle azt a jó kis grogot és a borravalót.

6.

A temetésnek vége lett, minden formalitásnak eleget tettek, az asszonyok jajveszékelték és zokogtak, és az öreg Folkert odakint feküdt végső nyughelyén, földdel melegen betakarva, Hillermann úr egyébként mindenhol hóval fedett temetőjében.

Folkertné egyedül jött vissza. Miután igen becsületesen kisírta magát, az élet ment tovább, és hozzá kellett fognia dolgai elintézéséhez. Mivel hosszabb távon nem maradhatott a régi, általa annyira megkedvelt házban, rögvest át is akart költözni a városba, hogy megszabaduljon borús emlékeitől, és független életet kezdjen. Jó ideig elfoglalta magát holmijának összepakolásával. Ebédre megették a halotti tornak szánt reggeli maradékát, és mivel egy órára voltak odarendelve a férfiak, akikkel holmiját be akarta vitetni a városba, Folkertné megfőzte az utolsó kávé az új útvámszedőnek.

Meier közben igen kellemetlenül érezte magát. Egyfelől még nem volt házvezetőnője, mert akit ajánlottak neki, az már máshol elkötelezte magát, másfelől még mindig igen nyomasztó hatással volt rá az elmúlt éjszakai jelenség. Képtelen volt eldönteni ugyanis, hogy feltárja-e azt Folkertné előtt, vagy sem. Néhányszor már a nyelvén volt, de mégsem volt képes összeszedni annyi bátorságot, hogy belekezdjen. Az asszony szintén borús gondolataiba merült, és a két ember jó háromnegyed órán át ült egymással szemben anélkül, hogy akár egy szót is váltottak volna. Végül Folkertné törte meg a csendet.

– Kedves jó Meier uram – mondta – ma délután elköltözők. Sok szerencsét és áldást kívánok önnek itt az öreg házban. Kíváncsi vagyok, még hosszú éveken át menjen önnek olyan jól itt, mint ahogyan nekem és megboldogult férjemnek, szegénynek, aki most már csendes sírjában pihen. Nem gondoltam volna, hogy túléltem őt, de az ég másként akarta, és most igazán nehéz szívvel fogok elköltözni innen. Kendőjével szemét kezdte törölgetni, hogy felitassa kicsorduló könnyeit, és Meier, aki igazán meg volt hatódva, maga is érezte, amint átnedvesednek a szemei.

– Drága jó Folkert asszony – válaszolt, és a szíve most nem vitte volna rá, hogy elmondja, megboldogult férje kísértetként itt járt a múlt éjjel, mert milyen rettenetes lett volna számára ez a felismerés! – Biztosíthatom, hogy legmélyebb részvétellel érzek az ön sorsa iránt.

– Tudom, tudom kedves Meier uram – folytatta az asszony még mindig könnyezve. Önnek igen jó szíve van, és az ég áldja meg jószágos szavaiért. Remélem, rövidesen talál majd valakit, aki gondoskodni fog a háztartásról maga körül.

– Úgy tűnik, ez nehezen fog menni, drága Folkertné – válaszolta mély sóhaj kíséretében az útvámszedő – legalább is úgy tűnik, nem egyhamar, és egy darabig kénytelen leszek saját magamat kisegíteni.

– De hát annak nem lesz jó vége, drága Meier uram – válaszolt rá az asszony, miközben végérvényesen leszárította könnyeit és zsebkendőjét a zsebébe tette. – Ha az ember egész nap dolgozik, akkor éjszaka rendszerint alhatnékja van, az ön szolgálata pedig folyamatos, éjjel-nappal, és ebben az öreg Metzler sem tud majd segíteni.

– A Metzler? – rándult össze rémülten székén, hiszen honnan tudhatja az asszony, hogy az öreg kőkopács az éjszakát itt töltötte nála a szobában? Mindaddig, amíg ő itt volt, és erről szentül meg volt győződve, az asszony nem tette be ide a lábát.

– Látja, Meier úr – folytatta azonban az asszony anélkül, hogy észrevette volna a férfi meglepődését – míg itt voltam a dolog még elment valahogy. Mostantól azonban, ha egyedül marad, éjszakánként valahogy csendesebben alhatna, mert aztán kezdődnek a megjegyzések, szimatolni kezdenek, és fentről meg jönnek majd a fenyítések. A bírósági urak nem viccelnek, ha valamely alsóbbrendű hivatalnok a kötelességét akár csak egyetlen alkalommal is nem teljesíti.

– De hát drága Folkertné – szólalt meg rémülten Meier, remélem, eddig egyetlenegy alkalommal sem hanyagoltam el a feladatomat.

Az asszony közben a fejét csóválta, és jóindulatúan így vélekedett:

– Na jól van, nem tesz semmit, a magam részéről pedig szívesen tettem. Az elmúlt három éjszaka azonban az elhaladó foga

tok kocsisai olyan hosszasan pattogtatták ostoraikat, míg végül magam jöttem le, és rendeztem le a dolgot, mert talán még most is ott állnának.

– Maga? – kiáltott fel Meier a legnagyobb döbbenettel és akaratlanul is felugrott székéről.

– Maradjon csak nyugodtan ülve, Meier úr – mondta az asszony, kezével intve felé – a magam részéről nem fogok visszaélni a helyzettel, és az odakint várakozókat sem érte túl nagy kár azáltal, hogy néhány percet várakozniuk kellett. Belátja mennyire mélyen aludt? Édes istenem, ha az ember nincs ehhez hozzászokva, és éppen első álmát alussza, nem egykönnyen ébred fel az ostopattogásra, de ha valaki több mint húsz éven át fülel rá, mint én, az egy csomó ajtón át is meghallja. Közben meg is sajnáltam magát, mert ha egyszer már ébren voltam, megzavarni sem akartam, és ezért korábbi hálósobánkon jöttem keresztül, ahol szegény megboldogult férjem a hideg szalmán feküdt. A konyhaajtó annyira nyekereg, és ahhoz hogy a konyhán menjek keresztül, végig kellett volna mennem a huzatos folyosón. Na, de odakint jönnek is már az embereim, utána kell nézmem, nehogy valami nem odavalót is felpakoljanak.

Meier egyedül maradt az asztalnál, és ha Folkertné nem lett volna annyira elfoglalva saját dolgaival, észre kellett volna vennie az útvámszedő határtalan meglepődését, melyet szavai váltottak ki belőle. Ez volt hát a szellem, amitől három napon át félelemben és rettegésben élt! Ez volt tehát a szörnyű jelenség, ez a jóindulatú asszony, aki lábujjhegyen osont be a szobába, nehogy álmában megzavarja őt! Meier úr hosszú léptekkel loholt fel-alá a kis szobában, kezeit dörzsölgette, fejét vakargatta a füle mögött, egy szóval úgy érezte magát, mintha fejbe csapták volna.

Egyébként hálát adott teremtőjének, hogy az asszonynak és a sírásónak semmit sem mondott el a jelenségről, az orvos pedig úgyszólván álomnak tartotta az egészet, és jobb is, ha ennél a véleményénél marad. Odakint eközben már felpakolták Folkertné ládait és dobozait, miközben Meiernek hirtelen új ötlet cikázott át a fején. Ennél dörzsöltebb gondolata nem is volt az utóbbi időben.

– Folkertné! – kiáltott ki a félig nyitott ajtón át – megkérhetném, hogy egy pillanatra jöjjön be?

– Igenis, Meier úr – figyeljete oda arra a kis tükörrre – szólt visszafordulva az asszony az ajtóból az emberek felé – a kék üvegázát meg inkább majd magam viszem. Mivel szolgálhatok kedves Meier uram?

– Folkertné – szólalt meg a kis ember, aki nagy elhatározásra szánta el magát. – Nem szívesen hagyja el ezt az önnek oly kedves házat, amint már említette nekem.

– Édes istenem, hát ez igazán nem nagy csoda – sóhajtott fel az asszony – ha az ember annyi éven át boldogan és megelégedetten élt egy helyen, aztán öreg napjaira el kell hagynia, az bizony tényleg fájdalmat okoz.

– De hiszen senki sem kényszeríti erre – vélekedett Meier úr.

– Mit számít most már, kicsit előbb, vagy utóbb? Az ember szíve csak egyre nehezebbé válna – válaszolt az asszony. Most egy csapásra túl leszek az egészen, idővel aztán bele fogok szokni új helyzetembe.

– Mondanék magának valamit, Folkert asszony – kiáltott fel Meier – maradjon itt nálam! Az üzletmenettel tudja, hogyan kell bánni, és a segítségemre lehetne! A háztartásunkat ugyanúgy vezetné, mint eddig, a feltételekről meg majdcsak megállapodunk valahogy. Ahol egy emberre főznek, ott kettőnek is jut ennivaló, maga meg folytathatná a régi, megszokott életét.

– Ah, micsoda jószágos lélek! – szólalt meg az asszony, és megragadta a férfi kezét – tényleg itt maradhatnék az öreg házbán? Már magam is szívesen ajánlkoztam volna önnek, de nem hittem, hogy megelégedne egy olyan öregasszonnyal, mint én vagyok.

– Tehát marad? – kiáltott fel az útvámszedő – kezét az asszony felé nyújtva.

– Szívest, örömet – válaszolta Folkertné, miközben tenyerébe csapott – és majd meglátja, milyen szépen elrendezek itt mindent maga körül.

Az új útvámszedőnek nagy kő esett le a szívéről. Folkertné elküldte a fuvarosokat, és holmijával ismét berendezkedett. Az aszszony ugyanúgy vezette a gazdaságot, mint eddig, és amikor a közelmúltban arra jártam, Meier úr, aki közben rászokott a dohányzásra, hosszúszerű pipával a kezében ott ült a fehér, tisztára mosott függöny mögött az ablaknál, és élvezettel, meglegegedetten pőfékelte a kék füstöt kifelé a friss reggeli levegőbe.

A baba

H...-ban, Németország egyik jelentős városában évekkel ezelőtt letelepedett egy gyermektelen házaspár, és megvásárolták a város egyik legelegánsabb házát. Senki sem tudta, tulajdonképpen honnan származnak, miközben a város egyik legmódosabb családjának számítottak. H...-ban semmiféle üzleti tevékenységet nem folytattak, csak meglévő vagyonukból éltek, általános tiszteltnek örvendtek, és szerették őket, mert mindenkit, akivel csak tehették, jócselekedeteikkel árasztottak el, és egyetlen rászoruló sem hagyhatta el küszöbüket vigasz nélkül. Egyébként másokkal egyáltalán nem, vagy csak alig érintkeztek, társaságba nem jártak, hozzájuk sem járt senki vendégségbe, velük sem lakott senki, csak egyetlen állandó szolgálójuk volt, egy hófehér hajú öregember, aki gondoskodott róluk, és ő intézte a házon kívüli megbízásokat is.

Szolgálólányokat a városból fogadtak fel, akik azonban meglehetősen gyakran váltogatták egymást, mert a fiatal népség nem nagyon tudott vagy akart alkalmazkodni az öregek szokásaihoz.

Nem tudni, mi lehetett az oka, talán nekik is kínos lehetett magányuk, vagy talán véteknek tartották, hogy haláluk után vagyonuk szétszóródjon, és senkise járjon jól vele, ezért egy szép napon elhatározták, hogy örökbe fogadnak egy idegen kisgyereket, pontosabban egy kislányt, és annak fejlődése során ismét felvirágzik előttük saját fiatalságuk.

Az indíték nem csupán csendes magányuk volt, hanem egy a közelmúltban bekövetkezett baleset is, amelynek során egy ötéves kislány szüleit saját otthonukban halálra sújtotta egy lezuhanó gerenda, miközben a gyerek, mintha csak csoda történt volna, megmenekült. A szegény kis árvának senkije sem maradt, aki gondoskodott volna róla, és a két idős ember ekkor elhatározta, hogy magukhoz veszik.

Ettől kezdve új élet töltötte be a házat, tényleg olyan volt, mintha felolvadt volna a jég, mely körülfogta szívüket, és a belső pezsgő életnek kifelé is megvoltak a jótékony hatásai a szomszédaikkal való kapcsolataikban.

Ez azonban sajnos nem tartott sokáig. Egy skarlátjárvány, mely szörnyű pusztítást végzett a városban a gyerekek között, utolérte Luisét, az öregemberek adoptált gyermekét is, és két nappal később vigasztalanul és sírva ültek a virágokkal feldíszített kiságy mellett, melyben ott feküdt a gyermek holtteste.

Súlyos csapás volt ez, különösen a szegény asszony számára, aki nevelt kislányát úgy megszerette a rövid idő alatt, hogy azt hitte, megszakad a szíve a veszteségtől. Képtelen volt beletörődni a helyzetbe, és maga is annyira lebetegedett, hogy férje már a legrosszabbtól tartott. Ennek elkerülése érdekében, és az orvosok tanácsát megfogadva haladéktalanul elutazott a mindössze néhány mérföldnyi távolságban lévő rezidenciára, ott felkereste az árva-házat, és magához vett egy kedves, barátságos kislányt, aki körülbelül annyi idős volt, mint az elhunyt.

A sors azonban mintha valamilyen okból megharagudott volna az öregekre, és utolsó örömeiktől is meg akarta volna fosztani őket, amit igyekeztek megszerezni maguknak. Egy ideig persze nagy volt az öröm, az öregasszony összeszedte magát, és az újonnan érkezett gyermeket majdnem ugyanúgy szerette, mint az előzőt. Ez azonban nem tartott sokáig, mert ő is kezdett betegeskedni, és két orvos tudásának és gondoskodásának ellenére, akik pedig a legjobbak voltak a környéken, rövid betegség után szintén meghalt.

Ettől kezdve a ház megint zárva maradt hosszú hónapokon át, és a szobalányok és szakácsnők, akik bizonyos értelemben kapcsolatot képeztek az idős emberek és a külvilág között, azt mesélték, hogy az uraság olyan, mint két kísértet, és a ház sokkal jobban hasonlít egy hullaházra, mint emberi lények otthonára.

Ez az állapot jó ideig eltartott. Persze az öregember azt ajánlotta, vegyenek magukhoz egy harmadik gyereket, de felesége az

ég szerelmére könyörgött neki, hogy ezt ne tegyék. Az ég nem akarja, elég jelzést adott már, és amit átéltek a két kis ártatlan lény betegségével és halálával, egy harmadik alkalommal nem élné túl.

Ezt követően eltelt egy fél év anélkül, hogy a két öregember mutatkozott volna az utcán, kivéve néhány alkalmat, amikor szép idő volt. Ilyenkor láthatóan mély gyászban sétáltak, de barátságosan visszaköszöntek mindenkinek, és rendszerint kimentek a temetőbe, ahol két nevelt gyermekük egymás mellett aludta örök álmát. Senki sem tudta, honnan ered, de a város népe „árvaszülőknek” nevezte őket, és még a gyerekek sem mertek ódivatú és idegennek tűnő öltözetükön nevetni, hanem ha a két csendes öreg elment mellettük, a lármás gyerekek lekapták sapkájukat és abba hagyták a játékot, míg tovább nem haladtak.

Közben beköszöntött a tél rideg napjaival, a két öregot már egyáltalán nem lehetett odakint látni, és polgártársaik el is felejtették volna őket, ha hirtelen nem kezd egy fura pletyka terjedni róluk a városban.

Nincs olyan bolondos vagy valószínűtlen történet, amit ne hírnének el, és ne kezdenének el terjeszteni egyesek rögtön a hír felbukkanását követően. Jóllehet H... lakói kezdetben hitetlenkedtek, hogy igaznak tartsanak olyasvalamit, ami holmi unalmában kávézgató öregasszony fejéből pattant ki, de az egyre több napvilágra kerülő részlet alapján szükségesnek látták utolsó kötelességeik feladását is, és végül teljesen megalapozottá és bizonyítottá vált a tény, hogy a két öregember odahaza a lakásában a korábbi gyerekek helyett egy körülbelül nyolcéves kislány testalkatának megfelelő babát felcicomázott, és teljesen úgy bánnak vele, mint egy élő gyermekkel.

A szobalány, akinek az asztal körüli felszolgálat is a feladatai közé tartozott, rövidesen felmondta szolgálatát gazdáinak, akik egyébként a legbarátságosabban bántak vele, mert rémültében és felháborodásában nem akart tovább maradni a házban. Amint a külvilágnak mesélte, túl rejtélyes volt egy élettelen, ámde teljesen élőnek látszó gyermeket úgy kiszolgálni, mintha annak tudata és lelke volna, és ahogy a házban történeteket előadta, a szomszédok

ban és H... többi lakójában a legcsekélyebb kétség sem maradt a két öreg szellemi állapota felől.

A lány elmondása szerint a baba döbbenetesen természetes, félrenehelt gyerekek látszik. Isten tudja, miből készült, de az biztos, hogy viasz fejjel és üvegszemekkel, melyek ide-oda mozognak és le is tudja csukni, mint egy valódi ember. Rendes ruhái vannak, hálóingben alszik, van egyszerű otthonkája és jobbfejta kimenőruhái. Délben együtt ül az asztalnál az öregekkel, esténként órákon át felolvasnak neki, aztán lefektetik, és az anya altódalt énekel neki.

Mindeközben a lány a lelki üdvére esküdött, hogy a baba az utóbbi évben legkevesebb öt collnyit nőtt, és a madam a ruháit és nadrágjait ugyanúgy leeresztette, mint valódi gyerekeknél szokás. Ennek ellenére mindent kibírt volna, a kiszolgálást és felügyeletet, akár azt is, hogy a szobájában aludjon, amit a madam egyszer nyolc éjszakán át megkövetelt tőle, amikor a szomszédoknál tombolt a skarlátjárvány, és attól félt, hogy Luiskája is elkapja. Csak egyvalami volt, ami félelemmel és borzongással töltötte el és elűzte a házból, ez pedig az volt, hogy olykor egyedül kellett vele maradnia a házban.

Ha ugyanis az öregek néha elmentek, ami persze az utóbbi időben nagyon ritkán fordult elő, akkor vele kellett lennie, és társaságot kellett nyújtania neki. Ilyenkor a baba mindig merev tekintettel nézett rá, bárhová is ment a szobában, és egyszer, amint éppen a vacsoráért indult, és elfordulva kinézett az ablakon, tüsszenteni hallotta a babát. Ekkor már képtelen volt tovább vele maradni a szobában, leszaladt a konyhába Margarethez, és még aznap este felmondott az uraságnál. A madam még a tüsszentést is teljesen természetesnek tartotta, és még szemrehányást is tett neki, azt mondta, biztos nyitva hagyta az ablakot, és a gyerek megfázott, és este lázcsillapító teát adott neki, és korán le kellett fektetni, hogy kiizzadja magát.

Azt a tényt, hogy tényleg ilyesvalami előfordul a házban, már nem lehetett tovább tagadni, és a városi pletyka alkalmanként a részletekkel is foglalkozott, amelynek során persze hajmeresztő

dolgokat is kitaláltak. Az öregek azonban, akik már teljesen elzárkózva éltek a külvilágtól, továbbra is kitartottak ártalmatlan szórakozásuk mellett. Éppígy bizonyosság volt az is, hogy a baba növekedett, vagy nagyobbra alakították. A szakácsné elmondása szerint pillanatnyilag egy tizennégy éves lány nagyságának felel meg, és ennek megfelelően is bánnak vele, sőt a H...-beli szóbeszéd szerint az öregúr valódi gyerekként Luise néven szokta bemutatni.

Ezt követően ismét eltelt két év, és ekkor meghalt a ház öreg szolgálja. A halottat az idős pár kísérte ki a temetőbe, és a zárt kocsiban egy lefátyolozott lány is ült az egyik sarokba támaszkodva, és egy kendővel eltakarta az arcát.

Pillanatokon belül elterjedt a hír az egész városban, hogy a baba kikocsizott, mire egész embertömeg igyekezett kifelé a temetőbe, hogy megnézzék, de útközben találkoztak a már visszafelé tartó kocsival, melynek ablakai ekkor belülről el voltak függönyözve, és amikor eltűnt a ház kocsibejárójában, azt rögtön besúgták utána, mielőtt a kocsiban ülők kiszálltak volna.

H... lakói még le sem higgadtak, amikor az újságban megjelent egy hirdetés, újból felkeltve kíváncsiságukat és csodálkozásukat.

Puhlmannék, ahogy a házaspárt hívták, fiatal házitanítót kerestek kimagasló fizetéssel, akinek a lányuk tanulmányait kellene irányítania. Ez persze menten romba döntötte a babáról kitalált egész mesét, mivel egy kitömött, viaszfejű babának még sincs szüksége tanítóra. Nem kevésbé ragaszkodott véleményéhez egy másik párt, miközben a jámborak, akik nem kevesen voltak, azonnal a rendőrség után kiáltottak, hiszen itt istenkáromlásról van szó.

A rendőrség azonban tisztességesebb volt. A legcsekélyebb okát sem látta annak, hogy az egyébként nyugodt és derék emberekkel szemben fellépjen, akik mindenért fizettek, amit elvártak tőlük, a szegények számára pedig teli kézzel adakoztak. Náluk jobb alattvalót nem is lehetne kívánni, és az a baba, hát édes iste

nem, a gyerekek jó állampolgárrá neveléséről igazán különféle nézetek vannak.

Bárhogy is legyen, a hirdetés ott állt az újságban, és még három napig sem maradt titokban, hogy tényleg a babának keresnek házitanítót. Egymás után három fiatalember is jelentkezett az állásra, de valamennyien visszaléptek, amint bemutatták nekik a növendéket. A negyedik, egy fiatal teológus végre kötelességének tartotta, hogy vigaszt nyújtson szegény gyermektelen szülőknek, akik ilyen szeretettel kitartottak tébolyult elképzelésük mellett, és teljesíteni akarta kívánságukat. Két napon belül azonban „fentről” jelezték neki, hogy egész eljövendő pályafutását veszélyezteti, ha belemegy egy ilyen abnormitásba, ezért ő is elhagyta a házat.

Vannak azonban szegény ördögök a világon, akik elég ismerettel rendelkeznek, és becsülettel szeretnék átverekedni magukat mindennapjaikon, és napról napra meg kell küzdeniük létük fenntartásáért, így nem is tartott nagyon sokáig, és jelentkezett egy fiatal filológus, aki már ismerte a helyzetet. Rendelkezett az elvárt ismeretekkel, és egész cókmókjával együtt, mindene, ami volt, némi fehérmű és néhány könyv, elfért egy parányi bőrdobozban, beköltözött Puhlmannékhoz.

Három hétig lakott a házban anélkül, hogy bárki látta volna, vagy akár egy szót hallott volna afelől, hogy mi történik odabent, amikor egyik este a fiatal doktor holtsápadtan és zavart tekintettel visszatért régi otthonába, ágynak dőlt, és orvost kért. Még mielőtt megérkezett volna az orvos, elkezdett fantáziálni, és egész éjjel a legvadabb láztól szenvedett.

Az öregek, akik utána küldték értékeit, a nap folyamán többször érdeklődtek hogyléte felől, a város legjobb orvosait küldték hozzá, és úgy tűnt, nagyon aggódnak érte. Az orvosi hozzáértés sem tehetett azonban semmit, láza rosszindulatúvá vált, és a kilencedik este meghalt.

Ettől kezdve egyetlen tanár sem volt hajlandó beköltözni a házba, és újabb újsághirdetés sem jelent meg. Egyre gyakrabban jártak azonban oda orvosok, és mindkét idős ember olyan súlyo

san megbetegedett, hogy egy héttel később gyors egymás utáni halálhírük alig lepte meg H... lakóit.

Az öregeknek senkijük sem maradt a világon, akikre hátrahagyhatták volna vagyonukat, és ezért annak nagy részét a város különböző jótékonyági intézményeire hagyták. Jelentős összeget egy árvaház alapítására szánták, lakóházukat pedig megfelelő összeggel együtt lányukra Luisére, a babára hagyományozták.

Az erre a célra rendelt pénzzel a két öreg kertészt kellett megfizetni azzal a feltétellel, hogy a ház lakói maradnak, és tovább gondozzák az ő kis Luiskájukat. Tizenkilencedik életévében, állt továbbá a végrendeletben, eljön majd egy fiatalember, aki megkéri Luisa kezét, és annak adják majd feleségül. Ha erre nem kerülne sor, akkor állítólag meg fog halni. A majdani halálával kapcsolatban szükséges ceremóniák szintén elő voltak írva, és a költségek fedezetére szükséges pénzt letétbe helyezték. A ház ezt követően a város tulajdonába kerül, a kamatokból pedig a gyermeket ápoló házaspárt kell életük végéig javadalomban részesíteni.

Könnyen elképzelhető, hogy milyen feltűnést keltett a városban ez a hallatlan végrendelet, és nem kevés volt a száma azon véleményeknek, akik a végrendelet pontos betartását követelték, már csak a jótevő adományozók iránt érzett hálából is. Ennek mozgatórugója kétségtelenül az elhunytak nemes, szunnyadó szülői szeretete volt, ami tiszteletet érdemel, mint valami szent dolog, még akkor is, ha annak írásban rögzített módja furcsának tűnik.

A tanács a végrendelet felnyitása után mindenekelőtt testületileg a halál bekövetkezte után lezárt és lepecsételt házba vonult, hogy ott személyesen szemrevételezzék a tényállást. Az urak ugyanis valamennyien túl kíváncsiak voltak ahhoz, hogy ezt egy általuk választott egyszerű bizottságra bízzák.

A házban mindent példaszerű rendben találtak, a legfontosabb és legérdekesebb számukra azonban a baba volt. Hálóingben, az ágyban fekvé találtak rá, és rejtélyes érzés volt szembe találkozni

uk ezzel az élettelen lénnel, melyhez az öregek oly megható tébbollyal ragaszkodtak, és kétségtelenül úgy kezeltek, mintha élő-lény lett volna.

A baba méretei tekintetében egy majdnem teljesen kifejlett, tizenhat éves lánynak felelt meg. Meghatóan szép volt felismerhetően viaszból készült arca, félig fedetlen, a takarón fekvő karja szintén viaszból készült. Az egész alak csodálatos látványt nyújtott abban a helyzetben, ahogyan rátaláltak, és egyáltalán a ruházata is annyira megtévesztő utánzat volt, hogy a tanács kissé me-rev uraiból az egész ünnepélyes eljárás sajátos érzéseket váltott ki, és komoly, hivatalnoki képet vágva úgy viselkedtek, mintha egy szépséges, alvó fiatal lány előtt álldogálnának. Ráadásul eleinte a szobában suttogva társalogtak, mintha attól tartottak volna, hogy álmában megzavarják a szunyókáló lányt, és amikor közülük az egyik, aki nevetségesnek tartotta az egész helyzetet, és elkezdett hangosan beszélni, a többiek valamennyien hirtelen és rémülten néztek rá, és végül kényszeredetten kezdtek saját maguk is ugyanúgy viselkedni.

Ekkor elkezdték vizsgálgatni a fejet és a karokat. Az alak teljes méreteire következtetni lehetett a könnyű takarón átdomborodó idomok alapján. Megállapították, hogy a baba kicsinyke hálófülkéje a lakás többi részével kapcsolatban álló szobából nyíló ajtó mögött helyezkedik el. A fülkében lévő két nagy diófaszekrény tele volt ruháival, korai játékaival és későbbi könyveivel. Kétségtelenül beigazolódott, hogy teljesen indokolt volt a városszerte elterjedt szóbeszéd, melynek állítása szerint a babával úgy bántak, mint egy élő, valódi teremtménnyel.

A tanács urai tényleg nagy zavarban voltak, hogy mihez is kezdjenek a végrendelet előírásai alapján. Az elhunytak oly végtelenül sokat tettek a városért, melynek semmit sem köszönhettek, hogy már az is elfogadható lett volna, ha emléküket azzal tisztelik meg, hogy végakaratuk minden pontját úgy teljesítik, mint ahogyan ők tettek meg mindent annak idején, amikor a város érdekeit a sajátjuknak tekintették.

A végrendelet szó szerinti teljesítésére gondolni sem lehetett. Rövidesen az a gúnyos hír terjedt a városban, hogy a tanács a zárt ajtók mögötti hosszú napokat azzal töltötte, hogy a babával játszadozott. De mi történjék a házzal, és a hozzá rendelt tőkével? A két kertész javára az ápolás ellenében életjáradék volt biztosítva, amit szintén be kell tartani még akkor is, ha semmi további kötelezettségük sincs.

A hosszas tanácskozás végeredménye végül az lett, hogy a javaslatoknak megfelelően a babaápolók nyugdíját folyósítani fogják, a házat azonban nyilvánosan elárverezik, és az abból befolyó bevétellel növelik az árvaház javára szánt összeget.

Persze imitt-amott voltak, akik ellenérveket hangoztattak ezekkel a határozatokkal szemben, végül is a tanácsnak lett igaza, hiszen övék volt a végrehajtó hatalom, és mivel tényleges örökösök nem voltak, és a közzétételre sem jelentkezett senki bármiféle igényvel, a végrendelet felnyitása után hat hónappal kitűzték a ház nyilvános árverezésének időpontját.

Eddig minden rendben is volt, azonban nem csekély problémát jelentett az urak számára az a kérdés, mihez kezdjenek a babával, ha majd idegen kezekbe kerül a ház.

Persze titokban el lehetett volna tüntetni valahová, az örökhatály azonban határozottan előírta, hogy a házból nem szabad eltávolítani, és mivel végakaratukból annyi minden nem teljesült, a legcsekélyebb elnézés sem járt volna azért, ha legalább ezt a teljesen ártatlan záradékot nem teljesítik.

A tanács határozata alapján ezért elkészítették egy jó erős ládát mahagóni fából, a drága faanyaggal a lelkiismeretüket próbálták kicsit megnyugtadni. Az volt az elképzelés, hogy a babát ágyával együtt ebben a ládában a ház egy erre a célra kiválasztott, félreeső kamrájában helyezik el, melyet lezárnak és lepecsételnek. A ház sikeres értékesítése esetén záradék védené a tanácsnak ezt a tulajdonát.

És így is történt. Abba a bizottságba, melyet a baba végső nyughelyére történő áthelyezésre választottak, az uraságok sokkal

kevésbé tolongtak, mint korábban, a helyszíni vizsgálatot végzőbe. A határozat végrehajtásának időpontját az ingóságok és a ház árverését megelőző napra tették.

Aznap délután az említett bizottság a lakás felé igyekezett. Az asztalos azonban a láda bélelésével éppen, hogy csak elkészült az utolsó pillanatra, és ezért a bizottság néhány igen kellemetlen órát volt kénytelen eltölteni a ház sivár helyiségeiben. Már kezdődött alkonyodni, amikor megérkeztek az asztalos és segítői a ládával, és rögtön azt az utasítást kapták, hogy maradjanak is ott, és segítsenek bevinni az erre a célra kijelölt helyiségbe.

Az uraságok nyomukban a tanácsi szolgálkkal és két asztalosinassal a szobához értek, ahol a baba még mindig mintha aludna, ott feküdt ágyában, és az inasok, akik annyi rejtélyes dolgot hallottak a gyerekutánzatról, igyekeztek lemaradni, amennyire lehet, és a legszívesebben be sem mentek volna.

A három tanácsi uraság persze úgy tett, mintha számukra a dolog teljesen közömbös volna, és amikor beléptek a baba szobájába, egymással traccsoltak és tiszta szívből derültek az egyik inas aggodalmas ábrázatán. Amint azonban az ágyhoz közeledtek, melyben a csodálatos emberutánzat feküdt, egyszerre teljesen lehiggadtak. Képzeletük egész sor kellemetlen képet ébresztett fel bennük rejtélyes feladatukkal kapcsolatban, és azért, hogy amilyen gyorsan csak lehet, túl legyenek az egészen, kiadták az utasítást, a babát minden további nélkül tegyék be a ládába.

A tanácsi szolgálk szerencsétlenül tébláboltak. Az alvó lányka igen élethűnek látszott, és tényleg fogalmuk sem volt róla, hogyan nyúljanak hozzá.

– Az isten szerelmére, ne álljatok itt úgy, mint egy rakás szerencsétlenség, mintha fogalmatok sem lenne róla, hogyan kell használni a tíz ujjatokat! – kiáltott rájuk Mäushuber városi tanácsos, aki úgy érezte, hogy határozottan kell fellépnie. – Te Hellmich! Ragadd meg itt a lepedő csücskét, te Bostel pedig a másikat, a két fiú meg ott lent, aztán egyszerre emeljétek ki az

ágyból, és tegyék le a láda mellé a földre, míg az ágyat be nem rakjátok a ládába!

– Kár ezért a jó kis ágyért, – mondta Hellmich, miközben a takarót végigtapogatva vizsgálgatta – még egy báró sem alhatna ennél puhább ágyban.

– Igyekeztek egy kicsit, hogy a baba végre a helyére kerüljön – kiáltotta türelmetlenül a tanácsi uraság, elvágva ezzel minden további töprengés lehetőségét, és saját kezével benyúlt a baba feje alá, hogy érzékelje annak súlyát. Ebben a pillanatban azonban a két asztalosinas hangosan felkiáltva rémülten hátrahőkölt, sőt még a tanácsi szolgák is ijedten eleresztették a lepedő már megragadott csücskét, miközben az előbbieket egyike vadul felkiáltott: – Hiszen ez él! – és mint a villám kirohant a kamra ajtaján, és ki a házból.

A tanácsi uraságok egyébként éppúgy megriadtak, mint az asztalosinas, bár tudtak uralkodni magukon. Az történt ugyanis, hogy amikor Mäushuber városatya kezét a baba feje alá tolta, az hirtelen felnyitotta nagy kék szemeit, mintha éppen felébredne, és azon csodálkozna, hogy férfiakat lát az ágya körül.

– Hm! – szólalt meg az urak közül az egyik, zavart mosoly kíséretében – nyilván hozzáért a mechanizmushoz, kolléga úr, ami felnyitotta a szemeket. Szaladjon ki valaki az ostoba fickó után, aki kimenekült. Jöjjön vissza és győződjön meg saját szemeivel, mi történt valójában, mert a végén még az egész várost rémhírekkel fogja riogatni.

– Az egyik tanácsi szolga örömet eleget is tett az utasításnak, a fiút azonban a házban már sehol sem lehetett megtalálni, a ház kapuja pedig tárva-nyitva volt. Miközben be akarta csukni, kíváncsi embersereggel találta magát szemben, akik közül azonban senki sem merte betenni a lábát a házba.

– Na, mi keresni valótok van itt, és mit akartok? – kiáltotta feléjük haragosan.

– Tényleg él? – kérdezte őt válaszként egy öregasszony, aki maga volt a megtestesült kíváncsiság, és feszült várakozással az elsők között volt a tumultusban.

– Majdnem mondtam valamit – mormolta a hivatal embere, és minden további magyarázat nélkül becsapta a kaput az orruk előtt.

– Ezzel azonban semmi esetre sem sikerült megakadályoznia a városban futótűzként terjedő szóbeszédet, legfeljebb megpróbálta elhallgatni, amit tudott. Városszerte a természetfeletti jelen-ségen fantáziálva, egyesek által pedig szándékos tréfát űzve a legkülönbébb mesék kezdtek elterjedni.

Mindeközben odafent az uraságok eredménytelenül keresgéltek a fejen a vélt „mechanizmus” után. A haj és a kicsi, finom horgolású hálósapka alatt a legkevésbé sem lehetett érezni valamit. Közben egyre inkább alkonyodott, és végül az egyik tanácsi uraság így vélekedett:

– Ej, hagyjuk a kisasszonykát úgy, ahogy van, ezen már úgysen múlik semmi. Gyerünk emberek, fogjátok meg, rövidesen teljesen besötétedik, és ideje, hogy mi is elinduljunk hazafelé.

Ekkor nekiláttak, hogy a babát, melynek szemei dermedten a körülötte sürgölődőkre meredtek, áthelyezzék a ládába. Közben mindenki úgy gondolta, amint festmények esetén szemeink csalódása miatt gyakran előfordul, hogy a tágra nyílt szemek direkt őt figyelik. A láda azonban készen állt, a babát pillanatokon belül letették mellé, az ágyat matraccal együtt beemelték a ládába, és csak ezt követően, miután megszokott fekhelyét elrendezték (pont úgy, ahogyan a végrendelet előírásai szerint a koporsóban történnie kellett volna) visszatették ágyába.

– Úgy – mondta Mäushuber városatya, amint elengedte a lepedő sarkát, mert jómaga is segédkezett – most be lehet...

A megkezdett mondat közben azonban hirtelen elnémult, mert a baba ekkor ismét becsukta szemeit, de nem hirtelen, mint az előbb, valami rugó erőteljes megnyomásának eredményeként,

hanem lassan, mint amikor valaki fáradtan, elalváskor elkezd lehunyni szempilláit.

– Zárjátok le a fedelet! – adta ki gyorsan az utasítást Mäushuber – de állj, a takaró kimaradt – úgy – vigyázatok, még kilóg a csücske. Hehehe, pont olyan ünnepélyesen végeztük dolgunkat, mintha egy igazi emberi lényt akarnánk sírjába juttatni.

Közben nevetgélt, de nevetése egyáltalán nem tűnt természetesnek, a többiek pedig nem csatlakoztak hozzá. A fedél zárja kattant, egyik városatya elfordította a kulcsot, és kihúzta, majd meggyújtottak egy magukkal hozott gyertyát, hogy a rendelkezések szerint a ládát mindkét oldalon lepecsételjék. Ezzel rövidesen végeztek is, közben minden eszközt eltávolítottak a kamrából. A jelenlévők valamennyien átmentek a másik szobába, és miután Mäushuber városi tanácsos még egy pillantást vetett a kamrába, és meggyőződött róla, hogy a mahagóni láda kivételével teljesen üres, gyorsan bezárták az ajtót; és azt is lepecsételték a tanács nagypécsetével. Az óvatosság kedvéért még egy lemezt is szögelték a pecsét fölé, és a bizottság dolga végeztével meglegedetten elhagyta a házat.

A végrendeletben foglaltak végrehajtása a tanács korábbi megállapodása szerint rögvest követte a fenti ceremóniát, tehát a ház nyilvános árverése, melyben az öregemberek laktak, másnapra volt meghirdetve. A városban azonban a közben elterjedt szóbeszéd következtében a házra jelentkezők csak olyan alacsony ajánlatokat tettek, hogy a tanács mérlegelni kezdte annak saját részére történő megvásárlását azzal az elképzeléssel, hogy később majd bérbe adják.

Mindez persze csak elképzelés maradt, mert sajnos nem akadt senki, aki hajlandó lett volna kibérelni, és így történt, hogy miután értékesítették a bútorokat és egyéb ingóságokat, három teljes éven keresztül állt lakatlanul és siváran, és szutykos, sötét ablakaival még rejtélyesebben meredt az utcára. Az üresen ott álló ház semmi esetre sem volt alkalmas arra, hogy mérsékelje a kerengő kalandos szóbeszédet, és H... lakói rövidesen egyetértettek abban, hogy éjjel tizenkettőkor a baba bolyongani kezd a házban, és min

den behatolótól megvédelmezi azt, amit a városi tanács jogtalanul elvett tőle. Voltak néhányan, akik azt állították, hogy késő éjszaka látták a fehér ruhás babát valamelyik sötét ablakban. Persze könnyen elképzelhető, hogy mások a hallottakat tovább cifrázták.

A tanács persze nem nézte jó szemmel, hogy a ház ilyen hosszan áll ott üresen, és nem jövedelmez, bár a veszteség nem érintette közvetlenül az uraságokat. Leginkább Mäushuber tanácsos mérgelődött, annál inkább, mert neki is volt egy kis gyengéje ebben a vonatkozásban. Ezért nyilvános társaságokban bárhol szóba jött a babaház (az egész városban csak így nevezték), a legkönyörtelenebb támadást intézte az örült babona, a kísértetektől való félelem és a H... városban terjedő dajkamesék ellen. Igyekezett nevetségesnek beállítani az emberek félelmét, és ha olykor felszólították, hogy akkor költözzön be ő maga a babaházba, azt bizonygatta, hogy ezt a legnagyobb örömmel meg is tenné, ha nem lenne hatéves bérleti szerződése jelenlegi lakására.

Véletlenül azonban úgy adódott, hogy Mäushuber városatya háziura eladta a házát. Az ingatlan eladása érvényteleníti a bérleti szerződést, ami közismert tény, és a babaház szorgalmas és szenvedélyes védelmezője hirtelen abban a helyzetben találta magát, hogy a még hosszú ideig fennálló bérleti szerződés nyújtotta védelmet hirtelen kihúzták a lába alól.

Őszintén szólva nem csekély volt a tanácsos rémülete, amikor először meghallotta a hírt, bár kifelé ennek a legcsekélyebb látszatát sem keltette. Persze minden éremnek két oldala van, és amennyire egyfelől kellemetlenül érintette, hogy fel kell adnia megszokott lakását, másfelől azonban bizonyos értelemben vigasz is volt számára az a bizonyosság, hogy elmenekülhet abból a lakóközösségből, amely az utóbbi időben kezdett fatális lenni számára.

Mäushuber városatyának volt ugyanis egy lánya, egy gyönyörű szép, majdnem tizenkilenc éves életvidám teremts, akit úgy imádott, mint saját szemeit. Felesége körülbelül öt évvel korábban meghalt. A történetekhez hozzátartozik, hogy hat hónapja beköltözött egy fiatalember a házba, aki rendes, tisztességes viselkedésé

vel, amint később a tanácsos ezt ki is nyilvánította, nemcsak anyyira meghódította az öregurat, hogy megengedte neki saját családjának látogatását, hanem bizonyos értelemben lánya képzését is rábízta. A fiatalember óránként tíz garasért esztétikából és német irodalomból órákat adott neki.

Adolph Lehmann úr, ahogyan a fiatalembert hívták, a pénzért azonban sokkal többet nyújtott, mint amennyit vállalt. Louisével nem csak együtt olvasta a költőket, hanem az irodalom gyakorlati mezejére is elvezette, amennyiben vele közösen egy szerelmi regény írásába kezdett. Louisének a német nyelvnek ezen a területén is kiváló ízlése volt, olyannyira, hogy tanára egy alkalommal anyyira büszke volt rá, hogy óra közben, amikor a házvezetőnőt valami miatt éppen elhívták, tanítványa nyakába borult.

Arról nincs semmi hír, hogy az apának miként jutott tudomására ez a kibontakozó szerelmi ügy, annyi azonban bizonyos, hogy hirtelen úgy gondolta, Louise esztétika területén elért fejlődése feljogosítja őt fárasztó tanulmányainak leállítására, vagy legalább is szüneteltetésére. Lehmann úrnak azonnal tudomására hozták, hogy további órák adására már semmi szükség, ami a gyakorlatban úgy zajlott le, hogy a házvezetőnő közölte vele, az úr azt üzeni, ha még egyszer a lányánál találja, akkor felhajtja őt a lépcsőn (a férfi ugyanis két emelettel feljebb lakott), és Adolphnak nem maradt más lehetősége, mint az, hogy fájdalmának a szomszédok rovására adjon hangot.

Ennek eszköze pedig egy furulya volt, amivel éjszakánként tíztől tizenkettőig az ablakon kihajolva fájdalmas melódiákat játszott, és ezzel teljes mértékben el is érte célját, amennyiben az volt a célja, hogy Mäushuber városi tanácsos urat teljes mértékben az örületbe kergesse.

A tanácsos úr ekkor persze azon kezdett morfondírozni, hogy az átkozott babaházat mégiscsak bérbe venné, még mielőtt lakását ki kell ürítenie, mivel ott az esedékes lakbért potom pénzből megúszhatná.

Ez azonban nem ment annyira egyszerűen, mint gondolta, és végül nem maradt más hátra, kénytelen volt bérlői szándékával a tanácshoz fordulni. Bizonygatta, hogy ostoba és értelmetlen dolgokat terjesztenek a házról, és tényleg igencsak örül neki, hogy beköltözhet az elbűvölő és kedvező fekvésű bérleménybe, amelyhez potom pénzért lehet hozzájutni. Különben is úgy gondolta, hogy akár egy éves bérleti díjat is megérne neki, ha megszabadulhatna Lehmann úr furulyájától.

Ami Lousét illeti, persze fájdalmasan érintette az azonnali szakítás kedvesétől. A kísértetjárásról városszerte elhíresült babával kapcsolatos rémhírektől egyáltalán nem félt, csak nevetett, amikor apja megkérdezte, hogy esetleg nem fél-e a házba beköltözni.

A költözködés János napra meg is történt. A „babaházat” előzőleg kiszellőztették és kitakarították, átszállították a bútorokat, és Louise egy egész héten át rendelkezett és rendezgetett, mire minden végre a helyére került, hogy a lakás annyira barátságos és kényelmes legyen, amennyire óhajtották.

Végül maga Mäushuber tanácsos úr is beköltözött. Bár természetesen szót sem ejtett róla, új lakása a terjengő mesék és pletykák ellenére elvárásainak megfelelt, és kellemesnek találta.

Különben is hiába okoskodott volna. A lakást kibérelte és beköltöztek, és most már rajta volt a sor, hogy bebizonyítsa a városnak, tényleg vannak még tisztességes emberek H...-ban, akik mit sem adnak az együgyű városi pletykákra, és van elég bátorságuk ahhoz, hogy szembeszegüljenek az értelmetlen szóbeszéddel.

A babát persze az első hetekben nem látták és nem is érzékelték jelenlétét, Lehmann urat azonban annál inkább. Ő ugyanis addig ügyeskedett, míg a szemben lévő házban sikerült egy kis lakást kibérelnie, mivel korábbi szálláshelyének eladása következtében ő is az utcára került. Mäushuber tanácsos urat ez már tényleg nagyon rosszul érintette. Ez az ember, széles karimájú kalapjában és nagy szakállával az utóbbi időben egyébként is nagyon gyanús és ellenszenves volt neki, mivel nem is volt tartózkodási engedélye, és a rendőrség is csak megtúrta őt a város

ban. A tanácsos végül elhatározta, hogy energikusan fel fog lépni ez ellen, természetesen titokban.

Nem sokáig voltak kétségei afelől, mi lenne ennek a legjobb módja. A városatyáknak természetesen vannak különféle és könnyen elintézhető lehetőségei, és nem is kellett különösebben körülményeskedni egy olyan alakkal, aki az égvilágon semmi más nem volt, csak íróember, tehát még csak nem is üzött semmiféle, az állam által elismert foglalkozást.

Ebben az elhatározásában még inkább megerősítette az említett Lehmann úr egy kétségbeesett lépése. Ez az ember ugyanis, egy szép nap reggelén fekete frakkban, fehér nyakkendővel, piros szegfűvel a gomblyukában bejelentkezett nála, és minden kertelés nélkül megkérte Louise lánya kezét. A tanácsos úr ezt azért egy kicsit már túlzásnak tartotta, ennek ellenére belement egy beszélgetésbe az elvakult emberrel, és különösen aziránt érdeklődött nála, hogy tulajdonképpen miből szeretné eltartani a feleségét.

Adolph Lehmannak nagy reménységei voltak. Nem csupán közeli kilátásai voltak egy igen olvasott lapnak, a ...újságnak a szerkesztésére, hanem egy másik mű is éppen tolla alatt van, állította, amiről persze most inkább nem beszélne, mert a sikert még nem látja elég megalapozottnak, de kétségtelenül reméli, hogy elismerést fog hozni számára.

– Igen tisztelt Lehmann úr – szólt közbe ekkor a városatya kezét dörzsölgetve – ez mind nagyon szép és nagyon jó. Ön kilátásokról és reménységekről beszél, de kinek ne lennének ilyenek? Ha a hullámok összezsapnak a fejünk felett, mindig azzal a reménységgel merülünk alá, hogy majd megint sikerül a felszínre kerülnünk. De elnézést a közmondásért „Hoffen und Harren macht Manchen zum ...”^{*} tudja, ezzel mit akartam mondani, és bár eszemben sincs, hogy kétségbe vonjam az ön briliáns kilátásait, mégis az a szerény véleményem, hogy egy háztartás reális megalapozásának sokkal komolyabb feltételei vannak, mint pusztán egy majdani irodalmi termék várható jövőbeli sikerei.

(* A teljes közmondás: Hoffen und Harren macht Manchen zum Narren > A reménység és állhatatosság némelyeket bolonddá tesz. Ford. megj.)

– Igen tisztelt tanácsos úr – mondta Lehmann úr – mindenki a maga sorsának kovácsa. Jómagam fiatal vagyok és erőm teljében, és a legjobb szándékkal állok a tűz mellett, melybe egyszerre három vasat dugtam. Szavamat adom önnek, hogy addig fogom ütni ezeket a vasakat, míg melegek.

– Tegye csak, kedves Lehmann uram – válaszolta a tanácsos, azzal a sötét hátsó gondolattal, hogy bizonyára ő lenne egyike ennek a három vasnak. – Tegye csak, és szívből kívánom önnek, hogy elérje céljait. Addig azonban engedje meg nekem, hogy kíváram, mit kovácsol, még mielőtt önre bíznam kedves gyermekemet. Jelenleg igencsak anyagi világban élünk, amely felett önök művészek csak lebegni látszanak, és ahol mi prózai emberek mégiscsak a valóságban élünk. De tegyük fel, ami még egyáltalán nem biztos, hogy Louise leányomnak semmi kifogása sem lenne egy ilyen kapcsolat ellen, a magam részéről azonban kénytelen vagyok megjegyezni, hogy a jelenlegi feltételek mellett nem fogja megkapni beleegyezésemet, önnek pedig be kell látnia, hogy ezen nyilatkozatom alapján, mint tisztességes férfinak, a lányom körüli minden további fáradozását abba kell hagynia. Kétélű dolog, egy fiatal, tapasztalatlan bizalommal élő lánynak telebeszélni a fejét egy rakás ostobasággal, és felemlegetni a régi közmondást: „Egy kunyhó és az ő szíve elég a boldogsághoz.” Aztán egy asszonnyal és egy rakás gyerekkel ott ülni és éhezni – de engedjen meg nekem egy megjegyzést. Elhiszem, hogy a legjobb szándékkal jelenti ki, hogy dolgozni szeretne, persze arra gondol, amit ön munkának tart. Ebben én egy pillanatig sem kételkedem, de ezzel a dolog még nincs elintézve. Persze ha volna valami fix állása és elfogadható címe, akkor hamarabb beszélhetnénk a dologról.

– Cím! Kedves tanácsos uram – mondta Lehmann úr, vállát vonogatva – tényleg minden embernek kell, hogy valami kapaszkodó legyen a neve mellett?

– Kapaszkodó a neve mellett? – kérdezett rá Mäushuber tanácsos, miközben dühében elvörösödött. Ez az ember minden bizonnyal republikánus lehet, gondolta. – Így nevezi ön egy városi tanácsos tiszteletteljes rangját? De ezen tényleg ne vitatkozzunk – szakította félbe hirtelen saját magát, mert attól tartott, hogy a férfi megválaszol neki. – A dolog közöttünk le van rendezve. Hallotta a véleményem, és meg vagyok győződve róla, hogy elég érthetően fejeztem ki magam.

– Teljes mértékben tanácsos úr – sóhajtott fel szomorú szívvel Adolph Lehmann – a magam részéről be fogom önnek bizonyítani, hogy tisztelem az ön atyai jogait, csak egyvalamit kérdeznék még. Ha legközelebb címmel és fix állással járulnék ön elé, ha egy tiszteletre méltó kapcsolat bizonyosságát tárnám ön elé, akkor...?

– Kedves, drága Lehmann uram – mondta Mäushuber tanácsos, félbeszakítva őt – bizonyára meg fogja bocsátani nekem, ha jelenleg nem megyek bele egy ilyen alkudozásba. Amennyiben minden valóban úgy történik, ahogyan ön jelenleg feltételezi, és ha akkor még mindannyian élünk, akkor tovább beszélhetünk a dologról. Mára azonban elnézését kell kérnem, mert közeledik az időpont, amikor indulnom kell az ülésre, és addig van még néhány elintézni valóm.

– Tanácsos úr, nagyon sajnálnám...

– Kérem, Lehmann úr, a legcsekélyebb mértékben sem hagszok önre, ott a kalapja, azt hiszem. Megtiszteltetésnek vettem, viszont látásra Lehmann úr, a viszont látásra.

Lehmann úr hirtelen kint találta magát az előszobában, maga sem tudta, hogyan került oda, képzeletbeli apósa pedig szobájában meglegedetten kezdett járkálni fel, s alá, és a közben beérett elhatározásán derülve egyre csak kezeit dörzsölgette. Még a várható esti szerencsétlen furulyázás sem erősítette volna meg jobban elhatározásában.

– Mäushuber városvátnak csak egyetlen gyermeke volt. Felesége körülbelül öt évvel korábban tifuszban meghalt, és azóta

csendben, visszavonultan élt otthonában, lányán kívül egy félig süket házvezetőnő lakott velük. A társaságot nem kedvelte, és az a tény, hogy Louise társasági kapcsolatokban egyáltalán nem vett részt, talán közrejátszhatott abban, hogy annyira kedvesnek találta Adolph Lehmannt. Apjának azonban az volt a határozott elképzelése, hogy a fiatal lányokat éppúgy, mint a melegházi növényeket, búra alatt kell nevelni, és szinte szobájának ablaka volt az egyetlen, ami valami szórakozást nyújtott neki unalmasan múltó napjai során.

Csak a színház volt ez alól kivétel, amit a városatyák politikai szempontok figyelembevételével „városi színház”-ként protezsztáltak, ami alatt azt kell érteni, hogy a tanács egy egész páholysort tartott fenn magának a számukra kötelező színházlátogatás céljára, ahol a rendszerint zsúfolásig telt ház mellett is csak ketten-hárman jelentek meg.

A hölgyek persze ki voltak zárva ezekről a fenntartott helyekről, Louise számára azonban Mäushuber városatyája mégiscsak elintézett egy fél bérletet, akinek a színházi esték egynél több okból jelentették az egyetlen változatosságot, az egyetlen kitekinést oly csendesen zajló életéből.

Louise tudott kedvesének arról a szándékáról, hogy apja szívét saját javára megindítsa, és erről igyekezett sürgősen lebeszélni. Az öregurat jobban ismerte, mint kedvese. Adolph egyébként, feje teli álmokkal és tervekkel, szinte teljesen biztosan várható győzelmében bízva, nem hagyta magát lebeszélni. Számára ez, amint kifejezte, valami merész, férfias dolog, ami a teljes lerohanás veszélyeit is magában rejt. A tanácsos mégiscsak ember, és érveinek bizonyára nem tud majd ellenállni.

Az eredményt már ismerjük.

Louise tudott barátja gyors elutasításáról anélkül, hogy erről egy szót is szóltak volna neki. Igen jól tudta, miként áll a helyzet, hogy bekövetkeztek legrosszabb félelmei, és szomorúan visszavonult szobájába. A tanácsos azonban, amikor hazaért az ülésről, különösen jó hangulatban volt, és kerülte, hogy lányával szót vált

son az érdekeit annyira érintő reggeli jelenetről. Jó fél órán át járkált fel, s alá a szobájában, és füttyörészett. Persze hamisan, de ennek ellenére környezete számára ez mindig jó jelnek számított, mert csak olyankor viselkedett így, amikor rendkívül jó hangulatban volt. Sőt, amikor este megint felhangzott az utca felől az elkerülhetetlen furulyahang, még az ablakot is kinyitotta, kikönyökölt, és úgy hallgatta a szívbe és fülbe markoló fájdalmas melódiákat. Ha azonban valaki megfigyelhette volna arcát az éjszaka sötétjében, rémülten láthatta volna a városatya egyébként jóindulatú arcára kiülő rosszindulatú, gúnyos mosolyt. Ennek okáról azonban nem szólt semmit. Bármilyen is volt, aminek titokban így örülhetett, erről az egész házban senki sem tudott meg semmit, még a lánya sem.

A nyugodt hangulathoz nagyban hozzájárult egyébként a lakásán eluralkodó békeség is. A baba, mely mindeddig városszerte beszédtéma volt, és arra számítottak, hogy most fog csak igazán mutatkozni, és a behatólókkaal szembeszáll majd tulajdona védelmében, nem volt sem látható, sem hallható, és bár a városatya kerülte, hogy bármiféle érintkezésbe kerüljön a szobával, ahová „örök nyugalomba” helyezték, kezdte lakása eleinte felettébb rejtélyesnek tűnő helyiségeiben egyre biztosabban és kellemesebben érezni magát. A megszokás nagyban hozzájárult ehhez, és csak miután már eltelt néhány hónap, titokban gyakran elmosolyodott saját korábbi ostoba képzelődéseir.

Ebből a részleges és csalfa nyugalomból azonban rövidesen, és pedig igen különös módon kénytelen volt felriadni, mert egy szép este, amikor szokása szerint klubjából hazaérve rögvést dolgozószobájába ment, hogy elintézzon valami halaszthatatlan munkát, alig kopogtatva, halálra sápadt ábrázattal hirtelen berontott hozzá a szakácsné, aki egyébként sohasem lépett be az uraság szobájába, és alig tudott kinyögni egyetlen szót:

– A baba!

– Szerencsétlen nőszemély! – kiáltott rá a tanácsos székéből felugorva – mi van, mi baja van, mi történt egyáltalán?

– A baba, tanácsos úr, a baba, uramisten az égben, a baba! – volt mindössze, amit a halálra rémült lány ki tudott nyögni, és minden tiszteletet és pozícióját figyelmen kívül hagyva lerogyott a legközelebbi székre, és arcát kötényébe temette. A tanácsosnak csak nagy kínkeservvel sikerült kiszednie belőle a számos felkiáltással és fohással félbeszakított beszámolót:

Éppen tizet ütött az óra, amikor hátrament, hogy leszedjen néhány kötényt, amit napközben felakasztott száradni, és elfelejtette leszedni. A folyosó túlsó végén, ahol kis beugró van jobbra, található a kamra is, amelynek a lakrészrel semmi más kapcsolata nincs, és ő, mármint a szakácsné, este sötétedés után mindedig gondosan kerülte ezt a helyet. Nem mintha félne a kísértetektől, vagy egyáltalán hinne valami ilyesmiben, fűzte hozzá kihangsúlyozva, hanem azért, hogy ne kísértse a jóistent, aki a végén még megbüntetné túlzott merészségéért.

– Ma este azonban, semmi rosszra sem gondolva – mesélt tovább – hátraszaladtam a folyosón, hogy leszedjem a kötényeimet. Odakint sütött a hold, és bár nem világított be közvetlenül a folyosóra, mégis elég világos volt ahhoz, hogy gyertya nélkül is tájékozódni tudjak. Amint azonban szedem le a kötényeket a kötélről, leejtettem pár csipeszt, és a képzelődés, ami ekkor átfutott rajtam, olyan hatással volt rám, mintha kést szúrtak volna a szívembe. Édes istenem, az ostoba történetek, melyeket már annyiszor hallottunk, az ember végül maga is kezd hinni bennük. Te jó isten, gondoltam magamban, csak képzelődsz itt, a baba meg itt alszik melletted – mi lenne, ha felébredne? Alighogy erre gondoltam, hirtelen eldobtam a kötényeket és már rohantam is volna el onnan, mert hirtelen úgy éreztem, mintha egy jéghideg kéz nyakon ragadna. De alig tettem három lépést, tanácsos úr, és nyíljon meg alattam a padló és nyeljen el elevenen, ha nem az igazat mondom, csak látom, hogy ő jön a folyosón.

– Kicsoda? – ne beszéljen nekem itt hülyeségeket! – kiáltott rá bosszankodva Mäushuber tanácsos úr.

– A baba, tanácsos úr, még akkor is, ha menten börtönbe csukat engem – jelentette ki a lány határozottan, azzal a bizonytalan sejtelemmel, hogy gazdaúra a nevezett helyre akarja juttatni.

– Térjen már végre észhez, Rieke – mondta Mäuscher tanácsos úr, akaratlanul felé lépve, kezeivel gesztikulálva, térjen már észhez, bizonyára az egyik konyharuhát lobogtatta a huzat.

– Tanácsos úr – mondta a lány, minden tiszteletem az öné, de először is egyáltalán nem volt ott konyharuha, másfelől teljes szélcsend van odakint, a levegő meg sem rebbent.

De a baba a bezárt és lepecsételt szobában, és ezen kívül egy lezárt és lepecsételt ládában van, magam is segédkeztem, amikor oda behelyeztük. Te jószagos isten, most elszabadul ez a történet, és az együgyű nép örületbe fog kergetni az ostoba babonáival. De az ördögbe is, nyögje már ki végre, hogy tulajdonképpen mit látott, Isten bocsássa meg a vétkeimet kirohanásomért.

– A baba! – sóhajtott fel a lány.

– Az... majdnem mondtam valamit! – ordította a tanácsos, lábával dobantva – a ládában fekszik bezárva.

– Márpedig állítom, hogy elevenen elment mellettem, vagy itt sülyedjek el holtan – bizonygatta a lány.

– Bizonyára a lányom lehetett, aki a szobája felé tartott – mondta a tanácsos, bosszúsan fejét rázva.

– Még, hogy a szobájába! Isten legyen kegyes szegény lelkéhez! – kiáltotta a lány, kezeit összezsápra a feje felett. Hiszen a babaszobába ment.

– A ba-ba-szobába? – de hiszen az...

– Még akkor is, ha be van zárva, és le van pecsételve – szakította félbe határozottan a lány – még ha láncokkal és vasrudakkal lenne is lezárva, mit számítana az egy ilyen babának? Mindig is sejtettem, hogy történni fog valami ilyesmi, és most pont velem, szegény, boldogtalan lánnyal kellett megtörténnie. Ettől a rémületől egész életemben nem tudok majd megszabadulni. És milyen

rettenetesen nézett ki. Alig mozdultam, máris utánam fordította a fejét, megfenyegetett, és a következő pillanatban eltűnt a babaszoba ajtaján át anélkül, hogy utána bármit is hallottam volna.

– A babaszoba ajtaján át?

– A babaszoba ajtaján, amelyikre kívül az a bádoglemez van rászögelve. Én úgy éljek.

– Aztán mi történt?

– Mi történt? – kiáltott fel a lány csodálkozva. – Nos, amint annyira magamhoz tértem rémültemből, hogy a lábaimat képes voltam megint használni, idefutottam, és most arra kérem, keresen magának másik szakácsnőt, mert ebben a házban én egyetlen éjszakával sem maradok tovább, még ha aranyakkal árasztana el, akkor sem.

– Badarság – kiáltotta a tanácsos, fejét ide-oda ingatva – az éjszaka közepén mégsem költözhet el, aztán az ostoba babonáival az egész várost lázba hozza nekem. Ki tudja, egyáltalán mit is látott, lehet, hogy az egészért találta ki, mert ki akar lépni a szolgálatomból. A szolgálóim egyébként tényleg nem panaszkodhatnak, és ha valamiféle okot keres, akkor legalább valami tisztességesebbet találjon ki, amivel nem teszi saját magát és az egész házat gúnyolódás célpontjává.

– Tanácsos úr – mondta a lány komolyan és ünnepélyesen – a lelki üdvösségemre esküdtem, és ha még így sem hisz nekem, akkor nagyon sajnálom. Ebben a házban azonban egyetlen éjszakát sem maradok tovább, ezt megmondom önnek. A testvéremhez megyek az Ulrike utcába, és ha erőszakkal akar visszatartani, akkor az ablakomból segítségért fogok kiáltani az utcára.

– Vigye el az ördög! – kiáltotta Mäuscher tanácsos úr, aki most már tényleg felháborodott. Egy ilyen ostoba nőszeméllyel képtelenség tisztességesen szót érteni.

– Ostoba nőszemély? Na persze – mondta a szakácsné, miközben kisimította magán a kötényét, és az ajtó felé fordult. – Az igazságot sohasem akarják hallani az urak, még a városatyák sem.

És mint a villám, már kint is volt, mire a tanács felbőszült embere utána fordult. És a lány ebben a késő esti órában tényleg elhagyta a „kísértétházat”, nehogy véletlenül még egyszer találkozzon az-
zal az ijesztő babával. Anélkül rohant el, hogy a holmija közül bármit is magával vitt volna.

A tanácsos úr ezt azonban már tényleg túl kellemetlennek tartotta, és mélyen elgondolkodva azon, mit is kellene tennie ebben az igen fatális helyzetben, kezeit hátrátéve jó ideig járkált szapora, nyugtalan léptekkel fel, s alá. Eleinte át akart menni a lányához, aki bizonyára már visszavonult szobájába, de mit is mondhatna neki? Mesélje el a bolond lány értelmetlen locsogását? Egyáltalán, mindenekelőtt nem az lenne a kötelessége, hogy városcopyaként és a ház uraként először is saját maga megvizsgálja, esetleg nincs-e valami a dologban? Talán csak nem tolvajok törtek be a szobába, vagy esetleg valaki szándékosan rossz tréfát űz velük? Pillanatnyilag tényleg ez a legfontosabb. Nagy kő esett le a szívéről, amikor ráeszmélt erre a gondolatra, és gyors elhatározással felkapta a gyertyát az asztalról, magához vette a sarokból markolatában ólommal töltött botját, és elhagyta szobáját, hogy legalább az ajtót megvizsgálja, zárva van-e, és sértetlen-e még rajta a pecsét.

De micsoda csend volt odakint a folyosón. Hallotta, amint odalent az utcán nevetgélve és beszélgetve elmentek néhányan a ház előtt. Annyira tisztán hallott mindent odafent, a falakon visszahangoztak a hangok, a lépések pedig úgy hangzottak, mintha éppen előtte mentek volna a folyosón.

– Furcsa – mormolta maga elé Mäushuber úr – hogy egy ilyen ostoba fecsegés után mi minden cikázik át az ember fején, a végén még kezdem azt hinni, hogy az a buta nőszemély engem is megfertőzött, hahaha.

Félhangon nevetett maga elé, de aztán hirtelen rémülten körülnézett, mert úgy érezte, mintha másvalaki is nevetne a háta mögött.

– Kár, hogy nem kényszerítettem rögvest azt az ostoba teremtest, hogy jöjjön velem – gondolta ekkor bosszankodva, botját

egyre szorosabban fogva. – meggyőződhetett volna saját maga a helyszínen, hogy tiszta badarság az egész, jómagam pedig teljesen megbolondultam, hogy egyáltalán egy lépést is teszek egy ilyen örütség miatt.

Meg is állt, és egy pillanatra már azon volt, hogy visszamegy a szobájába. Közben azonban kezdte szégyellni magát saját maga előtt, mert érezte, hogy valami megfoghatatlan borzongás fut végig rajta, egészen le a lába ujjáig.

– Ostobaság! – folytatta erre a beszélgetést önmagával – mi-csoda hülye dolog, hogy egy tisztességes férfiembernek még mindig ott bujkálnak a tagjaiban a régi dajkamesék.

Közben azonban már el is ért a folyosó végére, ahol jobbra egy beugróban volt a babaszoba ajtaja, és itt egyszer csak egy hirtelen támadt huzat elfújta a gyertyáját.

– Na még ez hiányzott – dörmögte maga elé. – De végül is, ha már itt vagyok, legalább utána nézek, hogy az ajtó be van-e zárva. Abban legalább biztos lehetek, hogy nincs olyan baba, amelyik át tudna menni egy bezárt ajtón.

Néhány lépés még hátra volt, hogy teljesen szembe kerüljön az ajtóval, amikor hirtelen megfagyott a vér az ereiben, és kihagyott a szívverése. Előtte a kilincs, ami felé már nyújtotta a kezét, hogy megragadja, csendes nyekkenő hangot hallatott, mintha valaki megérintette volna. Akaratlanul is tett egy lépést hátrafelé, és szemeit úgy meresztette a sötétség miatt, hogy majd kiestek, mert a hold éppen takarásban volt. Az ajtó lassan, zajtalanul kinyílt, és ott állt előtte teljes nagyságban, csendben és kísértetiesen egy fehér alak, a baba, éppúgy, mint ahogy annak idején ágyában fekve látta.

Többet nem látott, és akaratlanul nyögve egyet – te jó ég! – menten térdre is rogyott volna, ha nem tartja meg a fal, aminek nekitámaszkodott. Minden összerosódott rémülten a kísérteties alakra meredő szemei előtt. Mire azonban annyira összeszedte magát, hogy érzékszervei megint rendesen működtek, a jelenség

már eltűnt, az ajtó, mint az előbb, megint csukva volt, és síri fu-vallat érte a sötét folyosó felől.

Hogyan került el onnan, és jutott vissza a szobájába, maga sem tudta. Az egész ház forgott vele, nem kapott elég levegőt, minden porcikájában remegett, és amikor szobájának ajtaját becsukta maga mögött, betolta a reteszt, és lerogyott szófájára, egész testét kiverte a veríték, és nagy cseppekben pergett izzó homlokán.

Este, a fent leírt jelenet előtti órában volt vége az előadásnak a színházban. Louise Mäuscher ott volt az előadáson, és szokás szerint, ha apja nem személyesen kísérte el, Lisbeth, a szobalány várakozott rá a színház előtt.

Ezt az ügyletet ilyenkor azonban nem egyedül bonyolította le, mivel Adolph Lehmann túl romantikus alkat és szerető volt ahhoz, hogy kihagyja az alkalmat, amit az a rövidke kis idő nyújtott, ami a színház és a városi tanácsos háza közötti sétához kellett, és kedvese közelében tölthetett el. A szobalány, aki saját tapasztalatából tudta, mennyire nehéz elviselni, ha a körülmények elválasztják a kiszemelt férfitől, ráadásul fél tallért is kapott a távolságtartásért, és így a gyengéd és szerencsétlen, de mégis boldog párt bizonyos távolságra követte mindaddig, míg házuk közelébe nem értek. Adolph ekkor fájdalmával együtt eltűnt a fák sötét árnyékában, és Lisbeth csendben a helyére lépett.

Adolph ezen az estén is ott várt rá szokása szerint, de már megszólítására is aggodalmasan kezdett verni a szegény lány szíve, mert alighogy a szobalány hallótávolságon kívülre került, fájdalmas hangon szólalt meg a boldogtalan:

– El vagyok veszve, Louise. Álnok ügyeskedés taszít gúnyos kacaj kíséretében a mélybe, amikor már úgy éreztem, vágyaim csúcsának közelében vagyok.

– De az isten szerelmére, mi történt? – kiáltott fel rémülten szegény lány. – Hát nem tegnap írtad nekem, kilátásaid vannak az

udvari tanácsosi cím elnyerésére, és az is majdnem teljesen bizonyossá vált, hogy megkapod az ... újság szerkesztői állását?

– Mindkét eshetőség fennáll – sóhajtotta a fiatalember, mint-ha valami nagy szerencsétlenségről számolna be. – Sőt ma reggel a szerkesztőség 800 talléros fizetésről biztosított, és miközben törekvéseimet teljesen váratlan siker koronázta, és úgy tűnt, vágyaim csúcsára jutottam, valami áruló ügyeskedés ismét a mélybe taszított.

– De mondd már el végre, mi történt, mert majd belehalok a félelembel!

– Képzeld el, ma reggel az ... újság kiadójának levelével egyszerre kaptam egy idézést a rendőrségre. Semmi jóra sem számítva, mert ki is kaphatna jó hírt a rendőrségtől, jelentkeztem náluk, ahol utasítást kaptam, hogy 24 órán belül hagyjam el a várost. Átnyújtottam a szerkesztői állásról szóló igazolást, ami biztos jövedelmet garantál számomra, de semmi eredményt sem értem el vele. Bejelentkeztem a városi tanácsnál is, hogy legalább halasztást kérjek, és közben beszerezhessem a hiányolt tartózkodási engedélyt, de ott is elutasítottak. Attól tartok, Louise, hogy apád ragaszkodik az eltávolításomhoz, és most arra kényszerülök, hogy magam mögött hagyjam szerelmemet és kenyeremet, mert néhány önkényeskedő városi despotának úgy tetszik, hogy kiutasítsanak.

– De édes istenem, mit lehet tenni ilyenkor? – sóhajtozott Louise kezeit tördelve – hát nem találtál közben valami megoldást?

– Százat is! – hangzott a válasz – de aztán valamennyi kivihetetlennek bizonyult. Különben sem dönthetek egyedül, hiszen részletesen meg kell beszélnem veled, és éppen egy hosszabb, zavartalan beszélgetés lehetetlensége vagy nehézsége a legnagyobb probléma pillanatnyilag számomra. Még néhány perc van hátra, és pont akkor, amikor belekezdhetnék, megint el kell válnunk. Oh Louise! Hát nem lehetne felügyelőid éberségét ma vagy holnap csak egyetlen alkalommal egy órácskára valahogy kiját

szani? Hát sehol sincs egy hely a kertben vagy házban, ahol zavartalanul beszélhetnénk legalább egy fél órát? Hátralévő életünk egész boldogsága függ tőle. A kertben tényleg nem lehetne?

Louise szomorúan rázta a fejét.

– Nem fog menni – mondta halkan – a kertkapu hangosan nyekereg, ráadásul csak az öreg házvezetőnőnk szobáján keresztül tudnék kijutni oda, és a szakácsnő is rögtön figyelni kezdene, már csak rosszindulatból is, mert irigykedik Lisbethre, amiért velem tart, én meg belehalnék, ha felfedeznének bennünket.

– És a te szobádat nem lehetne valahogy elérni, Louise?

– Isten őrizz, tényleg nem, és ha apám ott találna nálam téged...! – mondta rémülten szegény lány. Egyetlen hely az egész házban, ahová még a szakácsnő sem merészkedik, a babaszoba lenne, amitől úgy fél az ostoba népség, mintha ott kísértetek tanyáznának.

– Hát akkor ott várjál rám! – kiáltott fel Adolph határozottan. – Ablaka a kert felé nyílik, ahol az a kis mogyoróbokor van. Leeresztesz nekem egy madzagot, amihez én odalent hozzákötök egy kötélletrát, odafent csak be kell akasztanod, és néhány percen belül ott fogok térdelni előtted.

– De hiszen az ajtó be van zárva!

– A főkulcs minden bizonynyal kinyitja.

– És le is van pecsételve.

– Egy erős késsel ki lehet emelni a lemez apró szögeit. Még mielőtt beköltöztetek, láttam, milyen felületes munka. A pecsét magától leesik.

– De mi lesz, ha apám...

– Elv拉斯ztva tőled, és kitaszítva a világba, nyomorultan hagynál elpusztulni engem? – De már megint itt is vagyunk ennél a szerencsétlen háznál. Most el kell tűnnöm. Holnap este tízkor ott

vagyok az ablak alatt, akkor apád éppen a klubjában van, nem igaz? Ugye ott leszel, kedvesem?

És még mielőtt Louise szóhoz jutott volna, hogy válaszoljon valamit, eltűnt a közeli gesztenyefák sötét árnyékában, és Lisbethre hagyta, hogy a hold által fényesen bevilágított utcán átkísérje a lányt a házukhoz.

A következő nap a szegény lány halálfélelmében telt el. Apjának már régen nem volt ilyen derűs hangulata. Nevetgélt és viccelődött vele, és különösen az esti színdarabról akart mindent megtudni, neki pedig egész idő alatt egyre csak a közeledő este lebegett a szemei előtt mindennel együtt, ami megtörténhet, és tényleg erőszakkal kellett összeszednie magát, hogy apja, aki ma szerencsére nagyon szétszórt volt, nehogy észrevegye, hogy mi van vele.

Ezen az estén tényleg klubnapja volt neki, ahonnan sohasem szokott tizenegy óra előtt hazaérni. Louise heves szívdobogás mellett látta lemenni a napot és a közeledő estét. Talán tényleg ez lesz az utolsó alkalom, amikor karjaiba zárhatja kedvesét.

Fél tízkor szobájába ment, ahogyan minden este szokta, és heves szívdobogás mellett várta a megbeszélt órát. Aztán egyszer csak tizet ütött az óra. Úgy tűnt, a lányok a szobácskáikban vannak, legalább is amint halkan kinyitotta az ajtót, egy hangot sem lehetett hallani felőlük. Ekkor egy kis vésővel a kezében, amit napközben szerzett, szapora és határozott léptekkel elindult az esténként a személyzet által oly aggódalmasan és gondosan elkerült folyosó felé.

A babával kapcsolatos félelmeik miatt gyakran nevetett ki másokat. Ennek ellenére most mégis félelmetesnek tűnt számára a szoba, pláne az, hogy most oda be is kell mennie. Az élőkől azonban sokkal jobban félt, a szoba pedig most a biztonságot jelentette számára, nem a folyosó, és ezzel a tudattal feszegetni kezdte a kis vésővel a pecsétre szegelt takarólemezt, ami már a legcsekélyebb erővel szemben sem fejtett ki ellenállást. Az egyik oldalon lévő két szög szinte magától jött ki. A nála lévő kulcs,

amit napközben egy alkalmas pillanatban már sikerült észrevétlenül kipróbálnia, könnyedén nyitotta a zárat.

A kötözőzsínórt azonban idegességében a szobájában felejtette, és kénytelen volt visszamenni érte. Ez rövidesen meg is történt, és amint zajtalan, szapora léptekkel visszafelé igyekezett, úgy tűnt számára, mintha lépteket hallana a folyosón. Hirtelen arrafelé fordult, de a vékony felhők által éppen takarásban lévő Hold gyenge fényénél nem vett észre semmit, és a következő pillanatban keze bátortalanul és halkán már be is csukta maga mögött az ajtót.

Odabent a fal mellett állt a koporsóra emlékeztető láda, mely a babát rejtette magában. Tagjain mégiscsak hideg borzongás futott végig, amint riadt tekintettel arrafelé nézett de egy pillanatig sem késlekedhetett, hogy egy harmadik jelenlétével megszabadítsa magát attól a kellemetlen érzéstől, hogy kettesben van ezzel a fatális babával. Adolph már egy félórája izgatottan várakozott valami kis jelre az ablak felől. A kötözőzsínór egy kulccsal mint nehezekkel leereszkedett, aztán a kötéllétrával együtt felemelkedett. Miután odafent rögzítve lett, néhány perccel később a szerelmesek átkarolták egymást, ami el is hessegette lelkükből a babaszobával kapcsolatos kellemetlen érzést.

Az együttlét azonban mégsem volt örömteli, mert Adolph reszkető ajkai azt a rossz hírt rebegték el, hogy nem sikerült elérnie a rendőrségnél, hogy elálljanak az egyszer már elrendelt határozattól. Louise apja sem engedett, mert a lány is megpróbálta apját engedékenyebbre hangolni, aki azonban barátságosan, de határozottan minden reménységét szertefoszlatta.

Akkor most hogyan tovább? Az ábrándozó természetű Adolph egyik regényhősének szerepét eljátszva leányszöktetést javasolt: Szökés a szülői házból, esküvő titokban, majd később térdre borulva bocsánatkérés. Persze az egy dolog, hogy a szükséges papírok nélkül egyetlen pap sem adta volna őket össze, ezzel a regényeiben sem szokott foglalkozni, itt meg még kevésbé. Louise azonban apját sokkal jobban szerette, mintsem ilyen fájdalmat okozna neki, és saját önbecsülése is sokkal nagyobb volt annál,

hogy ilyen lépésre szánja magát, amit csak egy szélsőséges vesz-helyzet tehetne megbocsáthatóvá. Tudta, apjának nem áll szándékában arra kényszeríteni, hogy másvalakihez menjen feleségül. Legrosszabb esetben várnak még egy ideig, míg valami kedvező fordulat be nem következik. Az egész ügyben az egyetlen tényleges veszély csak az volt, ha Adolph kénytelen elhagyni a várost, végül még az ... újság szerkesztői állását, és ezzel biztos jövedelmét is elveszítheti. Szegény fiatalok minden eredmény nélkül törték a fejüket, milyen módon lehetne ezt a legeredményesebben elkerülni. Arra a végső következtetésre jutottak, hogy az utolsó, ámde igen gyenge reménysugár az, ha Adolph másnap reggel elutazása előtt megint felkeresi a városi tanácsost, tájékoztatja megváltozott helyzetéről, és arra kéri, legalább engedélyezzék, hogy továbbra is a városban maradjon, a többi majd megoldódik magától. Az pedig, hogy még egy másik támogatója is lehet, aki hatást gyakorolhat a tanácsosra, hogy változtassa meg a róla alkotott véleményét, és akit ma még Louisének sem akart megemlíteni, habár beszélt valami nagy hivatalos írásról, ami a postán vár rá, és amit ma este már nem tudott átvenni, nem sokat változtatott a pillanatnyi helyzeten. Louise pedig nem akarta elvenni a bátorságát.

Közben gyorsan múlt az idő, odakint már háromnegyed tizenegyet ütött az óra. Louise apja rendszerint tizenegykor szokott hazaérni klubjából, és a lány nem merte kitenni magát annak a veszélynek, hogy keresni kezdi. Adolph szívesen maradt volna még tovább is, de a lány kedvesen az ablak felé terelte. Kénytelen volt elbúcsúzni, és amikor odalent megrázta a létrát jelezve, hogy szerencsésen leért, a lány kiakasztotta a horgot és ledobta a létrát, még búcsúüdvözetet intett neki, aztán bezárta az ablakot és szapora, de zajtalan léptekkel az ajtó felé indult. Szerette volna amilyen hamar csak lehet, elhagyni ezt a rejtélyes helyet, és visszatérni saját biztonságos szobájába.

Halkan kinyitotta az ajtót, de egy pillanatra menten ki is hagyott a szívverése, és erőt kellett vennie magán, hogy térdei meg ne rogyjanak rémültében, mert ott állt előtte egy sötét alak – nem más, mint az apja. Első pillanatban nem is tudta, mit tegyen,

és már ki akart ugrani, hogy lába elé vesse magát, átkarolja térdét, és bocsánataért esdekелjen azért, amit elkövetett. Akaratlanul is felmerült azonban benne a gyanú, apja nemcsak, hogy nem ismerte fel, hanem maga is megrémült a történetektől. Tudta, apja bármennyire is igyekezett titokban tartani előtte, hogy a babára emlékezvén akaratlanul is borzongás fut végig rajta, és amint átvillant rajta a gondolat, hogy apja esetleg jelenségnek tarthatja őt, még mielőtt megfontolta volna, mit tesz, csendben becsukta maga előtt az ajtót, odaosont a ládához, és felállt rá.

Ez utóbbi óvatosságra azonban nem is volt szükség, mert néhány másodperccel később hallotta apja szapora, távolodó lépteit a folyosón. Amint elhalt a léptek zaja, késedelem nélkül követte őt. Bezárta az ajtót, kivette a kulcsot, a lemez szögeit óvatosan visszadugta régi helyükre, aztán amilyen gyorsan csak tudott, igyekezett vissza a szobájába és ágyába.

Louise egyébként túl határozott és energikus karakter volt ahhoz, hogy megszerzett előnyét, melynek teljes tudatában volt, hagyta volna kihasználatlanul kisiklani a kezei közül. Semmi kétsége sem volt afelől, hogy apja jelenségnek, a babának tartotta. Ezt magatartása meglehetősen jól igazolta, és amikor másnap reggel Lisbethől megtudta, hogy a szakácsnő látta a babát és ijedtében elhagyta a házat, rögvest meg is fogalmazódott benne a terv, hogy a rettegett lényt szövetségesévé teszi.

Reggelizni mint mindig, átment apjához. Amennyire általában derűsen és mosolyogva szokott jó reggelt kívánni apjának, annyira komoly és hallgatag volt ezen a reggelen, és a tanácsos, aki álmatlanul töltötte az éjszakát, semmi jót sem sejtve azonnal észrevette lánya szokatlanul csendes viselkedését.

A közvetlen neki szegezetett kérdésre Louise persze csak kitérő válaszokat adott, és mindössze valami ostoba és jelentéktelen álmóról tett említést. Ahogy egyre inkább faggatódzott, lánya végül, miközben belevörösödött apja átverésébe, elmesélte, hogy álmában megjelent a baba, és azt mondta neki, az élő, eleven lénynek, hogy utódjának nyilvánítja. Neki, mármint a babának, ezen a napon van az eljegyzése, de valaki bezárta egy ládába,

miközben szerinte Louise elfoglalta az ő helyét. Ha azonban a vőlegény valami miatt ma nem jelenne meg, akkor ő, mármint Louise meg fog halni, és helyette lesz eltemetve.

– Hogy álmodhat az ember ilyen ostobaságot – kérdezte kényszeredett mosollyal – nem igaz, apácskám? És képzeld, Liesbeth az előbb mesélte, hogy Rieke állítólag tegnap este látta a babát. Még szerencse, hogy az az ostoba lány itt hagyott bennünket.

– A tanácsos valami szúrásfélét érzett a szíve tájékán. Ma lenne a baba eljegyzése? A végrendeletben erre persze határozott dátum nem utalt, az év azonban meg volt adva. De ha a baba... Felugrott székeről, és nyugtalan léptekkel elkezdett fel, s alá járkalni a szobában.

– Egy úr várakozik odakint, és szeretne a tanácsos úrral beszélni – jelentette Liesbeth ebben a pillanatban, az ajtóban. Ekkor volt egyébként a fogadóórája, mivel kilenc órára ülésre kellett mennie.

Louise kiment a szobából. A szobalány tekintete elárulta neki, hogy ki is a várakozó úr, és Mäushuber városi tanácsos a következő pillanatban Lehmann udvari tanácsossal találta magát szemben.

Aki belépett, többé már nem az alázatos, szerény Lehmann volt, aki néhány héttel korábban ott állt a tanácsos előtt. Szemei ragyogtak, kihúzta magát, járása rugalmassá vált, úgy tűnt, mintha az egész ember néhány collal magasabb is lenne. Kezében egy nagy pecséttel ellátott, felbontott csomagot tartott.

– Tanácsos úr! – kezdett bele némileg reszkető hangon, amely azonban rövidesen kezdett egyre határozottabbá válni, észrevehető volt, amint kibontakozik – a körülmények hirtelen változása arra késztetett, hogy még egyszer, utoljára felkeressem a tanácsos urat, és egyben az ön személyében az apát.

– Lehmann úr...

– Tudja, hogy kiutasítottak, és azt a parancsot kaptam, hogy ma délelőtt tizenegy óráig hagyjam el a várost. Bizonyára arra is

emlékszik még, mivel hártott el, amikor merészeltem megkérni kisasszony lánya kezét. A körülmények azonban megváltoztak, mert az, amiben annak idején még csak reménykedtem, mára beteljesült. Az ... újságnál 800 talléros fizetéssel alkalmazni szándékoznak, hacsak ennek az állásnak az elfogadását nem tennék lehetetlenné azzal, hogy kiutasítanak. Pályafutásom azonban más vonatkozásban is kedvezően és tiszteletre méltóan alakult. Már nem ismeretlen és el nem ismert íróként állok ön előtt, mert fejlődünk elismerésével a legszebb és legtiszteletreméltóbb győzelmet arattam.

– Egyre nagyobb kíváncsisággal hallgatom – mondta a tanácsos – tényleg csodálkozva tekintve a különös fiatalemberre.

– Nos, elmondom önnek, mi történt – folytatta Adolph lelkesen. – Talán még emlékszik rá, hogy annak idején említést tettem önnek egy irodalmi műről, amelynek kapcsán jelentős sikerekre számítottam, és az elért eredmény még a legmerészebb várakozásaimat is felülmúlja. Költeményem elismeréseként, mely a szegény sziléziai népről szól, őfensége a király udvari tanácsosi címmel és negyedosztályú vörös sas rendjellel tisztelt meg.

– Lehetséges volna? – kiáltott fel Mäushuber városi tanácsos, tényleg rendkívül meglepetten.

– Túlzás volt talán – folytatta Adolph bemelegedve – amikor annak idején bíztam saját képességeimben? És nem gondolja, hogy Louise rátalálna mellettem a boldogságra, amit megérdemel, és hogy jómagam is méltó vagyok hozzá?

Már nem is kellett folytatnia, hogy elnyerje az atya tetszését.

– Tisztelt udvari tanácsos úr! – kiáltott fel meghatottan az öregember és keblére szorította a fényes jövő előtt álló fiatalembert.

Mit is lehetne itt még elmondani? Talán még annyit, hogy magától érthetően Lehmann udvari tanácsos H...-ban maradása elé már semmiféle akadályt nem gördítettek, és a fiatalok nem cse

kély csodálkozására a tanácsos maga ragaszkodott hozzá, hogy még aznap megtartsák eljegyzésüket.

A tanácsosnak csak egyetlen kívánsága volt a boldogságban úszó jövődöbeli vejéhez, akit hirtelen úgy talált, hogy elképzeléseinek csúcspontját jelenti lánya számára. Ez a kívánság pedig nem csekélyebb volt, mint a furulyázás azonnali és végérvényes beszüntetése, és ezt nem csupán egyszerű fegyverszünetnek tekintette, hanem az ellenségeskedés végérvényes beszüntetésének.

Ami a babát illeti, róla ettől a pillanattól kezdve több szó nem esett. Az öreg tanácsos persze egy idő után felfedezte, hogy az ajtón megsérült a pecsét, a házában erről azonban senkinek sem tett említést.

Nem sokkal később vásárolt egy másik házat a város túlsó részén, a babát pedig egy este a feladattal megbízott emberek elszállították a városházára, és ott raktárba került.

A régi ház azonban továbbra is megtartotta nevét, és mindaddig, míg állni fog, az utca népe továbbra is „a babaház”-ként fogja emlegetni.

A detektív

I. A poggyázkocsiban

18.. júliusát írták, amikor a Kassel felől érkező gyorsvonat megállt Guntershausenben, ahol annyi utas várt rá, hogy a kalauzoknak fogalmuk sem volt róla, mihez kezdjenek ennyi emberrel. Pont ezidőtájt egyébként is rengeteg ember volt úton, és a vonaton, mivel a rossz idő mindaddig visszatartotta az utasokat, a nap első meleg sugaraira hirtelen olyan forgalom támadt, amire senki sem gondolt.

Egyébként mindent megtettek az utasok érdekében, ami lehetséges volt. Minden használható kocsit forgalomba állítottak, a harmadosztályú kocsik szabad helyeit lelkiismeretesen feltöltötték az útításkák és kalapdobozok alól alig kilátszó hölgyekkel, azok legnagyobb bosszúságára, majd a másod- és első osztályú kocsikat is, amennyi utas csak beléjük fért. A következő állomásokon úgyis lesznek majd leszállók, és egy idő után rendeződik a helyzet.

A zűrzavar miatt a gyorsvonat jó félóra késésben volt, és már éppen indulni készült, amikor egy könnyű egyfogatú bérkocsi vágatott be a pályaudvar elé, melyből egy egyedül álló úr ugrott ki hóna alatt kis bőrből készült útításkával, és szaladni kezdett a vonat felé.

– Elkésett uram – kiáltotta felé a főkalauz, miközben éleset füttyntett. – Valamennyi személykocsink megtelt.

Az idegen, aki szemmel láthatóan nem kezdő utazó volt, gyors pillantást vetett végig a kocsisoron, és az ablakokon át látta, hogy fej fej mellett tele van utasokkal, a poggyázkocsi ajtaja azonban félig még nyitva volt.

– Akkor a következő állomásig beszállásolom magam a bőrröndök közé – nevetett fel, és anélkül, hogy bevárta volna a kala

uz beleegyezését, akinek egyébként sem lett volna kifogása ellene, felugrott a lépcsőre, és eltűnt a poggyászkocsiban. Ilyen tumultusban mindenki úgy segít magán, ahogy tud.

– Ez tulajdonképpen tilos – szólította meg a postamester. Az idegen azonban értett egy mindenható nyelven, és felnevetve egy pénzértmet nyomott a csomagkezelő önkéntelenül kinyíló markába.

– Kiváló szivarjaim vannak, és ha nem lesznek útban, engedje meg, hogy egy negyedórára társaságot nyújtsak magának.

– Jegyet legalább váltott? – kérdezte a jóember, miközben érzékei azt súgták neki, hogy egy jókora ezüstértmet tartogat a markában.

– Még nem, éppen akkor érkeztem egy egyfogatúval Melsungenből, amikor a vonat indulni akart. A jegyemet majd megváltom a következő állomáson.

– Na, ha így áll a helyzet, akkor üljön le amott a bőröndökre, Treysában majd szabadulnak fel helyek – jegyezte meg a csomagmester, miközben az idegen elővette szivardobozát és megkínálta a férfit.

– Engedelmével, nagyon köszönöm. – Ezzel már meg is született az ismeretség, a vonat mozgásba lendült, és az utas addig, amíg más helyet nem találhatnak majd neki, jogszerűen el lett helyezve.

Egy szivar olykor csodát tesz, és azok az emberek, akik erről az élvezetről ilyen-olyan okból lemondanak, nem tudják, és nem is sejtik, hogy emiatt saját maguk milyen megvilágításba kerülnek. Egy szivar mindenki számára lehetővé teszi, hogy pillanatokon belül indirekt módon társalgásba kezdjen, amennyiben egyszerűen tüzet kér útitársától. Ha amaz olyan hangulatban van, akkor odaadja saját szivarját a rágyújtáshoz, ha nem, akkor még mindig van más megoldás, a kérelmezőnek egyszerűen ad egy szál gyufát. Aki kapta, megköszöni, meggyújtja a szivarját, eldobja a gyufát, és úgy fogja fel a helyzetet, hogy elutasították.

Az átnyújtott szivarral így számtalan ember szíve megnyerhető, amire a nem dohányzó utasnak nincs lehetősége. Ha például a postakocsin a kocsis mellett ülök a bakon, egy szivar hatására teljes szíve kitérül előttem, nem csak a lovainak rendkívüli tulajdonságait tudhatom meg, hanem a postamester családjának a titkait is, és ha ráadásul még egy pohár sörrel is megpuhítom, akkor egész lénye feltárul előttem. Még a legotrombább kalauz is figyelmessé válik, ha megpillantja a felé nyújtott szivardobozt. Az ilyesfajta embereket sohasem szabad egyetlen szál szivarral megkínálni, mert ettől rendkívül bizalmatlanná válnak, mivel gyakran felébred bennük a gyanú, hogy az ember külön erre a célra tart magánál egy vacak fajtát, és ez sérti az önérzetüket.

A csomagmesternek is beszédes kedve támadt, a szivar kiválóan ízlett neki, és természetesen arról kezdett beszélni, ami a legközelebb állt hozzá, az örökös, szakadatlan küzdelemről, az ember aligha lesz valamikor vidám. Az egész világ pillanatnyilag a fürdőhelyek felé tart, vélekedett. Ő is szakadatlanul úton van. Hetenként három alkalommal tart a vonattal a fürdőhelyek felé, ő maga azonban sohasem jut el oda. Reggelenként alig jut ideje arra, hogy rendesen megmosakodjon. A poggyászkocsiban ráadásul olyan a helyzete, mint csigának a házában, azzal a különbséggel, hogy annak nem kell szakadatlanul bőröndöket és kalapos dobozokat ki-be pakolásznia. – Látja – fűzte még hozzá – az ember lassacskán rászokik, ha otthon töltöm az éjszakát a saját ágyamban fekve, nem túl messze a pályaudvartól és álmomban meghallom fűtyülni azt az átkozott mozdonyt, takarómat és párnámat belököm a sarokba, mert azt hiszem, állomás közeledik, és kipakoláshoz kell felkészülnöm. Kutya egy élet ez.

Az a bizonyos mozdony megint fűttyentett egyet. A vonat megállt egy kisebb állomáson, itt három bőrönd kiment, és jött helyettük egy másik bőrönd két hátizsákkal és egy láda. Az idegennek azonban ülni kellett maradnia, mert a vonat túl rövid időre állt meg ahhoz, hogy jegyet tudjon venni.

– El sem tudom képzelni – szólalt meg – hogyan tud mindig eligazodni, mit kel kiadnia, és mi marad. Tévedés nem fordul gyakran elő?

– Néha előfordul – vélekedett a csomagmester, miközben a rakodás közben kialudt szivarját gyufával megint meggyújtotta – de az ember beletanul. A mai zűrzavarnak majdnem rossz vége lett, mert Guntershausenben tévedésből kis híján kiadtam éppen azt a bőröndöt, amelyen ül. A tulajdonos szerencsére még időben észrevette, és micsoda lármát csapott! Szerencsére a baj nem történt meg, és a bőröndöt visszavettük. Egyáltalán szeretném látni azt a csomagmestert, akivel nem fordult elő, hogy téves bőröndöt kapott fel. Ilyenkor a távíró rendbe hozza az ügyet. Jó kis állami rendszer az a távíró.

Az idegen, miközben az ember beszélt, akaratlanul is ránézett a bőröndre, amelyen üldögélt, aztán felállt, és elolvasta a rajtálévő kis réztáblát. Csak ez a két szó állt rajta: „Kornikoff báró”

– És hogy nézett ki az az úr, aki magáénak mondta ezt a bőröndöt? – kérdezte végül.

– Ó, hát egy kicsi, vézna emberke – vélekedett a csomagmester, szurokfekete bajusszal, és kék szemüveg volt rajta.

– És végül is hová megy ez a bőrönd?

– Frankfurtba, egészen zavarba jöttem, azt hittem, Kasselbe, mert tegnap azon a poggyászkocsin voltam szolgálatban.

A mozdony megint füttyentett egyet, és miközben a csomagmester feladataival volt elfoglalva, az idegen még pontosabban megnézte a táblát, de egy szót sem szólt róla többet, és mivel közvetlen ezután megálltak Treysa állomáson, ki kellett szállnia, hogy jegyet vegyen. Itt egy csomó utas is kiszállt, és így helyeik is felszabadultak.

– Hová utazik?

– Frankfurtba.

– Az előttünk lévő kocsik.

Az idegen felszállt, és egymás után benézett a kupékba. Az egyikben egy úr ült egy hölgy társaságában. A férfin kék szemüveg volt. Erre kinyitotta az ajtót, belépett és köszönt, majd helyet foglalt az egyik sarokban.

Úgy tűnt, hogy a kékszemüveges férfinak ez nem nagyon tetszett. Kinézett az ablakon, mintha kalauzt akarna odahívni, majd kutakodó tekintettel az idegenre nézett. Ő azonban ezzel mit sem törődött, kis útitáskáját felrakta a csomagtartó hálóra, aztán kényelmesen elhelyezkedett.

- A jegyét kérem, uram!
- Tessék, itt van.
- De hiszen az ön jegye első osztályra szól!
- Az első osztályon csupa hölgyek ülnek – mondta az idegen – és mivel az urat dohányozni láttam, inkább itt foglaltam helyet. A hölgy gondolom, meg fogja engedni, hogy rágyújtsak egy szivarra.

Ez utóbbi szavak inkább kérdésként hangzottak el a hölgy felé, akinek az arcvonásai erre a legcsekélyebb mértékben sem rezdültek. Úgy tűnt, mintha nem értette volna meg, amit kérdeztek tőle.

A kalauz kezelte a jegyet, az utasok magukra maradtak, és mivel az idegen a helyes viselkedés szabályainak eleget akart tenni, elővette szivartartóját, kivett belőle egy szivart, és még egyszer, most már a férfihez fordulva, így szólt:

– Úgy tűnik, a hölgy nem értette meg a kérdésemet, megengedi ugye, hogy rágyújtsak?

– Beszél angolul? – kérdezett vissza a férfi ezen a nyelven – nem tudok németül.

– Nagyon sajnálom – mondta az idegen vállat vonva – de megint németül. A társalgás így lehetetlenné vált, a pantomim viszont elég egyértelmű, és a kékszemüveges úr a nem túl nagy örömmel fogadott útitársának odanyújtotta saját égő szivarját,

hogy rá tudjon gyűjtani, aki ezt köszönettel elfogadta, majd visszaadta.

A hölgy fejét félig elfordította, és kitekintett a nyitott ablakon. Az idegen akaratlanul is egy pillantást vetett rá, és be kellett magának vallania, hogy még életében nem látott szebb arcot, szabályosabb vonásokat, tüzeesebb szemeket és pompásabb arcszínt. Ráadásul milyen szép lehet ez a lány vagy asszony, ha elmosolyodik, mert arca most dac és büszkeség keverékét tükrözte, talán a nemkívánatos idegen jelenléte miatt szorította össze szép metszésű ajkait, ami kedves arcának borús, kemény vonásokat kölcsönzött, és ez semmi esetre sem lehetett sajátja.

Ekkor rövid beszélgetés zajlott le az úr és a hölgy között, amelyre az idegen úgy tűnt, nem figyel, mert táskájából elővett egy vasúti kézikönyvet, és lapozgatni kezdett benne. A hölgy anélkül, hogy tekintetét levette volna a tájról, angolul így szólt:

– Ki lehet ez az idegen?

– Nem tudom – hangzott a válasz – de nem kell feszélyezni magunkat miatta, nem tud angolul.

– Pedig annyira angolnak néz ki.

– Valóban – nevetett fel a férfi – bár egyetlen angol eredetű holmit sem visel a testén, utazótáskája szintén német éppúgy, mint a kesztyűje is.

– Jobb lenne, ha nem lenne itt. Inkább első osztályt kellett volna választanunk.

– Szívecském, az sem mentene meg bennünket mások társaságától, egyébként neki is első osztályra szóló jegye van, és csak azért lépett be ide hozzánk, mert látta, hogy dohányzok.

– Az az átkozott dohányzásod! – A társalgás itt elakadt, és a kékszemüveges úr vizsgálódó tekintettel végigmérte útítársát, aki azonban ügyet sem vetett rá, és teljes mértékben el volt foglalva a szivarjával és a könyvével. Csak néha-néha emelte fel tekintetét és

mindkét oldal felé kinézett a tájra, és ilyenkor bár észrevétlenül, útítársára is odafigyelt.

Alacsony, de kecses alkat volt, nagyon elegáns, öltözete azonban majdnem túl kínos gonddal volt megválogatva, ékszer is több volt rajta, mint amennyit egy valóban előkelő úriember viselni szokott. Kezein azonban tényleg volt valami arisztokratikus, fehérek és finom vonalúak voltak, és amikor megszólalt, láthatóvá vált két feltűnően fehér fogsora. Kicsit hullámos, barna haja volt, bajusza azonban koromfekete, kétségtelenül festett. Szemeit nem lehetett látni, mert a kék szemüveg eltakarta azokat. Annak ellenére, hogy úgy tűnt, csak angolul beszél, teljes mértékben francia divat szerint volt öltözve. Csak a hölgy úti ruházata és kiegészítői voltak döntő mértékben angol jellegűek éppúgy, mint angolos arcvonásai. Kísérőjét azonban sokkal inkább lehetett volna franciának nézni, mint Albion fiának.

A három utas több állomáson át egyedül maradt a kupében. A hölgy elfáradt, és már amennyire a kocsí mozgása lehetővé tette, megpróbált kicsit aludni. Gießenben azonban seregnyi utas várt a vonatra, és közülük ketten, egy úr és egy hölgy ugyanabba a kupéba szálltak fel. Szintén egy angol pár, és a hölgy bár jócskán látszottak rajta az évek, ennek ellenére hosszú, gyaluforgácsszerű loknikat viselt, melyek elöl majdnem a derekáig értek. Az úr széles karimájú fekete kalapot viselt, kicsi, igen keskeny bajuszt, szájában szivar. Csupa kontinentális utazási emléket ébreszt, amikor az ember a távolból hazájának földjére visszatér.

Jóllehet a két úr hideg udvariassággal hajolt meg egymás felé, úgy tűnt, a két hölgy ezzel szemben az első pillantásra felismerte közös nemzeti gyökereit, és az újonnan érkezett alig foglalt helyet, máris élénk beszélgetésbe elegyedett fiatal szomszédjával, aki ennek látszólag szintén megörült, mivel férje vagy kísérője nem nagyon társalgott vele.

Angolok a kontinensen. Hogyan is szenvednének hiányt társalgási témában? Hát nem egyesíti őket a közös szenvedés és nyomorúság? Hát nem egyformán csapják be őket vendéglősök, pincérek, kocsisok, teherhordók és szolgálók? És elképzelhető

lenne egy igazi angol, aki szolgáló nélkül merészkedne a kontinensre, hiszen ismeri-e minden nép nyelvét, ahol szabadidejét el akarja tölteni? Száz közül aligha egy akad ilyen.

A beszélgetés, miután túl voltak az első szokásos honnan hová kérdéseken, szintén e körül a téma körül forgott, és a széles karimájú kalapos úr rövidesen szintén élénken bekapcsolódott a társalgásba.

Feleségével természetesen Londonból indult, négy hetes utazást terveztek, ebből eredményesen kettő már eltelt, és úgy tűnik, határozott szándékukban áll, hogy a következő két hetet is Németország valamennyi elérhető városában a vendéglősök és a nép bosszantására fordítsák, hogy azt követően büszke öntudattal térjenek haza, mivel mégiscsak egyetlen Anglia van a világon.

A fiatalasszony elmondása szerint férjével Hannoverből jön, ahol barátoknál töltöttek egy évet. Azt tervezik, hogy egy hónapra Frankfurtba, vagy esetleg valamelyik szomszédos fürdőhelyre látogatnak, hogy a zord tartományban eltöltött hosszabb tartózkodásuk miatt lestrapált egészségüket ismét helyreállítsák.

– És hol fognak megszállni Frankfurtban?

Egyelőre még nem tudták. A széles karimájú kalapos úr az olcsó és általa szívből ajánlható „Stadt Hull” fogadót javasolta nekik. Egyébként a szállás és ellátás tekintetében az árban előre meg lehet egyezni, habár a német vendéglősök ezt rossz néven szokták venni, ennyivel azonban tartozunk nekik.

A két pár ezért elhatározta, hogy a „Stadt Hull”-ban fognak megszállni, és közösen étkeznek, így olcsóbb lesz. Másnap aztán közösen felfogadhatnak egy bérszolgát, és így az ezzel járó kiadás felét meg lehet spórolni. A következő nap egyébként is fárasztó lesz, mivel Frankfurtban rengeteg látnivaló van, amit mégiscsak érdemes megnézni, ha az ember nem akarja, hogy utazása felesleges legyen.

A kékszemüveges úr nem nagyon vett részt a társalgásban. Úgy tűnt, nem sok örömét leli benne. Kétértelmű választ adott

arra a javaslatra is, hogy a „Stadt Hull”-ban szálljanak meg, miközben a fiatal hölgy ebbe pillanatokon belül beleegyezett. Aztán a sarokban, ahol ült, kényelembe helyezte magát és elaludt, legalább is ettől kezdve teljesen nyugodtan viselkedett, jöllehet a kék szemüvege miatt azt sem lehetett látni, hogy becsukta-e a szemeit.

Közben besötétedett. A többi utas is elfáradt, és csak az utolsó előtti állomáson szakította meg a kalauz a csendet, miközben a Frankfurtig érvényes jegyeket kérte.

Úgy tűnt, a kékszemüveges idegen tényleg elaludt. Amint a mellette álló, ablakon kitekintő kalauz megkopogtatta a vállát, rémülten felugrott és riadtan körbenézett. Bizonyára álmodott, és miután felfogta, mit akarnak tőle, mellényzsebeiben a jegyét kezdte keresgél.

Eközben egy fehér, keskeny papírcsík hullott a földre, mire az útításkás idegen, aki srégen szemben ült vele, rátette a lábát. Aztán megint minden elcsendesedett, a kékszemüveges visszahúzódott a sarokba, és a srégen vele szemben ülő ekkor mintha véletlenül történt volna, leejtette a zsebkendőjét, és azzal együtt felvette a cetlit is, amely a csomagjegy volt.

Nem sokkal ezután a vonat velőt rázó sípolással, amibe az ember füle belefájdult, amint meghallotta, becsattogott a frankfurti pályaudvarra, és a kis útításkás idegen volt az első, aki kiugrott a kocsiból, és a poggyászkocsi felé igyekezett. Ha eközben tisztességtelen szándéka volt, az megghiúsulni látszott, mert egy örökkévalóságnak tűnt, míg az érintett bőrönd, amelyre a csomagjegy szólt felbukkant a többi között, és addigra a jogos tulajdonos szintén odaért, és felismerte a saját csomagját. Persze hiába kutatta végig zsebeit a csomagjegyet keresve, és közben németül, angolul és franciául káromkodott, mivel a csomagmester a csomagjegy nélkül nem akarta kiadni a csomagját.

Az idegen közben visszahúzódott egy oszlop árnyékába, és ekkor felfedezte, hogy a kékszemüveges úr nemcsak németül beszél kiválóan, hanem franciául is, és mindkét nyelven azt követelte,

hogy nyissák ki a bőröndjét, és így majd be tudja bizonyítani, hogy az övé.

Az inspektor végül odaért, és igen tisztességes hangon arra kérte, hogy csak azt várja ki, míg a többi csomagot elviszik, és ha ezt követően elő tudja adni a bőrönd kulcsát, akkor máris viheti.

Az idegen nagyon türelmetlen volt, és úgy nyilatkozott, hogy a következő vonattal tovább akar indulni Mainz felé, az inspektor erre azonban azt válaszolta, hogy akkor jobban kellett volna vigyáznia a csomagjegyére, mert a Mainz felé induló vonatot úgyszem éri el, mivel az egy negyedórával korábban már elment, a késve érkező gyorsvonatot nem várta be. Más megoldás nem maradt, mint megfogadni a tanácsot, és amikor végre utolsóként tényleg ott maradt a bőröndje, és a nála lévő kulccsal bizonyítani tudta, hogy ő a jogos tulajdonos, megkapta a csomagját, és egy másik kisebb bőrönddel együtt egy hordárral kivitette egy nyitott bérkocsizhoz, amelyet a hölgy közben már felfogadott.

Közvetlen mögötte állt egy másik, csukott kocsi is, amely nem volt csomagokkal megpakolva. Egyébként az összes kocsi, az omnibuszt is beleértve már elhagyták a vasútállomást. Az első kocsi ekkor az utas utasítására nem a „Stadt Hull”, hanem a „Hotel Methlein” felé indult.

A másik kocsi körülbelül húsz lépésnyi távolságra követte, és megállt, amikor az első kocsi behajtott a kocsibejárón. Egy utas szállt ki belőle, kis útitáskával a kezében, a kocsist arra utasította, hogy várjon, ő maga pedig gyalog bement a szállodába.

A szállodába érkezvén a számára kiadott szobában éppen csak lerakta csekélyke csomagját, odalent az étteremben rendelt valami ennivalót, aztán még egyszer elhagyta a hotelt, hogy a távírdába hajtson.

Ott a következő táviratot adta fel:

Mr. Burton, Union Hotel, Hannover.

Kornikoff gróf valóban Hannoverben volt egy évig? Nézze meg a vendégeknyvet. Amilyen gyorsan csak lehet, jöjjön ide. Ha közben elutazok, levelet hagyok a hotel Methleinben. H.

Aztán visszament az étterembe, és elfogyasztotta vacsoráját, amit a pincér felszolgált neki.

A terem üres volt, csak négy férfi ült az egyik asztalnál, látszólag már meglehetősen ittas állapotban, egyikük születésnapját ünnepelték, aki elnehezült nyelvvél még egy palack habzó rajnai bort rendelt.

A vendég elfogyasztotta az elé tett bifszteket, megivott hozzá egy palack bort, és megvárta, míg a pincér kihozza neki a szállodai vendégeknyvet, melybe W. Hallinger, magánzó, Breslau néven jegyezte be magát, majd végiglapozta a vendégeknyvet, és a bejegyzett neveket tanulmányozta.

Egészen a végén, közvetlenül a saját adatai felett megtalálta útítársa bejegyzését: Kornikoff gróf és felesége Petersburgból, úton Hannoverből Frankfurtba.

A pincér közben megjegyezte: - 6-os és 7-es szoba.

– Kér ébresztést reggel? – kérdezte a recepciós – miután kiürítette palackját és szivarjának is a végére ért, és már éppen arra gondolt, hogy megy lefeküdni.

– Mikor indul az első vonat?

– Hová?

– Mainz vagy Wiesbaden felé.

– Hat órakor.

– Vannak még más utasok is, akik akkor indulnak?

– Igenis, válaszolta a recepciós, a szobapincér táblájára mutatva – 5, 17 és 37 kért ébresztést. Önt is feljegyezzem?

– Ah, nem is tudom, fáradt vagyok ma este. Inkább a második vonattal megyek.

– Igenis uram, jó éjszakát, – pincér, kísérje fel gyertyával az urat a 8-asba.

– Az idegen felment a szobájába, a 7-es szoba ajtaja elé ki-
rakva egy pár férficsizmát és egy pár női cipőt látott. Közben ké-
sőbb lett, a hotel teljesen elcsendesedett, a vendégek már aludtak.
„Hallinger, a magánzó” szintén nyugovóra tért.

II. A szövetséges

Másnap reggel az idegen, aki „Hallinger magánzó”-ként je-
gyezte be magát a vendégeknyvbe, annak ellenére, hogy nem kért
ébresztést, meglehetősen korán ébredt. Már nyolcat ütött, de a
csizma és a női cipő még mindig kint volt a 7-es szoba előtt, nem
vették be. A szoba lakói csak kilenc körül kezdtek mozgolódni, fél
tízkor kávékat rendeltek. Az úr csak tizenkét óra körül indult vala-
hová, éspedig csak egyedül, a hölgy a szobájában maradt. A pin-
cér azt mondta, a hölgy nem egészen érzi jól magát, és ma pihenni
akar, ő nem is mehetett be a szobába, a kávékat is a szobalánynak
kellett bevinnie. A hölgy valószínűleg még az ágyban feküdt.

Az idegen egyébként egész nap otthon maradt, csak egy levelet
küldött el postára a szállodai szolgálóval Burton & Burton, London,
12 Fleetstreet cégtársak címére. Egyébként tény, úgy tűnt, rendkí-
vül érdeklődik szomszédjai iránt, mivel amint az úr visszajött,
csendben odatolt egy széket a két szobát összekötő, lezárt ajtóhoz,
és órákon keresztül kitartó türelemmel kísérte figyelemmel az
odaát elhangzó beszélgetést, különösebb eredmény nélkül. A han-
gosan elhangzó szavak teljesen közömbös természetűek voltak, a
többiek meg nem értette.

Délben a közös ebédet ette, közben senkit sem látott a 6-os
vagy 7-es szobából. Úgy látszik, a hölgyet levette lábáról az uta-
zás, és mindketten odafent étkeztek a szobájukban.

Csak délután találkozott a lépcsőn „Kornikoff gróffal”, aki meglepetve nézett rá kék szemüvegén keresztül. Az idegen azonban teljes közömbösséget színlelt, a legcsekélyebb mértékben sem figyelt fel rá, úgy tett, mintha nem ismerné fel.

Így telt el a nap anélkül, hogy a két utas jelét mutatta volna annak, hogy el akarnák hagyni Frankfurtot. A főpincérnek, akivel Hallinger úr kitárgyalta a csodaszép fiatalasszonyt, legalább is a legcsekélyebb fogalma sem volt erről. Este azonban, amikor a Hannoverből érkező gyorsvonalat várták, Hallinger kiment a pályaudvarra, és nem is kellett hosszasan keresgélnie azt, akire várt. Az érkező már a kupéból észrevette őt, és szapora léptekkel közeledett felé.

– Hamilton! Nos, mi újság?

– Azt hiszem, jó nyomon vagyok, Mr. Burton – válaszolta az, miközben tisztelettudóan megérintette kalapját. – De hol van a csomagja?

– Semmi több, csak ez az útításka.

– Annál jobb, vadászatra úgysem cipel magával az ember mindenféle kacatot. Jöjjön csak, már fel is fogadtam egy bérkocsit.

– Nem mennénk inkább gyalog?

– Túl messze van, jobb, ha kocsival megyünk.

– És mit fedezett fel? – kérdezte a fiatal angol, amikor mindketten beszálltak, és a kocsi nekilódult. A társalgás angol nyelven folyt.

– Néhány szóval el is mondanám önnek – kezdett bele a német magánzóként álnéven bejelentkezett úriember. – Pusztán véletlen folytán arra kényszerültem, hogy néhány állomást a poggyászkocsiban tegyek meg, ahol egy bőröndre bukkantam, melynek sárgaréz névtábláján „gróf Kornikoff” állt.

– És azt hiszi, hogy a szélhámos Kornik rejtőzik a név mögött?

– A név talán nem is keltette volna fel a gyanúmat – folytatta Hamilton, azonban a „gróf” mindenesetre később lett a név elé gravírozva, mert nem azon a helyen volt, ahová a gravírozó mester elhelyezte volna, ha a névvel együtt egyszerre kerül a táblára. Ugyanez vonatkozik a név „off” végződésére is.

– És tulajdonosának a személyleírása stimmel? – kérdezte gyorsan Burton.

– Igen is, meg nem is. Termetét tekintve igen, különben nem egészen. A sötétbarna szakáll hiányzik.

– Azt persze leborotválhatta.

– Ez tényleg lehetséges, azonban koromfekete bajuszt és kék szemüveget visel.

– A bajusz lehet festett is.

– Én is erre gyanakszok.

– És Miss Fallow?

– Természetesen most Kornikoff grófnő néven mutatkozik be, ha egyáltalán az általunk keresett személyről van szó. Ön ugye jó ismeri Kornikot?

– Mintha a testvérem lenne. Hét évet töltött apám házában, a két utolsót főpénztárosként, melynek során ki tudja miért, nem tudott ellenállni a csábításnak, hogy elkövesse azt a jelentős pénztárlopást.

– Talán éppen ez a fiatal hölgy lehetett az oka – mondta Hamilton – akiről igencsak fura dolgokat hallottam. Igazi neve Luch Fallow, egy londoni szabómester lánya, de szülei mindketten meghaltak. Állítólag egészen rendes emberek voltak. A fiatal lány tisztességes magatartása miatt, és mivel tényleg nem képzetlen, alkalma adódott egy előkelő családdal néhány évig utazgatni, később itt-ott zenei oktatást adott. Ennek kapcsán került Lady Clieve házába, ahonnan most azzal vádolják, hogy elloptott egy igen értékes ékszert.

- Ami talán vele van a bőröndjében.
- Majdnem sikerült megszereznem a két bőröndöt – nevetett Hamilton csendesén maga elé – azonban nem kelthettem feltűnést, míg ön nem azonosítja az érintetteket.
- Ismeri a hölgyet személyesen?
- Nem, még sohasem láttam.
- És Kornikoff grófról van valami híre Hannoverből?
- Semmi. Senki sem tudott róla, és semelyik vendégkönyvben sem bukkantam rá. Feltehetően csak átutazott, ön pedig bizonyára helyes nyomra akadt. Egyébként legelőször is meg kellene tennünk a szükséges lépéseket a rendőrségen.
- Már megtörtént – mondta Hamilton. A párocskára vonatkozó letartóztatási parancs már a zsebemben van, és a fickó a hölgyikéjével együtt el lesz kapva, önnek csak a férfit kell azonosítania.
- Az életben nem gondoltam volna – mondta Mr. Burton – hogy a csalónak ilyen hamar a nyomára bukkan. Minden a kívánságunk szerint történik. Apropó, volt alkalma a hölgyet is látni?
- Egy kupéban utaztam velük – nevetett fel Hamilton – és feltehetően fogalmuk sem volt róla, hogy a fülkében egy titkosrendőr van együtt velük. Nos, úgy gondolom, egy ideig még útitársak maradunk. De meg is érkeztünk. Most már csak arra kell ügyelnünk, nehogy az uraságok holnap kora hajnalban meglépjenek. Felmegyünk rögtön a szobájába?
- Előbb még ennem kell valamit, teljesen ki vagyok éhezve.
- Rendben van, akkor menjünk az étterembe, ilyenkor majdnem teljesen üres.
- Befordultak jobbra, hogy belépjenek a helyiségbe. Amikor azonban Hamilton az ajtó felé nyúlt, az kinyílt előtte, és Kornikoff gróf lépett ki, futó pillantást vetve a két érkezőre, aztán az előtérre át lassan a lépcső felé indult.

– Ő volt az – suttogta Hamilton kísérője felé. Remélem nem ismerte fel magát.

Burton fejével akaratlanul utána fordult, de már csak vézna alakját látta eltűnni a fordulóban, anélkül, hogy visszanézett volna.

– Nem valószínű – mondta Burton – csak egy pillanat volt az egész, és ha felismert volna, akaratlanul minden bizonnyal jelét adta volna meglepetésének. Áltöltözetével, kék szemüvegével és fekete bajuszával az életben nem gyanakodtam volna Mr. Kornikra. Bárcsak ne tévedne, mert abban az esetben csak az időnket vesztegetnének itt.

– A testalkata legalább egyezik? – kérdezte Hamilton.

– A testalkata valóban – igazolta Burton – arcvonásait azonban, mivel a találkozás teljesen váratlanul ért, ilyen rövid idő alatt képtelen lettem volna felismerni. Holnap reggel mikor indul az első vonat?

– Csak hat órákor.

– Ó, hát addigra teljesen kireggeledik – mondta Burton – és legrosszabb esetben erőszakkal visszatarthatjuk. Nem volna azonban jobb, ha odafent a szobánkban vacsoráznánk?

– Ma már nem fog lejönni – vélekedett Hamilton. Mindenesetre az ajtónak háttal foglaljon helyet, és ha mégiscsak visszajönne, akkor látni fogom, hogy közben milyen képet vág.

Hamiltonnak egyébként igaza volt. Kornikoff gróf az este során többé nem láttatta magát, és miután ők ketten megvacsoráztak, felmentek Mr. Burton szobájába, ami egy emelettel feljebb volt, mint Hamiltoné, hogy ott még néhány dolgot megbeszéljenek.

Burton ezt megelőzően Hamilton tanácsára óvintézkedésként francia név alatt bejegyezte magát a vendégkönyvbe. A ravasz detektív lefekvés előtt nem mulasztotta el azt sem ellenőrizni a portás tábláján, hogy a 6-os vagy 7-es szoba kért-e ébresztést reggelre. Ennek azonban nyoma sem volt, és Hamilton most már

maga is úgy gondolta, hogy az a bizonyos úr, akivel találkoztak, tényleg a keresett személy, Mr. Burton a váratlan találkozás futó pillanata alatt tényleg nem ismerhette fel. Így hát semmit sem kell elkapkodniuk.

III. Meglépett!

Már régen elmúlt éjfél, amikor Hamilton végre kimerülten és meglehetősen fáradtan ágyára vetette magát, ennek ellenére azonban már reggel ötkor kilépett a folyosóra, mert ez volt az a nap, amikor leszüretelheti fáradozásainak gyümölcsét, és ha eljön az ideje, nem lehet elhanyagolt állapotban.

A cipők közben még mindig békésen odakint voltak az ajtó előtt, a szolgálóra várakozva, de a szoba lakói feltehetően már ébren voltak. Talán nem akarnak ma reggel mégiscsak elutazni? Ó, azt már nem, kedves Mr. Kronik uram – nevetett csendben maga elé az angol – besétált a csapdába, mi meg majd szépen odafigyelünk, nehogy megint kicsússzon az ujjaink közül.

Ebben a pillanatban a 7-esben meghúzták a csengőt, mire Hamilton visszalépett a szobájába, az ajtót azonban nem csukta be, csak behajtotta. Hallgatózni kezdett, de nem hallotta, hogy bárki is egy szót szólt volna. Néhány széket odébb toltak, meglehetősen zajosan fiókokat húztak ki és toltak vissza, de egy szó sem hangzott el. Talán csak nem veszekszik a fiatal házaspár?

A pincér odakint kopogtatott a 7-es ajtón.

– Walk in! [Szabad!]

Az ajtó kinyílt.

– Do you speak english? [Beszélsz angolul?] – hangzott a hölgy kérdése.

A pincér csendben néhány szóval válaszolt, amit Hamilton nem értett, a kérdésre a válasz valószínűleg „nem” lehetett, mivel a hölgy meglehetősen hevesen válaszolt:

– So send Somebody with whom I can speak! [akkor küldj valakit, akivel tudok beszélni!]

A pincér, Hamilton jól látta az ajtórésen át, egy fiatal fickó volt, akinek fogalma sem volt róla, mit akar tőle a hölgy, lesietett a lépcsőn. De egek, hol bujkálhat Mr. Kornik, aki kiválóan beszél németül?

Hamilton megrémült. Vajon a bűnöző tegnap tényleg felismerte volna Burtont, és biztonságba helyezte magát? Erről feltétlenül meg kellett győződnie, de hiszen a csizmái még mindig ott vannak az ajtó előtt. Talán megbetegedett.

A lépcsőn gyorsan leszaladt a portáshoz, aki már ott posztolt a helyén.

– Ah, portás, nem tudná megmondani nekem véletlenül, hogy az úr a 7-esből mikor utazik el?

– A 7-esből?

– Kornikoff gróf, ha jól tudom.

– Ja, persze a gróf úr, azt nem tudom pontosan megmondani, úgy mondta, ma estére vissza akar érn.

– Visszaérni?

– Persze, ma hajnalban fél kettőkor gyorspostával a Taunus hegységbe utazott.

– Az ördög vigye – mormolta Hamilton meglepve csendben maga elé. – Csomagot is vitt magával? – kérdezte aztán hangosan.

– Csak egy útitáskát, hiszen a hölgy itt maradt.

– Látta is őt?

– Persze, a táskáját én vittem ki a kocsihoz.

– De mondja csak, mikor alszik maga egyáltalán?

– Én? Soha – nevetett fel az ember teljes nyugalommal. Hamiltonnak azonban más járt a fejében mintsem, hogy a portással társalogjon. Néhány ugrással fent termett Mr. Burton szobájában, akit szintén teljesen felöltözve talált, rá várakozva.

– Meglépett! – kiáltotta felé, miközben alig kapott levegőt – rendesen meglépett. Tegnap este minden bizonnyal felismerte önt. Minden hájjal megkent gazfickó.

– És most hogyan tovább?

– Azonnal utána kell erednem, mert a postakocsis, aki elvitte, már bizonyára visszaért, és minden bizonnyal meg tudja mondani, melyik állomásra vitte.

– A dámával együtt?

– Nem, ő itt maradt, őt magára bízom. Valószínűleg apja pénzének egy része is nála van megőrzésre, de az ékszer minden bizonnyal. Itt van a Kornikra és a kíséretében lévő hölgyre vonatkozó letartóztatási parancs, én mit sem tudnék kezdeni vele, mert a frankfurti hatóság által kiállítva csak az itteni körzetre érvényes. Kétségbeejtő egy helyzet ez itt Németországban, ahol valaki egyetlen óra leforgása alatt három uralkodó tartományában is előfordulhat.

– De hogyan tudom megállapítani, hogy tényleg a hírhedt Miss Fallowról van-e szó, kedves Hamiltonom? A gróf elmenekülése, amennyiben tényleg elmenekült, persze nagyon gyanús, és aligha vonnám kétségbe, hogy ön helyes nyomon van, de mégis csak fatális helyzet lenne, ha nem az érintett személyekkel lenne dolgunk, és egy vadidegen, teljesen ártatlan hölgynek okoznánk kellemetlenséget.

– Ezért aztán igazán ne aggódjon! – nevetett fel Hamilton. Abban biztos lehet, hogy ebből a Kornikoff grófból ki fogom hámozni az igazi, hamisítatlan Kornikot, és ez a valóban csodaszép teremtség, aki vele van, nem akaszkodott volna a szélhámos nyakára, ha korábban nem álltak volna kapcsolatban valamilyen

bűncselekmény folytán. Nem, egyetlen gondom csak az, hogy a fiatal hölgy valamelyik reggel éppúgy kicsúszik majd a kezei közül, mint ahogyan én mesébe illően együgyű módon hagytam elillanni a főbűnöst, és ha nem sikerül megint elkapnom, az egy szög lenne a koporsómban. Azonban pillanatnyilag még reménykedek, most már ismerem a fickót, jól emlékezetembe véstem, és még ha le is borotválja fekete bajuszát és zsebre vágja kék szemüvegét, akkor is a sarkára lépek, abban biztos lehet.

– A határon át bizonyára Franciaországba menekül.

– Erre már én is gondoltam, mert van nála elég pénz, de ezen majd segít a táviró. Most mindenek előtt táviratozok a két határállomásra, és ha csak egyetlen szóval utalok rá, hogy az úriember feltehetően kapcsolatban áll a londoni forradalmi bizottsággal, akkor igen csak nagy gonddal fognak figyelni rá.

– És tényleg Kornik után akar eredni?

– Azonnal, miután feladtam a táviratokat. Minden további nélkül gyorspostakocsit fogadok, és ha rábukkanok, azonnal táviratozni fogok önnek.

– És én közben intézkedjek, hogy a hölgyet letartóztassák?

– Az a legbiztosabb. Kezeskedhet, ha erre felszólítják. A bíróságon bizonyára talál valakit, aki tud angolul.

– Utálatos egy történet – mormolta fogai között a fiatal Burton – hogy az a gazember tegnap este pont a legalkalmatlabb pillanatban került az utunkba.

– Ezen most már mit sem tudunk változtatni – kiáltott fel a lényegesen határozottabb Hamilton – de mégiscsak szerencsénk volt, hogy rájuk akadtunk, még akkor is, ha szétrebbentettük őket. Most csak arra ügyeljen, ami önre hárul, és garantálhatom, hogy az én részem időben lerendezem.

– Biztos benne, hogy Kornik elhagyta a várost?

– Semmi kétség, de ez rögvest kiderül a postán. Most pedig menjünk le, és nézzünk körül, hátha a hölgyikéről megtudhatunk valamit.

Valóban ez volt az egyetlen, amit tehettek. Az ajtó megint csukva volt, és Hamilton odalent a főpincérhez fordult, hátha sikerül valami közelebbit megtudnia.

– Ah, főpincér úr! A számlámat, elutazok.

– Parancsára, uram.

– Apropos, mi volt az a lárma ma reggel a 7-esben? A szépséges szomszédom igen nagy rumlit csapott maga körül.

A főpincér elmosolyodott.

– Férjeura az éjszaka folyamán tett egy kis kiruccanást, és úgy tűnik, a hölgy féltékeny egy kicsit.

– Mintha az uraság meglépett volna – mondta Mr. Burton csendben Hamiltonnak.

Az megvonta a vállát.

– Isten tudja – válaszolta – de ezt ön bizonyára rövidesen megtudja. Csak ne hagyja magát könnyekkel meghatni, mert rafinált nőszeméllyel állunk szemben, akinek könnyei is a rendelkezésére állanak, ha éppen szüksége van rá. Én azonban már egy percet sem vesztegelhetek itt tovább. A Kornik szobájában lévő bőrpöndöt foglalja le, és ellenőriztesse. Kornik bizonyára az összes papírt kiszedte belőle, és magával vitte, a nagy igyekezet közben azonban olykor egy-két apróság mégis visszamarad, ami árulóvá válhat.

– És mi van, ha ellenkezik, ha rangjára, esetleg egy ki tudja honnan szerzett útleveleire hivatkozik? Az itteni hatóságok akár védelmükbe is vehetik.

– Isten őrizzen – mondta Hamilton. – Ott van önnél az angol meghatalmazásunk másolata a két bűnöző személyleírásával. Már önmagában Kornik menekülése gyanússá tette őt, és a legkeve

sebb, amit elvárhat, az ingóságaik átvizsgálása egy rendőr jelenlétében, és azt követően a személy visszatartása Frankfurtban, míg cinkosával vissza nem érek.

– Mindenesetre kellemetlen egy történet – mondta Mr. Burton, fejét csóválva.

– Még hogy kellemetlen – nevetett fel Hamilton – gondoljon csak arra, hogy cégük 20.000 fontja forog kockán, nem is beszélve az ékszerről, amelynek értékét 3.000 fontra becsülik. Most pedig agyő, remélem a fickót rövidesen visszahozom magának. Csak ne hagyja el a várost. Ezekkel a szavakkal gyorsan odalépett a kis állópulthoz, amely mögött ott állt a főpincér, kiegyenlített számláját, és rögtön utána odakint beugrott egy bérkocsiba, hogy megkezdje a hajszát.

IV. A szépséges idegen

Mr. Burton kellemesnek éppen nem mondható hangulatban maradt magára, mert hirtelen egy olyan ügynek az irányítása hátrult rá, amelyben mindeddig úgy gondolta, legfeljebb tanúként, esetleg vádlóként kell fellépnie.

James Burton egyáltalán nem olyan ember volt, aki bármilyen ügyben dönten, vagy önállóan cselekedni lett volna képes, legszívesebben passzív maradt.

Hazájának egyik legelőkelőbb polgári családjában nevelkedett, képzését a legjobb iskolákban kapta, a legjobb társaságban nőtt fel, nemes, nyílt karakterű ember volt, amihez egészséges értelem és lány szív párosult. Ez utóbbi azonban a legtöbb esetben felülmúlta az előbbi, jómaga képtelen lett volna törvénytelenséget elkövetni, és számára a világon semmi sem lett volna visszaszítób, mint másról ilyesmit feltételezni.

Nem kevésbé vitathatatlan ténnyel állt szemben, mivel William Kornik, akit apja jócselekedeteivel halmozott el, megtisztelt és jól jövedelmező állást biztosított számára, a ház bizalmával oly semmirekellő módon élt vissza, hogy tisztességtelenségével kapcsolatban semmi kétség sem merülhetett fel.

Egy ilyen alakkal szemben ő is kíméletlen szigorral járt volna el, most azonban hirtelen arra kapott megbízást, hogy egy olyan asszonnyal szemben lépjen fel, akinek közreműködése a fosztogatásban bár valószínű, de semmi esetre sem teljes mértékben bizonyított. Ennek ellenére belátta, Hamiltonnak abban teljesen igaza van, hogy a gyanúsított személyt legalább mindaddig felügyelet alatt kell tartani, amíg ő a valódi bűnözővel vissza nem tér. Csak az volt számára teljesen fatális, hogy erre ő kapott megbízást, és valószínűleg komolyabb pénzösszeget is feláldozott volna annak érdekében, hogy ettől a feladattól megszabaduljon. Ez persze nem volt lehetséges, és így számára nem maradt más hátra, mint az, hogy az egyszer már magára vállalt kötelezettségnek a legjobb képességei szerint eleget tegyen. Csendben közben azt remélte, hogy a hölgy büszkén és szemtelenül lép majd fel vele szemben, és szilárd elhatározása volt, hogy nem hagyja magát megfélemlíteni. A pénz bűncselekmény útján történő megszerzéséről persze a nőnek tudnia kellett, különben nem menekült volna titokban a férfivel, ráadásul, ha közben még az is kiderül, hogy ő lopta el Lady Clive ékszerét, akkor tényleg nem kell tekintettel lennie rá, és ebben az esetben mindenféle együttérzés magától indokolatlanná válik.

Annyira persze nem akart udvariatlan lenni, hogy tizenkét óra előtt jelentse be magát. Ennek ellenére mégsem bízott benne, mivel Mr. Kornik is túl hirtelen lépett le, hogy ne tartott volna hasonló esettől felesége vagy partnernője esetén is. A portás el sem tudta képzelni, mire vélje a vendég nyugtalanságát, és meg is kérdezte tőle, talán a foga fáj? A várakozás végtelennek tűnő órai alatt ugyanis részben az előcsarnokban, részben a lépcsőn mászkált fel s alá, mivel az átkozott háznak két kijárata volt, és időről időre odafent az ajtónál hallgatódzva igyekezett bizonyosságot

szerezni arról, hogy közben a második madárka is nem repült-e ki titokban a fészekből.

Ez az aggálya azonban alaptalannak tűnt. A szobalány, akivel a lépcsőn találkozott, reggelit vitt fel, egy pohár madeirát és bifteteget, az elhagyott asszony tehát az alapvető élelmet még magához vette, és mire valamennyi frankfurti óra elütötte a tizenkettőt, ami közismerten elég hosszú ideig eltart, összeszedte annyira a bátorságát, hogy névjegyét felküldje a hölgynek és megkérdeztesse, része lehet-e abban a szerencsében, hogy egy tisztelő látogatóst tegyen nála.

Ez így persze nem úgy hangzott, mint egy bűnügyi vizsgálat kezdete, de az udvariasság szokásos törvényeit nem lehetett figyelmen kívül hagyni. Az udvariasság sohasem árt, és általa az ember gyakran többet ér el, mint nyílt támadás útján, amit a mindennapi életben nyugodtan lehet durvaságnak is nevezni.

A válasz haladéktalanul meg is érkezett, miszerint a hölgy igen szerencsésnek tartja, hogy üdvözölheti őt, és csupán néhány percet kér reggeli öltözködésének befejezéséhez.

Az a bizonyos néhány perc persze eltartott még bő fél órát, Mr. Burton azonban egyáltalán nem haragudott ezért, mert így még jobban össze tudta szedni gondolatait, és komolyan elhatározta, hogy ezt a személyt bár az elképzelhető legnagyobb udvariassággal, de az adott esethez mért elkerülhetetlen szigorral fogja kezelni. Különben mire is jutna vele, tekintettel arra, hogy odadobta magát egy olyan embernek, mint ez a Kornik, sőt részesévé vált annak bűncselekményében. Közben azt is fontolgatta, hogy sokkal jobb lenne, ha kezdetben a nő kérdéseire nem is válaszolna, hanem mindenekelőtt hagyná, hogy az mindent kibeszéljen magából, amiről tudomása van. Őszinteségével mérsékelhetné a várható büntetést, tompíthatná az eljárás gyűlöletes voltát, vallomása esetén ő pedig egyúttal elsőrendű tanúhoz is jutna a jelenleg még menekülőben lévő bűnözővel szemben.

Elmélkedésében csengőhang zavarta meg. A pincért hívták a 7-esbe, aki rögtön vissza is tért, és jelentette Burton úrnak, hogy a hölgy várja őt.

Elérkezett hát a pillanat, és határozott léptekkel felfelé igyekezett a lépcsőn. Már előre el is képzelte, hogyan talál majd rá a hölgyre, akinek ennyi időre volt szüksége ahhoz, hogy rendbe szedje magát: Bizonyára teljes pompában akar imponálni neki, és így próbál meg eleve elébe menni minden olyan kérdésnek, ami elkövetett vétkeire irányulhat. Burton azonban dacosan mosolygott maga elé, mert tudta, hogy ilyesfajta esetlen csellel úgysem lehet levenni a lábáról, hiszen semmiképpen sem hagyja magát majd átverni.

Tehát határozott léptekkel ment felfelé a lépcsőn, és bekopogott, de nem túl hangosan. – Szabad – hallotta a szinte szégyenlős hangot, és amint benyitott az ajtón, döbbsenten meg is torpant a küszöbön, mert a legkedvesebb lényt látta maga előtt, akit egész eddigi életében valaha is megpillanthatott.

A szoba közepén ott állt a fiatal idegen nő, éspedig nem teljes nappali öltözetben, felékszerezve és csillogó flitterekkel, mint ahogyan arra számított, hanem egy egyszerű fehér köntösben, ami szépségét és báját még jobban kiemelte, és miközben kék szemein eltörölt könnycseppek nyomai csillogtak, kezét a belépő felé nyújtotta, és megindultságtól reszkető hangon így szólt:

– A jóisten küldte önt hozzám uram, és neve bár idegen számomra, névjegye alapján azonban látom, hogy honfitársam. Olyan barát tehát, aki életem legnagyobb nehézségei közepette lelt rám, és biztos vagyok benne, ha segíteni nem is tud, tanácsai bizonyára lesznek majd számomra.

– Asszonyom – mondta a fiatal Burton, akit teljesen megdöbbsentett a váratlan megszólítás, miközben fogadta a felé nyújtott kezét, és tisztelettel ajkához emelte – én... én nem igazán értem... bevallom, hogy... mindenképp előtt elnézését kérem a látogatásom miatt.

– Magam kértem volna önt erre – mondta a fiatalasszony szívélyes hangon – ha tudtam volna, hogy egy honfitársam lakik velem egy fedél alatt, de a vendégekönyvben, amit ma reggel felhozattam, egyetlen angol nevet sem találtam, azonban önző mégsem lehetek – szakította hirtelen félbe mondanakáját – ön itt van, és nemes arcvonásain látom, hogy számíthatok a támogatására, és most mindenekelőtt térjünk rá látogatásának okára. Oldja meg kérem a rejtélyt, amely önt, egy számomra teljesen idegent éppen ebben az órában vezette ide hozzám! Kérem, foglaljon helyet, és bocsásson meg zaklatott állapotomért, amelyben rám talált, és amiért ily hosszasan hagyom álldogálni itt a szoba közepén.

– Ezzel szerény elfogulatlansággal odakísérte őt egy piros plüssel bevont kis szófához, és szorosan mellette helyet foglalt, amitől a fiatalember teljesen zavarba jött. A hölgy által felvetett kérdés sem zökkentette vissza nyugalmaiba, hiszen a mellette üldögélő lénynek nem mondhatta rideg, száraz szavakkal, hogy azért jött, mert lopással vádolja, és meg akarja akadályozni, hogy lelépjen. Úgy érezte, belső felindultsága elsorítja a torkát, és jó időre volt szüksége ahhoz, hogy bele tudjon kezdeni.

A mellette üldögélő fiatalasszony csendben hagyta, hogy öszszeszedje magát, és csupán szégyenlősen emelte rá néha nagy, mély érzelmeket tükröző tekintetét. Ezekkel a szemekkel lett volna cinkostárs egy bűncselekményben? Ez lehetetlennek tűnt számára. Hamilton az elképzelhető legnagyobb tévedésben van, és most őt magát is olyan helyzetbe sodorta, melyben boldogan fizetett volna ezer fontot azért, hogy becsületben kiszabadulhasson kínos helyzetéből.

Végül megérezte, már nem hallgathat tovább anélkül, hogy nevétségessé ne tegye magát, és belekezdett, bár kezdetben halk, bizonytalan hangon.

– Asszonyom! Önnek... önnek tényleg meg kell bocsátania kérdésemért, mellyel kénytelen vagyok zaklatni önt, ami... ami tulajdonképpen az ön... az ön férje urát illeti, akit... akit valójában meg akartam látogatni, mert önt nem is mertem volna ezzel

zavarni. Azonban hirtelen elutazása, ráadásul az éjszaka közepén azt a gyanút keltette, hogy...

– Miféle gyanút?

– Egyébként – vágott közbe Burton, mivel hirtelen eszébe jutott, hogy előbb végig akarta hallgatni mindazt, amit a hölgy hajlandó magától elmondani neki, hogy aztán ehhez igazodjon – talán összefüggésben is van azzal, ami miatt a tanácsomat akarta kikérni, és ha lenne olyan kedves...

– De miféle gyanúról lehet szó – kérdezte a fiatal hölgy hirtelen rémülten, miközben reszkető kezét Burton karjára helyezte és szép szemei feszült várakozással csüngtek ajkain. – Miféle gyanú merült fel vele szemben? Milyen kapcsolatban állhat ön vele? Ó, kérem ne kínozzon tovább, ne tegyen még szerencsétlenebbé, mint amilyen már vagyok. Pedig már azt reméltem, hogy segítséget és vigaszt fog nyújtani nekem, kérem, hosszas hallgatásával ne fokozza tovább nyugtalanságomat.

Mr. Burton úgy érezte, annyira a sarokba van szorítva, hogy onnan már nincs lehetséges kiút. Végül is most már neki kellett elsőként megszólalnia. Ő volt a kezdeményezője ennek a találkozásnak és nem a hölgy, és bár egy pillanatra magával ragadta a kétségbeesett gondolat, hogy az egész helyzetből valami hazugsággal kibeszéli magát, de még élete árán sem lett volna képes valami némiképp hihetőt kitalálni. Így nem maradt más hátra, mint természetesen olyan kíméletesen, amennyire csak lehet, megmondja az igazságot az ifjú hölgynek, közben persze lehetősége nyílik rá megfigyelni, hogy milyen hatással lesz rá az elhangzó vád, aztán majd eldönti, hogyan tovább.

– Asszonyom – kezdett bele még mindig zavarban – nyugodjon meg, majd minden kiderül. Én magam... jómagam szilárdan meg vagyok győződve arról, hogy ön teljes mértékben kívülálló ebben a kellemetlen ügyben. Arra sincs megdönthetetlen bizonyíték, hogy az úr... az ön férje tényleg az a személy, akit keresünk. A feltételezés természetesen tévedés is lehet, és csak a

határozott gyanú, amely mellett kísérőm kitart, és elmondott nekem, tette indokolttá, hogy én...

– Egy szót sem értek az egészből – mondta a fiatal hölgy, és közben olyan jóságosnak és annyira szörnyen boldogtalannak látszott, hogy a férfinak a szíve sajdult bele.

– Érthetőbbnek kell lennem – folytatta Mr. Burton – aki nem akarta a hölgyet tovább ebben a felfokozott izgalomban tartani. – Kérem tehát, hallgasson meg. Nevem James Burton. Ez év kezdete óta társtulajdonos vagyok apám cégében, a Burton & Burton cégben, Londonban. Hét év óta cégünknel alkalmazásban állt egy lengyel fiatalember, név szerint Kornik, aki ügyességével és körültekintő munkájával úgy beférkőzött apám bizalmába, hogy két évvel ezelőtt kinevezte főpénztárosnak. Apám nem is sejtette, milyen kigyót melenget a keblén. Ez az ember egy héttel ezelőtt hirtelen eltűnt Londonból, éspedig szombat este, aminek következtében negyven órányi előnyre tett szert, mivel ez alatt az idő alatt a legcsekélyebb gyanú sem terelődött rá, sőt távolmaradása hétfőn reggel sem tűnt fel olyan hamar, mint ahogyan az egyéb esetben megtörtént volna. Mivel apám attól tartott, hogy esetleg nem érzi jól magát, valakit átküldött a lakására, mely közvetlenül a közelünkben volt, és itt a küldönc a legnagyobb csodálkozására arról szerzett tudomást, hogy Mr. Kornik sem szombat- sem vasárnap este nem jött haza.

– De az isten szerelmére, mi közöm van nekem mindehhez? – szakította félbe őt a fiatal hölgy, csodálkozva a fejét ingatva.

– Engedje meg kérem, – mondta Burton, bemelegedve a történetekre visszaemlékezvén – hogy folytassam. Apám első gondolata az volt, hogy valami szerencsétlenség történhetett vele. Cégünknel azonban az egyik kereskedősegéd valamit észrevett, ami gyanúsnak tűnt neki. Azonnal arra kért bennünket, hogy haladéktalanul tartsunk pénztárellenőrzést, és ekkor derült ki az a szörnyűség, hogy igen jelentős hiány mutatkozik, ami a nap során összeszedett információk figyelembevételével 20.000 fontot tett ki.

– Apám azonnal a rendőrséghez fordult, és egy igen ügyes detektív, aki kijött hozzánk, és aki a nyomozásra megbízást kapott, még ugyanaznap egy másik nyomra is rábukkant, mely véleménye szerint feltehetően elvezethet a bűncselekmény feltáráshoz. Arról volt szó ugyanis, amint a detektív igen hamar kiderítette, hogy egy igen rafinált, fiatal hölgy ellen ugyanazon a napon érkezett feljelentés, mely azzal vádolta őt, hogy egy Lady házában, ahol óraadó volt, állítólag eltulajdonított egy igen értékes ékszert, és akit szintén nem lehetett sehol sem fellelni. Ugyanazon az estén tűnt el, mint Kornik, és így végül kétségtelenül nyilvánvalóvá vált, hogy együtt menekülhettek el.

– Ekkor már egy percet sem lehetett elvesztegetni, hogy felkutassák és elfogják a bűnözőket. Lady Clive, így hívják azt a bizonyos hölgyet, maga is jelentős összeget helyezett kilátásba a detektív számára. Mivel azonban ő sem a fiatal hölgyet, sem korábbi pénztárosunkat nem ismerte személyesen, úgy határoztam, hogy elkísérem, és így közösen indultunk bizonytalan utunkra.

– És most? – kérdezte az idegen hölgy, láthatóan igen feszülten.

– Közben – folytatta Mr. Burton – semmit sem mulasztottunk el, hogy megtaláljuk a két keresett személyt, amennyiben még Angliában tartózkodnak. Ezzel egyidejűleg táviratoztunk a legközelebbi kikötőkbe. Kiváló és ügyes kísérem azonban közben már rábukkant egy olyan nyomra, ami Hamburgba vezetett. A Hamburg Packet nevű hajóval ugyanis szombat este elhajózott két személy, akikre teljes mértékben ráillett a személyleírás. A gőzhajózási iroda egyik pénztárosa azt állította, hogy azon a bizonyos estén látta útításkával Kornikot a gőzhajó kikötőhelyén. Azonnal utána eredtünk, de Hamburgban elveszítettük a nyomát, és úgy véltük, mint később kiderült tévesen, hogy Hannoverben fogunk ismét a nyomára bukkanni. Mr. Hamilton magamra hagyott, miattal ő maga a rendőri ösztönei által hajtva Frankfurtba indult, és idefelé jövet egy kupéban utazott önnel és férjével.

Az asszony testén enyhe remegés futott végig, arcvonásai azonban a meglepetésnek nyomait sem árulták el, és inkább csodálkozó, mint megindult hangon kérdezte:

– És most?

– És most – folytatta Burton zavartan – több, sajátos módon egybeeső körülmény alapján a Londonból pénzünkkel elmenekülő Kornikot vélte felismerni – és kérem, most ne haragudjon rám, mivel a teljes igazságot várja tőlem – Kornikoff grófban, mivel ma éjszaka oly titokzatos körülmények között...

– Jóságos isten! – kiáltott fel a fiatalasszony, döbbsen felugorva – ne is folytassa! Nem hiszek a füleimnek? Kornikoff grófban véli felfedezni a megszökött bűnözőt? És ezek után, az ön véleménye szerint Kornikoff kísérelője lopta volna el a gyémántékszert?

– De asszonyom! – kiáltotta Burton, ültéből szintén rémülten felugorva – hiszen mondtam már önnek...

– Ó Isten az égben, még ez is! – kiáltotta a szépséges nőszemély, karjait könyörögő mozdulattal az égnek emelve – még ez is, nyomorúságom és szörnyű helyzetem mellett. De jöjjön csak! – folytatta szenvedélyesen, miközben hirtelen karon ragadta Mr. Burtont, és erőszakkal odavonszolta a bőröndjéhez. – Én csak egy szegény, gyenge nő vagyok, segítség és védelem nélkül egy idegen országban, önnek pedig mégiscsak jogában állhat egy elkövetett bűncselekmény nyomait keresni. A becsületes nevemen kívül mással nem is rendelkezek, de hála istennek, azt még magaménak mondhatom, önnek pedig alkalmat kell adnia arra, hogy igazolhassam magam. Szinte beleszédül a fejem, ha arra gondolok, hogy akár csak egy órával is tovább engem ilyen súlyosan meggyanúsítson.

– De drága asszonyom! – kiáltotta Burton – hiába igyekeznék, de az asszony nem hagyta szóhoz jutni.

– Nem, és nem – folytatta egyre ingerültebben, és az igyekezettől reszkető kezekkel kinyitotta bőröndjét, felcsapta annak te

tejét, majd vadul és szenvedélyesen elkezdte kirángatni a bepakolt, nagy gonddal simára hajtogatott holmikat. – Itt van, itt van mindenem, amit ezen a világon magaménak mondhatok. Itt van a fehérneműm, a ruháim – folytatta, miközben a nevezett holmikat anélkül, hogy abban Burton megakadályozhatta volna, kezdte lehajigálni a földre. – Ez itt pedig az ékszerem, egy szegényes korall-lánc aranykereszttel, amit megboldogult anyámtól örököltem, és amennyire annak idején halála miatt szenvedtem, úgy adok most hálát Istennek, hogy ezt az órát nem élte meg. – Ez itt pedig... – de nem tudta folytatni, érzelmei elhatalmasodtak rajta. Felegyenesedett, és ingatag léptekkel a közeli szék felé indult, de képtelen volt megtenni a néhány lépést, és földre rogyott volna, ha Burton karjaival utána kapva nem akadályozza meg abban, hogy összeessen.

A helyzet igen kellemetlen volt a fiatalember számára. A fiatalasszony meleg teste ott nyugodott a szívéen, és eredménytelenül próbálgatta vigasztaló szavakkal magához téríteni. És közben hogy vert a szíve! Nem volt jobb ötlete, mint a szófára vinni, és amint megemelte, ajkai akaratlanul a nő ajkait érintették, és egy pillanatig rajta nyugodtak. Végül sikerült összeszednie magát. Segítségért szeretett volna kiáltani, de nem mert. Mit gondoltak volna az emberek a hotelben, ha ilyen helyzetben találják őket? A mosakodó asztalon volt egy üveg kölnivíz, abból megnedvesítette zsebkendőjét, odatartotta az orra alá, megdörzsölte halántékát és pulzusát, és amikor úgy tűnt, mindez mit sem segít, zsebkendőjét belemártotta a hideg vízbe, és a homlokára tette. Eltartott vagy jó tíz percig, mire eszméletre tért, és amikor végre magához tért, olyan rettenetesen felindult állapotban volt, hogy megragadta a fiatalember rajta nyugvó karját, nekitámasztotta a homlokát, és keservesen sírni kezdett.

Mr. Burton a körülményeknek megfelelően cselekedett. Hagyta, hogy kisírja magát, és úgy tűnt, valamennyire megnyugtatta, hogy közben bal karjával átkarolja. A gyengeség azonban nem tartott sokáig. A fiatalasszony rendkívüli akaraterővel képes volt úrrá lenni pillanatnyi gyengeségén, és halk hangon így szólt:

– Köszönöm, már jobban érzem magam, futó rosszullétem már elmúlt. Kérem, mondjon el mindent, és ne titkoljon el előlem semmit! Mindent meg kell tudnom, utána majd én is vallomást tehetek önnek. Érzem, jó szándékkal van irántam. Ne haragudjon a heveségemért!

Ó, bárcsak bizonyítani tudnám, mennyire együtt érzek a sorsával – kiáltotta Mr. Burton megindultan.

– És a kísérője hol van most? – kérdezte a fiatalasszony, akit félig-meddig még mindig a karjában tartott.

– Nem tudom – mondta Mr. Burton elégedetten, hogy a kérdésre nem tud válaszolni. – Kornikoff gróf után eredt, hogy meggyőződhessen róla, valóban a gyanúsított Kornikról van-e szó. – Most azonban kérem, mondja el nekem tisztelt asszonyom, hogyan került ön ennek az embernek a társaságába? Hogyan ismerte meg, és fogalma sem volt róla, hogy bűnözőről van szó?

– El sem tudom képzelni – kiáltotta a szerencsétlen – ez teljességgel lehetetlen, hiszen ha igaz volna, ezernyi alkalma lett volna rá, hogy velem szemben is elkövessen valami gaztettet. Kérem, engedje meg, hogy még higgyek az ártatlanságában.

– Bárcsak hagyhatnám ebben a tévedésben – mondta Mr. Burton – de be kell vallanom, hogy nagyon, nagyon sok körülmény szól ellene.

– Akkor talán a bőröndjében találhatunk valamit, ami utalhat tetteire – kiáltotta hirtelen a hölgy, miközben felugrott a szófáról. Az egész csomagját itt hagyta, és nem csak ön miatt, hanem saját megnyugtatómra is most ragaszkodnom kell ahhoz, hogy a leggondosabban átvizsgálja.

Mr. Burton ettől tartózkodni akart, mivel nem ok nélkül tartott attól, hogy a hölgy megint nagyon felizgulna, de mivel ő igen határozottan ragaszkodott hozzá, hogy ellenőrizze annak az embernek itt hagyott holmiját, végül engedett kívánságának. Azonban hiába vizsgálták át az egész, meglehetősen terjedelmes bőröndöt, semmit sem találtak, amiből bármiféle következtetést le

hetett volna levonni. Azonban egészen lent, az egyik sarokban volt egy hajtogatott papír, egy régi boríték, amelybe néhány inggomb, és egy mellénycsat volt becsomagolva, a borítékon pedig az alábbi cím állt:

W. Kornik Esqre

Care of Messrs. Burton & Burton, London

Mr. Burton széthajtogatta a borítékot, elolvasta tartalmát, majd hallgatagon, de mogorva pillantással átnyújtotta a hölgynek. Ő azonban alig vetett rá egy pillantást, majd csendben, döbbsen hangon így szólt:

Atyaúristen az égből! Tehát mégis – és arcát kezeibe temetve jó egy percre csendben maradt, mintha magába roskadt volna. Aztán felegyenesedett, és kezét ismét a fiatalember felé nyújtva így szólt:

– Köszönöm önnek, Mr. Burton – szívből köszönöm, hogy fellebbentette a fátylat, ami egy szakadéktól választott el engem. Ha azonban a velem szemben tanúsított jóságára fel akarja tenni a koronát, amiért örök hálára kötelezne, akkor néhány órára kérem, hagyjon egyedül, hogy összeszedjem magam. Most nem tudok köszönetet mondani, nem vagyok olyan állapotban, tagjaim kezdek felmondani a szolgálatot. Egy óra múlva jöjjön vissza hozzám, akkor majd mindent megtudhat, ami rám vonatkozik, és akkor azt is megbeszélhetjük, mit tehetünk, ami önnek is meg nekem is hasznunkra válhat. Megígéri nekem?

– Madam – mondta Burton mély átérzéssel, ekkor már teljes mértékben meggyőződve arról, hogy ez a kedves teremtség soha, de soha nem lehetne tettestárs – mindenben alávetem magam az ön kívánságának, és mindent megteszek, ami erőmből kitelik, és ami hasznára lehet. Gyűjtsön bátorságot, és igyekezzen megbízni bennem, és remélem, még minden jóra fordulhat. Most magára hagyom, és egy óra múlva megint itt leszek önnél, addigra talán a menekülőről is hírt kapunk. Ne aggódjon – fűzte még hozzá, amikor találkozott a fájdalmas tekintettel, mely rá tapadt. – Ön igaz barátira talált – És a kezét, melyet még mindig sajátjában tartott,

ajkához emelve édes borzongás futott végig rajta, amint annak enyhe szorítását vélte megérezni. Azonban elengedte, tisztelettel meghajolt a fiatal hölgy előtt, aztán gyorsan felszaladt a szobájába, hogy gondolatban még egyszer felidézze az elmúlt óra élményeit.

V. A hajsza

Hamilton reggel, miután feladott hat különféle táviratot, kétségbeesett hangulatban vetette be magát kupéjába, mert a visszaérkezett postakocsistól megtudta, hogy utasa hajnali 4 órakor kiszállt a sodeni posta előtt, és most vonaton igyekezett a lehető leggyorsabban elérni ezt a helyiséget. Egyre csak keserű szemrehányásokat tett magának, amiért a már teljesen biztosnak vélt bűnöző menekülését csak saját könnyelműségének köszönhetette, mivel az miután találkozott Mr. Burtonnal, minden bizonnyal rájött, hogy felismerték, és egy pillanatig sem késlekedhetett tovább, hogy elmeneküljön a fenyegető veszély elől. És ezt elnézte. Ő, aki saját magát annyira dörzsölte, és szakmájában oly ügyesnek tartotta, ilyen trehány módon, pusztán a tolvaj lélekjelelétének köszönhetően, aki egy rezdüléssel sem árulta el, hogy felismerte üldözőit, félrevezette és kicselezte őket.

És hogyan lesz most lehetséges, idegeneknek ekkora forgatagban ismét rátalálni egyetlen emberre, akinek nincs más dolga, mint vásárolni egy másik kabátot, letenni a kék szemüveget, leborotválni fekete bajuszát, amitől ismét teljesen felismerhetetlenné válik, és azzal kapcsolatban, hogy ezeket az óvintézkedéseket nem fogja elmulasztani, semmi kétség sem merülhet fel.

Egyetlen, ami valamelyest megnyugtatta, az volt, hogy legalább a hölgyet biztonságos felügyelet alatt vélte, mert valószínűtlennek tűnt, hogy a menekülő végleg el akarna szakadni ettől a csábítóan szépséges lénytől, pusztán csak saját biztonsága érdeké

ben. Minden bizonnyal valamiféle kapcsolatban marad vele, vagy valahogy ismét csatlakozni akar majd hozzá, és ha Mr. Burton valamelyest eleget tesz vállalt feladatának, akkor a férfi minden bizonnyal megint csak fennakad majd hálójukon.

Persze Korniknak lehetősége lett volna rá a hölgyet is megszőktetni ezen az éjszakán, ami éppoly könnyű lett volna, mint egyedül elmenekülni. Azt is tudnia kellett volna azonban, hogy üldözői a sarkában lesznek, és amennyire most remélhette, hogy választott útírányával megtevesztheti őket, annyira lehetetlen lett volna mindez egy asszony kíséretében, aki mozgásában nemcsak akadályozta volna, hanem sokkal sokrétűbb és könnyen felismerhető nyomokat hagyott volna maga után. Már csak a sok csomag is akadályozta volna szabadabb mozgásában.

Minél tovább morfondírozott, annál valószínűbbnek tartotta, hogy a szökevény még nem hagyhatta el Németországot. Mindössze egy időre távol kell tartania magát a forgalmas utaktól, és erre hol nyílna jobb alkalom számára most a főszezonban, mint a Rajnát övező számtalan völgy valamelyikében, vagy a szomszédos hegyekben, ahol ilyenkor tömegével jönnek-mennek az idegenek, és egy magányos férfi feltűnés nélkül eltűnhet a tömegben.

Hamilton ennek ellenére nem adta fel a reményt. Az üzött vadnak mindenesetre sikerült előnyt szereznie, de a maga után hagyott nyomok még melegek, még egy éjszaka sem telt el, neki pedig minden képessége meg van arra, hogy az elképzelhető legnagyobb igyekezettel a nyomába eredjen. Nemcsak a siker esetére kitűzött bőséges jutalom forgott kockán, hanem saját detektívként szerzett hírneve is, hogy az egyszer már felismert bűnözőt ne hagyja kisiklani kezei közül, és ezért megfogadta, sem fáradságot, sem költségeket nem kímél annak érdekében, hogy vissza tudja vinni őt.

Sodenbe megérkezvén azonban eredménytelenül érdeklődött a pályaudvaron olyan férfi iránt, akire valamelyest ráillett volna az általa adott személyleírás. Persze az sem volt valószínű, hogy ott mutatkozott volna, hiszen bizonyára nem akar olyan gyorsan visszatérni Frankfurtba, de Hamilton ettől kezdve nem akart további

szemrehányásokat tenni magának, hogy akár a legcsekélyebbet is elmulasztotta. Az úr itt azonban nem szállásolta el magát, ez kétségtelen volt, a vendéglők ellenőrzésével ezért nem akart időt tölteni, és a legfontosabb most azoknak az utcáknak az átkutatása volt, melyek innen a hegyekbe, és a Rajna felé vezettek.

Ez azonban rövidesen igen nehéz feladatnak bizonyult, mivel rengeteg idegen volt Sodenben, és a csodálatos időben nagyrésztük a kora reggeli órában a hegyekbe indult. Ki lett volna képes ellenőrizni közöttük minden magányos embert? Ezen kívül még túravezetők is tartózkodtak seregestől a fürdőhelyen, akik részben úton, vagy különböző szálláshelyeken voltak. Teljességgel lehetetlen volt valamennyit felkeresni és kikérdezni.

Hamilton lelkesedése ettől azonban nem hagyott alább. Fáradhatatlanul cirkált le-fel az utcákon, és hol itt, hol ott a házaknál is érdeklődött. Csak egy helyen, a Königstein felé vezető úton az utolsó házacskáknál hallotta, hogy nagyon korán reggel egy magányos úriember ment el előttük, de volt-e bajusza, viselt-e kék szemüveget, és vitt-e csomagot magával, ki emlékezett volna ilyen részletekre? Túravezető nem volt vele.

Ezt nem nagyon lehetett nyomként értékelni, és Hamilton fejét csóválva már éppen indulni akart, hogy előbb egyen valamit Sodenben, majd folytassa próbálkozásait, amikor egy kislány, aki ott álldogált, így szólt:

- Volt neki bajca, és egy táskát is vitt a hóna alatt.
- Bajca? Az meg micsoda? – kérdezte Hamilton.
- Hát szőr az orra alatt – szólt közbe az asszony.
- Iden, és ejész fetete volt – mondta a kicsi.
- Úgy, úgy gyermekem – mondta Hamilton, aki figyelmesen nézegette őt. – Tehát táskát vitt a hóna alatt. És nagy volt?
- Na, kici, és bőr. Cép kici táska.
- És arra kifelé ment?

Az asszony közbeszólt, hogy igen, de szemüveg bizonyára nem volt rajta. A gyerek ilyesmit bizonyára nem látott, egy kék szemüveg valószínűleg feltűnt volna neki.

Ez így persze már értékelhető nyomnak tűnt, bár kétségtelenül nagyon gyenge nyom volt, Hamilton ennek ellenére úgy döntött, hogy követni fogja, és anélkül, hogy tovább vesztegette volna az időt, egy pénzdarabot nyomott a gyerek kezébe, aztán amilyen gyorsan csak tudott, visszasietett Sodenbe a postára, hogy felfogadjon egy gyorskocsit Königstein felé. Csak annyi időt hagyott magának, hogy bekapjon és igyon valamit, mialatt befogták a lovakat, aztán nekiiramodtak, ahogy csak a lovak bírták.

Útközben bár gyakran érdeklődött, felvilágosítást azonban nem kapott, de magában Königsteinben a kutatás már nem is volt olyan nehéz. Ott ugyanis összesen csak két valamirevaló vendéglő volt, és az egyikben meg is tudta, hogy egy magányos úr, akinek igen fekete bajusza és barnás arcszíne volt, ott reggelizett, aztán állítólag tovább is ment anélkül, hogy persze bárki is törődött volna vele. Acélpántos kis útitáska volt nála, továbbá, pénztárcaszerű kis táska lógott a nyakában, és még egy vállszíjat is viselt, a vendéglős erre határozottan emlékezett, mást azonban nem tudott.

- Milyen pénzzel fizette a számláját?
- Guldennel és krajcárokkal, tehát a helyi pénzzel.

Hamilton nem egészen volt benne biztos, hogy tényleg a keresett személy nyomára akadt, de mi mást tehetett, hogy ezen a nyomon haladjon tovább, különben örökre szemrehányásokat tett volna magának a feladott lehetőség miatt, hogy helyette vadul bolyongjon össze-vissza a nagyvilágban.

Innen azonban, ha egyáltalán, a menekülő feltehetően valamelyik erdei ösvényen haladhatott tovább, mert a környező utak egyikén sem látták, vezetőt sem fogadott, mert az mindenesetre beszédtéma lett volna. Akkor most hogyan tovább? Már közeledett az este, amikor Hamilton fáradtan visszaért a vendéglőbe, ahol egy palack borral és a vasúti menetrenddel maga előtt további haditerveit fontolgatta. Jól érezte, hogy mostantól kezdve a

jószerencsében bízva kell tovább kutatnia. Csak utalást talált egy a Sudent-Königstein irányt követő útra, direkt a Lahn völgye felé, és úgy döntött, hogy arra megy tovább. A menekülő persze jobbra vagy balra le is térhet Gießen vagy a Rajna felé. Ez utóbbi tűnt valószínűbbnek.

Úgy gondolta, hogy nem megy gyalog, ezért úgy döntött, itt fog aludni, és másnap reggel lehetőleg még napfelkelte előtt egy egyfogatúval útnak indul. Ehhez azonban még az este folyamán kocsit kellett rendelnie. Ajánlottak is neki valakit, akinél egyfogut lehet bérbe venni. El is ment hozzá érdeklődni.

– Igen, drága uram – mondta az érintett vállát vonogatva – ha néhány órával korábban jött volna, akkor együtt mehetett volna egy másik úrral, aki ugyanabba az irányba tartott. A ló pompásan bírta volna mindkettőjünkkel.

– Magányos volt az úr? – kérdezte gyorsan Hamilton – és ez ma dél körül történt?

– Igenis, úgy tizenegy óra körül.

– És hogy nézett ki?

– Hát édes istenem, hogyan is nézett ki? Mint egy berlini, fekete bajusszal, és egy útitáska volt nála.

– Nincs véletlenül egy kétfogatú kocsija?

– Nagyon sajnálom, a lovak mind kint vannak. De ha annyira sürgős, miért nem megy postakocsival?

– Hát van postaállomás ezen a helyen? Fogalmam sem volt róla, mert a vendéglőhöz érkeztem.

– Már hogyan lenne, nekik bizonyára lesz szabad lovuk.

Hamilton a továbbiakra már nem is figyelt, és egy negyedóra múlva már benn is ült egy gyorskocsiban. Ekkor már egy pillanatra sem kételkedett benne, hogy helyes nyomon van, és bőséges borraalót ígért a kocsisnak, ha rendesen igyekszik.

A következő állomáson azonban kénytelen volt félbeszakítani éjszakai útját. Útkereszteződéshez ért, és attól tartott, nehogy rossz irányt válasszon. Kénytelen volt ott éjszakázni, de már napfelkelte előtt megint ébren volt, és amikor meggyőződött róla, hogy a menekülő az észak felé vezető úton ment tovább, gyorskocsival ő is arrafelé folytatta útját, és fenséges borravalót ígért a kocsisnak, ha utoléri a keresett személyt, mielőtt az a vasúthoz érne.

Ez persze nem sikerülhetett volna, ha Kornik tudja, hogy követik, mert akkor persze ő sem késlekedett volna. Úgy tűnt azonban, hogy teljes biztonságban érzi magát, mert amint beértek Camburgba, megtudták, hogy állítólag ott aludt, és reggel meglehetősen későn indult ismét útnak.

A cél most már az volt, mihamarabb leküzdeni előnyét, és egyre közeledtek hozzá, míg közvetlenül Limburg előtt egy visszafelé tartó postakocsival találkoztak, és a kocsistól megtudták, ha igyekeznek, a gyorskocsit valószínűleg még a város előtt utolérlik, ha nem kímélik a lovakat.

És tényleg nem kímélték a lovakat, azok futottak, ahogy bírták. A vasút felé vezető út azonban meredeken lefelé tartott, a szerencsétlen kocsinak nem voltak fékpofái, túl gyorsan nem haladhattak, ha nem akartak megkockáztatni egy keréktörést. Amikor végre közvetlenül maguk előtt látták Limburgot, az üldözött gyorskocsit sehol sem látták, a Gießen felől érkező vonat pedig fűtyülve éppen beérkezett az állomásra, és csak olyan rövid ideig állt ott, hogy amint Hamilton kocsija a verejtéktől rendesen habzó lovaival bevágatott, már csak az állomást elhagyó vonat hátulját láthatta. Későn érkezett.

VI. Az üdülőben

Kétségbeejtő pillanat, Hamilton azonban olyan ember volt, aki nem hagyja magát egykönnyen megtéveszteni. Semmi kétsége sem volt afelől, hogy Kornik ezzel a vonattal ment el, amint beért a pályaudvarra, és ott nem találta meg őt. A gyorskocsi azonban még nem ment el, amely idehozta, és annak kocsisa igazolta, hogy az úr, akit idáig hozott, az előbbi vonattal a Rajna felé utazott tovább.

5 óra 55 volt, a következő vonat 6 óra 30-kor indul, tehát van még egy jó fél órája. Hamilton kocsijával a rendőrség épülete elé vitette magát, az uraságok azonban már visszavonultak, és csak egy tisztviselőt talált, aki egy privát ügy dokumentumaiban olvasgatott.

Szerencsére meglehetősen intelligens embernek tűnt, aki figyelmesen meghallgatta beszámolóját. Amint befejezte, így szólt:

– Kedves uram, az a vonat, amely épp az előbb futott ki Limburgból, persze ma este eljut Coblenzbe, azonban fogalmam sincs róla, hogy az az ember, akinek a nyomában van, egyáltalán el akar-e jutni még ezen az éjszakán Coblenzbe. Természetesen nem sejtheti, hogy ön a sarkában van, persze feltételezve, hogy jó nyomon van, és ha megfogadná a tanácsomat, akkor tegye azt, amit most javasolni fogok. A következő vonattal menjen el Emsbe, nem tovább. Menjen el ott ma este a játékterembe, persze a legnagyobb körültekintéssel, és ha ott nem találja meg, akit keres, amit kétségbe vonnék, akkor még ma este béreljen Emsben egy kocsit, amit pénzért bárhol megkaphat, hajtson el vele Coblenzbe, és holnap reggel figyelje a vonatokat. Én a magam részéről, ha az ön helyében lennék, pontosan így tennék, és ha nem tévedek, meg is lenne az eredménye.

– Ems ugye Nassauhoz tartozik? – kérdezte Hamilton.

– Persze – válaszolta a tisztviselő.

– Akkor ebben az esetben – folytatta Hamilton, miközben előhalászta zsebéből a meghatalmazását – ki tudna állítani nekem ezen dokumentum alapján egy elfogatási parancsot az érintett személyre?

A tisztviselő figyelmesen átnézte a papírokat, köztük a Hamburgban hitelesített fordítást, aztán mosolyogva így szólt:

– Tulajdonképpen a szokásos bírósági ügyrendünk alapján ez elég körülményes volna, és nem lehetne ilyen hamar elintézni, azonban a fennálló helyzetre való tekintettel úgy gondolom, hogy magamra vállalhatom a felelősséget. Önnek a következő vonattal feltétlenül tovább kell mennie, ha nem akarja elmulasztani a keregett személyt. Üljön le egy percre, azt hiszem, el tudjuk rendezni a dolgot.

– Az öreg tisztviselő aranyat ért. Hamilton nem is fordulhatott volna megfelelőbb emberhez. Alig tíz percen belül kiállított egy az egész Nassau tartomány területére vonatkozó elfogatási parancsot Mr. Kornik ellen. És egy krajcárral sem akart többet elfogadni a szokásos illetéknél, és még az elkerülhetetlen ajándékra sem tartott igényt, pedig munkáját a fiatalember mennyire szívesen fizetett volna meg tíz- vagy akár hússzorosan!

Így már minden rendben volt, Hamilton elhatározta, hogy lelkiismeretesen követi a tanácsokat, és szívélyes köszönetet mondva az idős embernek, sietett vissza a pályaudvarra, ahogyan csak tudott.

Ideje elég szűkre volt szabva. Alighogy megváltotta a jegyét, már jelezték is a vonat érkezését, néhány perc múlva bezakatolt, megállt, felvette a néhány utast, és nyugtalan igyekezettel máris tovapöfögött, lefelé a Lahn barátságos völgyében.

Hamilton azonban nem nézegette a kedves tájat, annyira el volt mélyülve gondolataiban, hogy rendesen megrémült, amikor bezakatoltak az első alagútba. Lelki szemei előtt egyre csak a szökevény képe lebegett, még az alvás és pihenés hiányát sem vette észre nagy igyekezetében, hogy utolérje őt. A vonat sebesen vágatott, de számára úgy tűnt, mintha életében még soha ilyen lassan

nem haladt volna. Most a barátságos völgyet övező zöld hegyoldalak mentén suhantak tova, aztán a hegyek között ismét megnyílt egy szoros, hogy befogadja őket a sötét mélység, aztán megint kivágtattak az alkonyi tájba. Hamilton tekintete azonban nem ezzel volt elfoglalva, annyira részvétlenül, annyira öntudatlanul siklott rajta végig tekintete, míg végül a mozdony éles füttye Ems állomás közeledtét jelezte. Közvetlenül a vasút mellett sétáló emberek tömege vált láthatóvá, hölgyek és urak gyalog, gyerekek számárháton. Közben beesteledett, az emberek kezdtek hazafelé igyekezni, mert bármennyire is forróak voltak a nappalok, az éjszakák elég frissek és hűvösek.

Mindez azonban nem érdekelte a detektívet, mert jól tudta, hogy akit keres, az nincs itt közöttük, akkor sem látná, ha elég világos lenne ahhoz, hogy felismerje a kint sétálók arcvonásait, akiknek innen csak világos ruháit lehetett megkülönböztetni.

A vonat megállt, Hamilton azonban még ekkor is elbizonytalanodott egy pillanatra, hogy nem kellene-e inkább mégis ülve maradnia és tovább utazni Oberlahnstein és Coblenz felé, hiszen egyáltalán elképzelhető volna, hogy a szökevény itt szállt ki? Az ilyesfajta emberek persze rettenetesen könnyelműek, és az öreg tisztviselőnek végül is mégiscsak igaza volt abban, amit tanácsolt neki, hogy néhány órára nézzen be a játéktérembe. Valójában túl sok időt nem veszítene ezzel, mert ha tovább is menne Coblenz felé, az éjszakát kénytelen lenne nyugalomban tölteni, hogy aztán az első reggeli vonathoz megint a pályaudvaron legyen. Végül az öregember tanácsát megfogadva kiszállt, és betért a pályaudvar közvetlen közelében lévő Guttenberghez címzett hotelbe, hogy ott először is átöltözzön. Nem akarta ugyanis kitenni magát annak a veszélynek, hogy a ravasz bűnöző ismerje fel őt először, mivel egy pillanatra sem kételkedett benne, hogy Kornik azon az estén éppúgy felismerte őt, mint kísérijét Burtont, és most ugyanolyan hamar kitérne előle, mint élőle.

Táskájában volt egy könnyű, világos nyári kabát, azt felvette, majd feltett egy világoszöld szemüveget, és ezenkívül a pincértől kölcsönkért még egy cilindert is. Öltözetének ezzel a csekély vál

toztatásával, amit még azzal is kiegészített, hogy az eddigi fekete helyett fehér sálát öltött, meglehetősen biztos volt benne, hogy első pillantásra nem ismerhető fel. Kornik egyébként is csak rövid ideig látta őt a kupében, és különösebben nem is figyelt rá. Aztán evett valamit, és elérkezettnek látta az időt, hogy átnézzen az ekkor különösen forgalmas üdülőbe.

Közben teljesen beköszöntött az éjszaka, útközben csak egy-egy emberrel találkozott, akik az üdülőből a hídon át a túlsó parton lévő szálláshelyeik felé igyekeztek. Az üdülőben azonban még világos volt, pompásan ki volt világítva, és az egész fürdőhelyen valóban ez volt az egyetlen hely, ahová este be lehetett térni, és ahol az ember társaságra találhatott. Úgy tűnt, a többi hotel csak étellel áll vendégei rendelkezésére, termeiket hatalmas asztalok foglalták el, a közöttük lévő teret teljes egészében székek töltötték ki, minden lehetséges helyet. Ilyen körülmények között az ember képtelen otthonosan érezni magát.

Az üdülőben azonban minden megvolt, ami a pompa és elegancia terén elképzelhető. Gazdag olvasóterem kényelmes fotelokkal, pompás koncertterem, játékszobák gyerekeknek, táncparkett a hölgyek kedvére, végül a kigyógyíthatatlan játékosok mágnesei, a zöld asztalok, ahonnan áthallatszott a fém csábító csilingelése az ártatlan játékok és szórakozások termeibe, és kíméletlenül vonzotta, majd kitaszította áldozatait.

Németország szégyene, hogy területünkön eltűnjük ezeket a szégyenletes, csillogó barlangokat, a kormányok dupla gyalázata, hogy előnyben részesítik és engedélyezik, és lelkükön szárad minden áldozat, akik évente ilyen helyeken elhullanak.

III. Napóleon kitiltotta birodalmából a játékbarlangokat, a játékosokat ezzel határain kívülre szorította. Mindez talán azért történt, hogy Németország fogadja be őket? És vajon nem kellene a szégyentől elpirulnunk, ha ez a tarthatatlan francia eredetű állapot francia krupiékkal és marköreivel együtt befészkelte magát hazánk szívébe? Sajnos ez a helyzet. A jogos felháborodás ellenére, ami általánosnak mondható, kénytelenek vagyunk tudomásul ven

ni, hogy más nemzetek ezzel kapcsolatban vállaikat vonogatják és sajnálnak vagy megvetnek bennünket.

Ha mindezt ilyen szemtelenül űzik szemeink előtt, akkor úgy illik, hogy minden becsületes ember tiltakozzon az ellen, hogy ezeknek a szégyenletes helyeknek jó hírneve lehessen. A külföldnek tudomására kell hozni, hogy a német nemzet vétlen ebben a műben, és egyetlen ezüstérmére sem tart igényt abból a szennyes pénzből, mellyel egyik-másik herceg ily módon gazdagodik. Minaddig nem hagyhatjuk békében a német nép képviselőinek lelkiismeretét, míg végül rá nem ébresztjük őket, nem vádolhatnak bennünket azzal, hogy nem próbáltuk meg felhívni a figyelmüket a tarthatatlan helyzetre.

Hamilton persze nem gondolt ilyesmire, amikor belépett a fényesen megvilágított bejáraton, ahol egy paszományos portás és egy rendőr teljesített szolgálatot, nehogy valaki megzavarja a szent játékot. A portás egyébként megpróbált nehézségeket támasztani, amikor megpillantotta Hamilton világos kabátját. Úgy ítélte meg, hogy nincs a játékbárlanghoz illő öltözetben, de mellette éppen elsuhan egy fél mellig dekoltált francia hölgy, aki előtt a lakáj tiszteletteljes mély meghajlást produkált. Hamilton persze tudta, hogy ilyen esetben egy pénzérmének milyen varázslatos hatása van, és a pillanatokon belül megszélidült portás mosolyogva jelentette ki, hogy belépésének még sincs semmi akadálya.

Néhány perccel később a most már szolgálatban lévő szelleme által irányítva benn is járt az olvasóteremben, ahonnan közvetlen ajtó nyílt a nagy játékterembe.

Számára teljesen idegen emberek ültek az olvasóteremben. Egy hosszúlábú angol, aki lelkiismeretesen a Timest böngészte, egy alacsony, mozgékony francia, aki mosolyogva szemlélte a kavarodást, és néhány további fürdővendég, akik különböző kontinentális újságokban lapozgattak.

Ő azonban nem maradt ebben a helyiségben, az ajtó felé nyúlt, amely a játékszalomba vezetett, de kezdetben csak résnyire nyi

totta ki, hogy gyorsan végignézzon a különböző alakokon, és ne-hogy hamarabb észrevegyék, mint ő a többieket. Erre az óvatosságra azonban nem is lett volna szüksége, mert a bent lévők csak a krupié monoton hangjára és a zöld asztalra figyeltek. Ki is törődött volna egy-egy idegennel, hacsak ő maga is nem szerencsés megszállott játékos, vagy akit éppen kerül a szerencse, de egy pillanatra ráterelődik a figyelem.

Hamilton egészen odament a játékosok közelébe, hogy figyelmesen megnézhesse őket, de ismerős arcot nem látott közöttük. Tarka keveréke volt a szenvedélytől felizgatott visszataszító fazonoknak, közöttük csak itt-ott tűnt fel egy-egy öreg, dörzsölt hidegen spekuláló játékos, aki nyugodt számítással kivárta, míg eljön az ő ideje. „Hölgyek” is jócskán akadtak az asztalok körüli tolongásban, már ha az ilyenfajta nőszemélyek egyáltalán kiérdemlik a megtisztelő hölgy megszólítást. Ráadásul egyikük közvetlenül a krupié mellett ült, ő volt a csali a társaságban, egy fiatal, buja kinézetű nő mély dekoltázzsal, sötét, dús hajzattal, gyémántokkal bőszégesen felékszerezve. Mások minden nőiességüket feladva tolakodtak be a számukra csak kedvetlenül helyet adó nézők közé, hogy pénzüket vad igyekezettel feltegyék valamelyik számra.

Hamilton tekintete közömbösen siklott végig a jeleneten, és amint lassacskán körbejárta az asztalt, egyetlen, valahonnan felbukkanó fej sem kerülte el kutató szemeit. Valamelyik benyílóból pénzcsergést hallott és a monotonon elhangzó szavakat: „le jeu est fait”, amit néma csend követett, és éppen be akart lépni az egyik ilyen benyílóba, amikor a küszöbön szinte gyökeret eresztettek a lábai, mivel ott állt Kornik, a játék izgalmába belesápadt ábrázattal, és mohó tekintettel nézegette az épp akkor húzott lapot, de félreismerhetetlenül az az ember volt, akivel a vonaton együtt utazott. Még azt sem tartotta szükségesnek, hogy leborotválja áruló bajuszát, vagy másképp viselje frizuráját, minden bizonynal teljes biztonságban érezte magát ezen az estén, itt ezen a helyen. Csak a kék szemüveg nem volt rajta.

Hamilton az első pillanatban alig mert megmozdulni, nehogy idő előtt magára vonja a bűnöző tekintetét. Ez az aggodalom

azonban teljesen indokolatlan volt, mert a játékos teljes figyelmét a lapokra fordította. Ebben a pillanatban a világ nem is létezett számára. A detektív ekkor óvatosan visszahúzódott, míg végül kikerült a benyíló látóteréből, aztán szapora léptekkel átment a termen az ott posztoló rendőrhöz.

Néhány szóval érthetővé tette számára, hogy mit akar. Ilyesfajta kisebb közjátékok egyáltalán nem voltak ritkák ezekben a játékbárlangokban. A portásnak kellemes meglepetést okozott két nagybacska ezüstérmével, az meg sem nézte mennyi, és azzal bízta meg, hogy a lehető leghamarabb hozzon rendőri segítséget, mely egyébként állandóan ott tartózkodott a közelben. Kétségbeesett játékosok olykor szélsőséges indulatukban magát a szent helynek számító kasszát támadják meg, aztán épségüket gyors meneküléssel próbálják megóvni, az uraságokat pedig az ilyen esetek ellen védelmezni kell. Jóllehet már maga a játék is kész fosztogatás, a pénznyeremény ennek ellenére törvényesnek számít, a kormány pedig elkötelezve érzi magát, hogy védelmet nyújtson.

Hamilton közben a bent játszó emberében nem bízott meg annyira, hogy hosszabb időre, mint elkerülhetetlenül szükséges, magára hagyja, hiszen Frankfurtban is milyen ravasz módon csúszott ki kezei közül, miközben akkor is olyan biztonságban gondolta, mint most. Ő azonban kevésbé ismerte a játékos szenvedélyét ahhoz, hogy tudja, a játék maga biztosabb szövetségese, mint a szépséges hölgy volt, és amikor a szolgálatban lévő rendőrrel visszatért a helyiségbe, Kornik még mindig ugyanolyan mozdulatlanul állt az asztal mellett, gondolataiban elmerülve a kártyákban, mint az előbb, amikor otthagyta.

A detektív egyáltalán nem hamarkodta el a helyzetet. Tudta, áldozata többé már nem tud elmenekülni, és sokkal tanácsosabbnak tartotta, hogy ne nyugtalanítsa hamarabb, míg nem lehet biztos az odahívott segítségben. Csak a zöld szemüvegét vette le.

– Melyikről van szó? – kérdezte suttogva háta mögött a rendőr. Hamilton nyugtatgató mozdulatot tett kezével, aztán a másikkal a háta mögött odalépett Kornikhoz. Olyan közel állt hozzá,

hogy vállá érintette a lengyelét, ő azonban egyáltalán nem is gondolt arra, hogy a fejét felé fordítsa.

Ekkor éppen nyert. Talán 40 vagy 50 Lajos-arany volt előtte a zöld asztalon, megtartotta a tétet, a kártyák lehullottak, és a krupié falapátjával magához húzta az aranyakat.

Csendes, fogai között elmormolt káromkodással Kornik elővette pénztárcáját, valószínűleg azzal a szándékkal, hogy újabb összeget tegyen a család lapokra, amikor egy kéz érintését érezte a vállán, és Hamilton nyugodt, de szándékosan hangos hangon így szólt hozzá:

– A királynő nevében letartóztatom.

A lengyel erre gyorsan és rémülten felé fordult, arcvonásai pillanatokon belül hullá fehérré váltak, amint maga mellett felismerte a frankfurti férfi jól megjegyzett arcát. Lélekjelenlétét azonban egy pillanatra sem veszítette el, a detektívet ridegen és nyugodtan végigmérve így válaszolt:

– A játék bizonyára elvette az eszét, kérem, ne zavarjon – és a pénztárcájába nyúlva anélkül, hogy az idegent továbbra is figyelemre méltatta volna, megint az asztal fölé akart hajolni, ekkor azonban Hamilton, magabiztosan a rendőr felé fordulva így szólt:

– Tartóztassa le kérem ezt az urat, és azonnal kísérjük be a rendőrségre!

– Ne zavarják a játékot uraim, ha szabad kérem – kiáltott közbe egy alacsony termetű, sovány ember, aki már az első szavaknál odalépett a játékasztalhoz. Ha valami elintézni valójuk van egymással, kérem, menjenek át valamelyik üres helyiségbe.

– Nem fogok a maga engedélye után érdeklődni, ha egy pillanatra megszakítom ezt a virsaftot – válaszolta Hamilton dacosan. Jogomban áll ezt az embert letartóztatni bárhol is, ahol megtalálom.

– Akkor a rendőr vezesse el – mondta a barna kabátos kis ember nyugodt hangon – vagy önt fogom felelőssé tenni a rendzavarásért.

– Ezzel az úrral nekem nincs semmi dolgom – kiáltotta dacosan a lengyel – mit akar maga egyáltalán tőlem, hagyjon békében!

Jó néhány ember kezdte körülállni őket, a játékosok visszavették pénzeiket, talán dulakodásra, és ezáltal bankjuk biztonságának veszélyeztetésére számítottak, mert sajnos voltak közöttük olyanok, akik a felhalmozott pénzt lopottnak tartották, és mint ilyet, lelkiismeret furdalás nélkül elcsórták volna.

– Kérem uraim, menjenek át a szomszéd szobába – szólította fel őket megint a kis barna ember – odaát zavartalanul elintézhetik ügyeiket. Jean, Bertrand, jöjjenek ide, és gondoskodjanak a rendről!

A lengyel gyorsan körülnézett, merre menekülhetne, a detektív keze azonban úgy szorította karját, mint egy satu, és csendes, ámde fenyegető hangon így szólt:

– Semmi esélye, a menekülés lehetetlen. Ön a foglyom, adja meg magát békésen, ebből a helyzetből nem talál kiutat, és ellenállással csak tovább ront a helyzetén.

Volt egy pillanat, amikor úgy tűnt, hogy a lengyel nem akar engedelmeskedni a fenyegető szavaknak, és keze akaratlanul előre rándult. De körbevetett pillantásával meggyőződött róla, hogy erőszakkal képtelen bármit is elérni, mert kíváncsiak tömege, akik a környező szalonokban ténferegtek, alighogy meghallották a játékkeremben szokatlan, hangos hangokat, elkezdtek tolakodni befelé, hogy tanúi legyenek a történeteknek, és teljes mértékben elzárták az egyetlen kijáratot.

Ez az egyetlen pillantás elég volt, és megvető mosoly kíséretében, de teljes nyugalommal így szólt:

– Itt most kétségtelenül nagy tévedés áll fenn. Kornikoff gróf vagyok, itt van az orosz útlevelem, és így követünk védelme alatt

állok. Nassau rokonságban van az orosz trónnal, és nem fogja büntetlenül hagyni alattvalójának sértegetését.

Ezekkel a szavakkal belső zsebéből elővett egy papírt, és odatartotta Hamilton elé.

– Az lehet, hogy az útlevele rendben van – mondta amaz – a veszélyes embereknek van általában leginkább rendben az útlevelek. Ebben az esetben azonban még kevésbé kellene tiltakoznia az ellen, hogy kövessen engem, mivel készen állok arra, hogy teljes mértékben elégtételt tegyek önnek, ha alaptalanul tartóztatam le. Az itt lévő urak bizonyára egyet fognak érteni velem abban, hogy legyen bármennyire is rendben az útlevele, attól még lehet tolvaj, én pedig ezennel lopás vádjával letartóztatom.

– Rendben, akkor vezesse el, és vállalja a felelősséget a következményekért – mondta türelmetlenül a barnakabátos kis ember – és lássa be kérem, hogy az ügyben teljesen érintetlen hölgyek és urak játékát és szórakozását nem zavarhatja tovább. Rendőrnymozó úr, kérem, vessen véget ennek a kellemetlen helyzetnek, különben reggel panaszt fogok tenni a hatóságoknál.

A rendőrnymozó tényleg megérkezett, és Hamilton, aki egyenruhája alapján felismerte, csendesesen megkérdezte:

– Ki ez az apró zsarnok?

– A kaszinó koncessziójának egyik birtokosa – válaszolta nyomozó megvető pillantást vetve a barnára, majd hangosan hozzáfűzte – tegyen csak feljelentést, ahol akar, monsieur, most azonban kérem, engedje, hogy tegyük a dolgunkat, még akkor is, ha egy pillanatra kénytelenek vagyunk megzavarni a nagyra becsült társaságot. Ön pedig uram – fordult a fogolyhoz – kövessen bennünket a rendőrségre, ott majd kivizsgálom az ügyet.

– Igazolhatja majd, hogy a legcsekélyebb ellenállást sem tanúsítottam – mondta lengyel nyugodtan – menjünk uraim. Még szeretnék visszajönni, és folytatni a játékot, és minél hamarabb befejezzük ezt a fatális ügyet, annál jobb.

Ezzel határozottan a kijárat felé fordult, az emberek utat engedtek neki, és néhány másodperccel később már az üdülő kijáratánál voltak.

– Jobb volna, ha megbilincselnénk – mondta Hamilton odahajolva a nyomozóhoz.

– Itt úgysem tud meglógni tőlünk – válaszolta amaz fejét rázva – és nem akarok erőszakot alkalmazni, míg közelebből meg nem vizsgáltam az ügyet.

A lengyel nyugodtan és határozott léptekkel ment a két rendőr között, közvetlenül mögöttük haladt Hamilton a nyomozóval, és egy csomó kíváncsiskodó is csatlakozott a menethez, akik látni akarták, hogyan végződik az eset. Így lépegettek lassan az üdülő kertjén át a kis négyszögletes kormányépület felé, amely közvetlenül a híd mellett van, és úgy látszott, hogy maga a fogoly sem kíván semmit jobban, minthogy ez a jelenet minél hamarabb véget érjen.

– Messzire megyünk? – kérdezte egyik kísérőjét.

– Á nem – válaszolta az, miközben karját kinyújtva az előttük lévő épületre mutatott. – Ez az a ház. – Szinte ezzel egyidejűleg azonban hirtelen felkiáltott, mert egy súlyos ütés következtében, amit feltehetően boxerrel mértek rá, ájultan a földre rogyott, miközben a fogoly nagy lendülettel menekülni kezdett a keskeny hídon át.

A háta mögött lévő lábak azonban szaporábbak voltak. Mint egy tigris a zsákmányára, úgy ugrott utána Hamilton, és még mielőtt elérte volna a híd végét, már nyújtotta is utána a karját, hogy galléron ragadja. Ekkor a kétségbeesett bűnöző hirtelen megfordult, és egy revolvert előkapva azt hirtelen üldözőjének mellére szorította.

Hamilton már vesztét érezte, de szerencséjére a lőfegyver felmondta a szolgálatot, és még mielőtt Kornik másodszor is meghúzta volna a ravaszt, a detektív ökolcsapásától a földre zuhant. Azonban még ezzel sem elégedett meg, rendkívüli ügyességgel

elkapta mindkét kezét, egymáshoz szorította, és a következő pillanatban már kattant is a bilincs zárja, és ekkor már tudta, hogy a foglya biztonságban van.

– Ördög és pokol – mondta az utánuk futó rendőrnnyomozó – még szerencse, hogy gyorsabban tudott futni, mint ő.

– Ha megfogadja a tanácsomat, akkor ezt megspórolhattuk volna – vélekedett Hamilton borúsan – az életemet pedig egy nem működő gyutacsnak köszönhetem.

– Le akarta löni?

– A revolver ott hever a földön, most már láthatja, milyen veszélyes bűnözővel állunk szemben.

– Akkor tényleg kötözzük meg.

– Kérem, ne fáradozzon tovább, már biztonságban van. Legyen olyan jó, és az embereivel vitesse biztonságos őrizetbe.

VII. A megmentett ártatlanság

Mr. Burton reggel lázas izgalomban volt, mivel már régen elvetette a szegény, csodaszép nőt közreműködéssel gyanúsító vádat, és már más tervek kavartak vadul fejében. Gondolataiban képtelen volt szabadulni annak a pillanatnak az emlékétől, amikor karjaiban tartotta, amikor ajkai szeretetteljes félelemmel az övéit érintették, és már csak az a gondolat gyötörte, hogy milyen kapcsolatban lehet azzal a méltatlan emberrel, és hogyan ismerkedhetett meg vele. Vajon álnevével tévesztette meg? Talán titokban megszöktette a családjától? Vádaskodó szavai legalább is erre utaltak. Hogyan utasíthatta el őt a férfi, mennyire nyomorúságosan érezheti magát a szegény ártatlan, hogy így elárulták. És neki nem az lenne a kötelessége, hogy ő, aki bár akaratlanul, a fejére hozta mindezt a nyomorúságot, kiségitse a bajból, amennyire csak

erejéből telik? Végül szilárd elhatározásra jutott, és attól a pillanattól kezdve ismét megnyugodott, és megelégedettség érzése töltötte el.

James Burton, alighogy férfivá érett, igen jólelkű ember volt, minden jó és szép iránt fogékony szívvel. Mindemellett, boldog és független viszonyok között nevelkedvén, még soha sem volt alkalma arra, hogy az élet megtévesztő és visszataszító oldalával is megismerkedjen. Mivel ő maga jóságos és minden hamisságtól mentes volt, minden embert ilyen becsületesnek és deréknek tartott, és a Kornik által elkövetett bűnt sem akarta mindaddig elhinni, míg az utolsó kétségek is el nem hárulnak. Mennyire könnyen megbízott ezekben a kedves, hűséges szemekben, mennyire boldognak érezte magát, hogy lehetővé vált számára megkímélni ezt a szelíd lényt attól a fájdalomtól és rettenetes lelki kintól, amit a bár ügyes és derék, de mindemellett teljesen kíméletlen detektív idézhetett volna elő. Szinte szégyellte magát saját maga előtt, mivel megengedte neki, hogy kipakolja a bőröndjét. Milyen lecsújtó véleménye lehetett róla. De nem is tudta volna megakadályozni, hiszen milyen szenvedélyesen izgatott volt már a gyanú lehetőségének hallatán is. Persze ha a helyébe képzelte magát, ő is ugyanígy cselekedett volna.

Az az óra, melyet a hölgy kért, hogy a rászakadt katasztrófa által keltett rettenetes benyomások miatt összeszedje magát, ilyen gondolatok mellett hamarabb telt el, mint maga is hitte volna, azonban lelkiismeretesen kitartott az utolsó percig, aztán lesietett hozzá, halkan bekopogott, és megint ott állt előtte a varázslatos szépség.

Úgy tűnt azonban, az eltelt idő nem volt elég arra, hogy összekapcsoljon, mert a két bőrönd szétdobált tartalma még mindig ugyanolyan vad összevisszaságban hevert szanaszét, mint amikor ott hagyta. De ki tudta volna ezt most zokon venni neki? Még mindig az elbűvölő reggeli köntös volt rajta. Ha az ember lelke darabokra van tépve, hogyan foglalkozhat a testével?

Ennek ellenére úgy tűnt, összeszedte magát. Kissé még mindig sápadt volt, de már megnyugodott, és mosolyogva a belépő felé nyújtva kezét szívélyesen így szólt:

– Ó mennyire köszönöm önnek, tényleg nem érdemeltem meg a gyengéd együttérzést, melyet irántam tanúsított. Gondolataimban megelétem a vigaszt, Isten mégsem hagyhatott el egészen, mivel önt elvezette hozzám.

– Tisztelt drága asszonyom – mondta Burton megindultan – kérem, ne aggódjon. Jóllehet idegen országban, mégis egy honfitársa áll az ön oldalán, és csak annyit engednék meg magamnak, hogy még egyszer meghallgassam önt, és közösen megtanácskozzuk, mely lépéseket volna legcélszerűbb megtennünk, és bár ami megtörtént, azt már nem tudjuk soha többé meg nem törtéنتté tenni, mivel ez nem lehetséges, de méltatlan helyzetéből mindenesetre ki kell szabadulnia. Ahhoz, hogy megkönnyítse a dolgomat, arra kell kérnem, legyen teljes bizalommal irántam. Csak ebben az esetben tudok olyan intézkedéseket tenni, melyek a legcélszerűbbek lehetnek az ön számára. Arról pedig közben meggyőződhet, hogy jóindulatomban nem szenved hiányt.

– Teljes mértékben megbízom önben – mondta a fiatalasszony enyhén elpirulva – de kérem, üljön ide mellém, mindent el akarok mondani – folytatta, mire Burton leült mellé a kanapéra, a hölgy pedig a kezét a karjára tette. – Azonban előbb arra kérem, mesélje el nekem, hogyan jutott a bűnöző nyomára, és miben bízik, hogyan fogja elnyerni méltó büntetését. Egyetlen reménységem, vallomása igazolni fogja önnek, hogy milyen méltatlanul bánt velem.

– De tisztelt asszonyom – mondta Bruton némiképp zavarban – az előbb már mindent elmondtam, és az a benyomás, amit szomorú beszámolómmal önre gyakorolt...

– Az akkor volt – mondta a fiatalasszony – és abban a rettenetes felizgult állapotban, amelyben akkor voltam, szavai úgy hangzottak füleimben, mint távoli mennydörgés, jóllehet felfogtam a szavak súlyát, értelmüket azonban már kevésbé, és sok

minden tisztázatlan maradt számomra, különösképpen az, hogy most milyen nyomaik vannak arról az emberről, utol tudják-e érni, és egyáltalán ki az az úr, aki üldözi őt.

A kérdésnek, miközben azok a hűséges és bizakodó szemek mélyen az övébe tekintettek, Burton képtelen volt ellenállni. Ráadásul kezdte úgy érezni, hogy eddigi magatartása miatt mentegőznie kell, melynek során kiemelte, hogy neki tulajdonképpen semmi köze a hölgy utáni nyomozáshoz, és Lady Clive feljelentővel nemcsak soha nem is beszélt, hanem személyesen nem is ismeri. Az ékszerről sincs más tudomása, mint amit Hamilton melékesen közölt vele.

– És most? – érdeklődött tovább a fiatal hölgy, aki a legfeszültebb figyelemmel hallgatta az elmondottakat. – Vajon hová menekülhetett az a gazember, akinek Isten bocsássa meg, amit velem szemben elkövetett, és kétszeresen is elárult engem. Van még rá remény, hogy utolérik?

– Persze – mondta Burton – Mr. Hamilton, a kísérőm, Anglia legrafináltabb és legügyesebb detektívje. Három vagy négy idegen nyelvet beszél, és odahaza a leghetetlenebb ügyeket is sikerült felderítenie. Kornik ezenkívül csak csekély előnyre tett szert, így szilárd meggyőződése, hogy Hamilton utol fogja érni, mert ráadásul elkövette azt a felfoghatatlan ostobaságot, hogy gyorspostával menekült el innen. Gyakran találkozunk az életben olyan esetekkel, amikor rossz szándékú emberek bűncselekményeiket a legnagyobb rafináltsággal hajtják végre, és figyelembe vesznek minden apróságot és lehetséges véletlen közjátékot, és minden a kívánságuknak megfelelően történik, végül mégis a legidétlenebb módon árulják el saját magukat.

– De mielőtt utolérné őt a nyomozó, nem fog visszatérni ide?

– Aligha hinném – válaszolta Burton – persze ezzel kapcsolatban semmiféle bizonyosságom sincsen. Minden körülmények között a legrövidebb időn belül táviratozni fog nekem, mivel meg kellett ígérjem neki, hogy itt maradok, míg vissza nem tér.

– És gondolja, ha sikerül utolérnie a bűnözőt, visszahozza magával ide?

– Aligha kétséges, de ezzel kapcsolatban sem vagyok abban a helyzetben, hogy határozott választ tudjak adni önnek. Csak abban lehetünk biztosak, hogy Mr. Hamilton a legügyesebben fog mindenben eljárni, mert alapvetően jól ért a szakmájához. Ha megtalálja a nyomot, akkor Mr. Kornik el van veszve.

Úgy tűnt, mintha a fiatal hölgy erre egy árnyalatnyival sápadtabbá vált volna, és ki vehette volna zokon neki, hogy visszaemlékezvén arra az emberre, aki így rászedte, oly bosszússá vált? Végül halkán így szólt:

– Ha mindaz beigazolódik, amit elmesélt nekem, tisztelt uram, és amit aligha vonhatok kétségbe, akkor teljes mértékben megérdemli a büntetést, amiben részesülni fog. Azonban bármennyire is becsapta és kicselezte az önök házáat, mindaz semmi ahhoz képest, amit velem és jövőmmel szemben elkövetett.

– De hogyan volt képes rá, oly hosszú időn át becsapni önt? – kérdezte Burton, és majdnem belepirult a saját kérdésébe.

– Hát édes istenem – sóhajtott fel a boldogtalan – mit tudhat egy szegény, tapasztalatlan lány a világ dolgairól? Megjelent szüleim házában, ahová bátyám vezette be, ennek lehet vagy két hónapja, és nyílt, derűs lénye megnyerte a szívem, színlelt rangja pedig tetszett hiuságomnak. Lengyelországi birtokairól mesélt, és mennyire boldoggá tenné, ha övé lehetnék, én pedig elég gyenge voltam ahhoz, hogy mindezt el is higgyem neki. Apám azonban megtagadta beleegyezését. Jobban ismerte az embereket, mint az ő Jennyje. Kornikofftól azt követelte, igazolja, hogy megfelelő vagyonnal rendelkezik, továbbá szüleinek beleegyezését kérte kapcsolatunkhoz, ő pedig türelmetlenül és nagy igyekezettel próbált rábeszélni, hogy szökjek meg vele.

Jenny arcát szégyenkezve kezeibe temette, James Burton pedig némiképp zavarban, csendben hallgatta a beszámolót. Annyira szerette volna megvigasztalni a kedves lényt, de ebben a pillanatban az égvilágon semmiféle alkalmas mondanivaló nem jutott

eszébe, és ennek következtében rövid ideig kínos csend támadt. Végül a fiatalasszony mélyen elvörösödve folytatta:

– Már útközben kezdtem kételkedni vőlegényem jellemében. Sikerült elmenekülnünk egy gőzössel, melynek Hamburg volt az úti célja, és azt ígérte, ha a hajó kiköt Helgolandban, ott majd összeházasodunk. A hajó azonban nem kötött ki, és Hamburgban, ahol kiszállt azért, hogy keressen egy papot, szintén dolgavégzetlenül tért vissza, és határozottan azt állította, hogy itt Frankfurtban, ebben a szabad német városban célunkat könnyen megvalósíthatjuk. Ide is követtem, még mindig menyasszonyaként, nem pedig feleségként – fűzte hozzá csendes, alig hallható hangon – és most hálás vagyok Istennek, hogy erényes maradtam, és inkább őrangyalomra hallgattam, mint arra az ördögre.

Lehetetlen volna leírni azokat az érzéseket, melyek megrohanták James Burton lelkét ennél az egyszerű, ámde mégis megragadó beszámolónál. Szíve hallhatóan dobogott keblében, és szinte öntudatlanul, reszkető karjával megragadta a mellette ülő lány kezét, aki akaratlanul átengedte azt.

– Hála istennek! – suttogta végül megindult hangon – így most már nem kell szemrehányásokat tennem magamnak, mivel itteni felbukkanásunk csak az ön javát szolgálta.

– Önnek köszönhetem a megmentésemet – mondta Jenny szívélyesen, és amint közben odahajolt hozzá, a férfi átkarolta remegő testét, azonban attól tartva, hogy esetleg megsérti, még a homlokára sem mert egy csókot adni. Nagy elhatározással felgyenyenedett, és közben szenvedélyes, megindult hangon így szólt:

– Akkor még minden, minden rendben van. Törölje le a könnyeit drága, kedves kisasszonykám, a kibékítést a szüleivel magamra vállalom, apám majd elintézi, ön pedig visszatérhet hozzájuk, és a szomorú múltra való visszaemlékezést a vidám jövő majd elfeledteti.

– És ön is vissza fog térni Angliába? – kérdezte hirtelen az idegen lány.

– Minden bizonnyal – kiáltott fel Burton – rögvest, miután hírt kaptam Hamiltontól, de még ma írni fogok haza. Hogy is hívják a szüleit kedves kisasszonykám? Apja mivel foglalkozik? Kérem, kérdéseimet ne tartsa pusztá kíváncsiszkodásnak, nincs a világon ember, aki bensőségebben érdeklődne ön iránt, mint jómagam.

– Apám lelkész, Benthose tiszteletes Islingtonban. Talán ismeri a nevét. Számos könyv szerzője.

– Sajnos nem. – válaszolt Burton elpirulva – Szégyenkezve kell beismernem, hogy mindeddig ifjúkori könnyelműséggel kevesebbet foglalkoztam vallásos olvasmányokkal, mint talán kellett volna, de kérem, engedje meg, hogy feljegyezzem a nevét, és most – mondta, miközben zsebre tette noteszét – magára hagyom önt. Nem szabad, hogy az unatkozó embereknek beszédtemát adjunk önnek kapcsolatban itt a hotelben, de mostantól kezdve már nem is lesz egyedül. Azonnal gondoskodni fogok önnek egy társalkodóról, így egyúttal nem lesz egyedül. Bizonyára van elegendő angolul beszélő fiatal hölgy Frankfurtban, a hotel tulajdonosa remélem, tud majd felvilágosítást adni. Semmi ellentmondás, hölgyem – fűzte még hozzá mosolyogva – mivel úgy tűnt, hogy az érintett nem egészen ért egyet a tervvel. – A továbbiakban mindaddig, amíg vissza nem tudom vezetni szüleihez, a védelmem alatt áll, és ennek során kénytelen lesz egy kis zsarnokságot is elviselni.

– Hogyan is tudom majd az életben megköszönni önnek mindazt, amit most értem tesz – mondta meghatottan a fiatal lány – mivel szolgáltam meg mindezt?

– A szerencsétlenségével – válaszolta Burton szívélyesen, miközben kezét ajkaihoz emelte, és néhány perccel később már lent is volt a tulajdonosnál, hogy egy alkalmas és tisztességes társalkodónő szerezzon.

– Valójában ez gyorsabban sikerült, mint gondolta volna. A hotel közvetlen közelében lakott egy fiatal lány, aki már eltöltött néhány évet Angliában, és bár hosszabb időre nem akarta elköte

lezni magát, mégis szívesen készen állt arra, hogy rövid időre elvállalja a társalkodónői állását. Mr. Burton maga vezette el a fiatal hölgyhöz, és Elisa olyan kedves, egyszerű lénynek bizonyult, hogy lehetetlen lett volna elutasítani.

VIII. Hamilton visszatérése

A nap hátralévő részét James Burton leírhatatlan nyugtalanságban töltötte, mert egyre csak azt érezte, hogy fiatal védencénél érdeklődnie kellene, nem szenved-e hiányt valamiben, nincs-e valami kívánsága, amit ki tudna elégíteni, és tényleg erőszakkal kellett visszatartania magát, hogy ne zaklassa tovább.

Legszívesebben bement volna a városba, egy csomó holmit vásárolni, hogy elterelje a figyelmét, vagy örömet szerezzen neki. Ez azonban mégsem volt lehetséges, mert talán megbántotta volna, és így nem mert próbálkozni. Megnyugtató volt azonban számára az a tudat, hogy a szegény elhagyott lénynek most már van valakije, akivel szóba állhat, és a hátralévő idejének egyik felében az ablakon át teljesen haszontalanul a sétányt nézegette, mivel ott nem is bukkant fel senki, fennmaradó ideje alatt pedig lent a hallban és a lépcsőn le-fel mászkált, hogy legalább néha az ajtaját lássa.

Jóllehet még magának sem vallotta be, de kétségtelenül fűlig szerelmes volt elbűvölő honfitársába.

Másnap reggel persze már korán felébredt, de csak dél körül mert érdeklődni, hogyan aludt Miss Benthousé.

A hölgy barátságos mosollyal fogadta, azonban nem nézett ki olyan jól, mint előző nap. Orcái sápadtabbak, szemei enyhén kárkások voltak, szétszórtnak és nyugtalannak tűnt, és Burton ebben annak jelét vélte felismerni, hogy egyedül szeretne maradni, ezért hamarosan ajánlotta magát és távozott. Előtte azonban a nő még

megkérdezte, hogy kapott-e valami hírt Mr. Hamiltontól, amire nemmel kellett válaszolnia.

Most azonban attól való félelmében, hogy megbetegedhet, ami az átélt izgalmak miatt valóban nem is lett volna csoda, küszöbétől már nemigen távozott, és még maga a portás sem tudott kiigazodni a furcsa idegen izgatottságán, pedig neki tényleg mindent illett volna tudnia.

Nem is volt nyugta mindaddig, míg estefelé a folyosón végre összefutott az új társalkodónővel, akinél érdeklődni tudott az ifjú hölgy hogyléte felől.

– Úgy tűnik, valami miatt rendkívül izgatott állapotban van – volt a válasz – egy pillanatnyi nyugta sincs, és már legalább tíz alkalommal megpróbált elküldeni, hogy egyedül lehessen. Kétségtelenül szenved valamitől. Bizonyára nyugtalan éjszakám lesz vele.

– Kedves kisasszony – mondta Burton, a hallottaktól még sokkal inkább nyugtalanná válva – nagyon kérem, egy pillanatra se hagyja magára. A csekély fizetség amit kért, ne akadályozza, erőmhöz képest minden fáradozását örömmel megfizetem.

– Magamtól is szívesen megteszem, ami tőlem telik – mondta a fiatal lány barátságosan – a hölgy minden bizonnyal meg lesz elégedve velem. Bízson bennem, és én híven ügyelni fogok rá.

Így telt el az este, és Miss Benthouse csak egyszer küldött át Mr. Burtonhoz érdeklődni, kapott-e már hírt. Ismét nemmel kellett válaszolnia, és bár szívesen átsietett volna még egyszer hozzá, Elisa azonban arról tájékoztatta, a fiatal hölgy már lefeküdt, hogy jobban tudjon pihenni, és jobb lenne, ha most nem zavarná.

Már éjfél körül járt, és maga is éppen nyugovóra akart térni, amikor kopogtattak az ajtaján. Gyorsan kinyitotta, mert attól tartott, hogy Jenny állapota romlott, de a távirda szolgálja állt előtte, aki arra a névre szóló táviratot hozott fel, amely alatt bejegyezte magát a vendégkönyvbe. Bizonyára Hamiltontól érkezett.

Nem is tévedett. Emsből jött a hír, mindössze néhány szó, de természetesen tartalmazta a legfontosabbat:

„Elkaptam, holnap érkezek, Hamilton.”

– Hála istennek – kiáltott fel Burton ujjongva. – Most már rövidesen véget ér ennek a szegény lánynak a szenvedése.

– Másnap már egészen korán reggel érdeklődött, hogyan aludt Miss Benthous. Ő még aludt, Elise nyitott ajtót, hogy erről tájékoztassa. Szívesen tudatta volna vele már most a hírt, amit az éjszaka táviratilag kapott, de tartott tőle, hogy ezt egy kívülálló közvetítésével tegye, inkább saját maga szerette volna elmondani, amikor majd délben megint meglátogatja.

Hogy elűzze addig az időt, odalent megreggelizett, és újságokat olvasgatott.

Lassan közeledett a várva várt időpont, miközben számtalan alkalommal nézett az órára. Felment a szobájába, hogy előtte még rendbe szedje magát, és éppen indulni akart lefelé, amikor erőteljesen kopogtattak az ajtaján, és hangos „szabad” kiáltására az ajtó kinyílt, és Hamilton állt előtte a küszöbön.

– Üdvözlöm uram – nevetett felé – hogy van?

– Mr. Hamilton – kiáltott fel Burton kissé zaklatottan a férfi ily hirtelen megjelenése miatt. – Már vissza is ért? Ez igazán gyorsan ment.

– Valóban? Ó egek! Pont olyan képet vág Sir, mintha túl hamar jöttem volna vissza – nevette el magát Hamilton. – De tényleg szerencsém volt, a részleteket később majd elmondom, most csak annyit, hogy Emsben játék közben kaptam rajta, és ott is van őrizetben. Körülbelül 2000 font kivételével, amit eljátszott, vagy esetleg egy részét itt hagyta hölgyikéjénél, szerencsére a többit megtaláltuk nála, ami most pecsét alatt letétbe van helyezve a bíróságon. De tényleg, remélem a nőt itt tartotta?

– Persze – válaszolta Burton némileg zavarban – de Mr. Hamilton, a hölgygel...

– Nem fogunk körülményeskedni vele – szakította félbe Hamilton közömbösen – egyszerűen visszavitetjük Angliába. A bíróságok ott majd szembeállítják egymással a párocskát. Mr. Burton, a szavamat adom, az életben soha többé nem lett volna egy vidám percem, ha ezt a gazembert, ezt a Kornikot nem tudtam volna elkapni. Talált közben valamit annál a nőszemélynél? Remélem nem próbált meg lelépni.

– Kedves Mr. Hamiltonom – kezdett bele megint Burton, még zavartabban, mint az előbb. Tettem egy más jellegű felfedezést, mialatt ön távol volt, ami meglehetősen komolyan igazolja, hogy a fiatal hölgy az egész ügyben teljesen ártatlan.

– Remélem itt van még a hotelben a 7-esben? – kérdezte Hamilton gyorsan, szinte majdnem megrémülve.

– Persze – nyugtázta Burton – azonban nem fogolyként. Miss Jenny Benthous egy angol lelkész lánya, apja Islingtonban lakik, a fickó álnéven, mindenfélét össze-vissza hazudozva megszöktette, és én most vissza fogom őt vinni a szüleihez.

– Úgy? – kérdezte Hamilton, aki figyelmesen végighallgatta a beszámolót, de közben mintha rejteni kívánt mosoly rángatta volna ajkait – de bocsásson meg kérem egy pillanatra, rögtön visszajövök. Apropos, látom utcai ruhát öltött magára, el akar menni talán valahová?

– Nem, legalább is addig semmi esetre sem, mielőtt ezt a pontot tisztáznánk egymás között.

– Rendben, akkor rögvest visszajövök – és ezekkel a szavakkal kiszurrant az ajtón, leszaladt a kapuhoz, ahol néhány londoner álldogált.

– El van foglalva? – kérdezte az egyiket.

– Teljes mértékben rendelkezésére állok, uram.

– Rendben van. Akkor legyen olyan jó, és a továbbiakban maradjon az első emeleten, és éles tekintettel tartsa szemmel a 7-es és 6-os szobákat. Ha valamelyikből egy hölgy távozni akarna,

remélem, érti, mire gondolok, akkor hívjon le a 26-osból, amilyen gyorsan csak lehet. Megértette, mit várok el magától?

– Teljes mértékben.

– Rendben, nem fogja megbánni, a portásnak egyébként nem kell tudnia semmit az egészről, közben küldjön fel nekem egy pincért egy palack sherryvel, két pohárral és néhány jó szivarral a 26-osba.

Ezekkel a szavakkal ismét felszaladt a lépcsőn, egy pillanatra hallgatózott a 7-esnél, ahonnan nagy meglepetésére hangokat hallott, aztán visszatért Mr. Burtonhoz, aki karba tett kézzel, láthatóan igen felindultan, le-fel mászkált a szobában.

– Az ifjú hölgyünknek odalent úgy tűnik, látogatója van – mondta – legalább is hangokat hallottam a szobából.

– Kérem, foglaljon helyet, Mr. Hamilton – kérte őt James Burton – tisztáznunk kell a dolgot, és ez komoly megértést igényel, utána már minden más, amit tennünk kell, csekélység lesz csupán.

– Nagyon jó – mondta Hamilton – ah, már hozzák is a bort. Kérem, üljön csak le oda Mr. Bruton, bocsásson meg egy pillanatra, de útközben olyan semmirekellő szivarokhoz jutottam, hogy már igencsak sóvárgok egy rendes után, és egy pohár borra is nagy szükségem van, hiszen egész éjjel még három órát sem aludtam, és különben is, igen kalandos túrában volt részem.

– És hogyan kapta el azt a Kornikot?

– Azt majd később. Kérem, most mesélje el mindenképp, hogy milyen fontos felfedezésre tett szert itt közben, és ezekkel a szavakkal kényelembé helyezte magát az egyik fotelben, rágyújtott szivarjára, és kortyolgatni kezdte a borát.

– Mr. Burton szintén elvett egy szivart, aztán úgy tűnt, mintha nem igazán tudta volna, hogyan kezdjen bele. Semmit sem hallgathatott el, már Jenny miatt sem, majd elmesélte az ügynöknek a fiatal hölgyvel való találkozásának a körülményeit, és végül

annyira tűzbe jött, hogy a legapróbb részleteket is olyan elevenen és a valósághoz hűen adta elő, hogy fel sem tételezte volna magáról.

Hamilton egyetlen szóval sem szakította félbe. Csak Jenny apjának nevét kérte még egyszer pontosan, majd feljegyezte azt, és miközben James Burton tovább beszélt, tintát és tollat fogott, valamit írt a zsebnóteszába, majd kitépte a lapot. Ezen más sem állt, mint egy távirat, az alábbi szöveggel:

„Burton & Burton, London. Létezik Islingtonban Benthose nevű lelkész, aki vallásos művek szerzője, és valóban megszöktették a lányát? Azonnali választ kérek. Hamilton.”

Aztán Mr. Burtontól bocsánatot kérve, hogy félbeszakítja egy pillanatra, felállt, és kiment a szobából. A lépcsőkorlátnál szólt a londonernek.

– Adja oda ezt a táviratot a portásnak, azonnal küldje a távirába. Itt a rá való pénz, és borralaló a küldöncnek. Észrevett valamit eddig?

– Az égvilágon semmit.

– Rendben van, maradjon a posztján.

Amint visszatért a szobába Mr. Burtonhoz, elfoglalta korábbi helyét, és hagyta társát nyugodtan tovább beszélni anélkül, hogy akár egy szóval is megzavarta volna. Csak miután teljesen befejezte, és a fiatalember látható nyugtalansággal rátekintett, hogy hallja az üggyel kapcsolatos véleményét, válaszolta nyugodtan az alábbiakat:

– És tudja tisztelt uram, mit tartok a legjobb ötletnek, amit távollétem egész ideje alatt elkövetett?

– Nos? – kérdezte Burton feszült figyelemmel.

– Hogy társalkodónőt szervezett az ifjú hölgy mellé.

– Nem hagyhattam őt annyi ideig egyedül – kiáltott fel hirtelen Burton.

– Tényleg nem – mondta Hamilton, és sajátos, gúnyos mosoly futott végig ajkai körül – egyébként már az első nap meglépett volna éppúgy, mint a kísérője én előlem.

– Mr. Hamilton!

– Mr. Burton – mondta Hamilton komolyan – ne haragudjon rám, ha más életszemléletem van, mint önnek, higgyen egy olyan embernek, aki ezen a szakterületen több tapasztalatot szerzett, mint azt ön esetleg lehetségesnek tartaná. Adjon azonban hálát Istennek, hogy pont most állok ön mellett, mert ez a kacér és dörzsölt szélhámós nő kicselezte volna, és aztán már nem csak a kár, hanem a gúny is gyötörhette volna.

– Mr. Hamilton – mondta Burton ingerelt hangon – visszaél velem szemben a beosztásával, ha tiszteletlenül beszél arról a hölgyről, aki pillanatnyilag védelmem alatt áll.

– Kedves Mr. Burtonom – mondta Hamilton teljesen nyugodtan – mindenen előtt beszéljünk meg az ügyet teljes hidegvérrel, mivel a rendőrség, amint azt be fogja látni nekem, nem űzhet érzelmi politikát.

– A rendőrség ahhoz van hozzászokva – mondta Burton – hogy mindenkinben a bűnözőt keresse.

– Mindaddig, amíg az ellenkezőjét be nem tudja bizonyítani – mosolygott Hamilton – de most már engedje, hogy én is megszólaljak, mert nyilván belátja, hogy én is a legnagyobb figyelemmel hallgattam végig a beszámolóját.

– Hát beszéljen, de ne remélje, hogy...

– Kérem, ne esküdjön túl korán semmire, míg végig nem hallgatott. – És anélkül, hogy kísérőjének bosszúságára a legcsekélyebb mértékben is tekintettel lett volna, elmesélte neki ekkor a menekülésben lévő bűnöző üldözését, megtalálását és foglyul ejtését. Hozzáfűzte még, hogy Kornik, miután jelentős mennyiségű bankjegyet és bűncselekményével kapcsolatos egyéb bizonyítékokat is találtak nála, teljes mértékben megtört, és mindent beismert. Azt is bevallotta, hogy egy Luch Fallow nevű fiatal hölg

gyel menekült el Londonból, jöllehet a gyémánt ékszer ellopásáról hallani sem akart.

– És ön hajlandó a legcsekélyebb mértékben is adni egy ilyen gazember vallomására? – kérdezte Burton hevesen.

– Ami a gyémánt ékszerrel kapcsolatos nyilatkozatát illeti, nem – válaszolta nyugodtan a rendőr – mivel meggyőződésem, hogy tudott róla, sőt tartott is tőle, hogy keresni fogjuk nála. Nem találtuk meg azonban az útításkájában sem, amit, mint később kiderült, az üdülő portásánál hagyott megőrzésre. Tehát minden bizonnyal még mindig a hölgynél van.

– De hiszen már háromszor is mondtam, hogy nem csak a nő bőrröndjét, hanem Kornikét is fenéig feltúrtam, és semmi ékszerféle nem került elő, kivéve egy korallfüzért, rajta kis kereszttel, megboldogult anyja emlékeként.

Hamilton gondolataiban merülve csendesen füttyentett egyet a fogai között.

– Drága kedves Mr. Burton – mondta aztán – az ön kutakodására annak a szírének a jelenlétében én egy fityinget sem adok. Majd én gondoskodom róla.

– Én pedig kijelentem önnek Mr. Hamilton – mondta Burton borúsan összevont szemöldökkel, hogy nem fogja megtenni. Megbízását teljesítette, a bűnöző a kezeiben van, a jelenlétemre a továbbiakban már semmi szükség, így ma délután a fiatal hölgy kíséretében visszaindulok Angliába.

– Zsebében a letartóztatási paranccsal – nevetett Hamilton.

– Ezek a letartóztatási parancsok – kiáltotta Burton szenvedélyesen, miközben előkapta a papírokat a zsebéből, és darabokra tépte, majd Hamilton elé dobta – egy bűnöző nőszemélyre vannak kiállítva, és nem Miss Benthusera. Visszakapta a fecniket, és most már szabadon és függetlenül állok itt ön előtt, és látni szeretném, ki meri sértegetni az ifjú hölgyet.

Hamilton egy szóval sem válaszolt. Csendben felszedte a földre hullott papírdarabokat, kis csomagba összefogta, és zsebre tette.

– Ez az utolsó szava, Mr. Burton? – kérdezte végül, miközben megállt a fiatalember előtt – Nem áll szándékában előbb az éjszaka folyamán még egyszer megfontolni a dolgot? Gondolja csak meg, milyen fatális helyzetbe kerülne saját édesapjával szemben, Lady Cliveről és az angol bíróságról nem is beszélve, ha később mégis kiderülne, hogy tévedett.

– Ez az utolsó szavam – mondta a fiatalember határozottan – hiszen a védencemet ki kell mentenem ebből a gyalázatos helyzetből, amellyel vádolják. 4 óra 20-kor indul a gyorsvonat Kölnbe, azzal megyünk, és magától érthető, hogy ezért a lépésért egyedül én vállalom minden felelősséget.

Hamilton felállt, és szapora léptekkel elkezdett le-fel járkálni a kis szobában. Végül nyugodtan így szólt:

– Ön tudja Mr. Burton, hogy kettős megbízatást kaptam Londonban, és ha annak megfelelően járok el, csak a kötelességem teljesítem.

– Tudom, Mr. Hamilton – mondta Burton, a rendőr nyugodt hangja miatt békülékenyebbre hangolódva – és szavamat adom, hogy nem fogok haragudni önre, de önnek is egyet kell értenie velem abban, hogy hallgathatok a szívemre, ha már semmi kötelezettség sem terhel.

– Kétségbeejtő helyzet, ha a szív úrrá lesz az értelem felett – mondta Hamilton szárazan.

– Nem kell tartania tőle, hogy az én esetemben ez történik.

– Akkor legalább egyetlen kérésnek tegyen eleget – fordult Hamilton még egyszer a fiatalember felé – ne menjen el az első vonattal, hanem várja be az estét. Az előbb Londonba küldtem egy táviratot, várja meg, míg megérkezik a válasz, Mr. Burton! A saját érdekében is erre kérem.

– Elég öreg vagyok már ahhoz Mr. Hamilton, hogy teljes mértékben vigyázni tudjak a saját érdekeimre. Sajnálom, hogy kívánságának nem tehetek eleget, mert a talpam alatt már ég a talaj. 4 óra 20-kor elutazok, és odahaza be fogok számolni róla apámnak, hogy milyen igyekezettel és eredményesen intézte itt az ügyünket. Remélem, Londonban viszontláthatom.

Olyan rideg, elutasító udvariasság volt a hangjában, hogy Hamilton nem érthette félre a szavakban megfogalmazott mondanót: Mr. Burton egyedül kíván maradni. Hamilton ezért baráti hangon elkészönt tőle.

– Tehát viszont látásra, Mr. Burton – aztán nem vesztegetve tovább a szót, elhagyta a szobát.

IX. A katasztrófa

James Burton az órájára pillantott. Már majdnem két óra volt és még mindig nem látta Jennyt. Vajon mit gondolhat róla? Most azonban már jó hírt vihet neki, és anélkül, hogy akár egy további percet is elmulasztott volna, a kalapja után kapott, és lesietett.

A folyosón egy londiner járkált fel, s alá, és megállt, amikor ő odalépett az ajtóhoz. Egy pillanatra megtorpant, mielőtt bekopogott volna, mert meglehetősen heves hangokat hallott bentről, ami bosszúságnak tűnt. Jenny volt az? Vagy talán Hamilton merészselt... Gyorsan bekopogott. Erre hirtelen nyugalom lett odabent. Az ajtó kinyílt, és Elise nézett ki, hogy megtudja, ki kopogott, aztán kitérta, amint felismerte a fiatalembert.

Jenny a bőröndje mellett állt, és pakolásával volt elfoglalva, amikor enyhén elpirulva belépett a szobába, a lány azonban annál inkább barátságosan üdvözölte, és a közérzete szempontjából is megnyugtató választ adott.

Elise visszahúzódott a kisszobába, és Jenny ekkor régi, megnyerő mosolyával így szólt:

– És ön ennyi ideig váratott magára látogatásával? Az unalomtól már azt sem tudtam, mihez kezdjek, és ezért a holmimat kezdtem összepakolni.

– Nem a saját figyelmetlenségem tartott távol öntől, Miss Jenny – mondta Burton szívélyesen – hanem egy fontos megbeszélés, amit az ügynökünkkel folytattam. Mr. Hamilton visszatért.

– Valóban? – mondta a fiatal hölgy, miközben arcából elillant minden vércsepp, és bármennyire is uralkodni akart magán, mégis meg kellett kapaszkodnia a szék támlájában, nehogy összeessen.

– De miért rémült meg ettől annyira? – kérdezte Burton csodálkozva. A visszaemlékezés arra a nyomorultra, aki rövidesen megkapja méltó büntetését? Bár kínos lehet az ön számára, de ijesztő képe soha többé nem indokolt, hogy felbukkanjon gondolataiban.

– És tényleg megtalálta? – kérdezte Jenny, erőszakkal összeszedve magát – ó, bárcsak el tudnám felejtetni azokat a borzalmakat.

– Nem csak, hogy megtalálta őt – nyugtázta a fiatalember – hanem a szerencsétlen teljes beismerő vallomást is tett. Mit sem segített volna hallgatása, hiszen a bizonyítékokat is megtalálták nála.

– És most?

– Hagyjuk azt a nyomorultat – mondta Burton barátságosan. – Mr. Hamilton, aki el van látva minden szükséges papírral, intézkedik Angliába történő visszaszállításáról. Én a ma délutáni gyorsvonattal visszautazok Londonba, és mivel ön már úgyis bepakolta bőröndjét – fűzte hozzá mosolyogva – arra kérem, kedves kisasszonyom, hogy kíséretem és védelmem mellett térjen velem vissza Angliába.

– Azt akarja, hogy...

– Nyugodtan rám bízhatja magát, mintha a bátyja lennék – mondta James Burton szívélyesen – és kezeskedem érte, hogy véghez is viszem, amire vállalkozok, a világ minden Hamiltona ellenére – fűzte még hozzá csendes daccal.

– Az úrnak talán ellenvetése van azzal kapcsolatban, hogy útitársa legyenek? – kérdezett rá gyorsan és bizalmatlan hangon az idegen nő.

– Hagyjuk ezt – mosolyodott el azonban Burton – a magam ura vagyok, és ha én vagyok a kísérője útja során, akkor senkinek sincs joga még ahhoz sem, hogy az útlevelét kérje, vagy a neve után érdeklődjön. Velem jön tehát?

– Hogyan is mondhatnék ellent egy ilyen nagylelkű ajánlatnak? – válaszolta a fiatal lány alázattal. – Teljes mértékben megbízok önben.

– Szívből, tiszta szívből köszönöm – kiáltott fel Burton megindultan – és ígérem, nem fogja megbánni. Most azonban magára hagyom, hogy mindent elintézzek, hiszen még jómagamnak is össze kell csomagolnom, rendezni kell a számlám, társalkodónőjének ki kell fizetnem a honoráriumát. Azt is engedje meg, hogy közös utunk rövid idejére a pénztárosa legyenek. Nyugodjon meg – fűzte hozzá mosolyogva, amint észrevette a lány zavarát – később elszámolok majd édesapjával, és ügyelni fogok, hogy ne fizessek rá. Tehát viszont látásra Miss, de kicsit igyekezzon, mert a vonat indulásáig alig van másfél óránk – és a lány kezét könnyedén ajkához emelve gyorsan elhagyta a szobát.

Miután odalent elszámolt, és összecsomagolta a holmiját, még egyszer fel akarta keresni Hamiltont, hogy elköszönjön tőle. Már kezdte megbánni, hogy olyan durván bánt vele. A detektív azonban, közvetlenül azt követően, hogy otthagyta őt, kiment a hotelből, és még nem jött vissza.

Tulajdonképpen jobb is volt ez így, mert vele szemben nem igazán érezte jól magát. Már úgysem volt semmi megbeszélendője, és ami Kornikot illeti, úgyis megkapta a szükséges instrukciókat és meghatalmazásokat, és csak azért jött át vele a kontinens

re, hogy személyét azonosítsa. Most pedig a rendelkezésre álló bizonyítékokkal és a bűnöző saját vallomásának birtokában az ő jelenlétére már úgyszem volt szükség.

Fél négyig az idő így is elég gyorsan telt az előkészületekkel, végül már mindennel kész volt és mindent elrendezett, Jennyt is útra kész öltözetben, de furcsán izgatott állapotban találta. Szapadtak és sértődöttnek látszott, és gyorsan, majdnem rémülten fordult felé, amikor benyitott az ajtón.

– Elkészült?

– Valóban elmegyünk?

– Csak nem kételkedik benne? Minden készen áll, és míg kiérünk a pályaudvarra, és feladjuk a csomagjainkat, elég szűkösnek látszik a hátralévő idő. – Miss Elise, fordult aztán a fiatal lányhoz, miközben egy kis csomagot nyújtott át neki – szolgálatait rövidebb időre vettük igénybe, mint magam is gondoltam volna, de kérem, fáradozásaiért fogadja el tőlem ezt emléke. És most – közben a csengőzsínőrt meghúзва, miután a fiatal lány köszönettel, elpirulva meghajolt, folytatta Burton – a háziszolga leviheti a csomagjait. Odalent már vár ránk egy bérkocsi, és szívből csak akkor tudok majd igazán örülni, ha már úton leszünk.

Odakint ekkor közeledő léptek zaja hallatszott, és bekopogtak.

– Szabad! – kiáltotta Burton, mire kinyílt az ajtó, és fején kalappal ott állt Hamilton, és nyugodt, kémlelő tekintettel végigmérte a társaságot.

Észrevette a meglepődést Burton arcvonásain, tekintetét azonban határozottan a mellette álló fiatal hölgyre szegezte, akinek arca ekkor hamuszürkévé vált.

– Elnézést kérek az uraságoktól – mondta a rendőr jéghideg hangon – amennyiben hívatlanul vagy nemkívánatosan jelentem volna meg ezen a helyen, de így írja elő a kötelességem. Uram, ön a királynő nevében a foglyom!

– Méghogy én az ön foglya lennék? – nevetett fel Burton dacosan, Hamilton azonban odalépett mellé, a három rendőrrel a háta mögött, miközben Burtonra mutatva, feléjük fordulva folytatta:

– Tartóztassák le ezt az urat, és kísérik a szobájába, vagy őrizték itt helyben, míg a biztos úr ideér. Nem fog ellenszegülni, mivel tudja, hogy engednie kell, ha el akarja kerülni az erőszakot. A legrosszabb esetben azonban ha kell, mégis alkalmazzanak erőszakot, és ezt a hölgyet itt...

– Az idegen hölgy a jövevényben megdöbbenve ismerte fel korábbi útítársukat, és első pillanatban valóban úgy tűnt, mintha rémület bénította volna meg, és bármiféle mozdulatra képtelen lenne. A szigorú tekintet hatására azonban megint magához tért, és még mielőtt bárki megakadályozhatta volna, átsurrant a mellékes kishálóba, amelynek közelében állt, becsapta maga után az ajtót, és eltolta a reteszt.

– Egyikük menjen ki, és odakint posztoljon, nehogy meglépjön – mondta Hamilton gyorsan, miközben nekiugrott az ajtónak, amit azonban már nem tudott kinyitni – és riassza az embereiket odalent, hogy álljanak őrt a 6-os szoba ablaka alatt.

– Mr. Hamilton, ezért a viselkedéséért el kell majd számolnia velem! – kiáltotta Bruton magán kívül. Ki jogosítja fel önt arra, hogy engem letartóztasson?

– Drága uram – kiáltotta vissza Hamilton, miközben eredménytelenül próbálta benyomni az ajtót – jogosultságról itt most egyáltalán szó sincs. Ön csak az erőszaknak hajlandó engedelmeskedni, az összes többit később majd megbeszéljük.

– Én ezt azonban nem tűröm el – kiáltotta tovább Burton, miközben Hamilton és az ajtó közé akarta vetni magát, hogy szerelmét védelmezze.

– Állj csak meg szívecském – kiáltották ekkor a rendőrök, két izmos fickó, utána nyúltak és elkapták – meg ne merj moccanni, különben baj lesz.

– Úristen – kiáltott fel Elise halálra rémülten – mi történik itt?

– Kedves kisasszonyom – mondta Hamilton németül, felé fordulva – ne nyugtalankodjon, semmi olyasmi, ami önt érintené. Menjen csak nyugodtan haza, a legcsekélyebb molesztálástól sem kell tartania. Annyit azonban elmondhatok, hogy a hölgynek már nincs szüksége kísérőre, mert magam kísérem Angliába. – Ah, de már meg is jött a biztos úr, mintha csak éppen most szólítottam volna, tisztelt uram. Ez itt – folytatta James Burtonra mutatva – az a bizonyos Kornik, akiről már beszéltem önnek, a kedveskéje pedig épp most menekült be ebbe a szobába, ahonnan azonban nem tud elmenekülni.

– Kornik? Méghogy én? – üvöltötte Burton, tombolva megfordulva az őt fogva tartó rendőrök markos kezei között. – Te gazember, hiszen magam azért jöttem ide, hogy elkapjam azt a bizonyos Kornikot.

– És hol vannak a bizonyítékai? – kérdezte Hamilton nyugodtan angol nyelven.

– A zsebedben – kiáltotta Burton magán kívül – a papír, amit a lábad elé hajítottam.

Hamilton oda sem figyelt rá.

– Biztos úr – mondta a rendőr felé fordulva – ez az ember itt, aki után átküldtek engem ide Angliából, már az itteni vendégkönyvbe is álnéven jegyezte be magát. Instrukcióimat és meghatalmazásaimat ön átolvasta, kérem, gondoskodjon róla, hogy ez az ember ne tudjon meglépni, miközben magam megpróbálom a hölgyet előkeríteni. És további szavakat nem fecsérelve, felkapta a mellette lévő kis bőröndöt, és olyan erővel vágta az ajtó betétlemezéhez, hogy az a súlyos ütéstől darabjaira hullott. A következő pillanatban az így keletkezett nyíláson át benyúlt, és belülről a reteszt félretolva kinyitotta az ajtót.

Az idegen hölgy azonban láthatóan nem is próbált menekülni. Vállkendőjét szorosan maga köré tekerve a szoba közepén állt, és borús dafkeséggel tekintve a gyűlölt emberre így szólt:

– Üriembernek érzi magát, amikor így rátör egy hölgyre?

– Miss – válaszolta ridegen a detektív – még egyáltalán nem vagyok meggyőződve róla, hogy tényleg egy hölgygel van-e dolgom. Egyelőre ön a foglyom. Miss Luch Fallow, a királynő nevében ékszerlopás vádjával letartóztatom.

– És miféle bizonyítéka van ehhez a szemtelen hazugsághoz?
– kiáltotta a fiatal lány megvetően.

– Épp azt keressük – nevetett fel Hamilton, eredményes bejutásán feloldódott hangulatban. – Biztos úr, volt olyan jó, és magával hozta a hölgyeket?

– Odakint várakoznak.

– Kérem, hívja be mindkettőjüket, szeretném, ha gondosan megmotoznák a foglyot, hogy a keresett ékszer nem rejtette-e el a testén. Mi ketten közben majd átvizsgáljuk a bőröndjét.

Belépett egy markos asszonyság, az egyik rendőr felesége, egy fiatal lány kíséretében, aki feltehetően a lánya volt, mindkettőjük olyan alkat, mely ilyen feladat ellátására nem hagy kívánni valót. Hamilton visszament abba a szobába, ahol Burton saját helyzetét próbálta megmagyarázni az angolul beszélő rendőrbiztosnak, és kemény hangon felszólította, ne tűrje el, hogy két ártatlan embert ilyen lealacsonyító módon kezeljenek. Magyarázkodása, amely szerint ő maga tépte szét meghatalmazását, az álnév, amely alatt saját bevallása szerint bejegyezte magát a vendégkönyvbe, és az a tény, amit szeretett volna, ámbár nem tudott elhallgatni, hogy Hamilton valóban magas beosztású rendőrtiszt Angliában, mind ellene szólt. A rendőrbiztos a vállát vonogatta, és nagyon sajnálta, hogy csak az utasításoknak megfelelően járhat el, melyet előljárótól kapott, és arra kérte Mr. Burtont, hogy saját érdekében türelmesen engedelmeskedjen utasításainak, különben komoly kellemetlenségei támadhatnak.

Éppen fel akarta vitetni a szobájába, amikor Hamilton visszatért, és arra kérte a rendőrbiztost, engedje meg az úrnak, hogy itt maradjon. Azt szeretné, ha tanúja lenne az eljárásnak.

Minden további nélkül hozzáfogott a hölgy bőröndjének gondos átkutatásához. Jóllehet annak ellenére, hogy egy titkos rekeszben egész csomó különféle ékszer és értéktárgyat talált, a keresett briliáns nem volt közöttük. Kornis bőröndjéből sem került elő. Nem rejthette máshová, mivel éppen akkor lepték meg, amikor elutazni indult, tehát az értékes holmik minden bizonnyal nála voltak. Ezen kívül Hamilton azt is pontosan tudta, hogy – legalább is amióta ő visszatért – nem adott fel csomagot a postán, tehát valószínűleg a saját testén rejtette el.

Azonban ez a feltételezés is tévesnek bizonyult. Az asszony, miközben a fiatal lány felügyelete mellett a fogolynak megengedték, hogy rendbeszedje magát, visszajött a szobába, és egy kis puha csomagot hozott magával, amit elrejtve találtak nála. Átadta a rendőrbiztosnak, aki kinyitotta, és nyolcszáz fontnyi angol bankjegyet talált benne, közöttük négy darab százfontos címletűt.

– Már kezd fény derülni a dologra – kiáltott fel Hamilton hirtelen, amint a bankjegyeket nézegette – az elloptott százfontos címleteknek megvannak a sorszámai, majd mindjárt egyeztetni fogjuk, előbb azonban át kell vizsgálnunk a szobát, ahová a hölgy bemenekült. Lehet, hogy kihasználta az időt, amíg be volt zárkózva, hogy némely holmit biztonságba helyezzen.

– Már mindennek alaposan utánanéztem – mondta fejét rázva a rendőr felesége – a párnázott bútorokat végigtapogattam, a függönyöket kiráztam, még a kályhába és a szőnyeg alá is benéztem. Semhol sem találtam semmit.

– Bemehetek? – kiáltott Hamilton az ajtón kopogtatva, mivel nem volt hozzászokva ahhoz, hogy mások nyilatkozataira hagyatkozzék. A fiatal lány, akit őrként bent hagytak, kinyitotta az ajtót. Az idegen hölgy fel volt öltözve, halott sápadtan megint a szoba közepén állt, bosszús és gyűlölködő szemekkel nézett Hamiltonra. Ő azonban nem az az ember volt, aki ezzel különösképpen törődött volna. Első dolga az volt, hogy kinyissa a zsálgátert, hogy elég fényt kapjon. Aztán átvizsgálta a tapétákat és a képeket, benézett a tükör mögé, odatolta az asztalt az ablakhoz, hogy a függöny felső részét is végig tudja tapogatni. Semmit sem talált, de

még mindig nem nyugodott bele. A szőnyeg a legcsekélyebb egyenetlenségeket sem mutatta, eltolta a helyéről a szófát, azt is végigtapogatta, de semmi kemény tárgyat nem érzékelt benne.

Amint keze végigsiklott a szófa durva vászonnal bevont hátfalán, ujjá egy alig megnyitott varrathoz ért. Ekkor a szófát egészen odahúzta a fényre, hátoldalával az ablak felé fordította, elővette a zsebkését, és minden további nélkül a varratot végig felvágta. Miközben jobb karjával benyúlt az így keletkezett nyíláson, pillantása sűrűlt a fogoly alakját, aki pillanatnyilag megpróbált közömbösnek látszani, azonban a detektív figyelmét nem kerülte el, hogy mozdulatait a legnagyobb figyelemmel kíséri.

– Ah, Mylady! – kiáltott fel hirtelen, amikor ujjai idegen tárgyra bukkantak – gondoltam, hogy a rendelkezésére álló idejét idebent a szobában ügyesen megpróbálja kihasználni. Sejtettem én, hogy nem tartozik a zöldfülűek közé. Na, mit gondol, mit találtam? Egy elbűvölő láncot, és még egy fülbevaló is lóg rajta, bizonyára a párja sem lehet messze. A kárpitosnak majd rendbe kell hoznia a pusztítást, ami most következik, és a keletkező kárra való további tekintet nélkül addig tépkedte a töltőanyagként használt szőrt, míg meg nem találta a keresett fülbevalót, ami egy kicsit lejjebb volt leesve. A szőrösomókkal egy bróss is előkerült, amelyet egyetlen nagy gyémánt díszített.

– Még mindig tagad, asszonyom? – kérdezte Hamilton, miközben felegyenesedett, és odatartotta elé az aranyműves műremekeket. A megkérdezett azonban pillantásra sem méltatta, hallgatagon és borúsán nézett maga elé, mint annak idején a kupében, csak jobb kezét tartotta görcsösen ökölbe szorítva, fogait összeszorította, és szemei, melyek oly szeretetteljesen is tudtak sugározni, most tüzet okádtak.

– Talált valamit? – kiáltott át a rendőrbiztos.

– Minden megvan, amit kerestünk – válaszolta Hamilton nyugodtan – de a londoner nem jött még vissza a távírdából?

– Épp most érkezett. A másik szobában már várja.

– Hála istennek, most összefutnak a szálak – kiáltott ki Hamilton. Közben megkérem arra, biztos úr, hogy a fiatal hölgyet vegye igen gondos őrizetbe, mert minden hájjal megkent nősze-mélyről van szó.

– Nem kell aggódnia, nagy gonddal fogjuk őrizni a párocskát.

– Az urat talán átvehetem öntől – mondta mosolyogva a de-tekzív, miközben belépett a szomszédos szobába, és átvette a neki címzett táviratot. Feltépte, és elolvasta az üzenetet:

„Islingtonban nincs Benthouse nevű lelkész. Egész Londonban nincs. Burton. Címzett: Mr. Hamilton, távírda, Frankfurt am Ma-in.”

Hamilton odalépett az asztalhoz, letette az ékszereket és a táv-iratot, aztán elővette a zsebéből az ellopott bankjegyek listáját, melyet összehasonlított a fiatal hölgynél talált bankjegyek sor-számaival, néhányat pirossal aláhúzott, aztán hozzátett még egy másik papírt is, amelyen a Lady Clive házában ellopott ékszerek pontos leírása volt, és amint mindezzel elkészült, barátságosan így szólt Burtonhoz:

– Megkérhetném Mr. Burton, hogy nézze meg ezt a kis meg-lepetést? Igazán érdekes lesz az ön számára. Engedjék el a foglyot uraim!

– Semmirekellő magatartása miatt nem fog tudni bocsánatot kérni tőlem – mondta Burton borúsan, közben azonban eleget tett a felszólításnak.

– Akkor sem, ha sikerül meggyőzőnöm arról, hogy egy nagy, igen nagy kellemetlenségtől menekült meg? – kérdezte Hamilton.

– Kellemetlenségtől? Ezt meg hogy értem?

– A legrosszabb kellemetlenségtől, ami egy tisztességes em-bert érhet becsületének elvesztésén kívül. Amikor nevetségessé teszi saját magát.

– Mr. Hamilton...

– Kérem, olvassa el édesapja táviratát, válasz arra a kérdésre, melyet ma reggel küldtem neki. Úgy, és itt láthatja a megtalált bankjegyek sorszámaikat, ez itt végül az ékszerek pontos leírása, Lady Clive saját, kedves kézírásával. Még mindig kétségbe vonja ezek után, hogy nem Miss Jenny Benthousé, hanem a könnyelmű Luch Fallow volt az a nő, akivel dolga akadt? Pszt, kedves barátom, a dolog el van intézve – mondta a detektív – amint látta, hogy a fiatal Burton mennyire döbbenetben áll szemben a tagadhatatlan bizonyítékokkal. – Csak még egy pillantást vessen most a fiatal hölgyre – folytatta, miközben belökte az ajtót, a dacos és feldúlt ábrázattal ott álldogáló lányra mutatva. Gondolja, hogy ez a hölgy Londonig követte volna, és nem talált volna rá előbb valami alkalmat, hogy útközben meglépjen öntől? Egyébként már Emsből, amint megkaptam Kornik vallomását, táviratot küldtem Londonba Lady Clive részére, és kértem, hogy küldjön valakit a fiatal nőszemély azonosítására. Holnap reggel meg is érkezhetsz, ha sikerült megszervezni az útját, és azt követően, miután már eleget tettünk minden óvatossági intézkedésnek, nehogy ártatlanul terheljünk valakit, beláthatja majd Mr. Burton, hogy csak a kötelességemet teljesítettem.

James Burton hallgatott, és pár pillanatig maga elé nézett. A jóérzés azonban felülkerekedett benne. Belátta, hogy egy csalótól hagyta magát megtevesztetni, és kezét nyújtva Hamiltonnak, szívélyesen így szólt:

– Köszönöm Sir, sohasem fogom önnek elfelejteni.

– Annál rosszabb emlékem lesz nekem az utóbbi kis intermezzónk miatt – nevetett fel a detektív, erőteljesen megrázva a felé nyújtott kezét. – És most, kedves Mr. Burtonom, ha hajlandó megfogadni a tanácsom, utazzon vissza Angliába olyan gyorsan, ahogyan csak tud! A két vétkesről én majd gondoskodni fogok, és rövidesen követni fogom önt.

A rendőrbiztosnak aztán Hamilton elmagyarázta, miért volt szükség Mr. Burton letartóztatására. Így tudta csak mindaddig visszatartani, míg megszerzi a nő bűnösségét igazoló összes bizonyítékot. Mindez megtörtént, és most előszedte a Mr. Burton által

reggel összetépett, és általa később gondosan összeragasztott meghatalmazást, ami a legjobb igazolás volt.

Másnap reggel tényleg megérkezett Frankfurtba a rendőr, aki személyesen ismerte Miss Fallowot, és Hamilton elégtétellel vehette tudomásul, hogy gyanúja teljes mértékben igazolást nyert. Röviddel ezután James Burton egyedül elutazott, miközben Hamiltonnak még néhány napra szüksége volt, míg el tudta intézni az értékpapírok és bankjegyek visszaküldését Angliába a nassauai kormánynál. Csak ezt követően indult útnak foglyaival Angliába, azonban csak a lánnyal sikerült célba érnie.

Kornik útközben kétségbeesett menekülési kísérletet tett. Miközben a vonat teljes sebességgel robogott, Lüttich és Namür között kiugrott az ablakon, és olyan súlyos sérüléseket szenvedett, hogy belehalt, mielőtt el tudták volna juttatni a következő állomásra.

A horkoló

Cincinnatiában az egyik legolcsóbb penzióban találtam szállást. Annak idején egy ezüstművesnél dolgoztam, hogy összeszedjek némi pénzt, amivel nekiindulhatok egy újabb, komolyabb vadász-kalandnak. Régebbi szállóvendégként, mivel már több mint tíz hónapja tanyáztam ezen a rémes helyen, addig ügyeskedtem, míg végül sikerült a nagy közös hálóteremből átkerülnöm egy kis padlásszobácskába, ahová a gazda nem tudott dupla fekhelyes ágyakat begyömöszölni, így mindhármunknak saját ágy jutott.

Akkori hálótársaim nevére már nem emlékszem, de arra még igen, hogy az egyik azt állította magáról, hogy „kereskedő” és éjszakánként rémesen horkolt, de tényleg annyira, hogy mi ketten, a szoba további lakói, miután rekedtre ordibáltuk magunkat, hogy felébredszük, gyakran félórát üldögéltünk kétségbeesetten ágyainkon, és a legkülönbébb támadásokat eszeltük ki, hogy jobb belátásra bírjuk elviselhetetlen szobatársunkat.

Horkolása már olyan kétségbeesésbe hajszolt bennünket, hogy tényleg arra készültünk, ha nem tudunk megszabadulni a fickótól, akkor magunk költözünk ki a szobából, sőt legrosszabb esetben magától az intézménytől is megválunk, amikor barátom és sors-társam, akit valódi nevére nem emlékezvén a továbbiakban Müllerként fogok emlegetni, egyik este igen titokzatos képet vágva lefekvés előtt félrehívott, hogy valami fontosat szeretne közölni velem. Persze nem másról volt szó, mint magáról a horkolóról. Azt állította ugyanis, hogy barátjától hallott egy kipróbált módszert, mellyel egyetlen éjszaka alatt örökre meg lehet szabadítani a páciens-t a horkolástól, de nem akarta megmondani hogyan, majd úgys-látni fogom.

Persze kíváncsi-vá tett, mert érdekelt a dolog, és tényleg türelmetlenül vártam az estét, amikor sor kerül a kísérletre. Idegeinket rongáló szobatársunk rendszerint elsőként szokott lefeküdni, gyakran már kilenckor a takarója alá bújt, így sohasem reménykedhettünk abban, hogy valaha is előbb tudunk elaludni, mielőtt

belekezdene monológjába. A tompa fűrészelést már a lépcsőn hallottuk, és esténként rendszerint halk szitkozódással léptünk be a szobába.

Ezen az estén is egy ideje már ágyban volt, amikor felértünk, és pedig szokása szerint hanyatt fekvé, térdei felhúzva, szája félig nyitva, óránként tizenegy köteg fát felfűrészelve, ahogyan az amerikaiak mondják.

Sok embert hallottam már horkolni, így azonban eddigi életemben még senkit. A horkolásnak is vannak különféle fajtái, a legkedvesebbek közülük kétségtelenül a „levesfűjók”, akik nyitott szájjal vesznek teljes lélegzetet, majd szájukat becsukják, míg arcuk fel nem fűjódik, végül a levegőt nagyobb láрма nélkül vékony finom sugárban fűjják ki. Ilyet hallva akár szórakoztató is lehet adott körülmények között, és már tanúja voltam olyan esetnek, amikor egy emberekkel teli hálóterem órákon át szórakozott ezen, megfigyelve a legapróbb részleteket is.

Egy másik fajta a „váltogatva horkoló”, aki rendszeresen kihagy egy lélegzetvételt, és így persze csak fele akkora lármát csap. Aztán ott van még a „fűtülő”, aki ezt a tulajdonságát valószínűleg orra különös formájának köszönheti, mivel csak nagyon ritkán fordul elő, és még ritkább az olyan példány, aki tökéletesen fűtül. Aztán következik a „gyertyaelfűjő”, aki a levegőt röviden pöffenti ki magából, aztán a „fareszelő”, aki rendszerint félig nyitott szájjal és valamelyest félrehúzott orral fekszik, és be- és kilégzéskor reszelésre emlékeztető hangot hallat, de ez a szakadatlan, egyenletes hang nem annyira zavaró. Végül a valódi, rendesen, becsülettel horkoló, aki a levegő belélegzésekor hálótársának dobhártyáját kíméletlenül átfűrészezi, csak a kilégzése tűnik zajtalannak, hogy aztán szomszédját a következő belélegzéssel annál jobban meglepje. Csak egyetlen alkalommal akadtam olyan személyre, aki egymagában egyesítette a horkolót és levesfűjót, aki belélegzéskor horkolt, és amit befűrészelt, azt lassan, óvatosan eresztette ki magából. Igazi élvezet volt ezt az embert végighallgatni.

Ebbe az osztályba szeretném persze még besorolni a fogcsikorgatókat is, akik bár nem horkolnak, de egész éjszaka fogsorait dörzsölik egymáshoz, és ezzel csikorognak. Ez a legrémesebb, amit ember elképzelni képes, és akinek egyáltalán vannak idegei, sohasem lesz képes hosszabb ideig egy ilyen hálótársat elviselni.

De térjünk vissza mostani, idegtépő szobatársunkhoz, akivel Cincinnati főutcájának penziójában hozott össze bennünket a sors. Ott hagytuk abba, hogy hátán fekve szoktunk rátalálni kamrácskánkban, teljes bevetésben, amibe a szó legszorosabb értelmében beleremegtek az ágya felett húzódó tetőn lévő zsindelek. Olykor előfordult, miközben előtte álltunk és véletlenül éppen extra nagy levegőt vett, maga is felriadt a rémes lármától, és félálomban ostobán, riadtan nézett körül, majd rögtön vissza is zuhant párnájára, mintha lelőtték volna, és ott fojtatta, ahol abbahagyta.

Müller letette a gyertyát, odasúgta nekem, maradjak teljesen nyugodtan, nehogy felébredjen, aztán megint kiment a szobából, de rövidesen visszajött egy bádogtállal, benne jó adag vízzel, és letette az asztal alá. Miután ezzel megvolt, a zsebéből elővett egy szokásos, öklömnyi méretű mosdószivacsot, amire rá volt kötve egy körülbelül három láb hosszúságú zsinór. A szivacsot bemártotta a hideg vízbe, és intett, hogy bújjak ágyba, és maradjak csendben.

Néhány másodpercen belül mindketten le voltunk vetkőzve, én már be is bújtam az ágyba, ő pedig egészen rövidre vette a gyertya lángját. A szobában így alig derengett némi fény. Aztán felemelte a szivacson lévő madzag túlsó végét, és óvatosan hagyta lecsurogni a felesleges vizet, de a szivacs még mindig jócskán vizes maradt, majd a zsinórral néhányszor megforgatta a feje felett, és a következő pillanatban a jéghideg vízzel együtt a szivacs becsapódott az éppen megint fergeteges horkolásba kezdő szájba. Szinte ezzel egy időben elfújta az egyébként is alig pislákoló gyertyát, és már benn is volt mozdulatlanul az ágyában, miközben horkoló szobatársunk félhangos kiáltást hallatva hirtelen felült, majd kiugrott az ágyból. Mi ketten eközben úgy feküdtünk, mint egy kódarab, meg sem moccantunk, nehézkesen lélegeztünk, mintha mély

álomban lennénk, felzavart társunk azonban a legkevesbé sem figyelve ránk villámgyorsan kirohant az ajtón, és nem jött vissza.

Csendben meg akartam kérdezni Müllert, most mit kéne tennünk, ő azonban aggodalmasan csendre intett. – Pst! Semmire sem volt kíváncsi, bizonyára attól tartott, hogy a drasztikusan elcsendesített társunk feltehetően odakint áll az ajtó előtt és hallgatódzik, különben is az egész kamra csak egy deszkatákolmány volt. Hosszasan, igen sokáig feküdtünk így, csendesen párnáinkba kuncogva, arra várva, hogy a horkoló végül visszajön, és akkor persze mély alvást színlelünk, ő azonban nem jött vissza, és a nagy várakozásba végül belefáradtunk, és tényleg elaludtunk.

Amikor másnap reggel valamelyest napfelkelte előtt felébredtem, Meier, a horkoló ott feküdt az ágyában és aludt, de nem horkolt, és felébresztett társammal együtt, élvezettel, győzedelmes derűvel nézegettük az általunk kikúrált embert.

Egyikünk sem szólt egyébként egy szót sem, hiszen semmiféle kapcsolatban sem voltunk horkoló hálótársunkkal, akit tényleg csak esténként halottunk, gyakran nem is láttuk, és azt sem tudtuk, hogy tetszene-e neki, ha megtudná, milyen kísérletet folytattunk vele. Különben is minek kellett volna megtudnia, hiszen számára úgylis teljesen mindegy volt, hogy éjszakánként horkol-e, vagy sem.

Másnap este, amikor lefekvéshez készülődtünk, még nagyobb elégtétel várt ránk. Meier végignyúlva ágyán néma csendben aludt, olyan szelíden szunyókált, hogy még a lélegzetét is alig lehetett hallani, ajkainkat pedig akaratlanul egy „hála istennek!” fohász hagyta el. Mi is levetköztünk és lefeküdtünk, és jómagam, akinek ágya éppen Meierével szemben volt, éppen becsuktam a szemem, és megnyugodva át akartam adni magam a várható éjszakai békés pihenésnek, amikor Meier hirtelen elkezdett nyugtalanodni ágyán, néhányszor ide-oda forgolódott, majd felült. Aztán hirtelen felállt, úgy ahogy volt, kiment az ajtón, becsukta maga után, és nem jött vissza.

Jó ideig csendben maradtunk és hallgatóztunk, de sem látni, sem hallani nem lehetett semmit.

– Müller! – szólaltam meg végül halkan hosszabb szünet után.

– Igen?

– Kiment.

– Én is láttam.

– De hová mehetett?

– Tudja a hóhér. Különös egy történet. Azt hiszem, álmában ment ki.

– Hm!

A társalgás ezzel megszakadt, aztán megint jó ideig csendben maradtunk, Meier visszatérésére várva, de nem jött vissza, mi magunk pedig különös módon nem tudtunk megint elaludni. Végül felkeltem, hogy körülnézzek, mi történt a hálótársunkkal, de nem találtam sehol, és képtelen voltam rájönni, hogyan tűnhetett el a zárt ajtókon keresztül. Keresgélni azonban megint csak nem akartam, nehogy a többi lakó rájöjjön az általunk alkalmazott gyógymódra, és ezért visszafeküdtem. Másnap reggel Meier megint ott feküdt csendben, teljesen zajtalanul, mint egy égerke.

A következő este megismétlődött ugyanaz a történet. Alighogy lefeküdtünk, ez meglehetősen pontosan féltizenegykor történt, amikor Meier éppúgy, mint előző este, megint felkelt, és csak úgy egy szál ingben útnak indult. Ezúttal azonban előzetes megállapodás alapján égve hagytuk a gyertyát, és legnagyobb rémületünkre láttuk, hogy merev tekintettel holdkórosan (felhők által néha takarásban az utóbbi estéken ott ragyogott az égen a hold) bolyongani kezd. Ezúttal utána eredtem, de a legcsekélyebb mértékben sem figyelt rám. Szapora léptekkel végigment a padlás túlsó végéig, aztán egy pillanatra úgy tűnt, mintha lépteim után hallgatózna, majd a sötétben kimászott a nyitott tetőablakon, még mielőtt ebben megakadályozhattam volna.

Annak idején rendkívül kellemetlennek tartottam a történeteket, mert bizonyos mértékben magam is vétkesnek találtam, és ha a szerencsétlen ördögöt, aki talán a nedves szivacs arcába csapódása miatt lett holdkóros, valamiféle baleset éri, a legkeservesebb szemrehányásokat tettem volna magamnak. De mit lehet tenni ilyen esetben? A kamrába visszatérve, ahol mindenek előtt beszámoltam társamnak a történetekről, jó órán át haditanácsot tartottunk, de éppúgy nem jutottunk semmi használható ötletre, mint előző este. Végül belefáradtunk és elaludtunk, és amikor másnap reggel felébredtünk, Meier megint ott feküdt az ágyában. Mélyen és édesdeden aludt, és olyan ártatlannak látszott, mintha esti lefekvése óta el sem hagyta volna matracát.

Következő este mindent pontosan ugyanúgy megismételt, majd a rákövetkező két este is. Ekkor már nevén szólítottuk, de ennek sem volt semmi eredménye. Aztán bezártuk az ajtót, de az öreg zár nem tartott rendesen, és éber állapotban annyira kitanulta kezelését, hogy álmában is sikerült kinyitnia, és folytatta éjszakai bolyongását a tetőkön, ki tudja merrefelé és milyen veszélyek között.

Nem lehetett hagyni, hogy ez így menjen tovább, és ragaszkodtam hozzá, hogy a vendéglősnek hozzuk tudomására a történeteket, azt persze nem kell megemlítenünk, hogy mi idéztük elő. Müller azonban arra kért, csak egyetlen éjszakát várjunk még, mert tud egy jól bevált módszert a holdkórosság ellen, és ha már sikerült a fickót olyan pompásan leszoktatni a horkolásról, akkor az éjszakai bolyongásainak is eredményesen véget tudunk majd vetni.

Hagytam rábeszélni magam, és este Müller, azzal az indokkal, hogy lábat szeretne áztatni, szerzett egy lavór vizet, amit felcipelünk, amikor indultunk lefeküdni, és úgy helyeztük el Meier ágya elé, hogy a holdkóros abban a pillanatban, amint szokása szerint lábait kiteszi ágyából, pont belelépjen. Az eljárásnak az a hatása, amint azt korábban tudtuk, hogy a holdkóros abban a pillanatban, amikor megérzi a hideg vizet, visszarántja lábait ágyába, és attól kezdve fél, hogy megint belelép, tehát ágyában marad.

Gyorsan levetköztünk tehát, és bebújtunk takaróink alá. Szerencsés estét választottunk, mert az ég aznap este teljesen felhőtlen volt, és a hold első negyedében ott virított a házunk felett. Lefekvésünk után még tíz perc sem telt el, amikor Meier nyugtalankodni kezdett. A szívem úgy kalapált keblemben, mint amikor a kovács a vasat veri. Ekkor felült, tágra nyílt szemekkel csendben körülnézett a pici helyiségben, de anélkül, hogy bárkit is észrevett volna. Hátborzongató pillanat volt, és képtelen voltam, ahogyan előre elterveztem, hátat fordítani neki, mintha nem is érdekelné, mi történik. Tekintetem azonban nem tudtam levenni a beteg sápadt, tényleg hullára emlékeztető arcvonásairól, és kénytelen voltam tovább nézni, hogy mit csinál.

Felhúzta a lábait, félretolta róluk a takarót, és korábbi szokása szerint mindkét lábát egyszerre kitette az ágyból, de közvetlenül belelépett a hideg vízbe, és ha tüzes vas égette volna, annak a hatása sem következett volna be gyorsabban.

Abban a pillanatban visszarántotta, miközben félhangos, de tudat alatt elnyomott hangot hallatott. Mindkét lábát visszadugta a takaró alá, és úgy hullott vissza párnájára, mintha bunkóval ütöték volna le, és ugyanabban a pillanatban megint rémesen hangosan elkezdett horkolni, és melléből úgy tört elő a levegő, mintha egész idő alatt türelmetlenül erre a pillanatra várva egy bedugszott és lekötött tartályból szabadult volna ki. A felgyülemlett, lefojtott gáz úgy tört ki belőle, mintha alig várta volna, hogy kiszakerülhessen a szabad térbe.

– Müller – suttogtam csendben másik hálótársam felé – Müller, azt hiszem, kezdhettek előlről a szivaccsal.

– Hogy vinné el az ördög! – mormolta csendben Müller ágyából felkelve, és a vizeslavórt odatolta saját ágyához, nehogy a horkoló másnap reggel gyanút fogjon. – Visszajutottunk oda, ahol voltunk, mintha előre tudtam volna. – Egy káromkodást sziszegett a szakállába, és visszavetette magát ágyára, hogy a láрма ellenére megpróbáljon aludni legalább egy órát.

De tényleg ez volt a helyzet. Ideiglenes holdkórosságából ki-
gyógyult, ha tényleg ez volt bolyongásainak oka, ráadásul a sze-
rencsétlen nemcsak újra kezdte régi horkolását, hanem megújult
erővel, és mivel az esetleges súlyos következmények miatt egyi-
künk sem mert újra próbálkozni a szivaccsal, és a vendéglős sem
tudott másik fekhelyet biztosítani, ezért jómagam elhagytam ezt a
helyet és kerestem magamnak egy másik penziót, a horkolónak
hátrahagyva szó szerint kiérdemelt helyét.

A hullarablók

A szeminolokkal 1818-ban folytatott háborút követően az észak-amerikai indiánok meglehetősen csendben maradtak és nyugodtan viselkedtek. Természetesen a kormány is került minden konfliktust, ami súrlódásokhoz és összecsapásokhoz vezethetett volna, viszont számtalan baráti szövetség megkötése ellenére egyre távolabbra szorította vissza a vadon gyermekeit apáik sírjaitól, és amibe néhány részeg törzsfőnök talán bele is egyezett, egyre újabb területeket szerzett meg tőlük, melyek folyamatos birtoklását korábbi elnökök biztosították számukra.

Ebbe az önkénybe beleunva 1832 áprilisában a Winnebago, a Róka és Sioux törzsek fellázadtak és derék törzsfőnökük, a Fekete Sólyom vezetésével elhatározták, hogy megtisztítják a Mississippi felső folyásánál elterülő birtokaikat a szemtelen betolakodóktól. Jól felfegyverkezett lovascsapataikkal rémes pusztításokat hajtottak végre a fehér elnyomóikkal határos vidékeken, egész településeket fogtak körül és semmisítettek meg. Legyilkoltak és megskalpoltak mindenkit, aki élt és mozgott, félelemmel és rettegéssel töltötték el az egész államot.

A kormány végül is kényszerítve látta magát arra, hogy komoly intézkedéseket tegyen, és az erőszakra erőszakkal válaszoljon, mert az indiánok könnyen aratott győzelmeiktől megrészegülve a szomszédos államokat is azzal veszélyeztették, hogy elárasztják vad hordáikkal. Atkinson és Scott generálisokat ezért megbízták a határok védelmével. Utóbbi hadvezér csapatait Buffalóban gőzhajókra hajózta be, hogy a nagy sürgősségre való tekintettel hamar a csaták színhelyére érkezzenek, azonban a katonák között kolerajárvány tört ki. A túlzott kánikula és a zsúfoltság kétségtelenül közrejátszottak a járvány kitörésében, és a betegségnek rettenetes nyomorúság lett a következménye. Sokan meghaltak, sokan pedig akik dezertáltak, éhségtől legyengült szervezeteikkel az erdőkben pusztultak el. Atkinson generális ezzel szemben erőltetett menettel elérte az Iowa torkolatát, ahol

augusztus 2-án összezsapott a Fekete Sólyom harcosaival. Szerencsés kimenetelű ütközetben csatát nyert, sőt foglyul ejtette a törzfőnököt és annak fiát, akiket ezt követően hónapokon át fogva tartottak a Monroe erődben, majd végighurcolták őket az Egyesült Államok valamennyi fővárosán, hogy megismertessék velük azt a hatalmat, amellyel hadba szálltak, és egyúttal bebizonyítsák számukra, hogy mennyire ostoba és reménytelen minden további lázadás ekkora katonai erővel szemben.

Fekete Sólyom különösen a fegyverviselésre képes fiatal emberek nagy számától rémült meg, és a látottaktól magába roskadva tért vissza övéihez. Ettől kezdve többé már nem szállt szembe azzal a kormányhatározattal sem, amely a vadak újabb támadásának megelőzése és annak a szép területnek a megszerzése érdekében, mely az indiánoknak még mindig életteréül szolgált, valamennyi törzset a Mississippi nyugati oldalára utasította.

Évek teltek el ezek után az események után, az indiánok derék nemzedékeinek vadászterületeit ekék túrták fel. A harcosok csontvázzai az általuk elejtett vadakéi mellett fakultak az erdőkben és prériken, és csak néhányan, nem is a törzsek legjobbjai maradtak vissza szétszórta a távoli vidékeken, ahol kosárfonással és vadászgatással tartották fenn magukat nyomorúságosan.

Ezidőtájt, körülbelül 1845 környékén egy öreg indián a Winnebagoék törzséből olykor felbukkant Watertonban, a Fox folyó menti egyik kisvárosban, hogy prériyúkokat vagy egy-egy, alkalmanként elejtett őzet puskaaporért, ólomért, viszkiért és más egyébért cseréljen be, amire éppen szüksége volt. Egy szép napon azonban, talán kicsit sok volt a jóból, vagy az is lehet, hogy már korábban is beteg volt, alighogy végzett dolgaival, és megiszogatta frissen szerzett viszkijének egy részét, görcsös rohamtól lesújtva földre rogyott, és ezt követően néhány percen belül kilehelte a lelkét.

Persze rögtön hívták a kis városka egyetlen, ír származású orvosát, de a segítség későn érkezett, a szegény öregembernek addigra már vége volt. Egy szerény, durván ácsolt koporsóban körülbelül egy angol mérföldnyi távolságra kivitték a városból, ahol

egy indián sírdomb volt, melyet minden arra járó indián nagy tisztelettel meglátogatott, és amely állítólag a »rókák« valamelyik korábbi nagy törzsfőnökének sírhantja volt. Együttérzésből ezt a helyet tartották alkalmasnak a szegény öreg indián végső nyughelyeként. Megásták a sírját, és rövidesen csak egy frissen hantolt földbucka árulkodott az öregember csendes nyughelyéről, akinek legalább az a szerencse jutott osztályrészéül, hogy olyan földben nyugodhatott, amerre törzse egykor uralkodott, és élte boldog életét.

Volt azonban valaki Watertonban, aki mindent megtett annak érdekében, hogy megakadályozza ezt a temetést, és ez nem más volt, mint éppen az előbb említett ír orvos, aki – állítása szerint kizárólag az emberiség hasznára – nem hagyott fel azon óhajának hangoztatásával, hogy felboncolás céljára szeretné megkapni a holttestet és célja elérése érdekében mindent megígért, mert ennek során a tudomány számára fontos felfedezésekre nyílna lehetősége. Legalább is ezzel indokolta kívánságát, valójában azonban csak a csontvázra szeretett volna szert tenni, mivel tudomása szerint New-Yorkban komoly pénzösszeget kaphatott volna érte.

A helybélieket tulajdonképpen nem igazán érdekelte volna, hogy mi történik egy indián holttestével. Őket úgy egyébként rémtetteik miatt egyébként is a pokolra kívántak. A szörnyűségek még túl elevenen éltek emlékezetükben, és nem ok nélkül tartottak attól, ha ilyesmi kiderülne településükről, a vadak bosszúja, ha nem is nyílt támadás formájában, de annál rafináltabb módon mégiscsak bekövetkezne.

Egyébként Salomo, ahogyan a helybéliek az öreget nevezték, jöllehet semmiképpen sem volt tagja a keresztény közösségnek, oly sok éven át járt be a településre és közlekedett közöttük, hogy kapcsolatuk már-már barátnak tűnt, ráadásul mint minden erdőlakó telepes, elborzadtak egy emberi tetem felboncolásának gondolatától, és egyöntetűen elhatárolódtak az orvos kívánságától. Az indiánt eltemették, és részükről a dolog ezzel el volt rendezve.

Mac Botherme doktor azonban nem így gondolta. Belátta, hogy további tiltakozással már semmi eredményt sem tud elérni,

így már csak egy lehetőség maradt számára, a ravaszság. Annak idején már Írországból is segédkezett néhány hulla elcsenésénél. Akkor még erős volt és fiatal, és bár sok-sok év telt el azóta, de mégis meg volt győződve róla, hogy egy test kihantolása az erdő közepén, ahol nem kell attól tartania, hogy felfedezik, csekély fáradtsággal és veszéllyel jár. Ha a holttest feltűnés nélküli hazajuttatása és az indiánoktól való tudat alatti félelem nem okozott volna gondot neki, az egész kalandot lerendezte volna egyedül. Így azonban kénytelen volt segítség után nézni, akit rögvessé meg is talált abban a hónapban bevándorolt még nyers, vagy ahogy Amerikában mondják, vad ír szolgája személyében, akiről úgy gondolta, jó kis borraivaló ígéretével nem lesz nehéz rábeszélni, hogy vele tartson, valamint a továbbiakban tartsa a száját a történetekről.

Annak érdekében azonban, hogy némi fogalmat kapjunk az orvorról, aki merészen szembe szándékozott szegülni az egész település akaratával, és rászánta magát egy sír hátborzongató széttúrására, az alábbiakban ismerjük meg őt teljes valójában.

Mac Botherme doktor alacsony termetű, köpcös, vörös képű emberke volt, apró szürke szemekkel és szemöldökkel valamint szurokfeke hajjal, ami semmiképpen sem kölcsönözte volna számára északi ember kinézetét, ha pisze szaglószerve, valamint a mindig eleven doktor egész, alapvetően derűs arcvonásai nem kezkeskedtek volna arról, hogy a »zöld sziget« fiáról van szó. Az előzőekben ismertetett szándéka azt a téves elképzelést válthatja ki az olvasóból, hogy az orvost a bátorság, határozottság és szilárd jellem csodájának tartsa, mivel Waterton lakói hozzájárulásának megtagadása ellenére kitartott azon szándéka mellett, hogy egy ködös éjszakán eltulajdonítson egy holttestet, mely tett elkövetésétől az ottani erdőségek legmerészebb vadászhajai is elrettentek volna. A valóságban azonban egyáltalán nem ilyen ember volt.

Mac Botherme doktor nem félt a halottaktól, ez persze szakmájával együtt járt. Az emberi test számára olyasmi volt, mint egy szorgos botanikus számára a növény, melyet felaprít és belső részeit vizsgálgatva osztályoz. A maga részéről a holttest ellopását

ártatlan, legfeljebb kalandos dolognak tartotta, volt azonban egy további körülmény, ami az egész ügyletet beárnyalta, sőt valami tartózkodásfélével töltötte el, és ez rendkívül hasonlított magára a félelemre.

A holttest ugyanis az erdőben volt, minden emberi lakóhelytől egy mérföldnyi távolságra, és néhány nappal korábban watertoni vadászok éppen arrafelé egy párducra bukkantak, de nem sikerült az állatot leteríteniük. A párduc értelemszerűen még ott kószált az erdőben, és mivel rá sem lőttek, arra sem lehetett gondolni, hogy megsebesült és később valamerre kiszenvedett.

Nem jelentéktelen hatással volt rá az a körülmény sem, ami Waterton lakóit izgalomban tartotta, ugyanis állítólag az utóbbi időben Winnebago törzshöz tartozó indiánokat láttak kószálni a környéken, akiknek ha a tudomására jutna törzsük néhai tagja holttestének elrablása, a gaztettet soha az életben nem felejtenek el, hanem bosszút állnának az elkövetőn és annak egész szomszédságán. Ha nem is tudnák elkapni magát a tettest, legkevesebb felgyűjtanák házaikat és kukoricaföldjeiket, és erdei útjaik során esetleg rejtélyes golyó általi halál érné őket.

Mindezt persze alaposan meg kellett fontolni, a kísértés azonban túl nagy volt, aminek Mac Botherme végül is nem tudott ellenállni, és elhatározta, hogy a legnagyobb óvatosság, továbbá kényelmi szempontok miatt is a nemrég alkalmazott szolgáját Patrik O'Flahertit a védekezési képesség fokozása érdekében és segítségként magával viszi, természetesen a lehető legnagyobb titoktartás mellett.

O'Flaherti, az erős csontozatú hetyke, elpusztíthatatlan humorú ember lángvörös hajával, feltűnő orrával az alsóbb író néposztály valódi mintapéldánya volt. Fáradhatatlan szorgalmát tovább fokozta a kilátásba helyezett bőséges jutalom, és amint kifejezte, árkon-bokron át hajlandó bárhová követni a doktort, amennyiben valóban csak egy elhunyt személyről van szó és nem esetleg valami vörösbőrű szellemről, mely sírhantján üldögélve ócska dohányt szív tomahawknak tűnő pipájából.

Patrik, aki egyébként senkitől sem félt, az indián harcosoktól mégis nem jelentéktelen mértékben tartózkodott, akiről annak idején még hazájában a legrémesebb történeteket hallotta, kannibáloknak, valódi ördögöknek írták le őket. Mindaz, amit Illionisba érkezvén imitt-amott szóbeszédként hallott a legutóbbi esetekről és rémtettekről, szintén nem járult hozzá elképzeléseinek javulásához, és gyanakvását meglehetősen nyíltan meg is osztotta új gazdájával. Mac Botherme, jóllehet magában teljes mértékben igazat adott neki, mégis tartózkodott attól, hogy ezt tudassa is vele, sőt ellenkezőleg, a világ legelfogulatlanabb mosolyával igyekezett megnyugtatni minden ébredező aggodalmát.

Ez végül is teljes mértékben sikerült is neki, és vállalkozásuk végrehajtásának időpontját másnap estére határozták el, mivel aznap, vasárnap este aligha kellett tartani attól, hogy Watertonból valaki éppen vadászaton odakint tartózkodik, és esetleg az indián sírdomb közelében jár. Minden szükséges előkészületet megtettek, és úgy tűnt, hogy a terv könnyedén, mindenféle kockázat nélkül végrehajtható.

A doktornak saját, kis kétszobás háza volt. Az egyik szobában szolgálja aludt, a másikat pedig lakó- és dolgozószobaként ő maga foglalta el. A holttesten a szükséges műveleteket az első szobában szándékoztak elvégezni, majd a kikészített csontvázat a továbbiakban ott akarták tárolni, míg alkalom adódik rá, hogy eljuttassák rendeltetési helyére.

Patrik dolga volt csákányt és lapátot előkeríteni, a doktor közben leakasztotta a muskétát a szögről, felcsatolta az ágya felett tárolt, önvédelemre szolgáló széles pengéjű tört, magához vett egy feszítővasat és egy kisbaltát, hogy a koporsót könnyedén fel tudja nyitni. Végül vállára terített egy nagy, sűrű lenvászonzsákot, hogy legyen miben elhozni a holttestet, majd este, amint éppen lebukott a Hold – az óra kilencet mutatott – óvatosan útnak indultak. Minden feltűnést elkerülendő, nehogy valaki, aki esetleg még az utcán ácsorog, észrevegye őket, megkerülték a kis házat. Átugorták a vendéglős közeli kukoricaföldjének kerítését, majd a széles levelű kukoricák teljes takarásában az erdő felé igyekeztek.

Így azonban meglehetősen komoly kerülőre kényszerültek, de hát előttük volt még az egész éjszaka. Csendben és teljesen zajtalanul igyekeztek sötét és titokzatos céljuk felé.

Eközben Waterton kocsmájában derűs társaságban üldögélt négy férfi, akik az orvoson és Patrikon kívül a kis városkában a nem vallásos közösséget képezték, és a közeli Vincennesből frissen érkezett sört dicsérgették. A társaság tagjait elsősorban maga a vendéglős, James Glassy, aki még Waterton alapításakor bevándorolt pennsylvaniai volt, ismerősei az egyszerűség kedvéért Jimnek szólították, továbbá Josy a kovács, Weppel az iskolamester és Shark, a kereskedő képezték.

Csak egyvalami volt, ami a derűs és békés társaság hangulatára zavarólag hatott, és ami ugyanakkor kezeskedett a köztük fennálló összhangról is – valamennyien demokraták voltak és mindeddig Polkra szavaztak, és bár ami a politikát illeti egybehangzó véleményen voltak, Weppel, az iskolamester kétségek között többször megemlítette, hogy következő alkalommal meggyőződése ellenére Whigticketre fog szavazni pusztán csak azért, hogy ellentmondjon ennek az átkozottul unalmas társaságnak.

A politikát ezért igyekeztek is kerülni a társalgás során. Jim éppen arról számolt be, hogy az utóbbi hónapban hány méhcsaládot talált a fákon odakint az erdőben, miközben Josy vadászserencsével dicsekedett, amely szerint a múlt héten két őzet és három vadpulykát lőtt. Eközben Shark azt állította, hogy ő pedig egy jól táplált szarvast ejtethetett volna el, ha pont akkor nem kerül elé egy átkozott vörösbőrű, amint éppen a puskáját célra akarta tartani, és aki néhány másodperccel előtte húzta meg a ravaszt, így az övé lett a jó kis vadászsákmány.

– Már tényleg nem kellene tovább túrnunk – ugrott fel Weppel – hogy ezek az ólálkodó gazfickók, ezek az indiánok állandóan itt kószáljanak a település körül. Ezt Arkansasban sem tűrik el. Tavaly Mulberryben tartottam valami tanfolyamot, ahol egyszer egy egész csapatot elkaptak közülük. Tizennégyen vagy tizenötén voltak, zsákmányukat elkobozták, és elzavarták őket az egész környékükről.

– Igen – szólt hozzá titokzatosan Shark – itt azonban teljesen más a helyzet. Nem hallottátok, mit beszélnek Vincennesben Watertonról?

– Vincennesben? – kérdezte hitetlenkedve Josy – mit tudhatnak azok ott Vincennesben rólunk, miközben itt helyben mi magunk sem veszünk észre semmi újdonságot. Marhaság az egész. Különben átkozottul érdekel, hátha megtudhatnék valamit.

– Én pedig megmondom nektek, mit tudnak azok ott Vincennesben – folytatta Shark, miközben kiitta kupáját, amit a figyelmes kocsmárosné azonnal újratöltött. Közben székét közelebb húzta az asztalhoz, megigazította a gyertyát, mindkét karjával felkőnyökölt az asztalra, állát hüvelykujjaira támasztotta, majd komótos előkészületeit követően halkán suttogva belekezdett:

– Azt hiszik, hogy itt nálunk nincs minden rendben.

– Még hogy ne lenne minden rendben? – kérdezte a három másik egyszerre, mintha a kérdés egy szájból hangzott volna.

– Hát bizony nincs – mondta a kereskedő – nincs minden rendben, vagyis jobban mondva a helyzet egyáltalán nincs rendben, mivel az indiánok azért szimatolnak itt a közelben, mert állítólag azon a helyen, ahol most Waterton áll, korábban kincset rejtettek el, amit szeretnének kiásni, mielőtt valamennyien elhagyják a környéket.

– Kincset? – kiáltott fel a fiatal kocsmárosné, miközben csodálkozva közelebb lépett.

– Úgy bizony, kincseket, aranyat, ezüstöt és mindenféle drágaköveket és ékszereket – folytatta a kereskedő ugyanolyan titokzatosan.

– De honnan szerezték volna – szólalt meg hitetlenkedve a kocsmáros – amit az indiánok értékesnek tartanak, az nekünk fehéreknek egy fityinget sem ér – általában csak kagylókat gyűjtenek övek díszítéséhez, vörös agyagot, amiből pipát készítenek, és mindenféle tollat, amit aztán New-Yorkban olcsón lehet megvásárolni.

– Vajon honnan szerezhették? – kiáltott fel Shark – talán csak nem fehér települések elleni támadások alkalmával raboltak és hurcoltak el mindent, ami kezeik közé került? Aztán azt is beszél-
lik, hogy az Alleghany hegységben állítólag vannak olyan helyek, ahol aranyrögök hevernek szanaszét, amire az indiánok rábuk-
kantak, összegyűjtötték, de nem tudtak mit kezdeni vele, míg vé-
gül meg nem tudták, hogy az európaiak milyen mohón vágyakoz-
nak utána. Az biztos, hogy a kincsek a közelben vannak valahol,
talán éppen itt alattunk, ahol üldögélünk. Ez is lehetséges. Külön-
ben mit keresgélnének a vörösbőrű gazfickók állandóan itt a kör-
nyéken? Tegnap is találkoztam hármukkal, amikor kimentem az
erdőbe mókusvadászatra.

– Azok Vincennesbe tartottak – szólt közbe a kocsmárosné –
csak egy adag viperabőrt akartak eladni, és aligha a kincseken
törték a fejüket.

– Úgy? – kiáltott fel méltatlankodva a kereskedő – viperabőrt
eladni, mintha azért Vincennesbe kellene menniük. Watertonban
is vannak jó páran, akiknek van elég pénzük arra, hogy megve-
gyenek néhány vacak viperabőrt. Nem, minden bizonnyal más
okuk volt rá, de majd úgyis rájövünk. Ezért voltam egyébként is
annyira ellene, hogy a kis doktor felaprítsa az öreg indiánt – az
ördög vigye el a vörös gazfickókat, talán éppen ezzel dumálták ki
magukat, miközben a házainkat akarták a fejünkre gyújtani, hogy
aztán mindent elhurcoljanak, ami a kezeik közé kerül.

– Igen, én is így gondolom – vélekedett Josy – még jól em-
lékszem rá, mit tettek egy némettel Greentownban, aki szintén el
akarta lopni egy a Mississippi mentén elhantolt törzsfőnök csont-
vázát. Közben elkapták, lenyúzták a skalpját, aztán hagyták elme-
nekülni. A szerencsétlen három óra múlva halott volt. Figyelmez-
tetésként el is mondtam ezt a történetet Mac Bothermnek.

– Tényleg így volt, aztán ugyanott még másik öt embert is
lelőttek – mondta Weppel – még jól emlékszem a történetre, mert
egy héttel később jártam Greentown környékén.

– És aztán Salomo egy áldott jó ember volt – szólalt meg Mrs. Glassy – egyáltalán nem olyan, mint a többi indián, mindig szolgálatkész és mindenkivel barátságos. Fájt volna a lelkemnek, ha nem pihenhetett volna nyugodtan sírjában, hanem ez a fura ír felaprította volna. Abban biztos vagyok, ha itt Watertonban neki-lát embereket kibelezni, és felaprítani őket, mint egy állatot, akkor inkább lemondok róla, hogy ide járjon, nyugodtan elmaradhat, köszönöm, nem kérek a látogatásából, mert halálosan undorodok tőle.

– Na, hát ez volna még a legkevesebb – nevetett fel a férje – ami pedig Salomot illeti, az egyik mokaszintaposó éppen olyan, mint a másik, minél barátságosabbnak próbálnak látszani, annál jobban oda kell figyelni rájuk. Sharknak viszont igaza van, egy ilyen eset után nem merném kitenni a lábam az ajtó elé, ha a törzsnél rájönnének, hogy itt Watertonban nem hogy nem hantoltuk el egyiküket, hanem ráadásul még fel is aprítottuk. A végén még azt hinnék, hogy emberevők vagyunk.

– Brrr – mondta Mrs. Glassy, és megrázkódott a gondolattól.

– Úgy bizony gyerekek – vélekedett Mr. Weppel, aki ekkor felállt, és odalépett az ablakhoz, hogy kitekintsen a néptelen utcára. – Mivel már alig van több újság, amit megbeszélhetnénk, inkább indulok hazafelé, különben az öreglány a végén még morogni fog.

– Mennyi az idő? – kérdezte Jim – még elég korán lehet.

– Kilenc múlt éppen – mondta az iskolamester – a Hold éppen most bukik alá fészkébe. Holnap reggel hétkor megint talpon kell lennem, kezdődik a tanítás, tehát jóéjszakát uraim.

– Várj csak, Weppel! – kiáltott utána Shark, miközben felállt, és kalapja után nyúlt – én is jövök, kicsit ki kell mennem a szabadba, a benti füledt levegőtől rendes kis fejfájást kaptam. De nocsak, vajon ki kopog odakint, talán be van zárva az ajtó?

Az ajtó belülről be volt reteszelve, és Mrs. Glassy gyorsan ki is nyitotta, de majdnem hangosan felkiáltott, amint hirtelen, félig

összegörnyedve, varjúfekete, kerek gyapjas fejéről sapkáját lekapva, egy körülbelül tizenkét éves néger fiúcska osont be a helyiségbe, sötét arcvonásain szemmel látható félelemmel gyorsan egymás után végignézett a férfiakon, és elbizonytalanodott, hogy meg merjen-e szólalni.

– Jesszusom az égben! – kiáltott fel Mrs. Glassy, miközben meglepetten egy lépést hátrált – egy pillanatra tényleg azt hittem, hogy egy indián dugja be a fejét az ajtón. Te meg mit akarsz itt ilyen későn Sip? Talán csak nem a mestered küldött?

Sip egy szabad néger fiúcska volt, aki a baptista prédikátornál lakott, és olykor, amikor gazdája valamelyik szomszédos településre ment prédikálni, kisebb megbízásokat és szaladgálni valókat intézett el a vendéglő számára néhány centért és egy korty viszkíért. Most azonban egész lénye leginkább félelmet és aggodalmat tükrözött, és halkán, remegő hangon végre belekezdett:

– Ne-em, missus-ma-massa, ne-em, de va-valamit me-meghallottam.

– Mit hallottál meg?

– I-igen, mi-missus – folytatta aggódva a fiúcska – ahogy á-átszaladtam ma-ma-massa Glassy di-dinnyefő-földjén ...

– Sip, te gazember – szakította félbe Mr. Glassy felháborodva – mi keresni valód van neked ma-ma-massa Glassy dinnyeföldjén? Te kis fekete gazember, nem megtiltottam neked, hogy akár a kerítésen át is rá merjél nézni a dinnyéimre?

– Hagyd már, had mondja el előbb, hogy mit látott – nevetett fel Weppel – szegény fiú különben félelmében és a dadogástól egy hangot sem tud kinyögni! Sip úgy tűnt, teljesen ledöbbszent azon, hogy így elárulta saját magát, egy ideig össze-vissza hebeggett-habogott, mire végül Mrs. Glassy kénytelen volt előbb megnyugtató, hogy legalább annyira érthetővé váljék, hogy fel tudják fogni, tulajdonképpen mit akar.

Közlendőjének közelebbi tartalma egyébként a négy barát éppen az előbb abbahagyott beszélgetésének témájával volt kapcsa

latos, amit kezdetben feltételeztek, mivel Sip arról számolt be, hogy az előbb csak azért futott át a kérdéses dinnyéskerten, hogy hamarabb beérjen Watertonba, és közben szorosan a kerítés mellett két férfit vett észre, akik közül az egyik egy puskát, a másik pedig csákányt és lapátot cipelt. Nem messze tőle egy időre megálltak, és határozottan felismerte a kis ír orvos hangját, aki a szolgájával arról beszélt, hogy a halott indiánt bedugják egy zsákba, és hazaviszik.

Sip csak azért ijedt meg annyira az egész történettől, mert saját gazdájától már az indián temetése előtt hallotta, hogy semmiképpen sem szabadíthatják magukra a környéken kószáló indiánok haragját, mert olyan emberekről van szó, akik semmit sem veszíthetnek, ráadásul azt hihetik, hogy jogosan állnak bosszút jogtalan tettükért. Egyébként is mindenre képesek, és egy ilyen eset után teljes nyugalommal fogják agyoncsapni a fehéreket, elrabolják javaikat, és a négereket – Sip számára ez volt a lényeg – foglyul ejtik és elhurcolják.

Bármennyire is kivitelezhetetlen lett volna ez utóbbi állítás, mivel az indiánok egy összetűzés után csak Kanada felé menekülhettek volna, Sip – akinek az országgal kapcsolatban alig voltak földrajzi ismeretei – mégis úgy gondolta, hogy léte forog a legnagyobb veszélyben, és könnyező szemekkel arra kérlelte a férfiakat, az ég szerelmére ne engedjék, hogy azok a gonosz emberek végrehajtsák, amit kiterveltek.

– Hm – mondta hosszabb szünet után Weppel, amint Sip befejezte és félénken félrehúzódott az egyik sarokba – az az átkozott kis doktor végül még bajt hoz a fejünkre.

– Ördög és pokol – kiáltott fel Josy – eredjünk utána! Ócska muskétájától úgysem sem kell tartanunk, az életben nem fog elszülni soha. Úgyis csak a mókusokat hajkurássza vele órákon át az erdőben. Csak nem azért jött ez az idegen ide Watertonba, hogy akaratumk ellenére veszélyt hozzon a fejünkre?

– Hát én sem látom be, mért kéne hagynunk – mondta Weppel. – Próbálta beleegyezésünket megszerezni a holttest eltu

lajdonításához, de elutasítottuk. Azt meg már mégsem tűrhetjük, ha mégis el akarná lopni.

– Méghogy eltűnni? – mennydörögte közbe a vasmarkú kovács – tűrje az ördög, de nem mi, különben is vigye el az ördög azt az átkozott írt, menjen haza, ahonnan jött, ahol még békák, meg kígyók sincsenek, ha azonban itt akar maradni, akkor alkalmazkodnia kell a mi törvényeinkhez, vagy megismertetem némely kalapácsommal. Gyertek, menjünk utána, és ha nem gyógyítom ki menten a hullarablásból, akkor attól fogva akár fafejnek is nevezhettek.

A becsületes kovács fejére csapta kalapiját, és úgy tűnt, minden különösebb körülményeskedés nélkül végre is hajtja elhatározását. Shark azonban eléállt, megragadta a karját, és miközben bal kezével simára borotvált állát simogatta, így szólt:

– Uraim, a dolognak két oldala van. Az indián már nem tartozik az államhoz, ugyanis kongresszusi földre van eltemetve, amihez nekünk éppen annyi, és éppoly kevés közünk van, mint a doktornak, a törvény szerint tehát nem kezdhetünk vele semmit. Ha ennek ellenére mégis belekötünk, és ebből vita kerekedik, akkor az sokkal inkább szóbeszéd tárgya lesz, mint szükséges, és a jelenleginél is sokkal jobban Watertonra tereli az indiánok figyelmét. Nem lehetne az egész ügyet valami más módon lerendezni?

– Az öreg egyáltalán valóban az indiánsír felé indult? – kérdezte Mrs. Glassy, hiszen az éppen az ellenkező irányban van.

– Természetesen nem fog az éjszakai ködben csákánnyal és lapáttal keresztülballagni a városon – szólalt meg az iskolamester, annyira azért van ő is rafinált, ezt mindjárt gondoltam. Tényleg erre gondoltam magamban.

– Minek ez a nagy okoskodás – szólt közbe bosszankodva a kovács – vigye el az ördög ezt a sok okoskodást. Egyszerűen odamegyünk, úgy elverjük, hogy eszébe ne jusson visszamenni, és ezzel azt is tudatjuk vele, ha egyszer már Amerikában akar élni, akkor úgy is kell viselkednie, ahogyan azt az amerikaiak elvárják.

– Uraim! – szólt itt közbe Shark. – Ezzel szemben nekem két kifogásom is van. Először is van egy rémes lyukas fogam, ami éppen most kezd megint fájni, és amit pont holnap akartam kihúztatni az orvossal, másfelől az az átkozott mordály mégiscsak elsülhet, ezek az ócskavasak általában kivárlják azt a pillanatot, amikor semmiképpen sem volna szabad elsülniük, és akkor igazán nagyot durrannak. Egyfelől elviheti az álkapcsom felét, de ami még rosszabb, akár valamelyikünket agyon is löheti, ezért azt javaslom, találjunk ki inkább valami jobb ötletet. Mi lenne például, ha odaigérnénk neki egy négert, aki legközelebb meghal a településen?

– Ó, a ku-kutyafáját! – kiáltott fel Sip felháborodottan, mit tett az a sze-szegény nigger, ne-nehogy már így legyen, Sipnek jo-jobb ötlete van!

– Na ki vele, te fekete vészmadár – nevetett fel Weppel, akkor add elő a jo-jobb ötleted!

– Bo-Botherme re-retteg az in-indiánoktól, én meg tudok úgy ri-rikoltozni, mint egy i-indián.

És minden további felszólítás nélkül a kis néger hirtelen velőrázóan és megtévesztően elrikkantotta a Winnebagoie indiánok dacos harci kiáltását, ami annyira jól sikerült, hogy Mrs. Glassy rémülten összeresztett, és maguk a férfiak is meglepetten ugráltak fel. Shark azonnal felfogta, a fiúcska nagy ötletét, és ujjongva felkiáltott:

– Istenem, fiúk, Sippnek milyen igaza van. Micsoda fergeteges ötlet, meg kell játszanunk, hogy indiánok vagyunk. Teljes a sötétség, a Hold lenyugodott, csak fehér takarót kell magunkra teríteni, és már be is vagyunk öltözve. Odalopódzunk a sírhoz, és ha Sip rázendít, és mi is üvöltözni kezdünk, akkor úgy gondolom, az orvos majd azt hiszi, hogy mind a három kivándorolt indián törzs a nyakán van.

– A puskáinkat azért vigyük csak magunkkal – vélekedett Josy, akinek tetszett az ötlet, mivel önfeledten vigyorgott maga elé.

– Isten őrizzen! – kiáltott fel aggályosodva a kereskedő – mi-
nek? Az erdő sűrűn benőtt, és azok a vackok a végén még el is
sülhetnek. Különben is, nem kell komoly dolgot csinálni az egész
ügyből.

– De mi van, ha a doktor védekezni kezd? – vélekedett
Weppel.

– Nem fog, abban biztos vagyok – nevetett fel a vendéglős –
ha az öreg meghallja a bozót sustorgását, ráadásul az igazi csata-
kiáltást, akkor a nyakamat teszem rá, hogy úgy fog elmenekülni,
mintha az ördög üzné.

– Azért tarthatnánk a szánkat – vélekedett Shark – mert a vé-
gén még tényleg elviszi.

– Ha egyszer elzavartuk, egyhamar nem fog visszatérni – vé-
lekedett Glassy – egyébként úgyis mindegy, hogy igazi, vagy
hamis csatakiáltást hall, úgysem tudja megkülönböztetni, de most
már induljunk végre, mert a végén még elkésünk. Sip elmondása
szerint a földeken vágott át, így nagy kerülőt kénytelen megtenni,
míg eljut addig a kidőlt fáig, amely a folyót íveli át, különben nem
tud átjutni a túloldalra. Mi viszont rögtön átmehetünk itt a hídon,
aztán a széles úton haladhatunk tovább, így legalább egy félórányi
utat megspórolunk. Asszonykám, közben csinálhatnál nekünk egy
jó kis forró puncsot, szükségünk lehet rá, amikor visszatérünk, és
uraim, most pedig munkára!

– Sötét éjszaka volt, odafent az égbolton tündökölt a meg-
számálhatatlanul sok pompás csillag. A tágas préri felett enyhe
déli szél fújdogált szinte zajtalanul, csak a fű hajladozott ingadoz-
va, és kövér harmatcseppek peregtek le róla a nedves földre.
Amint azonban elérte a folyó völgyét, ahol a sudár, magas fák
álltak, új erőre kapott, dacosan összeszedte magát és megrázta a
fák csúcsait, amitől nagy sustorgás támadt, mintha valami fontosat
akarnának mondani. A fák mint a vén bölcsék rázogatták fejeiket,
mivel tisztában voltak vele, hogy a lágy déli tájak felől semmi
durvaság nem jöhet. Persze ha onnan a tavak, a jeges gleccserek
felől érkezne – mondták – akkor megérné összefogni ellene, vé

dekezésül megfognunk egymás kezét, de így, testvéreim hagyjátok, had fújdogáljon tovább, hiszen csak egy hetyke déli fuvallat, fülünkbe sugdos mindannyiunknak valamit, aztán éppoly könnyen távozik, mint ahogyan érkezett.

Ilyesféle öreg bölcsességeket fecsegtek az ágak, és a fülesbagoly ott üldögélt közöttük, és ásítva nézegetett végig az utóbbi ősz óta alatta elterülő megsárgult avaron, hátha felbukkan valami finom falat egy tovasurranó apró nyúl vagy kövér egér formájában, és így megszórolhatja a kényelmetlen zsákmány keresést.

A természet pihenőt tartott, szent nyugalom áradt szét az egész tájon, még a békák is csak halkán, bátortalanul adták elő monoton dalaikat a csendes, fenséges éjszakában, a szokásosan teljes torokból kiadott brekegés helyett. Az erdőben sűrű sötétség honolt, még a csillagok tompa fénye sem hatolt át a sűrűn összenőtt ágak között, a fák hatalmas lombkoronája csak a szabálytalan cikkcakkban csörgedező folyó felett nyílt meg, a barátságos égbolt így akadálytalanul tükröződhetett az alatt áramló víz felszínén, és úgy tűnt, mintha a fények táncot járnának a hullámok tetején.

Volt azonban még egy másik folt is az erdős lapályon, ahol a csillagok sápadt fénye felderengett. Egyike volt annak az ezernyi kis erdei tisztásnak, melyek az egész nyugati erdőségekben előfordulnak, és ahol csak fű és virág terem, miközben a környező talaj a legerősebb, legdaliásabb fákat növeszti, és szinte úgy tűnt, mintha a hatalmas törzsek közül néhányat kitéptek volna, és a környező erdőtenger éppen arra készülne, hogy ismét összezárjon a csupasz hely felett.

A szabad térség átmérője alig lehetett hatvan láb, közepén egy sűrű fű által benőtt, talán hét láb magas dombocska volt, csak a csúcsán látszott egy sebhely, ahol úgy tűnt, a fűvet frissen feltúrták, és csak a lapáttal ledöngölt föld árulkodott arról a helyről, amely alatt egy ember megmerevedett teste pihente ki minden földi baját és szenvedését.

Titokzatosan és csendben helyezkedett el a hátborzongató hely a zöld erdő közepén, csak a farkas osonta körbe, amikor első

zsákmányszerző körútjára indult, és a friss sír mellől felharsant az éjszakát üdvözlő üvöltése a csillagok felé, és éles karmai belemélyedtek a még friss hantba.

De mi az ami amott kiemelkedik sötéten és bizonytanul a tompa fényben a sír fejrésének közvetlen közelében? Talán egy kő lenne? Az emlékezés köve, melyet Waterton lakói helyeztek el az idegen harcos tiszteletére? Annyira tisztelték talán emlékét, hogy még a helyet is megjelölték, ahol az általuk elűzöttek egyike hajtotta fejét örök nyugalomra, azok alatt a fák alatt, melyeknek árnyékában annyszor lelt menedéket a tűző nap elől? Ó nem, nem a szeretet volt az, amely a kihűlt szívet itt hantolta el föld-urnájába. Csak meg akartak szabadulni az útjukban heverő holttesttől, gyorsan és minél kényelmesebben, ahogyan csak lehetett. Mindez olyan gyorsan történt, hogy erre a célra legegyszerűbb megoldásként az indián sírt választották. Ez volt az egyetlen barátságos megnyilvánulás, amit a száműzött faj elhunyt tagjával szemben tanúsítottak.

És az a bizonyos kő?

Látni kellett volna a büszkén meredező sastollak alól sötéten kivillanó izzó tekintetet, hallani kellett volna halk, alig hallható suttogásként az eltávozottért mormolt monoton éneket. És senki sem érdeklődött volna a kő iránt, mert törzsének élő emlékműveként egy harcos kuporodott teljes díszben apjának sírja felett, és miközben bal keze csuklóig merült a puha földbe, jobbát mozdulatlanul a csillagok felé tárta, mintha az elhunyt testét és lelkét a földből fel és az égből le magához akarta volna vonni. Magához, aki egyedül maradt.

Ekkor hirtelen hallgatózva felkapta sötét fejét. A szinte akaratlan mozdulattól a hosszú toll meglendült fején. Hosszú másodperceken át a legfeszültebb figyelemmel egy még távoli, de éles hallását el nem kerülő zajra lett figyelmes.

A zaj egyre közeledett. Már a hangokat is meg tudta különböztetni. Észlelte a letört száraz ágak reccsenését. Ekkor óvatosan felemelkedett, arcával folyamatosan arrafelé fordult, ahonnan a

zavaró hangokat hallotta. Halkan visszaosont a védelmet nyújtó fák árnyékába, és a következő pillanatban eltűnt a fák alatti sötét-ségben.

— — —

– Én mondom neked, nagy számár vagy – kiáltott fel Mac Botherme doktor, amint Patrik már legalább ötvenedik alkalommal botlott meg és bukott fel az útjába kerülő, földön heverő száraz ágakban, miközben sípcsontját dörzsölgetve feltápáskodott. – Olyan hülyeségeket beszélsz, ami egy becsületes keresztény embert még otthon saját lakásában is kétségbe ejtene, nem is beszélve erről az átkozott itteni zűrzavarról, az ember csontjait tönkre zúzók fák között. Úristen! – kiáltott fel, félbe szakítva saját monológját, amint arccal a tüskés bozótban ismét fennakadt, miközben tenyerével aggályosan végigsimította homlokát és orcáit, kipapintva, nem vérzik-e.

– No de Mac Botherme doktor – szólt hozzá Patrik sértődötten az éppen előbb elhangzottakhoz ízes ír dialektusában, miközben megállt, csákányt és lapátot földre téve aggodalmasan körbenézett. – Hát nem anyám fia akad fenn, minden pillanatban hol bal-, hol jobboldalán, mintha a mama azt akarná mondani, Patrik, kincsem, szívecském, ne menj tovább, egy lépést se tegyél tovább ezen az áldatlan éjszakán, a lelkedbe fog kerülni, hiszen itt csak egy elveszett bárány lehetsz.

– Született ökor vagy, Patrik, szívecském – kiáltott fel az orvos bosszankodva, akinek semmiképpen sem jött jól társának aggályoskodása. Hát nem megmondtam neked már legalább ezerszer, hogy az ágakon és szőlőindákon akadsz fenn? Ha nem hajolnál le minden pillanatban, és nem kezdenél állandóan fohászkodni, akkor magad is láthatnád azokat.

– Jaj nekem – sóhajtott fel a magát ezen a helyen igencsak kellemetlenül érző ír – Mária anyánk bocsássa meg nekem, hogy éjszaka megbíztam egy ilyen pogány erdőben, de az már biztos, ha valaha visszajutok a városba, nincs az a lélek, aki rábírna en

gem, hogy még egyszer ilyen helyre tegyem a lábam. És akkor még ráadásnak, hogy egy hullát is kiássak – folytatta siránczó hangon, miközben az orvos cseppet sem törődve jajgatásával, a környéket kémlelte, ahol éppen voltak. – Hullákat kiásni, amint azt a vad bestiák Afrikában teszik. Kiássák, majd hazaviszik és megfőzik, amint azt más rendes ember egy darab marhahússal teszi. Ó Jézusom, Jézusom, ha nem visz el ma bennünket az ördög, akkor nincs is!

Patrik teljes kétségbeesések közepette a földre ejtve hagyta szerszámain, és kezeivel térdeit összekulcsolva lekuporodott. Mac Botherme azonban ismerte azt a szellemet, amivel el lehet üzni társa kísértetektől való félelmét. Zsebéből előhúzott egy bőrrel bevont kulacsot, kihúzta belőle a dugót, és nyújtott karral odatartotta az elbátortalanodott ember orra elé.

– Na itt van Patrik – szólt hozzá eközben – igencsak ki van száradva a képzelőerőd, locsold meg pár harmatcseppel a gyökereit, attól majd megint életre kap, és gondold meg, ha most hűsége sen kitarasz mellettem, a kaland szerencsés végeztével két dollár, azaz két gallon, írd és mond, két gallon viszki ára üti a markodat, mégpedig a legjobb fajtából!

– Nagyon kedves – szólalt meg Patrik, aki már a dugó hangjára felkapta a fejét és sóvárogva futó pillantást vetett a kulacs felé. Mac Botherme doktor az az ember, aki egy szegény, bajban lévő emberbe képes visszatölteni a bátorságot. Mac Botherme doktor rendes, igazi keresztény, ahogyan O'Rhoole atya szokta mondani, amikor vasárnap megkapja a gyónási pénzt.

– Maradj csendben, Patrik! – nyugtatgatta őt a doktor, miközben félénken körbenézett – már nem lehetünk messze attól a helytől, és minél nyugodtabban végezzük a dolgunkat, annál jobb. Teljesen véletlenül valami átkozott vörösbőrű is itt kószálhat az erdőben, és ilyen esetben annál jobb, minél kevesebbet lármázik az ember. Gyere Patrik, menjünk, egy órán belül túl lehetünk az egészen!

Éppen folytatni akarta útját, amikor Patrik, aki közben magához vette a kulacsot, hirtelen megragadta a karját, és halkan sutogva, félénk hangon így szólt:

– És ezek a vérszomjas vörös ördögök tényleg lenyúzzák a tisztességes keresztény fejről a bőrt és pénztárcát csinálnak belőle? Ezek azok a vörösbőrű indiánok, akikről Mac Botherme doktor úgy vélekedik, hogy azért szimatolnak itt a környéken, mert kedvet kaptak Paddy O’Flaherti vörös hajára?

– Ne beszélj már ilyen együgyű hülyeségeket Pat! – mondta a doktor, és kiszabadította karját szolgája kezéből – gyere inkább, és térj észhez, gondolj a viszkire és a dollárokra, mert Patrik O’Flaherti egy fityinget és egy csepp viszkit sem fog látni, ha továbbra is kétségeivel és szövegelésével vesztegeti az időt!

A méltóságteljes doktor szándékosan kezdett háborogni, hogy egyúttal saját félelmével szemben is nyugtatgassa magát, és további kifogások bevárása nélkül gyors léptekkel elindult, és ezzel tudat alatt megtalálta azt a legjobb módszert, amivel kísérijét rábírta, hogy kövesse őt, aki a világ minden kincseért sem maradt volna egyedül az erdőben. Csupán néhány száz lépést tettek meg kitűzött céljuk felé, és Patrik csendben megrázkódott, amikor észrevette a titokzatos, csendes foltot, melynek nyugalma méltatlan kezeikkel meg akartak szentségteleníteni.

– Patrik – suttogta ekkor a doktor – elértük a helyet, itt van a sír, pont a közepén. Vedd le a válladról a csákányt és lapátot, közben meg akarom tölteni a puskát. Add csak ide a löporos szarut, bár remélem, nem lesz rá szükségünk, csak a hóhér bízik a békében. Biztos, ami biztos. Nos, nem hallod Pat, mit mondtam? A löporos szarut akarom!

– Amit most rajtam keres – kérdezte Patrik csodálkozva – nem ott van a saját zsebében?

– Badarság, Pat! – válaszolt az orvos bosszankodva, miközben azért végigtapogatta a zsebeit, hogy a keresett holmit véletlenül tudat alatt mégis nem ő tette-e zsebre. – Badarság Pat, itt

nincs, és itt sincs, és itt elől szintén nincs. De hiszen indulásunk előtt egy pillanattal a kezébe nyomtam.

– Áldott legyen a lelke uram – kiáltott fel Patrik hirtelen – csak nem arról a tehénzarvról van szó, rajta azzal a darab zöld spárgával, amit keres?

– Hát nincs nálad?

– Ó miszter, azzal ne legyen semmi gondja, hát az ott pihen békésen a szőgre akasztva az ajtó mögött.

– Te fafejű – kiáltotta a doktor felháborodva – hát nem megparancsoltam neked nyomatékosan, hogy ügyelj rá, nehogy átnedvesedjen?

– De hiszen uram, hát nem éppen ezért akasztottam fel az ajtó mögé? – válaszolta az elpusztíthatatlan ír – hát hogyan tarthattam volna szárazon, ha ma este véletlenül esni kezd az eső?

– O sancta simplicitas! [ó szent együgyűség] – morogta a doktor – na most aztán vidám kis csávába kerültünk. Ha most jönnek az indiánok, ha tényleg jönnek? Ez volt a legostobább dobás, amit apád fia az utóbbi időben elkövetethetett. Én meg cipeltem ezt a vacak puskát, hogy belekékült az egész bal vállam. Úgy néz ki, mint egy német ünneplő kabát.

Patrik, akinek egy puska megtöltéséről körülbelül annyi fogalma volt, mint a zongorázásról, képtelen volt felfogni, hogy gazdája most meg miért bosszankodik annyira, hiszen a viszkiről nem feledkeztek meg. Így végül is megelégedett azzal, hogy egyszerűen a fejét csóválta. Gyorsan eleget tett azonban a nyers hangon kiadott parancsnak, hogy rakodjon le, és lásson munkához. Tehát ledobta a földre a magával cipelt szerszámokat, majd felkapta csákányt, amit a kezével méregetett, miközben szégyenlősen körülnézett, mintha nem lenne benne teljesen biztos, hogyan kellene használnia, azzal egyáltalán dolgozni, vagy védekezni kell, majd lassan, láthatóan nehéz szívvel a kis tisztás közepe felé a sírhoz indult, ahol aztán megállt, és nyugtalan tekintettel körülnézett minden irányba.

A doktor közben a nagydarab tehetetlen zsákkal foglalkozott, amelyet szétterítet, aztán előszedte a baltát és a pajszer, hogy később, amikor a koporsó már előkerült, kéznél legyenek, majd társa felé fordult, aki a legcsekélyebb jelét sem adta annak, hogy munkához akarna látni.

– Patrik, drágaságom! – szólította meg szolgáját a méltóságos emberke, miközben felkapta az ásót, és nagy lendülettel belevágta a dombocskába. – Patrik, szívecském, gyere lássunk hozzá nagy igyekezettel a munkához. Minél tovább vagyunk itt, annál később érünk haza. A sír itt hever előttünk, és a vörös fickó benne fekszik mereven és megdermedten. Gondolj csak a viszkire Paddy!

– Hát nem a viszki volt, ami eddig is életben tartott? – mondta Patrik, és tiszta szívvel behúzott a már majdnem teljesen üres kulacsba, amit aztán óvatosságból a saját zsebébe süllyesztett vissza. – Hát nem ez volt az ég ajándéka, ami itatott és melegen tartott? De doktor úr, áldott legyen a lelkünk, bárcsak már túl lennénk rajta. Hátborzongató egy meló, fordított sírásót játszani. Úristen! Mi volt az?

– Tényleg mi volt az? – kérdezte rémülten a doktor is, és gyors pillantást vetett körbe, minden irányba.

– Micsoda mi volt uram?

Mindketten hallgatózni kezdtek a sötét erdő felé, de csak a fák sustorgását, a békák melankolikus brekegését hallhatták, különben minden olyan csendes és nyugodt volt körülöttük, mint a sír lábaik alatt. A doktor ettől megint felbátorodott, és mogorván ráförmedt:

– Most már elegendő van gazfickó, vágd bele a csákányt és es-sünk végre túl rajta, nem tölthetjük itt az egész éjszakát a sírhant tetején!

A jóisten legyen velünk – mondta Patrik. Levette a kabátját, az öreg filcet ledobta a földre, felgyűrte ingujját, beleköpött inas tenyerébe, felkapta a csákányt, és éppen felemelte, hogy lesújtson vele, de ekkor a közvetlen közelben recsegni-ropogni kezdett a bozót. A kis tisztáson egy valamitől az erdőben felriadt bagoly

repült át, majd pillanatokon belül a két sóbálvánnyá dermedt írnék úgy tűnt, mintha valami, talán szarvas, vagy akár ember is lehetett, ezt nem lehetett pontosan kivenni, rohant volna át a múlt évben lehullott sárga avaron, amely egész évben takaróként terül el az amerikai erdőkben.

– Doktor úr, mi volt az? – suttogta Patrik halkán, miközben a csákányt óvatosan ismét leeresztette lábához.

– Az ördög tudja – morogta maga elé Mac Botrherme – hogy csupán egy őz volt, amelyet felriasztott egy lehulló ág, valószínűleg ez történhetett, különben ilyenkor ki az ördög ...

– Doktor, doktor úr – sziszegte Patrik, miközben hol a bal, hol a jobb válla felett tekintgetett hátra – Patrik O’Flaherti kezdi igen kellemetlenül érezni magát. Jesszusom, bárcsak Watertonban fekehtnék az ágyamban, és bárcsak soha életemben ne lett volna csákány a kezemben.

Rövid időre mindkét férfi mintha gyökeret eresztett volna, és a legkisebb zajra is feszült figyelemmel hallgatóztak, de megint halálos csend és nyugalom volt, mintha még a szél is elhalt volna, a levegő meg sem rezzen.

– Patrik – mondta a doktor, de olyan halkán, hogy szinte maga is alig hallotta – Patrik, végezzük el gyorsan a dolgunkat, aztán sürgősen tűnjünk el innen hazafelé. Nagyon titokzatos egy hely ez ezzel a kis tisztással és a környező erdővel.

Patrik nem válaszolt egy szót sem, hanem még egy pillantást vetett hátra a bozótos felé, majd egy másikat előre, aztán felemelte a csákányt és egészen a nyeléig lesújtott vele a puha, laza talajba. Ez azonban mintha varázsütés lett volna, mely hirtelen az összes gonosz szellemet elővarázsolja az alvilágból, és ugyanabban a pillanatban az egész erdő egyetlen vad üvöltést hallatott, zizegni kezdett a bozót, recsentek és törtek az ágak, és a sűrüből természetellenes hangokat hallatva hat lobogó takaróba burkolódzott alak tört elő, és pont a sírdomb felé rohant, a két lemerevedett és rémült hullarabló felé.

A meglepetés első pillanatában, amikor még mindketten azt hitték, hogy álmodnak, lemerevedve és rémülten álltak ott, hiszen valójában ilyen rettenetes dolog nem is történhet meg, aztán hirtelen, amint az első, indiánokkal kapcsolatos gondolat átcikázott fejükön, tagjaik is visszanyerték korábbi mozgékonyaságukat, sőt annak tízszeresét. – Ó, Jesszusom! – üvöltött fel Patrik, elejtette a csákányt, és két hatalmas ugrással eltűnt ellenkező irányban az erdőben. A doktor azonban egyáltalán nem tűnődött el markos segítőjének hirtelen távozásán, és eszébe sem jutott, hogy hátvédként ott maradjon. Nem kevésbé fürgén sarkon fordult és utána kiáltott, az istenért álljon már meg, és őt is vigye magával.

Patriknak, aki az ágak saját maga által keltett zizegése ellenére hallotta a háta mögötti hangokat, eszébe sem jutott, hogy megálljon, és megnézzze magának, kitől származik a hang. Természetesen másra sem gondolt, mint arra, hogy vörösbőrű üldözői egyikének hangját hallja, ezért futását felgyorsítva szinte szárnyakra kapott, sőt mindent eldobált, ami akadályozta volna gyors menekülésében, és rövid rohanás után elérte a kis folyócskát, amit egyébként csak akkor vett észre, amikor már nyakig elmerült a vízben, ahonnan csak a legnagyobb erőlködés árán tudott átvergődni a túlsó partra. Azon pedig, bár meredek és csúszós volt, elképzelhetetlen sebességgel felküzdötte magát, és annak ellenére, hogy Mac Botherme igazán gyengéd hangon nevéen szólígtatta, még csak a fejét sem fordította a hang irányába, hanem valódi halált megvető bátorsággal ismét berohant a tüskés kúszónövények közé.

A doktor, persze tiszta szívből követte volna őt, úszni azonban nem tudott. Annyi ítélőképessége azért még megmaradt, hogy képes volt belátni, ezen a helyen további veszély már nem fenyegeti, hacsak az indiánok kifejezetten nem őt üldözik. Mivel a szomszédos települések felé irányuló beteglátogatásai alkalmával az erdőt szelvében hosszában már számtalan alkalommal átszelte, körülbelül tudta is, hogy pillanatnyilag éppen hol van, ezért úgy gondolta, hogy a folyó mentén lefelé tart, és miután eléri a hidat, azon áthaladva talán egy órán belül be is ér a városba. Mivel az átélt veszélyek miatt érzékszervei fokozottan érzékennyé váltak, a

legnagyobb megdöbbenésére abból az irányból, amerre éppen indulni akart, észlelte, hogy a bozótban zizeg valami.

Nem sok ideje maradt elmélkedni rajta, hogy mi lehet az, és arra sem, hogy mit tegyen. A következő pillanatban szétnyílt a bozót, és ahogy akkor látni vélte, fehérre mázolt arccal egy sötét alak ugrott elő és rohant felé vad iramban.

— — —

De térjünk csak vissza a két hullarablóhoz. A doktornak és szolgálójának, amikor kínos helyzetbe kerültek a sír mellett, minden okuk megvolt rá, hogy megrémüljenek. Miközben hirtelen és minden előzetes figyelmeztetés nélkül minden irányból támadás érte őket, lelkiismeretük azt súgta, hogy valami meg nem engedett és rendkívül veszélyes dolgot művelnek, és tartaniuk kell a leg súlyosabb következményektől, különösen, ha vad ellenségeik kezei közé kerülnek. Patrik különben is képtelen volt másként gondolni rájuk, mint emberevőkre. Az a nagy sietség, amivel hátrahagytak mindent, amit magukkal hoztak, teljes mértékben megbocsátható.

Ujjongva és hahotázva rohantak elő eközben az amerikaiak, akiknek eszük ágában sem volt, hogy tovább hajkurásszák őket, csupán a sírdomb csúcsára rohantak fel, ahonnan elűzték a feltámadás híveit. Sip pedig, aki csodás ugrabugrálással és grimaszokat vágva ott táncolt mellettük, záróakkordként, hogy megkoronázza az egész művet, velőtrázó harci kiáltásban tört ki, ami a két menekülő fülébe hasított, és még vadabb menekülésre készítette őket.

– Uraim! – kiáltotta Shark, miközben öreg kalapját lengette – teljes a győzelem, az erődítmény elfoglalva, a legénység zászlóit és ágyúit hátrahagyva elmenekült. Arra szavazok, hogy ...

Mintha kígyó marta volna meg, úgy hőkölt vissza, mert közvetlenül elé toppant csillogó harci bárdal a kezében, gyapjú takaróját könnyedén vállára vetve egy igazi élő törzsfőnök, toll fejdí

sze még lengett hirtelen mozgásától, egy skalpra éhes vad, egy harcos, aki bosszút akar állni a meggyalázott sírhelyért.

A többiek, akik eközben tekintetükkel teljes figyelemmel a menekülőket követték, még észre sem vették őt, és Shark több másodpercen keresztül kőbálvánnyá dermedve állt az alak előtt, aki mintha a sírből lépett volna elő. Sip azonban, akinek feje már belekékült a sok ordításba, éppen túl akart szaladni a sírdombon, hogy a menekülőket legeslegutoljára még egyszer boldogítsa, de majdnem beleütközött az indiánba, aki a maga részéről is csodálkozva állt ott, és úgy tűnt nem tudja eldönteni, hogy az alakok, akiket az előbbi roham során és az éjszaka sötétjében szintén indiánoknak tartott, és most fehérként ismerte fel őket, vajon barátok, vagy ellenségek.

Sip egyébként nem az a fickó volt, aki egy igazi indiánnal szemben megállná a helyét. Azt, hogy az volt, az első pillantásra felismerte. Hirtelen hátrahökölve félrelökte szomszédját, a rémült Sharkot, és amilyen gyorsan lábai csak bírták, bemenekült a hozzá legközelebbi bozótba.

Sip gyors lélekjelenléte azonban Sharkot is magához térítette, ugyanis a néger rémületében saját félelmét látta igazolva, de amikor anélkül, hogy társait kézmozdulattal vagy szóval figyelmeztette volna, követni akarta a néger példáját, sajnos fennakadt az útjában lévő, a sírba belecsapott csákányon, és rémült kiáltással a földre zuhant, mert ebben a pillanatban legalább is azt gondolta, hogy már meg is skalpolták.

Weppel, akinek a feje szintén tele volt indiános rémtörténetekkel, alighogy észrevette társai rémületét, tovább nem is strapálta magát azzal, hogy kutassa annak okát, hanem saját testét igyekezett amilyen gyorsan csak lehet, biztonságba juttatni. Josy pedig, aki egyébként valamennyiük közül a legbátrabb volt, egyike azon keménykötésű úttörőknek, akik a vadonban gyakran szembeszegülnek a vadak egész csapatával, jelen esetben teljesen le volt dőbbenve. Övéinek egy része menekülésre adta a dolgot, egyikük ajkán rémült kiáltással előtte esett össze, a sírhanton pedig ott magaslott előtte az indián harcos derengő alakja. Mi másra gon

dolhatott volna, hogy egy itt rejtőzködő indián törzs rohanta le őket, ő maga pedig itt van közöttük teljesen fegyvertelenül. Már csak abban reménykedhetett, hogy gyors és kétségbeesett meneküléssel mentheti saját életét.

Egy felriasztott párduc ügyességével oldalra ugrott, hogy egy irányába kilőtt nyíl, vagy akár egy halálos golyó ellen kitérjen, és a többiekhez hasonlóan igyekezett a védelmet nyújtó sötét bozótost elérni.

Shark, aki kicsit beverte sípcsontját, közben szintén felugrott, és vad kétségbeeséssel bemenekült a bozótba, ahol alig ügyelt rá, hogy milyen irányt kövessen, mivel pillanatnyilag csak a skalpját akarta biztonságban tudni. Vad ugrásokkal törtetett előre a sűrűn összenőtt tüskés tömegben, és így csak megtépett ruházattal és véresre feltépett tagokkal volt képes kiutat találni. Közben gödröket és kidőlt fatörzseket ugrott át, iszapos tócsákba és patakokba zuhant, fáknak és bokroknak rohant, végül elérte a kis folyó partját, melyet tekintet nélkül arra, hogy hová jut, több száz lépésnyi távolságra követett, és hirtelen – nagy isten – vak menekülésével éppen az ellenség torkába rohanva hirtelen egy sötét alak előtt torpant meg, aki éppen arra készült, hogy elkapja őt.

Egy rémült kiáltás és ugrás oldalra a folyóba mindössze egy pillanat műve volt. Mac Botherme doktor pedig, hiszen ő volt a rémisztő alak, szintén nem várta be az ellene irányuló vélt támadást. Egy szempillantás alatt megfordult, de miközben még karcapásokat hallott a vízben, amiről természetesen menten azt hitte, hogy ellenségei el akarják vágni előle a menekülés útját, ezért átússzák felé a folyót, visszarohant az erdőbe. Itt még néhány száz lépést törtetett előre egyenes irányban, aztán hulla fáradtan, teljes testi kimerültsége miatt minden további menekülésről lemondva egy kidőlt tölgy mellé rogyott, és hozzásimult annak félig puhára korhadt törzséhez, hogy ily módon üldözői szem elől tévésszék. Egyszer egy könyvben olvasott valami hasonlót.

A menekülők minden irányban végiglármázták az erdőt. Közben a meggyalázott síron a csillagok derengő fénye által homályosan megvilágítva komolyan és ünnepélyesen ott állt emelt fővel az

indián harcos alakja és halk, monoton hangon halotti éneket énekelt az eltávozott tiszteletére.

Másnap reggel egész Waterton rémes izgalomban volt. Josy toppant be elsőként, és a gyávának egyáltalán nem nevezhető férfi elmondása szerint előző este őket, a teljesen fegyverteleneket indiánok támadása érte, és ezzel mindenkit a legkínosabb rémületbe ejtett. Persze a támadás okára is rájöttek rövidesen, és így a legrosszabb következményektől kezdtek tartani.

Mit kellene tenniük? Küldjenek Vincennesbe küldöncöt, és kérjenek onnan segítséget? Ezt persze a vadak is számításba veszik, és az utat megszállják. A küldönc, ha egyáltalán találtnának valakit erre a veszélyes feladatra, menthetetlenül odaveszne. Weppel és Glassy elmondása alapján, akik majdnem egyszerre érkeztek vissza nem sokkal Josy után, csak tovább fokozódott a rémület, mivel nem csak alátámasztották a szerencsétlenség első híreit, hanem ráadásul még azt is hozzáfűzték, hogy az egész törzset látták, ráadásul harci színekben, ennek alapján Waterton a legrosszabbakra számíthat.

Sharkot a bosszú első áldozatának tekintették, mivel Josy határozottan állította, hogy látta, amikor elesett, persze az adott helyzetben képtelen volt tovább foglalkozni vele. A két írt is elvezetettnek tekintették, és másra nem is gondolhattak, mint arra, hogy a rejtkehelyükön megbúvó ellenség kezei közé kerültek. Félelmük annál inkább beigazolódott, mivel másnap naplementéig hármójuk közül Watertonban egyik sem bukkant fel, miközben a kis városka lakói valóban lázas igyekezettel mindent előszedtek, ami fegyverként használható volt, hogy a bármely pillanatban várható támadásra és rohamra felkészüljenek. A második nap hajnalán félelmük a tetőfokára hágott, mert a törzsek rendszerint ilyenkor szoktak előtörni rejtkehelyeikről.

Ámde lássunk csodát, támadásra mégsem került sor. A Nap csendben és méltóságteljesen emelkedett a fák sustorgó csúcsai fölé, a napsugarak nem világítottak meg kiontott vért, barátságos fénye nem tett láthatóvá gyilkos támadást. Derűs szemei nem tekintetek le füstölgő romokra, és vergődő haldoklókra.

Az indiánok tartózkodó magatartása rejtélyesnek tűnt. Elmúlt dél, a Nap kezdett alábukni égi útján, hangot sem lehetett hallani, és idegen lények sem közelítették a várost. De végre, amikor már kezdett sötétedni, sápadt arccal és szétszaggatott ruházattal éhségtől és félelemtől kimerülten Mac Botherme doktor bicegett be, és ő, aki tegnap még a legnagyobb felháborodás tárgyát képezte, mivel valamennyi watertoni lakos neki tulajdonította a szörnyű vészhelyzetet, most úgy bukkant fel, mint egy megváltó, aki a rettegéstől és vészhelyzettől szabadíthatja meg őket.

Mac Botherme azonban csak csekély felvilágosítást és vigaszt nyújthatott. Az, amit tanúsított, éppoly rémesen hangzott, mint amit legvadabb álmaikban gondoltak. Állítása szerint az egész erdő tele van vadakkal, minden fa mögül előugrott egy, a folyóban úgy úszkáltak, mint a halak, és kész csoda, hogy el tudott menekülni előlük. Halálra éhezve, és az erdőben eltévelyegve már az életét is kezdte terhesnek érezni, de amikor végre egy ismerős útra talált, elhatározta, hogy visszatér Watertonba, akár lerombolták azt az indiánok, akár nem.

Ekkor, miközben még valamennyien a doktor körül sereglettek, és félénk feszültséggel hallgatták szavait, a közben kiállított őrszemek jelentették, hogy az úton magányos vándor közeledik, akiben Josy rövidesen legnagyobb meglepetésére a holtak tartott Sharkot ismerte fel. De nagy isten, hogy nézett ki szerencsétlen. Közel harminchat órán át bolyongott vad félelemtől gyötörve az erdőben, és amint barátai körülvették, kimerülten és eszméletlenül összerogyott közöttük. A gondos ápolás hatására azonban rövidesen összeszedte magát, beszámolója pedig hajszálpontosan megegyezett a doktoréval, így már semmi kétség sem maradt afelől, hogy a város és lakói indián támadás fenyegetésének voltak kitéve, akik azonban valószínűleg a fehérek bosszújától való félelmükben feltehetően inkább lemondtak egy komoly támadásról.

A doktor persze szeretne volna megtudni, mi lehetett az oka annak, hogy azon a bizonyos estén annyi watertoni férfi volt odakint az erdőben. Ezzel kapcsolatban azonban az érintettek tényleg példaszzerű hallgatást tanúsítottak, és mivel Patrik O'Flaherty még

mindig nem került elő, jó ideig eltartott, míg az emberek nekibátorodtak, hogy házaikat és családjaikat hátrahagyva kivonuljanak ahhoz a bizonyos sírdombhoz, ahol valamennyien egy teljes indiántábor maradványainak fellelésére számítottak.

Persze aztán igencsak elcsodálkoztak, amikor az adott helyen indiánoknak nyomát sem lették, pedig védekezésre felkészülve, felfegyverkezve vonultak ki, hogy leküzdjék az ellenséget. A hely ugyanolyan elhagyatott és csendes volt, mint azon a bizonyos éjszakán, sőt még a lapát és csákány, valamint a ruhadarabok is ugyanúgy heverték szanaszét a földön, ahogyan azokat a hullarablók eldobálták, csak a sírdombon lehetett némi változást felismerni. Az indián sírja fel volt nyitva, a koporsó fel volt törve, a halott pedig eltűnt.

Hogyan tűnhettek el a vadak ilyen nyomtalanul, mi lett a fehérek által eltemetett indiánnal, valamennyiük számára megoldhatatlan rejtély maradt. Mindössze Josy fedezett fel a folyóparton egy mokaszin által betaposott mély lábnyomot, és azt, hogy az adott helyen egy öreg juharfa messzire benyúló gyökere egy kenu kikötését is lehetővé tette. Mindez persze csak feltételezés maradt, és mivel az eseményben részt vevő valamennyi személy egybehangzóan egy egész indián törzs észleléséről számolt be, így ettől kezdve senki sem vonta kétségbe az elmondottak hitelességét. Patrik O'Flahertit és Sipet pedig holtnak nyilvánították.

Patrik O'Flaherti és Sip azonban semmi esetre sem volt halott, pusztán eltérő irányba menekültek, és a településeken, melyeket véletlenül érintettek, hátborzongató beszámolóikkal félelmet és rémületet keltettek. Sip csak tizennégy nappal később tért vissza Watertonba, Patrik ezzel szemben olyan sebesen, ahogyan csak lábai győzték, Vincennesbe vándorolt, onnan pedig vissza a keleti államokba, mivel úgy nyilatkozott, hogy „ősz fejét többé nem viszi vissza Illionisba, abban pedig végképp nem lesz partner, hogy ott egy átkozott vörösbőrű gazfickó skalpját vegye”. Ami pedig Watertont illeti, soha többé nem említette a város nevét anélkül, hogy meg ne jegyezte volna, ott is megalapozhatta volna a jövőjét, ha egy ködös éjszaka során a várost nem rohanták volna

le az indiánok, akik egyébként minden eleven embert, aki a kezük közé került megskalpoltak, házaikat pedig felégették, és ő maga is csak egy csoda folytán tudott elmenekülni.

— — —

A Fox folyó lombkoronával árnyékolt vizén a Winnebagoe indiánok egy magányos harcosa haladt lefelé könnyű kenujával, miközben elől a bordák között, melyek a könnyű jármű szilárdságát adják, gyapjútakaróba csavarva ott hevert az öreg indián merrev teste. A fiatal törzsfőnök csendes hangon énekelt, miközben zajtalanul evezett lefelé a folyó tükörsima vizén, és szomorú, monoton dalához lapátjával adta az ütemet:

Egykor törzsfőnök voltál
Tiéd volt az egész erdő
És most titokban mentlek el
Lefelé e csendes folyón
Pedig egykor törzsfőnök voltál

Egykor törzsfőnök voltál
És tiéd volt e föld
Ahonnan kényszerűen kiloptalak
Hol még egy sírhelyet sem kaptál
Pedig egykor törzsfőnök voltál

Egykor törzsfőnök voltál
És nagyra tartottak a harcosok
Most pedig holttesteddel együtt
Magányosan menekül egyetlen fiad
Pedig egykor törzsfőnök voltál

A fakéregből készült könnyű csónak egyre csak siklott lefelé a csendesen zajló folyón, egyre csak tovább, fűzfák, égerfák és lágyan ringó, ezüstös lombozatú nyírfák alatt, a bokrok között éjjeli fecske dalolta bánatos, vádaskodó dalát, és az éjszakai sólyom rikkantva szállt fel a göcsörtös ágak közül, ahol eddig pihent.

Derengeni kezdett, és ízes falatokat akart elkapni még a hajnalpír előtt. A bagoly is kezdett megint élénk lenni, és válaszolgatott neki messze távolról, a préri felől. A szürkefarkas körútját befejezván zajtalan léptekkel húzódott vissza rejtekhelyére. És ott, közvetlenül a harmatos ágak alatt, melyek mélyen belógtak a tisztavízű folyó fölé, és olykor megrázkódtak, amint érintették a vizet, közvetlenül a szűziesen sustorgó tölgyek alatt, ahol a hajnali szél fújdogálni kezdte akkordjait, csendben csordogált lefelé az indián kenuja, és csendes halotti éneke elvegyült az erdő új napot üdvözlő vidám hangjaival.

Amit velem tettél, azt teszem veled

Salomo Schönbein első kereskedősegéd volt Xheimben a Hanke & Blenkert rövidárú kereskedésben, és aligha volt nála snájdigabb fiatalember a kicsi, de igen eleven város további 13.000 lakosa között.

Munkája során folyamatosan kapcsolatba került a város előkelőségeivel, mivel Hanke & Blenkert nem csak a legolcsóbb, hanem a legjobb minőségű árukat is kínálta a városban. Így aztán természetesen elsajátította szokásaikat, legalább is, ami a külsőségeket illeti. Mindig úgy járt, mintha skatulyából húzták volna ki. Hétköznap éppúgy, mint vasárnap a legmodernebb frakkot, a legbriliánsabb mellényt, a legnagyobb óraláncot, a legszűkebb nadrágot, a legkékebb sálát viselte, és ahogyan haját elválasztotta valamelyest alacsony homloka felett és két oldalt gondosan hajszítóval loknikba bodorította, aligha írható le a valóságnak megfelelően.

Nem csoda, hogy kevés olyan fiatal hölgy volt Xheimben, aki-ről Salomo Schönbein ne gondolta volna szilárd meggyőződéssel, hogy nem rajong érte, és nyugodtan válogathatott volna a magasabb és alacsonyabb rangúak között. Salomo Schönbeinnek azonban szíve is volt a keblében, a szív pedig igencsak csodálatos dolog, melynek nem mindig a pozíció és rang számít. Nem feltétlenül mérlegeli a vagyon és birtok nagyságát, és amit egyszer magához ragad, ahhoz ragaszkodik is, míg végül megint szabadjára nem ereszti.

Salomo Schönbein tehát, és ne is titkoljuk tovább az olvasó előtt azt, amit előbb-utóbb úgyis meg kell tudnia, háziurának, Ehrlich szabónak a lányába volt szerelmes, az Ecet utca 17-ben, a második emeleten.

Fanny kedves, jóvágású leányzó volt, virgonc és derűs, szabályos, eleven arcvonásaival és karcsú, elbűvölő alakjával kétségtelenül még egy olyan, magát nagyra tartó fiatalembert is képes volt lebilincselni, mint Salomo Schönbein.

Fanny apja, Ehrlich úr nem volt gazdag ember, azért mégis csak volt egy kis házacskája a város forgalmas részén, előkelő vevőköre, és feltehetően valamennyi vagyonkája is lehetett, és ez volt az a tulajdonság, amivel Salomo Schönbein nem rendelkezett. A mester ezenkívül jó adag egészséges emberi értelmet is magáénak mondhatott, és már többször is elbeszélgetett a fiatalemberrel arról, hogy ismerősei egyáltalán nem tartanak rossz ötletnek, ha ő is önállóvá válnék. Némi hitelt Ehrlich úr tudna biztosítani neki, és Hanke & Blenkert ügyfelei közül is akadnának jó néhányan, akik hajlandóak lennének támogatni őt.

Salomo Schönbein kezdetben nem igazán akart foglalkozni az ötlettel, mert jóságos szíve azt súgta neki, hogy korábbi munkaadóját csődbe juttatná, ha konkurensévé válna, de édes istenem, végül is mindenkihez saját maga áll a legközelebb. Ehrlich mester felajánlotta, hogy egy kis tőkét megelőlegez neki, és Fannyval az esküvő időpontját ki is tűzték a következő hónapra, az egész ügyet egyelőre azonban még titokban tartották Hanke & Blenkert előtt, mert nem hagyhatta el a céget közvetlenül a közelgő vásár miatt, és nem akart hamarabb felmondani, mielőtt minden el nem rendeződik körülötte.

Mi szegény halandók, amelyenek valamennyien vagyunk, terveket szövögetünk a következő napra, miközben még azt sem tudjuk, hogy a gépezet, amit testünknek nevezünk, vajon naplementéig egyben marad-e, és a sors, ez a bizonytalan hangulatú valami keresztbe teszi előttünk a lábát, és mi minden tervünkkel együtt szépen fejre állunk.

Fanny otthon üldögélt, és egy méhecske szorgalmával varrogatta kelengyéjét, Salomo pedig munkaadójától egy nap szabadságot kért, kísértelt a városkapu előtti kis erdőcskébe, és jobb kezét ökölbe szorítva, bal kezével hajfürtjeiben turkálva egy fa alatt heverészett.

Valami váratlan dolog történt ugyanis. Salomo Schönbein, aki már öt éve lottózott, és még soha nem nyert többet, mint amennyit a lottózásra költött, megnyerte a főnyeremény nyolcad részét, esküvője a szabó lányával pedig egy hét múlva lenne. Szédelt a

feje, agyában vadul száguldoztak a gondolatok, és azt sem tudta mihez kezdjen, és mivel folytassa.

De mi is történt tulajdonképpen, ami egyszerre ilyen változást idézett elő szerencsétlen barátunk egyébként oly hűséges szívében? A leghallatlanabb! – éspedig közvetlenül a főnyeremény nyolcad részének hírét követően, amiről Hanke & Blenkert is tudomást szerzett. Hanke & Blenkert ugyanis, mely a legnevesebb rövidárú kereskedés volt Xheimben, első kereskedősegédjének, amikor az bejelentette, hogy ki akar lépni a cégből, felkínálta egyetlen lányát azzal a megjegyzéssel, hogy a cégnévhez „és tár-sa” kiegészítés is hozzáfűzhető lenne.

A leányzó a Hanke & Blenkert cég egyetlen leánya annyiban lehetett, hogy az egyik cégtárs Hanke úr agglegény volt, a boldog apa pedig Blenkert, és Rosalindét úgy tekintették, mint a cég leányát.

Salomo ekkor úgy érezte, hogy ő tulajdonképpen szép csendben már réges-régen Rosalindét szereti, mindeddig azonban nem merészelte volna tekintetét ilyen magasra emelni. A főnyeremény nyolcadával a zsebében, a Blenkert úr ajkáról elhangzó ajánlat, akinek persze fogalma sem volt róla, hogy ő mással már jegyben jár, úgy érte, mintha derült égből hullott volna ölébe, mire erkölcsileg teljesen magába roskadt, és Blenkert úrnak ott és akkor a nyakába borult és azt mondta neki, hogy őt ezzel a legboldogabbá halandóvá tette a világon. Mostanra azonban mindez már álomnak tűnt a számára.

Most mit tegyen? Tartsa be a szabónak adott szavát, és legyen a veje, miközben amott fényes sors várományosa lehetne? Egyáltalán hogyan válhatna azoknak az embereknek a konkurensévé, akik tárt karokkal fogadnák be házukba és családjukba, és ezt tulajdonképpen már ki is nyilvánították?

A cég lányát vegye feleségül? Ő, Salomo Schönbein, akinek eddig mindössze szerény javadalmazás és karácsonykor további három Lajos-arany jutott? És most, éppen most, amikor gazdag

ember lett, és megkapta ezt az ajánlatot, ígérete a szabó lányához kötötte.

Salomo felállt, szinte tudat alatt rendbe szedte összezilált frizuráját, és mintha álmában járt volna, úgy támolgott végig az erdei ösvényen, amely visszavezetett a városba. Közben kavargott a feje, fogalma sem volt róla, mit tegyen, egyáltalán milyen ötlete támadhatna. Az erdő, sőt az egész világ forgott vele, és még mielőtt maga is felfogta volna, hogyan jutott haza, ott találta magát az Ecet utca 17-ben saját szobácskájában, melynek ajtajában ott állt Ehrlich úr ünneplő ruhában.

A jóember egy ideig beszélt hozzá, szavait azonban meg sem hallotta, nemhogy értelmüket felfogta volna. Meredt tekintettel bámult a szabómester rámosolygó képébe, és amint az kézen ragadta, és kezdte lefelé vezetni a lépcsőn, csak mechanikusan lépkedett utána, a kapun át ki az utcára, ahol már ott állt egy bérkocsi, rájuk várakozva.

Ő is beszállt. De vajon hová mehetnek? Ekkor ez teljesen közbös volt számára. Más körülmények között talán elcsodálkozott volna azon, hogy Ehrlich úr pusztán sétakocsizás kedvéért megkockáztatná egy kocsi borsos árát, most azonban eszébe sem jutott ezen akár egy pillanatig is elgondolkozni, vagy hogy rákérdezzen ennek okára. Egyetlen dolog, ami eszébe jutott, a váratlan alkalom, hogy Ehrlich úrral rövid időre egyedül lehet, és ezt a lehetőséget ki is használja, és kétségbeesett bátorsággal megemlíti neki, hogy szakítani akar a lányával, de sajnos éppen ez a kétségbeesett bátorsága hiányzott. Ahányszor csak érezte, hogy szavai az ajkai felé tolulnak, a fogai között valahogy mégis elakadtak, és nem mondta ki, amit szeretett volna, miközben jövődöbeli apósának valamennyi kérdésére és megjegyzésére a legkülönbélebb válaszokat adta. Ehrlich úrnak tényleg fogalma sem volt róla, hogy mi lehet ma jövődöbeli vejevel. Ennek ellenére mindez a legcsekélyebb mértékben sem rontotta el több mint rózsás hangulatát. Gyakran nevetgélt csendben maga elé, olykor szórakozottan dörzsölgette kezét, és ha Salomo Schönbein csak egy kicsit is beszámíthatóbb állapotban lett volna a külvilág iránt, akkor észre

kellett volna vennie, hogy Ehrlich úr valami rendkívüli dologra készül. Amint azonban a dolgok álltak, az égvilágon semmit sem vett észre, és még mielőtt rájött volna arra, hogyan került oda, egyszer csak a pályaudvaron találta magát, aztán egy kupében egy csomó idegen ember közé került és hallotta, amint a körülötte lévők azt suttogják, legfőbb ideje, hogy megjöttek, különben kénytelenek lettek volna itt maradni.

Csak amikor a vasúti kocsi zötykölődni kezdett alatta, akkor kezdett kicsit magához térni.

– De drága Ehrlich uram – szólt a mellette üldögélő apró emberkéhez – elképzelni sem tudom, hová utazunk most?

Ehrlich úr azonban egy szóval sem válaszolt, csak megragadta a kezét, tiszta szívből megszorongatta, és félreismerhetetlenül elérzékenyült pillantást vetett rá.

Salomo rendesen szédelegni kezdett, nem tudta, ébren van-e vagy álmodik. Vajon valóban vele történt meg, hogy Hanke & Blenkert néhány órával ezelőtt felajánlották neki a lányukat? Valóban a 17,945 számokat játszotta meg, és ő nyerte volna meg a nagy nyereményt, és most tényleg ott ül kikerülhetetlen apósával, a szabóval szemben, akinek éppen az áll szándékában, hogy valami idegen országba, esetleg egy lakatlan szigetre rabolja el őt? Füleiben a kocsi zakatolása csodálatos, a távolból idehallatszó melódiaként csengett, és végül érezni kezdte, hogy teljesen leáll a lélegzete. Kiáltani, segítségért akart kiáltani.

A vonat azonban ekkor hirtelen megállt. Ehrlich mester felkapta a kalapját, a karja alá nyúlt, és amint kiszálltak a kupéból, megint csak ott állt egy kocsi, amely anélkül, hogy bármiféle tiltakozás használt volna, bevitte őket a városba.

Salomo Schönbein azonban teljesen tehetetlen volt, mint egy kisgyerek, és ekkor már rendesen kíváncsivá vált, hogy mindebből mi kerekedik még ki máma. Magában közben még mindig azon küszködött, hogy érzéseit feltárja a szabómester előtt, de ehhez mégis képtelen volt összeszedni a bátorságát, és tényleg hagyta, hogy az történjen vele, amit ez az ember akar. Amikor azonban a

kocsi végül egy szűk utcában, közvetlenül egy templom előtt megállt, szíve úgy kezdett verni a keblében, mint egy kovács kalapácsa, mert egy ablak mögött szép zöld mirtuszkoszorúval a hajában kedvesen elpiruló arcocskájával ott állt menyasszonya, és mögötte az elkerülhetetlen jövődöbeli anyósa, további két idegen hölgy társaságában.

Salomot bevezették, és közben érezte, hogy jární is alig képes, úgy reszkettek a térdei. Jövődöbeli apósa közben örömtől sugárzó tekintettel mesélte neki, hogy állítólag ő és felesége azt a meglepetést találták ki, hogy az esküvőre szülőhelyükön kerüljön sor, és azt is tudják, hogy ő mennyire szerette volna meggyorsítani ennek a kapcsolatnak a létrejöttét, és lányuk végül engedett szülei azon kérésének is, hogy mindez legyen az ő számára meglepetés.

Miközben mindezt jóindulatú mosoly kíséretében közölte vele, amiből Salomo Schönbein egy szót sem értett, bevezette őt a szobába a menyasszonyához, és mindazt, ami odabent történt, szintén képtelen volt felfogni. Mint egy alvajáró, úgy borult menyasszonya nyakába, valójában inkább rázuhant, üdvözölte a körülállókat, akiknek arcát úgy tűnt, mintha szivárvány övezte volna, aztán kávéat ivott, hozzá süteményt evett, és tulajdonképpen csak akkor tért magához, amikor menyasszonyával a karján a szemben lévő templom felé igyekezett.

A kinti friss levegő, a valamelyest nyomasztó szoba után bizonyos értelemben felébresztette félig mágikus álmából. Gondolkodni kezdett, és gondolatai hirtelen ráébresztették valóban kétségbeesztő helyzetére. Légvárának egész piramisán hirtelen hatalmas repedés vonult végig, melynek legfelsőbb csúcsán ott álltak atyai jóindulatú mosollyal Hanke & Blenkert, közöttük a cég lányával, és a látvány a következő pillanatban azzal fenyegetett, hogy nagy robajjal összeomlik, és a sötét viharfelhőkben, melyek jövőjének egén tornyosultak, még egy tenyérnyi tiszta kék ég sem mosolygott rá. Még egy kukac is összerándul, amikor rálépnek, és Salomo Schönbein szívében ebben a pillanatban furcsa, szörnyű változás vette kezdetét. Gyűlölni kezdte Ehrlich szabómestert, aki a kezét fogta, és szívélyesen szorongatta, gyűlölte anyósát, aki

virágokkal díszített kalapja alatt örömtől sugárzó ábrázattal lépkedett mögötte, és igen, ebben a pillanatban még magát a menyasszonyát is gyűlölni kezdte, a kedves, szelíd lányt, aki teljes bizalommal akarta egész életét a kezébe adni. Megfeledezett róla, hogy ő kérte meg a kezét, és azt hazudta neki, mennyire végtelenül boldog lenne, ha igent mondana. Elfelejtette, hogy az öreg, őszinte szabómester volt az, aki őrá, a szegény, jelentéktelen kereskedősegédre bízta a lányát, és a világon ő volt az első, aki segítségét kínálta fel ahhoz, hogy önállóvá váljék. Mindezt felednie kellett, ha szépíteni akarta galád hálátlanságát, amely most egész szívét betöltötte. A saját lelkiismeretét kellett elkábítania, amikor önmagát tekintette úgy, mint akivel rosszul bántak és lépre csaltak, holott eredetileg ő volt a kezdeményező.

Ámde mit segíthetett ekkor a sötét gyűlölködéssel járó okoskodás? Sorsa menthetetlenül rántotta magával az elkerülhetetlen felé. Amint mechanikusan lépegetett egyik lábával a másik után, és lépésről lépésre csökkent a távolság, amely még elválasztotta őt az elképzelt szakadéktól, úgy zsugorodott egyre kisebbre maradék, utolsó reménysége. Már körülzárta őt a félhomályban lévő szűk sekrestye, ott állt előtte a pap fekete miseruhájában, gondosan hajtogatott szimbolikus malomkő gallérjával a nyaka körül, és ebben a pillanatban olyannak képzelte magát, mint aki belezuhant egy folyóba, és a sebes áradat magával ragadja a közeledő zuhatag felé.

A többiek eközben túlzottan saját magukkal voltak elfoglalva ahhoz, hogy észrevegyék a vőlegény idegességét, és bár a menyasszony tanúi talán észrevettek valamit, annak okát valószínűleg valami egészen másban látták.

A pap belekezdett beszédébe, és nem tudta, hogy beszédének szívós fonalával, melyet egyre tovább nyújtott, mekkora kétségbeesést idézett elő. A jámbor ember kötelességének tartotta, hogy a két fiatal teremtnének mindenható hatalommal a szívére beszéljen, és úgy gondolta, ezt a feladatát nem tudja másként teljesíteni, csak ha mindjárt a világ teremtésénél kezdi, majd hallgatóit las

sanként rávezeti arra a helyzetre, amelyben jelenleg éppen vannak.

Salomo Schönbein a beszédből közben éppoly keveset fogott fel, mint apósa, és meghatott anyósa ezt megelőző szónoklatából. A beszéd elhangzása során azonban erőt gyűjtött, és teljes mértékben tudatosodott benne jelenlegi helyzete, legalább is az ő nézőpontja szerint. Úgy érezte, mintha egy szegény, segítségre szoruló áldozati bárány lenne, melyet idegen kezek az oltár elé vonszoltak, hogy ott lemészárolják. A messzi távolban pedig Hanke & Blenkert nyújtották felé segítő kezeiket, hogy megpróbálják megmenteni. Kibontott hajjal és könnyben úszó szemekkel maga előtt látta az üzlet lányát, és mintha jeges áradattal öntötték volna nyakán, amikor ebben a pillanatban a pap, aki hosszú beszédének szerencsésen éppen a végére ért, megragadta ő és menyasszony kezét, és feltette felé a döntő kérdést:

– Akarja-e ön feleségül választani az itt jelen lévő Fanny Sophy Barbara Ehrlich kisasszonyt? – kérdezte őt a pap. – Kitart-e majd mellette örömben, bánatban, betegségben és szenvedésben? Segítő kezet fog-e nyújtani neki minden gondban és bánatban, amit a sors majd önökre mér?

Mintha álmodott volna, és mintha máris azt hallotta volna, hogy a menyasszony suttogva kimondja az igent. Ekkor valami gonosz szellem kerítette a hatalmába, és egy alvilági fekete szörny a fülébe motyogta: „Most még lehetőség van rá, hogy letépd magadról gyűlölt béklyóidat.” Zavart tekintete előtt kérlelve, könnyörögve feltűnt az üzlet lányának szelíd alakja, mire rekedt, félelemtől elgyötört hangon felkiáltott:

– Nem!

Ezután a pillanat után az a bizonytalan érzése támadt, mintha valaki elájult volna mellette, mintha két fiatal hang gyenge kiáltást hallatott volna, és egy idős hölgy nagy virágcsokorral a kalapján ki akarta volna kaparni a szemeit. A következő pillanatban azonban már kint is volt az utcán, inkább repült, mint rohant lefelé a

közeli keresztutcán. Éppen a pályaudvarra ért, amint berobogott a vonat, és ezzel úgy érezte, meg van mentve.

Attól a pillanattól kezdve, amikor Salomo Schönbein, ahogyan magában megfogalmazta, megemberelte magát, egy másik szellem is megszállta, a makacs elszántság szelleme. A legrosszabb, ami történhetett, már meg is történt, a kocka el volt vetve, és a történetekben ráadásul nem is ő volt a vétkes. Miért kapkodta el az öreg szabómester ennyire az esküvőt, hiszen a szerencsés lottónyeremény következtében lánya már nem méltó arra, hogy az öregnek gazdag veje legyen. Most végre sikerült leráznia magáról béklyóit, melyek a társadalom alsó rétegeihez kötötték, és most már hidegvérrel haladhat tovább a maga útján.

Mindazt, ami most bekövetkezhet és be is fog következni, jól tudta: lerázott anyósának és apósának szívszaggató szemrehányása, eltaszított menyasszonyának könnyei és vádaskodásai, ó borzalom, nehéz nap van még hátra, de végül is utána már szerencsésen túl lesz az egészen. Holnap reggel napfélkeltével elköltözik, ma pedig – vigye el őket a hóhér – nem kell mást tennie, magára zárja ajtaját, és senkit sem enged be, így aztán majd nyugalom lesz.

Így is történt. Hazaérkezvén bezárkózott, úgy gondolta, csak későn este fog kimenni, mert Ehrlich mester családjá általában korán vissza szokott vonulni. Körülbelül két óra elteltével közeledő kocsi zörgését hallotta, amely megállt a kapuban, de nem mert kinézni az ablakon. A család mindenesetre visszatért, és most számíthatott a szabómester látogatására, de senki sem akart bejönni hozzá. A házban ajtók nyitását és csukását hallotta, lépéseket a lépcsőházban és az előszobában, de az ő ajtajához nem jött oda senki. Senki sem törődött vele, és Salomo Schönbein végül, kezdetben bármennyire is vert álnok szíve, végül rendesen felbosszankodott ezen.

Mindez azonban mit sem segített. Beesteledett, amikor is megszokott időben vacsorázni szokták hívni. Most azonban senki sem

jelentkezett, még a szolgálólány sem jött fel hozzá, aki a szobájáról gondoskodni szokott. Talán ki akarják éheztetni? A házban odalent egyébként úgy tűnt, megy minden a szokott rendjében, hangos szót sem hallott. A lépések zaja felért hozzá, amikor a segédek a megszokott időben elhagyták munkaasztalaikat. Ekkor óvatosan kitekintett az ablakon, de senki sem nézett fel hozzá. Odalent az egyik segéd pofonvágta az inast, mert túl sokáig volt távol a rábízott feladattal, aztán mindenki ment nyugodtan a maga útján. Fogalmuk sem lehetett róla, hogy mi történt ma mesterük házában, jobban mondva családjával.

Már kezdett besötétedni, mire Salomo el merte hagyni szobáját, mert rossz lelkiismerete következtében tartott attól, hogy találkozik valamelyik családtaggal, vagy akár a szolgálólánnyal. Óvatosan hagyta el ezért a házat, hogy valamelyik környékbeli vendéglőben elfogyassza vacsoráját, és csak tizenegy óra körül tért haza. Idejét azonban annyiban sikerült hasznosan eltöltenie, hogy átmeneti időre kibérelt egy szobát a Hanke & Blenkert üzlet közelében. Az egyik környékbeli ház tulajdonosával biliárdozás közben találkozott, és örömmel hallotta, hogy éppen megüresedett egy kis szobája, melyet egy egyedülálló szolid úrnak szeretne kiadni. Salomo Schönbein ezt az ég üzenetének tekintette, még egy tallérral többet is fizetett érte, és új házigazdájának jelezte, hogy másnap reggel beköltözik.

Aztán elérkezett a következő reggel. Salomo az előző napi izgalmak után este a szokásosnál többet ivott, és ezért reggel a szokásosnál tovább aludt. Ébredése szintén igen kellemetlen jellegű volt. Ma, hideg vérrrel átgondolva majdnem úgy tűnt számára, hogy nem egészen becsületesen bánt azokkal az emberekkel, akik oly szívélyesen befogadták, és mintha Fannynak minden oka meglenne rá, hogy szemrehányást tegyen neki. Korábban persze maga is azt hitte, hogy szereti a lányt, ez az érzés azonban félreismerés volt, és most, amikor még időben rájött erre, egész életét, egész polgári egzisztenciáját fel kellene áldoznia egy ilyen örütségért?

Nem, ez mégsem volna lehetséges. Ha hibázott, hát megtörtént, Ehrlich mesterrel szemben nem akart további szemrehányásokat tenni. De mindez azonban most már mögötte van, Salomo Schönbein pedig új, fényes élet felé indul.

Ezekkel a gondolatokkal kelt fel, megmosakodott és felöltözött, és a szokásos reggeli kávé hiányában valamelyest kellemetlenül érezte magát. Ezért azonban mégsem akart csengetni, és arra gondolt, hogy ma reggel házon kívül kávézik. Egyébként is indulnia kell a Hanke & Blenkert boltba, hogy költözésére való tekintettel a délelőtti távolmaradása miatt elnézést kérjen. Persze még kilátása van egy fatális beszélgetésre az itteni háziúrral, a majdnem apósává vált szabómesterrel, és ezzel már túl is lesz az utolsó nehézségen. Fanny bizonyára nem fogja láttatni magát, és úgy gondolta, hogy a maga részéről már nem is akar találkozni vele. Egyébként is az öreg Ehrlich mit tudna kezdeni vele. Szemrehányásokat tenne? Ehhez különben sem volna semmi joga, neki pedig nem tetszene, és ... Salomo hirtelen összerездült, mert valaki az ajtaján ujjával csendben kopogtatott.

Szinte akaratlanul, még mielőtt tudta volna, mit tesz, inkább megszokásból kiáltotta: – szabad – mire odakint egy kéz lenyomta a kilincset. Az ajtó azonban még zárva volt, és Salomo ekkor már nem tehetett mást, mint kinyitni, bizonyára Rike lehet, a szolgálólány, aki kávé hoz neki, gondolta.

Félretolta az éjszakai tolózárat, és a kilinccsel kinyitotta az ajtót, csodálkozásában azonban akaratlanul halkán felkiáltott, amint meglátta Fannyt, magát az elárult Fannyt, indulásra kész utcai öltözetben.

– Fanny! – kiáltotta szinte akaratlanul, miközben a lány határozott tekintettel belépett a szobába, és maga mögött becsukta az ajtót.

– Schönbein úr! – szólalt meg komolyan, elutasító mozdulat kíséretében, amikor a zavarban lévő hűtlen férfi egy széket akart kínálni neki – indokoltnak tartom csodálkozását, hogy itt lát ma engem szobájában azok után, ami tegnap történt.

– Drága Fanny!

– Kérem, ne szakítson félbe – szólalt meg a lány ridegen – és többé ne szólítson azon a néven, amihez önnek többé már nincs semmi joga. Mostantól kezdve én csak az Ehrlich szabómester lánya vagyok az ön számára, egy idegen. De térjünk a tárgyra. Elhiheti nekem, hogy igencsak nehezemre esett megtenni ezt a lépést, és hosszas küzdelem után szántam rá magam, de így kellett történnie, mert egész jövőbeni boldogságom volt a tét, és még akkor is, ha önt mindez hidegen hagyja, tartoztam ezzel magamnak.

– De drága Fan... kedves Ehrlich kisasszony!

– Nem akarom hosszasan kétségek között hagyni látogatásom célja miatt – folytatta komolyan a lány. Egyúttal azonban azt is bevallom, tudom, miért vet meg engem. Azzal kapcsolatban pedig, hogy mindez miért éppen ily módon történt, számoljon el önmagával és Isten színe előtt, nekem nem tartozik számadással. A világ előtt azonban nem volt joga jó híremet gúny és csúfolódás tárgyának kitenni, és ezért a világ előtt elégtétellel tartozik nekem.

– Szavamat adom – hebegte Salomo, teljes mértékben összemolva a lány szavainak és viselkedésének a hatására – hogy a tegnapi esemény magamnak is végtelen szenvedést és fájdalmat okozott, és mindent nagyon szívesen hajlandó vagyok megtenni, ami csak erőmből kitelik.

– Szavánál fogom – válaszolt erre a szép leányzó komoly hangon. – Hallgassa meg tehát, mi az, amit elvárok öntől. Nagy szerencse, hogy a tegnapi templomi jelenet mindeddig senki másnak nem jutott a tudomására, mint a papnak, apámnak, aki a hallgatás mellett döntött, és a két barátnőmnek. Utóbbiak, legalább is azt hiszem, biztos lehetek benne, mindez ideig még senkinek sem beszéltek az esetről, azonban hogy hosszú ideig nem lesznek képesek megtartani maguknak a titkot, abban arról ön uram ugyanúgy meg lehet győződve, mint jómagam. Ha azonban az esemény itt Xheimben ismertté válna, az pellengérré állítaná a nevemet. Célpontjává válnék a település valamennyi nyomorult tréfa

csinálójának, és mi mást vallhatna magáénak egy szegény leányzó, mint saját jó hírnevét?

– De az Isten szerelmére, mit tehetnék? A szívem...

– A szívéről csak hallgasson, mondta a lány hidegen, annak itt már nincs semmi jelentősége. Az én szívemet eltiporta, ezzel készen is volnánk. Számomra csak egyetlen lehetséges eszköz marad arra, hogy szembeszálljak a világ gúnyolódásával, bár jól-lehet elég kétségbeesett eszköz, és semmi okát sem látom annak, hogy ne mondjam el önnek. A legidősebb segédünk, egy derék, bátor ember, már hosszabb idő óta szerelmes belém, én azonban nem viszonztam a szerelmét, mert elég gyenge voltam ahhoz, hogy elhiggyem másvalaki szép szavait. A helyzet most azonban megváltozott, és még ma este a felesége leszek. Apám ma reggel már napfelkeltével elutazott születési helyemre, hogy a házassági hirdetményt kifizesse, jövődöbeli férjem pedig majd átveszi az üzletet, melyből apám visszavonul, legalább is az üzlet vezetését átadja neki. Ezt megelőzően azonban önnel együtt igazolnom kell magamat a világ előtt, hogy később gonosz nyelvek ne legyenek abban a helyzetben, hogy szememre vethessék a tegnapi nap szégyenét. Egy szóval mondva önnek elégtételt kell tennie számomra azért, amit elszenvedtem.

– Ne kínozzon tovább, kisasszony – mondta Salomo rémulten – amennyire örülök a legidősebb segédjünkkel kapcsolatos elhatározásának, annyira képtelen vagyok még mindig felfogni, hogy milyen jellegű elégtételről lehet szó, melyet önnek adhatok. Mégsem tehetem, hogy ...

– Mindjárt hallani fogja – szakította őt félbe Fanny. – Mostantól kezdve természetesen közöttünk mindenféle érintkezés megszakad, sőt azt is merem remélni, hogy a jövőben, ha esetleg az utcán véletlenül találkozoznánk, még csak nem is fogjuk üdvözőlni egymást. Meg akarom tanulni elfelejteni, hogy valaha is ismertük egymást, ma azonban még egyszer el kell kísérjen Ersheimbe, a templomba, mely tegnap a szégyen színhelye volt.

– Ersheimbe, a templomba? – kiáltott fel Salomo tényleg elcsodálkozva.

– Igen – válaszolta Fanny nyugodtan – éspedig az oltár elé, ugyanúgy, mint tegnap. Mekkora erőszakot kell vennem a szívemen, hogy a tegnapi rettenetes pillanatot elevenen felidézzem gondolataimban, könnyen elképzelheti. Megőrijtene azonban később a visszaemlékezés, ha megtagadná számomra azt az elégtételt, amelyet öntől megkövetelek!

– De hiszen csupa rejtvényekben beszél!

– Melyeket azonban könnyű megoldani, mondta a lány rejtélyesen – a legnagyobb szégyent, amely egy feddhetetlen lánnyal történhet, tegnap elkövette velem szemben, és apámnak idős kora ellenére az volt a szándéka, hogy vérrel mossa le. Igazat adott kérlelésemre, mivel gyermekét ily módon még jobban kitenné az emberek gúnyolódásának. Önnek másfajta elégtételt kell adnia. Tegnap nemet mondott, amikor a pap felszólította önt a keresztény esküvői szertartás előírásainak megfelelően. Elutasította azt a menyasszonyt, aki bizalommal állt az ön oldalán, ma pedig azzal kell elégtételt adnia nekem, hogy én utasíthassam el önt.

– Még egyszer az oltár elé kellene lépünk? – kiáltott fel Salomo Schönbein rendkívül meglepetten.

– Igen – válaszolta a lány, hangjában és tekintetében hideg elhatározással. Azzal akarok bosszút állni, hogy amit velem tett, én is azt teszem majd önnek. A kérdésre ma önnek határozott igennel kell válaszolnia, és a tisztességem megmentése érdekében én majd nemmel válaszolok a pap kérdésére, ahogyan azt ön tegnap tette.

– De hiszen ez lehetetlen – dadogta Schönbein úr tényleg megrettenve.

– Még hogy lehetetlen – válaszolt a lány hideg gúnnyal. Talán csak nem fél uram átélni azt a tegnapi kegyetlenséget, melyet megfontolt rosszindulattal követett el ellenem, szegény, gyámoltalan lánnyal szemben? Most meg lehetetlennek tartaná? Rendben

van, ebben az esetben szavamat adom, hogy tíz percen belül odaát leszek Hanke & Blenkertéknél. Erre persze most elvörösödik. Csak nem találtam telibe? Nyugodjon meg, semmi újat sem tud mondani nekem, hiszen már úgyis mindent tudok.

– Mindent tud?

– Igen, tudom, miért árult el engem, és semmi kifogásom a boldogsága ellen, ha előbb teljesíti akaratomat. Ha azonban ellenkezik, akkor nekem miért kellene önre tekintettel lennem? Nevem minden utcagyerek ajkán gúny és csúfolódás tárgya lenne, és nekem sem lesz semmi eltitkolni valóm. Amennyiben tehát megtagadja, hogy akaratomnak eleget tegyen, akkor személyesen fogok beszélni Rosalinde Blenkerttel. Tőlem fogja megtudni, miféle szerepe volt önnek a mi házunkban, az én ajkaimról kell mindent megtudnia.

– Kérem, csak egy negyedórányi időt adjon nekem – szakította félbe Salomo könyörgő hangon – csak 15 percet kérek, hogy átgondoljam mindazt, amit elvár tőlem.

– Ennek semmi akadályja – válaszolt Fanny nyugodtan – ennél több időnk egyébként sincs. A következő negyedóra eldönti majd, hogy hajlandó-e segíteni nekem, vagy kénytelen leszek saját magam segíteni magamon. Erre negyedórára magára hagyom, addig majd az előszobában fogok várakozni.

– De Fanny kisasszony!

– Tartsa magát távol tőlem uram! – kiáltott rá a lány, a kérlve felé nyújtott kart felháborodva eltaszítva magától. – Ha még van egy szikrányi együttérzése irántam, akkor teljesíti kívánságomat, hogy a mai nappal fel legyek mentve az ön gyűlölt közelségétől. Ennél több kívánságom nincs. Ha azonban nem teljesíti, akkor meg fogja tudni, hogy mire képes egy vérig sértett nő. – És még mielőtt Salomo akár egy hanggal is válaszolhatott volna, a lány kiviharzott, és becsapta maga mögött az ajtót.

Salomo Schönbein egy darabig még kínos zavarban állva maradt, miután a lány otthagya őt. Éles hallását azonban nem kerülte

el a felingerelt lány előszobából behallatszó heves lépteinek zaja. Tényleg arra várt odakint, míg letelik az általa megszabott határidő. Salomo a legnagyobb zavarban volt. Most mit tegyen? Végigcsinálja még egyszer az esküvői ceremóniát, és hagyja magát blamálni a szépséges fúria által kimondott nemmel? Ez persze rém kellemetlen lenne, jöllehet érezte, mennyire jogos az elvárás, és mennyire kiérdemelte. Ha pedig megmakacsolja magát, a kinti felháborodott szépség tényleg mindenre képes lesz, és ha elrohan Hanke & Blenkertékhez, akkor minden rosszra fordul.

Ők egyelőre még mit sem tudnak, és ha ma sikerül korábbi főnökeiket legalább arra rábírní, hogy lányuk és Salomo Schönbein jegyességét deklarálják, akkor már nem léphetnek vissza, történni bármi, aminek történnie kell. A maga részéről előkészítheti a terepet, és egy kedvező pillanatban jövőbeni menyasszonyának úgy adhatja elő a történeteket, ahogyan az számára a legkedvezőbb. Ha azonban a felingerelt lány most odarohan, és mindent elmond, amiről tudomása van, már csak egy kicsit cifráznia kell rajta, és akkor ő el van veszve. Odavan állása Hanke & Blenkertéknél és az üzlet lányára többé már semmi esélye sincs.

Amennyiben tehát a kisebb kellemetlenség irányába enged, és Fanny megesküszik neki, hogy az egész ügyet titokként megőrzi, és barátnőit is kötelezi erre, akkor legalább is remélheti, hogy az ügy legalább két hétig nem kerül nyilvánosságra, addigra pedig akár meg is nősülhet.

– Döntött már végre? – kérdezte hirtelen Fanny, aki határozott nyugalommal megjelent a küszöbön.

– Igen – sóhajtott fel Salomo – úgy érzem, hogy ezzel az elégtétellel tartozok önnek, és el is várhatja tőlem.

– Rendben van, akkor hát jöjjön!

– Előbb azonban meg kell esküdnie nekem, hogy ezt az ügyet senki felé nem fogja kihasználni ellenem.

– Ezt meg hogy érti? – kérdezte a lány ridegen.

– Úgy, hogy senkinek sem mesélik majd el, ami ma történni fog – válaszolta Salomo kissé zavartan.

– Azt hiszi, hogy a saját szégyenemmel akarnék dicsekedni? – kiáltott fel Fanny.

– Az isten szerelmére, ne értsen félre – kérlelte Salomo, aki most már mindenképp előbb arra törekedett, hogy ne bosszantsa tovább a felháborodott lányt. – Nem önre gondoltam, kisasszonyom, hanem a két fiatal hölgyre, akik ma feltehetően ismét a tanúi lesznek. Ha őket kötelezni tudná erre.

– Tegnap nem támasztott ilyen feltételt – mondta Fanny, keserű mosollyal tekintve korábbi vőlegényére – de hát legyen. Ezt legalább a bűnbánat beismerésének tekintem, és most érzem csak igazán, hogy milyen mélyen megsértett. Megígérem tehát, hogy gondoskodni fogok róla, és kezesskedhetem önnek a hallgatásról. Most azonban induljunk, múlik az idő, és nem szalaszthatjuk el a következő vonatot, hiszen apám és a pap már várnak ránk Ersheimben.

– Most rögtön? – kiáltott fel Salomo rémülten. Előbb volna még egy sürgős elintéznivalóm.

– Csak nem bánta meg máris, hogy beleegyezett? – kiáltott fel gúnyos hangon Fanny. – Semmire sincs kötelezve, és akár itt is maradhat, de az is lehet, hogy ugyanabba az utcába, és ugyanabba a házba akarna menni, ahová én is elmennék.

– Ne tételezze ezt fel rólam – kérlelte Salomo riadtan. Különbözik igazán, az a legjobb mindkettőnk és minden érintett részéről, ha olyan gyorsan, amilyen gyorsan csak lehet, túl leszünk ezen a kínos ügyön.

– Rendben van, egy szót se vesztegessünk tovább rá, mondta Fanny hidegen. Akkor hát kövessen, a kocsik már vár bennünket odalent.

Salomo ekkor már nem léphetett vissza. Vette a kalapját, és néhány perccel később ott ült Fannyval egy szerencsére csukott

bérkocsiban, mely a lány utasítására gyorsan a pályaudvarra vitte őket.

Útközben Fanny egy szót sem szólt. Maga köré tekertre sálját, behúzódtott a kocsi egyik sarkába, és kendőjét szeme elé tartotta. A pályaudvaron Salomo megvette a jegyeket, és csak annak örült, hogy nem találkozott ismerősökkel, és Ersheimbe megérkezve ugyanaz előtt a ház előtt, ahol előző nap kiszálltak, fogadta őket a rájuk már várakozó család. Most azonban senki sem üdvözölte őt, vagy csak a legcsekélyebb mértékben vett róla tudomást. A lány anyja néma csendben rideg udvariassággal a kávézóasztalra mutatott, és alighogy Schönbein inkább zavarában, mintsem igazán kívánta volna, töltött magának egy csésze kávé, az öreg Ehrlich máris jelezte, hogy a pap már vár rájuk, és megkezdődhet a ceremónia.

Salomo Schönbein úgy érezte magát, mintha vesztőhelyre kísérnék, de összeszorított fogakkal elindult. A vonat egy óra múlva indul vissza Xheimbe, addigra már túl lesz mindenén, túlélte az egészet, és az a negyedóra, amit előtte még túl kell élnie, az is csak elmúlik majd valahogy. Sőt legnagyobb zavarában még karját is nyújtotta álmenyasszonyának, aki azonban hidegen, ha nem is barátságtalanul visszautasította, és a kis csapat áthaladt a keskeny utcán a házzal közvetlenül szemben lévő templom felé.

Ott rátaláltak a papra ünnepi miseruhájában, virágok azonban már nem voltak széthintve, mint tegnap, és a fiatalokat nem üdvözölte a szülők barátságos mosolya a szent helyen. Jóllehet a szükséges előkészületek ünnepélyesek voltak, ahogyan a helyhez illik, a vőlegény azonban ennek ellenére reszkető szívvel lépett az oltár elé, még azt sem érezte, hogy a menyasszony keze, melyet most a forma kedvéért sajátjában tartott, még jobban reszketett az övében, mint saját maga.

– Akarja-e ön feleségül választani az itt jelen lévő Fanny Sophy Barbara Ehrlich kisasszonyt? – kérdezte őt a pap éppúgy, mint tegnap. – Kitart-e majd mellette örömben, bánatban, betegségben és szenvedésben? Segítő kezet fog-e nyújtani neki minden gondban és bánatban, amit a sors majd önökre mér?

– Igen – mondta Salomo nem túl hangos, de határozott és érthető hangon földre süllyesztett tekintettel, és tudta, hogy most minek kell következnie.

– És akarja-e ön – fordult a pap ekkor a halottsápadt menyasszony felé – ezt a fiatalembert, Salomo Gotthelf Schönbein urat férjéül választani, hűséges lenni hozzá, szót fogadni neki és kitartani mellette örömben, bánatban, betegségben és szenvedésben, és segítő kezet nyújtani neki, és szeretettel kitartani mellette, mindenben, amit a sors majd önökre mér?

– Igen – válaszolta Fanny szilárd, határozott hangon, mire Salomo rémülten eleresztette a kezét, és tágra nyílt szemekkel, dermedten rámeredt. A pap lehúzta a gyűrűt az ujjáról – nem is érezte – és ráhúzta a másikat anélkül, hogy Salomo felfogta volna, mi történik. A pap folytatta a szokásos formásokkal és áldásokkal, de ő mindebből semmit sem hallott, és csak akkor, amikor anyja a fiatalasszonyt karjaiba zárta és megcsókolta, és Ehrlich mester megragadta Salomo kezét, ugrott fel vad dühvel és felkiáltott:

– Csalás!

Hangja azonban valahogy nem egészen határozottan hagyta el ajkait. Ehrlich mester úgy megszorította a kezét, mintha satuba fogták volna, és maga mellé húzva, a fiatalemberre figyelmeztető, de egyúttal fenyegető tekintettel rámeredve így szólt:

– Pszt vejecském, ne aggódjon és törődjön bele a megváltoztathatatlanba, nehogy a végén még kinevessék. Ami megtörtént, az megtörtént, a pap szavai kitörölhetetlenül elhangzottak, és vegye észre magát végre, hogy hol van.

– De hát a maga lánya ... – kiáltott fel Salomo.

– Azt tette, amit tennie kellett – mondta az öregember, félrevonva őt. Nem hagyhatta, hogy rajta maradjon a szégyen, amit elkövetett ellene, hiszen egész életére megbélyegzett maradt volna, és azt az én derék gyermekem mégsem érdemelte volna meg. Elég büntetés számára az, hogy maga lett a férje.

– Így elárultak engem!

– Azt nem, azt azért mégsem – mosolyodott el a mester – de megházasítottuk, és bár nem éppen barátságos viselkedése miatt nem érdemeli meg, maradunk a korábbi megállapodásunknál, és a magam részéről még mindig remélem, hogy derék férj és rendes rövidárú kereskedő lesz magából.

– És a Hanke & Blenkert ...

– Mit érdekel minket Hanke & Blenkert – mondta nyugodtan a szabómester – most pedig kísérje haza a feleségét. Az isten szerelmére a két lány előtt ne vetesse észre magát, azok képtelenek lennének tartani a szájukat, és ha csak sejtelmük is lenne arról, hogy valójában miként állnak a dolgok, holnap reggel már egész Xheim tudna róla, és erre bizony magának semmi szüksége sincs.

– Salomo Schönbein úgy érezte magát, mintha fejbe verték volna. A történeteken azonban tényleg – és ebben a mesternek teljesen igaza volt – már mit sem lehetett változtatni. Az esküvő minden formai és törvényes szabálynak megfelelően megtörtént, és Salomo Schönbein beletörődött a megváltoztathatatlanba, és ezt a házasságot a későbbiekben sohasem bánta meg.

Hanke & Blenkert, akiknek az üzletéből természetesen azonnal ki kellett lépnie, hat héttel később csúfondáros körülmények között csödbe jutottak, Salomo Schönbein pedig ez alatt az idő alatt már vezette saját üzletét, mely ezek után az öreg Ehrlich körültekintő támogatásával évről évre gyarapodott.

Fanny egyébként, miután végre kezdték megérteni egymást, határozottan megígérte férjének, hogy sohasem fog neki igent mondani, amikor tulajdonképpen nemet kellene mondania, és hogy azt egyetlenegy alkalommal mégis megtette, senki sem bánta kevésbé, mint Salomo Schönbein maga.

Aranytömbök

Hat vagy hét év telt el azóta, hogy az Isegrim nevű hajó Kanton felől jövet Batavia felé vitorlázott.

Az idő pompás volt, a monszun kedvező, és a derék hajó mint-ha meg akarta volna előzni a szelet, szinte táncot járt, úgy szelte a habokat.

A part közelében kisebb-nagyobb dzsunkák seregeitől rajzott a tenger, melyek csodálatos formájú vitorláikkal különböző irányokban igyekeztek dolguk után. A parttól messzebb távolodva a Dél-kínai tengeren azonban egyre ritkultak, míg végül már csak nagy ritkán bukkant fel egy-egy magányos vitorla a horizonton.

Kireggeledett, és a nap izzó korongja egyre magasabbra emelkedett a felhőktől mentes égbolton. A fedélzet súrolásával foglalatostkodó matrózok éppen megint megpillantottak egy járművet, de képtelenek voltak rájönni, hogy tulajdonképpen mi az, valójában nem is fordítottak rá különösebb figyelmet. Annál figyelmesebben kémlelte azonban a főkormányos, aki a hátsó fedélzeten álldogált, és csak ritkán vette le szeméről a kezében lévő távcsövet, és olykor a fejét csóválta. Végül azonban mégiscsak dülőre jutóthatott magával, mert összetolta a távcsövet, lement a kajütbe, ahol kopogtatott a kapitány kabinjának ajtaján.

– Halló kapitány... kapitány!

– Igen, mi van kormányos?

Éppen előttünk, a hajó orrától balra félvonalnyira hajóroncsot láttam. [Vonal: iránytűn 90 fok 1/8 része, ford. megj.] Úgy néz ki, mintha egy dzsunka lenne. Tartsuk arrafelé az irányt?

– Hajóroncs? – kérdezett rá a kapitány, miközben előugrott kabinjából. – Hm, kormányos, mégiscsak meg kellene néznünk, mi lehet rajta. Csak félvonalnyira?

– Semmivel sem több.

– Rendben, akkor vegyük pontosan arrafelé az irányt. Mi a helyzet egyébként?

- Az útirányra gondol?
- A szélre.
- Gyenge.
- Annál jobb. Rögtön odafent leszek.

Tényleg mindössze néhány percig tartott, a kapitány magára kapta a kabinja előtt heverő ruháit, és már fent is termett a fedélzeten, ahol igazi tengerész módjára első pillantásait a szélirányra, a vitorlákra és az iránytűre vetette. Aztán odalépett a kormányosa mellé, aki átadta neki távcsövét, és kinyújtott karjával abba az irányba mutatott, ahol a roncs a hullámokon ringatózott.

Különösebb magyarázkodásra nem is volt szükség, mert a kétségtelenül elhagyott kínai jármű a fedélzetről már pusztá szemmel is jól felismerhető volt. A kormány mellett szolgálatot teljesítő matróz már meg is kapta a parancsot, hogy pontosan arrafelé tartsa az irányt, és az Isegrim a kedvező, ámbár gyengén fűjdogáló szélben lassan közeledett az árboc nélküli kis hajó felé.

A roncs vonatkozásában egyébként az egész legénység érdekelt, mert szokás szerint a teljes személyzet részesedést kap, ha értékes a megtalált rakomány. Az emberek ezért amilyen hamar csak lehetett, be is fejezték a fedélzet mosását, és nagy igyekezettel bekapták a reggelijüket, mert később, ezt jól sejtették, erre már nem marad idejük.

Az Isegrim közben fokozatosan közeledett a roncsához. A kormányos a távcsövével felmászott az előárbc árbockosarába, hogy onnan már a távolból kifürkéssze, vannak-e emberek a fedélzeten, a matrózok pedig kötelekkel készenlétben álltak, hogy átugorjanak a roncsra, amikor járművük mellé ér, és egymáshoz rögzítsék a két hajót.

Néhány vitorlát közben már bevontak. Közvetlenül a dzsunka mellé érve az előárbc középső vitorláit elfordították, és amint az

Isegrim az árral egészen lassan sodródva az elhagyott jármű mellett elhaladt, a matrózok áthajították a köteleket, majd mint a macskák, maguk is utána ugrottak. Néhány perccel később a kínai hajó már vontatókötélen volt a daliás hajó mögött, annyira közel a hajó farához, hogy az emberek az alig mozgásban lévő tenger mellett annak orrárbocán nyugodtan át tudtak mászni a két hajó között. Maga a kapitány is átment, és a kormányossal mindenek előtt a kabint nyitatta fel, hogy esetleg nem hevernek-e odabent halottak, melyek megfertőzhetnék a személyzetet, és ezért inkább okosabb lenne, elhagyni a hajót.

Azonban nem ez volt a helyzet odabent. Úgy tűnt, sem élő, sem halott emberi lény nincs a fedélzeten, csak a törött árbocok tanúskodtak arról, hogy a dzsunkát valószínűleg az előző tájfun rongálhatta meg, és a legénység vak rémületében a mentőcsónakkal elmenekült. A kabinban szétdobált élelmiszer ezt még valószínűbbé tette, mást nem is vihettek magukkal a pánikba esett hajótöröttek. Még a kapitány szekrénye is érintetlen volt.

Miközben az Isegrim kapitánya nekilátott a kabin átvizsgálásának, a kormányost a raktérbe küldte, hogy nézzen körül. Jómaga pedig közben gazdag zsákmányra tett szert, kínai ruhákat és apróságokat begyűjtve, sőt, még egy meglehetősen súlyos zsákocskát is talált spanyol dollárokkal megtöltve, melyből sürgősen elrejtett annyit a saját testén, amennyit csak lehetett. A zsákmányolt holmikkal együtt némi nehézség árán visszatért saját hajójának a fedélzetére, hogy megszabaduljon kellemes terhétől, és a látogatást amilyen gyorsan csak lehet, megismételje. Amint azonban második alkalommal a dzsunka fedélzete felé kezdett átmászni, odaát a kormányos közeledett felé elsápadt ábrázattal.

– Mi történt kormányos? – kiáltott felé rémülten. – Úgy néz ki, mint egy hulla. Csak nem történt valami?

– Kapitány – kiáltott felé a kormányos, majd alig jutva szóhoz, remegő ajkakkal végül kinyögte: a dzsunkának... a dzsunkának... arany a rakománya.

– Arany? Ezer ördög! – ámuldozott a kapitány, és lendületet véve a fedélzeten termett. – Ez valami rémálom, kormányos?

– Győződjön meg róla saját szemeivel – mondta a kormányos, az izgalomtól egész testében remegve, miközben néhány kis aranyárga, súlyos tömböt nyújtott a kapitány felé – mit gondol mi ez?

A kapitány heves mozdulattal utánakapott, az egyik tömböt mérlegelni kezdte kezében, miközben szemével kacsintva jelezte a kormányosnak, hogy kövesse a dzsunka kabinjába.

– Kormányos – szólt hozzá odabent suttogva – mennyi ilyen tömb lehet a fedélzeten?

– Arany ez egyáltalán? – kérdezett az vissza.

– Mennyi ilyen tömb van a fedélzeten? – ismételte a kapitány anélkül, hogy a kérdésre válaszolt volna.

– Legkevesebb ötszáz – mondta ekkor a kormányos, megfergőzve a kapitány rejtélyes megnyilvánulásától.

– És merre vannak?

– Egy kis rekeszben közvetlenül a kabin alatt, amit előbb fel kellett törnöm, hogy hozzáférjek.

A kapitány egy ideig hallgatott, és csak hosszabb szünet után szólalt meg vontatottan:

– Az emberek tudnak erről valamit?

– Nem – suttogta a kormányos – de ha...

– Kormányos – szólalt meg ekkor a kapitány ünnepélyes hangon – ez a lelet a jóisten adománya. Mindkettőnknek feleségünk és gyerekeink vannak odahaza, a hajótulajdonosok érdekében pedig már mindent megtettünk, amit elvárhatnak tőlünk. Kaliforniában, amikor az egész személyzet meglépett, csak ketten maradtunk a fedélzeten, mégis tovább vigyáztunk a tulajdonosok hajójára, és semmiféle arannyal sem lehetett volna bennünket rászédni arra, hogy ne maradjunk hűek a kötelességünkhöz. És mi

volt a köszönet érte? A bérünk már odavan, olyan fizetés, amiért Kaliforniában még egy hajósinas sem lett volna hajlandó munkába állni, és amikor visszaértünk, az uraságok még annyit sem mondtak az irodában a pultnál, hogy „köszönöm kapitány, köszönöm kormányos”.

– Ó – vélekedett a kormányos – még jó, hogy nem koppintottak az orrunkra azért, mert az emberek nem maradtak a fedélzeten, és kénytelenek voltunk súlyos pénzeket fizetni az újabb személyzetért.

– Úgy bizony kormányos – folytatta a kapitány – lehet, nagy szamarak voltunk akkor, és saját lábainkkal rúgtuk el magunktól a szerencsét, de hát tettük a kötelességünket, és soha életemben nem fogom megbánni, hogy becsülettel eleget tettünk anak. Ez az, amire büszke lehetek. Most azonban, ha megint csak a tulajdonosokra gondolnánk, akkor asszonyainknak és gyerekeinknek igazuk lenne, ha még sírjainkban is átkot szórának ránk, és én a magam részéről nem látom be, hogy miért kellene mindennek kizárólag az otthoni kereskedők tulajdonává válni, amit mi itt a nyílt tengeren, más szóval a nyílt utcán heverve találunk. Úgy vélem, a tulajdonosok elégedjenek meg azzal, ha az egyéb rakományból részesednek, és ezt a kis fémeckét pedig megtartjuk magunknak.

– Igen kapitány – mondta a kormányos, akinek úgy tűnt, kezd derengeni a dolog – de mi van, ha szimatot kapnak. Ez a népség képtelen tartani a száját, és aztán...

– Mindketten veszünk magunknak egy-egy hajót – mondta erre az előljárója – az emberek meg dumálhatnak, amit akarnak. Majd ha már a kelet-indiai szigetszoport környékén hajókázunk, akkor nekünk igazán tök mindegy lesz, hogy a tintanyalók odahaza az orrukát húzzák, vagy sem. A rendes emberek viszont nem mondhatják majd megint, mint annak idején, mekkora szamar volt a kapitány, hanem így fognak vélekedni: most nem volt olyan ostoba, mint előző alkalommal. Egyébként az embereknek nem is kell többet tudniuk a sárga rudakról, mint amennyit el akarunk mondani nekik. Különben milyen rakománya van még a dzsunkának?

– Amit eddig láttam, tea – mondta a kormányos – valahol talán még néhány láda ópium is lehet elrejtve.

– Az bizony meglehet, akkor hát minden rendben – mosolygott a kapitány – a szél egyre gyengül, amint a nap egyre magasabbra emelkedik, így kényelmesen a roncs mellé állhatunk. Miközben a legénység a rakomány átemelésével foglalatoskodik, a tömböket a magunk számára biztonságba helyezzük, és ha erről másvalaki tudomást szerez, akkor magunkat okolhatjuk.

– És az összes tömböt megtartjuk magunknak, kapitány? – kérdezte a kormányos, aki ekkora gazdagságot el sem tudott képzelni.

– A hajótulajdonosok eleget keresnek a többi rakományon – vélekedett szárazon az előljáró.

– És a hajó papírai nem kerültek elő?

– Van néhány könyv odalent, morogta a kapitány, de csak annyit vettem észre, hogy ugyanolyan figurákkal van teleírkálva, mint amilyeneket a teás ládákön is látni lehet. Az ördög sem tud eligazodni rajtuk.

– Vajon mekkora értéke lehet egy ilyen tömbnek?

– Hm – mondta a kapitány, miközben kezével az aranyat méregette – három fontot bizonyára nyomhat darabja [1 angol font = 453,59237 gramm, ford. megj.], és ha fontonként 200 dollárral számolunk, akkor fejenként 50.000 dollárra számíthatunk. Hát bizony elég soká kéne hajókáznunk ahhoz, hogy ennyi pénzt megkeressünk.

– Ötvenezer dollár! – kiáltott fel a kormányos szinte riadtan.
– Ez messze több, mint hatvanezer tallér, az ember ebből már tényleg vehet magának egy rendes hajót.

– Magam is úgy vélem – lelkesedett a kapitány – és a hajótulajdonosok igencsak megörültek volna, ha ennyi pénz az ő zsebükhöz kerül. Most azonban lássunk hozzá, hogy a roncs mellé álljunk. Néhány pallón a legénység szaporán átjárhat a két hajó

között, és áthordhatják a rakományt. Egyébként többet fog érni, mint a saját szerény rakományunk, melyet Kantonban felvettünk.

A kormányosnak rendesen beleszédült a feje. Hatvanezer talér. Eddigi életében el sem tudott képzelni egy kupacban ennyi pénzt, most pedig tényleg mind az övé lehet, annyira az ő tulajdona, hogy oda mehet vele, ahová csak akar. Mintha csak álmodott volna, úgy adta ki a szükséges parancsokat, és miközben az Isegrim a dzsunka mellé állt úgy, hogy az a szélvédett oldalára került, a matrózok nekiugrottak az örömmel vett munkának, amely rendkívüli és hön áhitott külön bérrel kecsegtetett. A ládákat emelőcsigával egymás után gyorsan átemelték, volt, amit kézzel adogattak át. A másodkormányos felügyelte az egész műveletet, feljegyezte a ládák számát és kijelölte helyüket az alsó fedélzeten.

A kormányos jómaga közben nekilátott, hogy a tömböket biztonságba helyezze, azaz a dzsunka alsó helyiségéből felhordja, és átadja a kapitánynak, aki aztán saját kezűleg a kabinjába vitte. Ha kevesen lettek volna, akkor mindez talán észrevétlen marad, de túl sokan voltak, és az emberek, akik kénytelenek voltak a rájuk bízott feladattal foglalkozni, végül mégis felfigyeltek rá, hogy két legmagasabb rangú előljárójuk valamivel szorgalmasan foglalkozdik.

Önmagában már az is gyanús volt, hogy a kapitány, akit egyébként sohasem láttak hozzányúlni bármihez, olyan szorgosan hajtotta magát, hogy a homlokán csurgott a verejték, ennek pedig egészen biztosan valami komoly oka lehetett. Mit találhatott vajon ez a két alak, amit eltitkolnak előlük, és vajon nem arról van-e szó, hogy el akarják tüntetni a fellelt holmik egy részét?

Mindenekelőtt a másodkormányos figyelmét hívták fel erre, mert ő az az ember, aki a hajók fedélzetén leginkább összetart a legénységgel, hiszen a munkájuk nagy részében is osztozik, sőt reggelenként még a fedélzet mosásában is részt kell vennie. Éppen a saját hajójuk rakterében tartózkodott, hogy kijelölje azokat a helyeket, ahol a legkedvezőbbben és legegyszerűsebben lehet elhelyezni a teás ládákat. Könnyen talált rá alkalmat, hogy átmenjen

a dzsunka fedélzetére. Erre az időre a felügyeletet a hajóácsra bízta, majd lassan felment a fedélzetre.

Hátratekintve a hátsó fedélzetre rövidesen maga is meggyőződhetett róla, hogy az embereknek igazuk volt, és ott hátul valami szokatlan dolog történik, és hogy miről lehet szó, arról mindegyelőre meg akart győződni. Anélkül, hogy fejével arra fordult volna, lassan átlépett a saját hajójuk mellvédjén, és leugrott a dzsunka fedélzetére, majd rögvest el is tűnt annak belső terében. Itt mindegyelőre átvizsgálta az ott található és még sértetlen rakományt, mert az alsó ládákat már elérte és károsította a behatoló tengervíz, aztán minden további nélkül a bambusz válaszfalon lévő keskeny nyíláson át hátrament a kajüthöz.

A kormányos azonban, aki a tömbökből éppen ekkor szedett fel egy újabb adagot, észrevette, hogy közeledik, gyorsan besukta a rekesz fedelét, és ráterített egy ócska kávé zsákot.

– Halló Meier, mi újság? – szólította meg a másodkormányost. – Kész lesztek rövidesen odaát?

– Hamarosan, kormányos – csak körül akartam nézni, hogy esetleg mi van még ideát, és tudunk-e abból még használni valamit.

– Itt már nemigen van használható holmi – válaszolta teljes nyugalommal a kormányos. A könyveket és a műszereket, amelyek egyébként nem sokat érnek, már feladogattam a kapitánynak. Volt egyébként még néhány tucat metszett elefántcsont sakkkészlet, valamint egyéb bambuszból és fából készült játékszer. Ezeket magam kipakolom, és ha majd megint úton leszünk, az egész cuccot összeírhatjuk és osztályozhatjuk.

– És mi lesz a kötélzettel? Azt is összeszedjük?

– A javát igen, a horgonyt is magunkkal visszük. Láncot nem tartottak a fickók a fedélzeten. A fatörmelékből is áthajigálunk valamennyit, jó lesz tüzelőnek. Azonban igyekezzetek, Meier, már így is tovább időztünk a roncsnál, mint kellett volna, és azok

a sötét felhők ott a hátunk mögött rövidesen erősebb szelet szabadítanak ránk.

– Hm, mormogott a másodkormányos, és mintha csak gondolataiban elmélyülve tenné, fel akarta emelni a földön előtte heverő kávé zsákot. A kormányos azonban, aki minden mozgását kínos figyelemmel kísérte, megakadályozta ebben, és nyugodtan így szólt:

– Hagyd csak, Meier, arra még szükségem van, az apróságokat akarom belepakolni, mivel mindent magunkkal viszünk, ami használható valamire. Odahaza majd eladhatjuk kínai ritkaságként, vagy magukkal vihetik az emberek. Menj csak a dolgozdra, hogy mihamarabb kész legyünk.

– Meiernek persze engedelmeskednie kellett a parancsnak. A kormányos azonban nem akadályozhatta meg abban, hogy a zsákot kicsit odébb lökje, és a tengerész éles szeme azonnal észrevett a zsák egyik csücskénél egy csillogó tömböt. Igencsak megrémült a látottaktól, hirtelen azonban azt sem tudta, mit tegyen, így aztán lassan visszahúzódott a raktérbe, hogy ott elsősorban átgondolja a látottakat.

Itt azonban elhatározta, hogy a felfedezéséről egyelőre semmit sem mond az embereknek, mert hogy az, amit látott arany, afelől semmi kétsége sem volt.

A pillantás azonban, melyet a zsákra és az alatta elrejtett holmira vetett, a kormányos figyelmét sem kerülte el, és nem kevés nyugtalanságot okozott neki. Talán mégsem vett észre semmit, gondolta, és most még nagyobb igyekezettel látott neki, hogy a váratlanul nagy mennyiségű tömböt biztonságba helyezze. Ezt amennyire lehet, ravaszul tette, alkalmanként néhány darabot kendőbe csavart, és ugyanakkor néhány közömbös holmit is átnyújtott a kapitánynak. Végül néhány óra leforgása alatt a megtalált kincs utolsó maradékát is sikerült elrejteniük.

Ezután körülbelül még egy óra eltelt az elhagyott jármű átkutatásával, melynek során ezt-azt, amit még érdemes volt, összeszedtek, végül a kapitány parancsot adott a kötelek eloldására, a

vitorlák felvonására és szélirányba állítására. Néhány perccel később a vitorlatartó keresztrudak megfelelő pozícióba kerültek, az Isegrim kibontotta eddig rejtve tartott vásznait is, és eltávolodott a kifosztott roncsból, melyet nehézkesen himbálózva és törött árbocait magával vonszolva hagyott hátra a hullámokon.

Az Isegrim közben folytatta útját Batavia felé. A legénységnek napközben elég sok dolga akadt a megmentett holmik elhelyezésével a fedélzeten. Sikertelenül próbálkoztak közben kiszedni a másodkormányosból, hogy tulajdonképpen mit látott a dzsunka kajútjében, és mivel foglalkozott ott a főkormányos.

A másodkormányos ugyanis magában átgondolta a dolgot, és úgy ítélte meg a helyzetet, hogy saját vonatkozásában jobban jár, ha megmondja a kormányosnak, hogy mit vett észre, és el is árulhatja a legénységnek, ha akarja. Ezzel a két előljáróját minden további nélkül arra kényszerítheti, hogy aranyeletükből ő is részesedjen. Ha rendben ment volna a dolog, egy emberre nem sok jutott volna, ha azonban a titkos lelet egyharmad részét megszerzi saját magának, amit egyéként nem is képzelt túl jelentősnek, akkor minden bizonnyal jobban jár.

Még ugyanazon az estén alkalmat talált arra, hogy a kormányosnak meglehetősen világosan tudomására hozza, őt úgysem tudja egykönnyen félrevezetni, és egészen pontosan tudja, hogy a sakk-készleteken és teás ládákon kívül egyébként mi volt még a dzsunka fedélzetén. A kormányos azonban úgy tett, mintha egy szót sem értene a célozgatásból, és amikor a másodkormányos ezen végül begurult, és nyíltan kijelentette, hogy aranyrudat látott a kávé zsák alatt, előljárója a képébe nevetett, és azt válaszolta, ebben az esetben nagyon sajnálja, hogy az öreg zsák eltávolítását megakadályozta, mert talán kincset találtak volna, ami most a dzsunkán ott úszik valahol a tengeren.

A fickótól semmi jóra nem lehetett számítani, a másodkormányos ezt most már belátta. Mivel azonban ily módon kénytelen volt feladni a lelet neki járó egyharmad részének megszerzését, szilárdan elhatározta, hogy nem hagyja magát átverni, és a kormányos figyelmét az sem kerülte el, hogy Meyer este hosszú és

élénk megbeszélést folytatott a hajóáccsal, a legénységi szállás előljárójával.

Ennek még rossz vége lehet, bár a legénység útközben mit sem tehet, mivel a legközelebbi kikötőben lázadás vádjának lennének kitéve, ami biztosan súlyos büntetéssel járna, így más lehetőségük nincs, mint feljelentést tenni a legközelebbi kikötőben, és ebben az esetben tartani lehet a sikkasztás vádjától. Ennek elkerülése érdekében még ugyanazon az estén, éspedig amikor ügyeletes volt, felhívta a kapitányt a fedélzetre, hogy hosszasan elbeszélgeszen vele, és a tervet, amit a két tiszteletre méltó úriember ennek során kiagyalt, alkalmasnak találták arra, hogy kincsükkel együtt biztonságba kerüljenek anélkül, hogy bármiféle vádat lehessen emelni ellenük.

A fedélzeten közben ment minden a maga nyugodt rendjében. A kapitány és a kormányos a szokásos időben elvégezték megfigyeléseiket, majd ezt követően meghatározták a hajó haladási irányát és szokásos módon a térképen feltüntették a megtett távolságot. A valóságban a kapitány inkább valamelyest délnyugat felé tartott, hogy a szingapúri szabadkikötő közelébe kerüljenek, a másodkormányos számára hozzáférhető térképen pedig sokkal nagyobb távolságot jelölt be, mint amit a valóságban megtettek. Jól tudta, hogy így tudja őt a legkönnyebben félrevezetni.

A térkép szerint ennek megfelelően már egész közel jártak a Bangka nevű szigethez, aminek másnap reggel kellene láthatóvá válnia. A valóságban azonban Malacca déli csücske felé közeledtek, és a kapitány abban bízott, hogy a kormányos segítségével ott biztonságba helyezhetik a kincset.

Már esteledett, amikor legénységét azok nem kis csodálkozására a másodkormányos közvetítésével összehívatta, és közölte embereivel, hogy összeszámolta a roncsról kimentett javak értékét, amit persze csak hazaérkezésüket követően oszthat szét. Mivel azonban Batavia kikötőjéhez közelednek, ahol a legénységnek néhány szabad napot akar adni, és mivel olyan mintaszerűen viselkedtek, a lelet értékéből előleget szándékozik kifizetni, ma este pedig szabad grogot engedélyez mindenkinek. Az időjárás nyu

godtnak tűnik, veszélytől nem kell tartani, ezért tartsanak együtt egy vidám estét.

Ennél jobb hírt matróz a nyílt tengeren ritkán kaphat, és amikor a kapitány ekkor a kormányossal fejenként húsz spanyol dollárt adatott a talált zsákból, a másodkormányos negyvenet kapott, a stewardot pedig utasította, hogy hozzon fel a fedélzetre egy kis hordó rumot, megfelelő mennyiségű cukorral, akkor már határtalan volt a lelkesedés. A tengerészek egyébként is csak a pillanatnak élnek, és az Isegrim legénysége ekkor a legcsekélyebb mértékben sem törődött azzal, hogy kapitányuk esetleg mit szerzett meg magának. Olyan ügy ez, amit később úgyis lerendeznek, most pedig arra van kilátás, hogy a kikötőben tele zsebbel vidáman tölthetik el idejüket, erre az éjszakára pedig egy rendes adag grog már biztos, hát kell ennél több?

Még a másodkormányos sem gyanakodott, a legcsekélyebb mértékben sem, mert úgy gondolta, a kapitány az előleg kifizetésével csak meg akarja nyugtatni, és azt akarja elérni, hogy a kikötőbe érkezvén a vélt aranyletről ne beszéljen. Egyébként szilárd elhatározása volt, hogy a negyven dollárral nem hagyja magát megvásárolni. A negyven dollárért különben is megdolgozott.

A hajó a monszun előtt lassan haladt a maga útján. A fuvallat elég erős volt ahhoz, hogy dagadjanak a vitorlák, a hajó orra előtt pedig könnyedén habzott a sötétkéken hullámzó tenger.

A fedélzeten ezen az estén vidám volt az élet. A steward hozzáférhetővé tette a kis hordó tartalmát a mindig szomjas torkok számára. Minél inkább fogyott a hordóból a cukrozott ital, annál hangosabban ujjongott a sereg, és amikor egyikük, a hajóács, kabinjából előhozott egy öreg hegedűt, és a horgonycsőrlőre ülve megszólaltatta átható hangján, a durva fickók kettesével összekapaszkodva tiszta szívből táncra perdültek. Még maga a főkormányos is, aki sajátkezűleg készítette a cukrozott grogot, amihez vizet nem is adott, elvegyült közöttük, és miközben arra figyelmeztette a többieket, igyekezzenek józanok maradni, egyre csak adogatta nekik a csábító italt tartalmazó bögréket, amit nem véletlenül cukrozott meg annyira.

Két óra sem kellett hozzá, és alig akadt ember, aki meg tudott volna állni a lábán. A kapitány saját maga ragadta meg a kormánykereket, és igyekezett nyugatra tartani az irányt annyira, amennyire a vitorlák helyzete egyáltalán lehetővé tette.

Még a másodkormányosnak is, aki egyébként komolyabb adagot is el tudott viselni, a víz nélkül túl édesre kevert grog a fejébe szállt, és igen jó néven vette a főkormányos felszólítását, amely szerint jobb lenne, ha most már visszavonulna a kabinjába, hogy amikor sorra kerül, el tudja látni szolgálatát, és kéznél legyen. Inkább kóválygott, mint ment lefelé a kajütlépcsőn, és odalent felöltözve, úgy ahogy volt, levetette magát keskeny fekhelyére.

A két szövetséges már alig várta ezt a pillanatot, hiszen már jól bent jártak az éjszakában, és nem akarták, hogy az emberek közben kialudják magukat.

A matrózok szanaszét hevertek horkolva a fedélzeten. Alig-hogy meggyőződtek róla, hogy utolsóként a másodkormányos is eltűnt kabinjában, a kapitány magára hagyta a hajókormányt, majd a főkormányossal gyorsan és zaj nélkül, amennyire lehet, leeresztették a hajódarun függő csónakot a tengerre.

Minden szükséges holmit, mint iránytű, élelmiszer és italok, már napközben előkészítettek, most csak le kellett eresztetni, aztán ballasztként az értékes tömbök következtek, amit a kapitány eresztett le a főkormányosnak.

A tömböket a főkormányos napközben tízesével vitorlavá-szonba varrta. A meglehetősen méretes csónak a két személy mellett könnyedén befogadta a terhet. Miután mindennel elkészültek, a kapitány óvatosságból még elállította a kronométert, nehogy a másodkormányos túl hamar kikötőre leljen. Miután mindent bepakoltak, amit érdemesnek találtak arra, hogy magukkal vigyék, kioldották a csónakot tartó horgokat, felvonták kis vitorlájukat, és rövidesen messze maguk mögött hagyták az egyelőre a maga útján tovasuhanó hajót.

Elsőként a másodkormányos tért magához, aki a többiek közül talán a legjózanabb maradt. A szél felerősödött, a tenger már erősebben hullámozott, és a két leeresztett horog, melyeken a csónak függött, a hajó mozgásával szabályos időközönként hozzáverődött annak farához.

A tengerész feltápáskodott kabinjában, és hallgatózni kezdett a szokatlan zaj miatt. A feje még elég zavaros volt a túl sok rum miatt, és valószínűleg a gyomra sem volt egészen rendben, mert elég nyomorúságos képet vágott. Ösztönösen zsebébe nyúlt az órája után, és miután óvatosan kitapintotta annak mutatóját, rémülten kiugrott a kabinjából, és felrohant a fedélzetre.

Odafent halálos csend volt. Megállt, és szemeit kezdte dörzsölgetni, mivel azt hitte, még álmodik, aztán eszébe jutott az átmulatott este, és fejét kezdte csóválni:

– Szép kis történet – mormolta eközben. – Úgy tűnik, te vagy az egyetlen józan ember a fedélzeten, Meier, kivéve a matrózt, aki a kormánynál áll...

Hirtelen abbahagyta a maga elé motyogást, és elnémulva megállt az üres kormánykerék előtt. Aztán hirtelen rémült pillantást vetett felfelé a szél által közben elforgatott vitorlák felé, majd csodálkozva körbenézett a fedélzeten. Ekkor a csónakfüggesztő horgok hátul megint a hajófarhoz csapódtak. Hátrament, karjaival a mellvédre támaszkodott, és lenézett.

Vagy negyedóráig ebben a helyzetben maradt. Látta az odalent csüngő horgokat, észrevette, hogy eltűnt a csónak, és még mindig nem egészen tiszta fejjel, lassan kezdett átcikázni agyán a gondolat: – Mi történhetett itt?

Csak lassanként kezdett derengeni előtte, mi lehet az igazság, bár még mindig el sem tudta képzelni, hogy a kapitány és a főkormányos nyílt tengeren elhagyhatták saját hajójukat. Aztán letámolygott a kajütbe utánaézni, vajon az „öreg” kabinjában van-e, és csupán miután az üres volt és minden mást a megszokott rendben talált, és a főkormányos szintén sehol sem volt fellelhető, kezdte felfogni a valóságot.

Amint mindennek tudatára ébredt, rögvest teljesen ki is józanodott, és nekilátott a lehetetlennek, hogy a legénységet használható állapotban felzavarja a fedélzetre. Ezt persze könnyebb volt elképzelni, mint véghezvinni. Csak a hajóácsot sikerült addig rázogatnia, míg az végül magához tért, és közölte vele furcsa fel-fedezését.

Ő persze kezdetben el sem akarta hinni a hallottakat, végül azonban semmi kétség sem maradt. A hiányzó csónak túl egyértelmű utalás volt arra, hogy a hajó két legfelső előljárója a csónakkal együtt tűnt el. Ekkor rövid haditanácsot tartottak, mi a tennivaló: Kezdjék el keresgélni a szökevényeket, vagy tartsák továbbra is az eddigi irányt, és ne foglalkozzanak tovább sem a kapitánnyal, sem a kormányossal.

Utóbbiak ugyanis a kis fürge csónakkal jelentős előnyre tehetnek szert, amennyiben valóban dezertáltak. A pontos irányt, merre tarthatnak, szintén képtelenek voltak megállapítani, mivel az észak-keleti monszunnal éppúgy vitorlázhathatnak dél-kelet, mint dél-nyugat felé. Más megoldás számukra nem maradt, mint tartani az eddigi irányt, és a legközelebbi kikötőben kötelességtudóan jelenteni a kapitány és az első kormányos szökését. A számítások alapján, amit a kapitány utoljára bejelölt a térképen, a másodkormányos úgy vélte, hogy egészen közel járnak Bataviához, annyira pedig bízott magában, hogy odatalálnak, vagy egyáltalán elérik Jávát.

A két szökevény közben egészen ügyesen bánt lehetőségeivel. Helyzetük pontos ismeretében és megfelelő széllel a könnyű csónak gyorsan suhant a hullámokon. Malacca déli csúcsa felé tartottak, estefelé el is érték, körülhajózták, és másnap reggel szerencsésen megérkeztek Szingapúrba, ahol a magányos csónak, melyről azt lehetett gondolni, hogy valamelyik hajóhoz tartozik, természetesen senkinek sem tűnt fel.

Itt a kapitány nekilátott megszervezni az arany eladását, miközben a kormányos egy a malájoktól bérelt napernyő árnyékában fonott gyékényen heverészve hátra maradt, és vigyázott a kincsre.

A kapitány egyébként mindössze egyetlen tömböt csavart zsebkendőjébe, és azzal lassan elindult felfelé a városba, hogy valahol felhajtson egy aranyművest, akinél esetleg értékesíteni tudja az aranytömbök egy részét. Ha egyáltalán sikerül megtudnia az arany itteni árát, akkor talán egy nagyobb angol üzletházzal előnyös üzletet tud kötni az összes többire. Még ha veszítenek is néhány százalékot, az úgysem számít. Minél hamarabb sikerül készpénzzé tenniük a tömböket, annál nagyobb biztonságban vannak egy esetleges felfedezéssel szemben.

Szingapúr igen eleven város. Az utcákon nyüzsögtek a kínai és maláj teherhordók, mindenfelé egymást érték az üzletek, amerre járt. Úgy tűnt, csak aranyművesből van kétségbeesítően kevés, és a tengerész a tűző napon már jó órája vándorolt keresztül kasul eredménytelenül az utcácskákon, míg végre egy nyitott boltajtón át megpillantott egy öreg kínait, aki éppen egy gyűrű forrasztásával foglalatoskodott.

A kapitány egy darabig határozatlanul állt a jelentéktelen műhely előtt. A munkaszíntalon szanaszét heverő aranyékszerek mégis arról tanúskodtak, hogy az az ember odabent azok közé a kézművesek közé tartozik, akiket keres, és bár lehet, nem elég gazdag, hogy megvegye tőle az aranyat, de talán meg tud nevezni egy helyet, ahol tovább érdeklődhet.

Újabb nehézséget jelentett a nyelv, mert a kínaiak általában csak a saját halandzsájukat értik meg, legfeljebb még a malájt, amit európaiak esetén közvetítő nyelvként használnak. Ez az öreg azonban szerencsére dicséretre méltó és igen kíváncsi kivétel volt az általános szabály alól, mert bár nem lehetett elmondani róla, hogy beszél angolul, de annyira mégiscsak törte az angolt, hogy a kapitány reménykedni kezdett, meg tudják érteni egymást. Rövid bevezetés után, melynek során az ott lévő tárgyak értéke felől érdeklődött, végül megkérdezte az öreget, vásárol-e aranyat, és mivel barátságosan biccentett fejével, kibontotta a gondosan

becsomagolt tömböt zsebkendőjéből, odaadta a kínainak és megkérdezte, mekkora lehet annak az értéke.

– Ennek? – kérdezte a hosszúcopfos, miközben futó pillantást vetett a kérdéses darabra, majd anélkül, hogy további vizsgálatnak vetette volna alá, rátette egy mellette lévő mérlegre, ami lényegében egy hosszú, vonalkákkal ellátott vasrúd volt. – Ennek itt? – ismételte, miközben előre hajolt, hogy jobban lássa a rovátkákat, közben azonban óvatosan az idegen felé pillantott, nehogy annak kezei közelebb kerüljenek munkaasztalához. – Valamivel több, mint három fontot nyom, nem sokkal, talán 1-2 grammal, az értéke fél dollárral számolva fontonként másfél dollár.

– Másfél baromság – mormogta maga elé a kapitány, miközben igen kellemetlen érzése támadt. – Másfél dollár három font aranyért, jó kis üzlet lenne.

– Három font arany? – nevetett fel az elpusztíthatatlan öreg kínai. – Szép kis arany, mondhatom. Ha arany lenne, Sing Jua gazdag ember lenne. Hiszen ez csak fém!

– Persze, azt én is tudom, hogy nem porcelán, fafejú – mormolta maga elé szakállába a tengerész. – De milyen fém? Arany, és ha nem adsz érte rendes árat, nyugodt lehetsz benne, nem vagyok olyan ostoba, hogy eladjam neked.

– A kínai erre a vállát vonogatta, azonban nem válaszolt egy szót sem, és folytatni kezdte előbb félbeszakított munkáját.

A tengerész egy darabig még ott maradt állva előtte, mivel azonban az öreg a legcsekélyebb nyomát sem mutatta annak, hogy az alkuba még egyszer belekezdjen, a tömböt becsomagolta, sarkon fordult, és füttyörészve elhagyta a műhelyt.

Még, hogy fém. A szó úgy kezdett kavarogni a fejében, mintha a vén gazembernek végül igaza lenne. És ha mégsem arany? Vacsak pár száz dollárért adta volna fel hajóját, állását, egész egzisztenciáját? De hiszen ez nem lehetséges, muszáj, hogy arany legyen, a ravasz öregember bizonyára csak át akarta verni. Mielőtt befordul a sarkon, bizonyára visszahívja. A sarkon megállt, és

visszanézett a kínai felé. Ő azonban mozdulatlanul görnyedt munkája fölé, és már nem is törődött övele.

A kapitány nemsokára egy angollal találkozott az utcán, aki minden látszat szerint bevásárolt a környező különféle boltokban. Odafordult hozzá, és egy rendes aranyműves iránt érdeklődött. Egy ilyen, éspedig egy francia, ott lakott nem messze az egyik kis utcában. Az angol maga kísérte el odáig, és a tengerész itt megint megkérdezte, mennyit ér a nála lévő tömb. Sajnos azonban ugyanazt az árat nevezték meg neki, amit már a kínai is mondott. Ezt az anyagot, amint a francia elmagyarázta, az ottani kereskedelemben egyszerűen csak fémnek nevezik, és egy kínai kereskedelmi árúró van szó. Az árfolyama, amint vélekedett, pillanatnyilag éppen elég magas, és ha többet is tudna eladni belőle, fontonként akár fél dollárral többet, esetleg kettő ötvenet is kaphatna érte.

A tengerész a magyarázatot úgy hallgatta végig, mintha álmában beszéltek volna hozzá. Összeomlott előtte a légvár, amely reggel még az egekig ért, és ekkor már attól is félni kezdett, hogy visszamenjen a csónakhoz, és közölje sorstársával a szomorú hírt. Még mindig abban reménykedett, hátha talál valakit, aki megörvendeztetni azzal a vigasztaló hírrel, hogy tényleg arany, ami nála van. Az eredmény azonban mindig ugyanaz maradt, bárhová fordult. A rettenetes szó, hogy „fém” mindenhol porba sújtotta reménységét, és végül nem maradt más hátra, mint elhinni, amit az emberek mondtak neki.

Valóban kétségbeesett hangulatban tért vissza a csónakhoz, és alig mert beszámolni a kormányosnak szerencsétlenül végződő spekulációjukról.

– Na persze – mondta amaz, amikor végre összeszedte magát – mintha nem erre számítottam volna magamban! Arany? Hogyan is juthatna a magunkfajta ilyen egyszerűen ennyi aranyhoz?

– És most mihez kezdünk? – kérdezte halkan a kapitány.

– Hát mihez kezdenénk? – kiáltott fel csodálkozva a kormányos – azt hiszem, elég egyszerű a megoldás. Eladjuk a kacatot az

elsőnek, aki hajlandó készpénzt adni érte, aztán amilyen gyorsan csak tudunk, utánamegyünk az Isegrimnek.

– A hajó után megyünk?

– Hát persze. Csak nem szegődünk el közönséges matróznak, ráadásul az egész sajtó dezertőrként számolna be rólunk.

– A csónakkal Bataviába?

– Eszem ágában sincs – morogta a kormányos. Miközben maga a szárazföldön járt, kapitány, erre haladt el annak az amerikai bárkának a csónakja. Ma délután indulnak, és direkt Bataviába, és utasokat is vesznek fel. Annyi csak kijön abból a kacatból, ami ott van a csónakban, amiből magukkal visznek bennünket és a csónakot.

– És mi van, ha a másodkormányos később feljelent bennünket?

– Talán csak nem azért, mert leitta magát, és átaludta a szolgálatát? – nevetett fel a kormányos. – Nem, kapitány, ha ettől tart, tegyen úgy, ahogy gondolja, én azonban a saját részem nem hagyom veszendőbe, abban biztos vagyok, és ha találok itt valakit, aki elég ostoba ahhoz, hogy legalább fél dollárt adjon fontonként ezért a vacakért, akkor már tudom is, hogy délután ki lesz az egyik utas úton Batavia felé.

A kapitány még megpróbált ellenvetéseket felvetni, a főkormányos azonban valamennyit megcáfolta, így végül gyorsan nekiláttak, hogy piaci áron túladjanak a fémén, ami csónakjuk rakománya volt.

A másodkormányos az Isegrimen eközben elszántan délnek tartott, és délután, miután elvégezte a helymeghatározást és kiszámította a tényleges szélességi fokot, ahol a hajó éppen volt, nagy zavarba került, mert adatai nem egyeztek a térképpel.

A hosszúsági fokkal is baj volt, mivel a kronométer nem a pontos időt mutatta, amiről ő persze nem tudott, és útja során a

szigetvilág közé keveredett. A legtöbbjüket megközelítette abban a tudatban, hogy végre Jávához érkezett. Szerencsére végül megelőzte egy angol hajó, amely Malacca felől érkezett, és Sydney felé tartott. Az ő segítségükkel beállította kronométerét, így ki tudta számítani a pontos távolságot, és végül szerencsésen befutott Batávia kikötőjébe, persze jó nagy késéssel.

Tulajdonképpen meg is felelt neki, hogy ily módon megszabadult két előljárójától, mivel a hajó az ő irányítása alatt futott be a kikötőbe, ez a hajó tulajdonosai előtt majd igen jó színben tünteti fel őt, a további út során ezenkívül a hajó kapitányának volt tekinthető, és ki tudja, a tulajdonosok talán végérvényesen rábízzák a hajót. Arról a bizonyos estéről meg nem szól majd semmit, jelentésében persze be fog számolni a kapitány és a főkormányos szökéséről.

Alig eresztették le a horgonyt a mélybe és húzták fel a zászlót, lement a kajütbe, amit persze elfoglalt, átöltözött partra szálláshoz, majd lassan felment a fedélzetre azzal a szándékkal, hogy kimegy a szárazföldre, és ott beszámol a kereskedőnek, akinek a hajó a rakományt hozta.

Az ottani szokásoknak megfelelően egy maláj személyzetű csónak felajánlotta szolgáltatásait, miközben Meyer a papírokat tartalmazó bádogdobozzal a fedélzeten állt.

A hajók között a szárazföld felől egy csónak evezett, amelyben napernyő alatt két európai ült.

– Az ördögbe, Meier – szólalt meg a hajóács, aki az előljárója mellett állt – épp úgy néz ki, mint a mi régi csónakunk, és pont felénk tartanak.

A másodkormányos nem válaszolt, de rövidesen ő is ugyanúgy vélekedett, és feszült figyelemmel várta a csónak közeledtét, amely nemsokára szorosan elhaladt a malájoké mellett. A csónakban ülőket még nem lehetett felismerni a napernyő miatt.

Ekkor a két európai kibújt a napernyő alól, és amikor egyikük felemelte a fejét, a másodkormányos rémülten megszólalt:

– Vinné el az ördög, hiszen ez a kapitány!

– Jó napot, Meier – mondta amaz teljesen nyugodtan. – Jó sokáig elmaradtak. Ketten ebben a dióhéjban egy kis sétahajózás után még meg is tudtuk előzni magukat.

– Csak nem azt akarja mondani, hogy ebben a csónakban jöttek Bataviáig? – kiáltott fel a másodkormányos, és csodálkozva eltátotta a száját. A kapitány anélkül, hogy válaszolt volna, a fő-kormányossal együtt gyorsan felmászott a fedélzetre, és nyugodtan elkezdte osztogatni a parancsait, mintha egy pillanatra sem tette volna le a lábát a fedélzetről.

– Az összes papír itt van, Meier? – kérdezte, miközben elvette tőle a bádogdobozt.

– Igen, kapitány – válaszolt Meier, még mindig teljes ámulatban – de az ég szerelmére, tulajdonképpen hogyan...

– Mondanék magának valamit, Meier – vélekedett a kapitány barátságosan, miközben megfogta köpenyének egyik gombját, és félrehúzta. – Arról a bizonyos estéről, ami a fedélzeten történt, a továbbiakban említést sem akarok tenni. A következő alkalommal azonban, ha megint grog kiosztását engedélyezem, jól gondolja meg, hogy a hajó egyik tisztjeként mindenekelőtt józannak kell maradnia. Nem vicc, ha egy ekkora hajót két embernek kell kezelnie, és egyáltalán nem csoda, hogy közben kizuhantam a fedélzetről. Szerencsére a hajó faránál lévő csónak úgy függött, hogy a főkormányosnak sikerült egyedül leeresztenie, és utánam evezett, különben odavesztem volna, mert ebben a ruházatban úszni nem nagyon lehet. A kormányzás nélküli hajó a szél hatására otthagyt bennünket, és már azt hittem, ebből a helyzetből élve nem kerülünk ki. Szerencsére egy amerikai hajó megtalált és felszedett bennünket, és mivel minden szerencsésen alakult, maguk pedig rendben elhozták a hajót a kikötőbe, maradjunk ennyiben. A magam részéről az ügy le van zárva, és nem kívánok feljelentést tenni.

– De kapitány!

– Rendben van. Kormányos! Nézessen körül elől a horgony-nál, rendesen rögzítve van-e a hajó, mert errefelé olykor kelle-metlen szelek járnak! Csak átváltózik, és rögtön ki akarok menni a szárazföldre. Aztán eltűnt a kajútben.

– Jó napot, Meier – mondta a főkormányos, miközben a hátsó fedélzet felé indult. – Hallotta, mit mondott magának az öreg?

– Igen, de – dadogta Meier, aki még mindig nem tudta, mit kezdjen a helyzettel.

– Na, hát akkor jól van. Akkor tegye is meg, de gyorsan. De apropó – szakította félbe hirtelen saját magát, miközben megállt Meier előtt, és figyelmesen végigmérte. – Úgy tűnik mintha az egyik ingem lenne magán?!

– Igen kormányos, de én... én azt hittem...

– Na menjen csak le, és vegye le, mert munka közben még piszkos lehet, aztán nézzen utána a horgonynak. – És anélkül, hogy az elképedt emberrel tovább foglalkozott volna, követte a kapitányt a kajútbe.

Meier tényleg úgy állt ott, mintha fejbe verték volna. Két elől-járója azonban annyi időt sem hagyott neki, hogy lélegzethez jus-son, és rendesen magához térjen. A kapitány rögtön ezt követően kiment a szárazföldre, hogy elintézzé ügyeit, mintha mi sem tör-tént volna, a főkormányos pedig közben bejegyezte a hajónaplóba, hogy az Isegrim kapitánya előző hónap 27-én kizuhant a fedélzet-ről, és ő, mármint a főkormányos élete kockáztatása árán a kis csónakkal kimentette. Közben éjszaka lévén, szem elől veszítették a hajót, és végül szerencsésen kihalászta, és Szingapúrba vitte őket egy amerikai brig. Onnan egy másik amerikai bárkával to-vább hajóztak Bataviába, ahová egy nappal később szintén meg-érkezett a másodkormányos által irányított Isegrim.

A másodkormányos ezt megelőző bejegyzését ugyanabba a hajónaplóba, amely szerint ők ketten felfoghatatlan módon eltűn-tek a hajóról, nyugodtan úgy hagyta, mivel a második bejegyzés az előzőre magyarázatot adott, és feloldotta azt.

A kapitány leadta rakományát, ezenkívül eladta a dzsunkáról kimentett javakat is, a legénység teljes megelégedésére kifizette a nekik járó részt, majd új rakomány felvétele után honi kikötője felé vette útját.

A másodkormányos egyszer persze még megpróbált célozgatni a vélt aranyra, a főkormányos azonban egyszerűen szárnak nevezte, és azt mondta neki, keresse, ahol akarja, és ezzel az ügy a maga részéről le volt zárva.

Amint hazaértek, a kapitány azért a részért, amit a kimentett dzsunka-rakományból magával hozott, a hajótulajdonosoktól szép jutalékot kapott, a főkormányost pedig egy kis brig parancsnokának nevezték ki. Az Isegrim fedélzetén az ő helyére azonban az egyik hajótulajdonos unokafivére került, egy fiatalember, aki három évig hajósinas volt egy másik hajón, aztán odahaza kitanulta a kormányosi tudományokat, Meier pedig továbbra is másodkormányos maradt.

A fordító megjegyzése: A kormányos a hajózásban a személyzet vezető tagja, aki a hajó navigálásáért felel, és ezért elméletben és gyakorlatban képzett tengerésznek kell lennie. Különbséget kell tenni közöttük és a kormányt kezelő matróz között, aki ténylegesen kormányozza a vízi járművet.

(Forrás: <http://de.wikipedia.org/wiki/Steuermann>)

Az örökség

1860 őszén Callao, azaz Lima kikötője felé tartva Guajaquilben vitorlás hajóra szálltam, mert a menetrend szerinti gőzhajó kimaradt, és úgy gondoltam, hogy utamat így gyorsabban folytathatom.

Ebben persze nagyot tévedtem, mert az Elskea nevű kis brigre rossz szelek jártak, a szél egyre csak dél felől fújt, ahogyan egész évben teszi, és teljes harmincegy napra volt szükségünk ahhoz az úthoz, amit a gőzös öt nap alatt szokott megtenni.

Ez azonban nem nagyon zavart, mivel sok dolgom volt, az élet a fedélzeten pedig olyan kellemes volt, amennyire egyáltalán csak lehet.

A kapitány, egy öregember, aki már hosszú évek óta ezen a partvidéken hajózott, egyúttal a hajó tulajdonosa is volt. Vele tartott felesége is, egy igazi holland öregasszony, ő utána kapta a brig a nevét, és a két idős ember kellemes életet élt az óceán hullámain.

A napok menetrend szerint teltek. Reggel ötkor napfelkeltével ébredtem, megittam egy csésze kávé, amit a hajószakács ugyanolyan rendszerességgel hozott, mint ahogyan felkelt a nap, aztán odaültem az asztalhoz, fél kilencig írtam, amikor az öreg hölgynek a hagyma vagy hús aprításához szüksége lett az asztalra a reggeli elkészítéséhez, mert a kajüt étkezéséről mindig saját maga gondoskodott. Kilenckor megreggeliztünk, aztán tovább írtam négy órán keresztül, egészen ebédig. Hétkor tea idő volt, de mivel a meleg klímán nem nagyon kívántuk a teát, közös megállapodással kihagytuk, és helyette egy rendes adag „majorka grogot” rendszeresítettünk, és ezt követően az öreg hölgy mazsolát és diót, vagy mandulát tett az asztalra, annak eszegetése pedig kellemes elfoglaltság volt.

Az egész napnak ez volt a legkedveltebb órája, mivel rövidesen rájöttem, hogy az öreg hölgy kiválóan tud történeteket mesél

ni. Olykor azzal kezdte, hogy „valahol olvastam”, ilyenkor persze nyugodtan kitartottam, és megpróbáltam elviselni az elkerülhetlent. A két öreg azonban sok mindent látott és élt át életében, és a sok kavics között olykor csillogó arany szemcsékre is leltem.

Egyik ilyen volt az alábbi történet, amit egy este mesélt el nekem, és bár lehet, hogy nem saját életére vonatkozott, minden bizonnyal nagyon közel állhatott hozzá, mert a legkisebb részletekre is kitért, és néha előfordult, hogy elbeszélés közben, ami egyébként sohasem volt szokása, hosszasan elmerült saját gondolataiban.

A holland városban, a történet helyszínén, egyszer már házas volt, és első férje, egy hajóépítő mester ott halt meg. Lehet, hogy annak a bizonyos fiatal lánynak nem is Doortje volt a neve, de az idegennek semmi köze sincs hozzá, hogy az elbeszélő mit tart jónak elmondani, ezért ugyanúgy adom itt vissza a történetet, ahogyan ajkairól a kedélyes holland nyelven végighallgattam, és hűségesen megőriztem emlékezetemben.

1.

Hosszú évekkel ezelőtt D...-ben, Hollandia egyik jelentős településének külvárosi részében állt egy nem túl nagy, ámde masszív építésű és lakályos ház, Maatje asszony, egy idős hölgy tulajdona, melyet magányosan lakott társalkodónőjével, öreg szolgálónőjével és még öregebb kertészével.

A ház külsőleg kőfaragványokkal meglehetősen gazdagon volt díszítve, a masszív tölgyfa ajtó mellett néhány oroszlánfejben végződő oszlop állt, a bejárat jobb- és baloldalán két félkör alakú kőből készült ülőke volt a falba építve, melyeket látszólag oroszlán tappancsok tartottak. A ház homlokzati oldalát alacsony kőoszlopok övezték, melyeket nehéz vasláncok kötöttek össze, aka

dályozva ezzel a közlekedést, amiért különösen sáros időben bosszankodtak az arra haladó gyalogosok.

Egy idegen nem is gondolta volna, hogy a ház egyáltalán lakott, mert bármennyire is tisztára pucoltnak látszottak ablakai, és bármennyire is tisztán tartották a ritkán használt bejáratot, az egész épület valamennyi ablaka mégis állandóan be volt függönyözve, a nap nem sütött be, és emberi szempár egész évben sohasem tekintett ki az ablakokon. Az alacsony oszlopok között lengő láncon büntetlenül hintáztak az iskolás gyerekek, és ha az idő kellemes volt, esténként rendszerint boldog üdvívalgással hancúrozott egy egész gyereksereg a ház körül. Azonban senki sem tiltakozott ez ellen, mert a házban élők a kert felőli oldalt látkák, ahová nem jutott el a lárma, bármekkora is volt az.

Ott, az egyik bár valamelyest régies, ámde mégis kényelmesen bútorozott szobában, ahol különösen feltűnő volt a tisztaság, üldögélt egy idős hölgy, és előtte a kis mahagóni asztalkán lévő nyitott bibliában serényen olvasgatott. A szék kárpitozott háttámlája ellenére még puha párnákkal is gondosan kényelmesebbé volt téve, a lábzsámolyt puha takaró fedte. Röviden, mindent megtett azért, hogy a hely olyan kényelmes legyen, amilyen csak lehet.

Ennek ellenére úgy tűnt, az öreg hölgy mégsem érzi magát elég jól, olykor-olykor ide-oda fészkelődött székében, a párnákat igazgatta, és időről időre mélyeket és aggodalmasokat sóhajtozott.

Ekkor óvatosan nyílt az ajtó, és egy fiatal lány lépett be rajta. Komolyan körülnézett az öreg hölgy körül, majd a szőnyegen teljesen hangtalan léptekkel a másik ablaknál lévő apró asztalkához ment, amelyen egy megkezdett kézimunka hevert. Az öreg hölgy persze észrevette őt, és szemüvege felett vetett is egy pillantást a belépő felé, azonban nem tartotta szóra sem érdemesnek, és nyugodtan olvasgatott tovább.

Doortje, mert így hívták a fiatal lányt, az öreg hölgy társalkodónője volt, de többnek számított a házban, mint egy gyerek, ahol már tizenkét éves kora óta lakott. Maatje asszony annak idején szegény, elhagyott árvaként vette magához, és most aratott, amiért

annak idején jót tett a vele, mivel annak rokonai kevésbé, vagy egyáltalán nem törődtek vele, a fiatal lány pedig tényleg megható odaadással ápolta, sem nappal, sem éjjel nem hagyta magára, bár az utóbbi időben már igen nehezebbre esett, de ennek ellenére mégis elszántan kitartott mellette, gyermeki kötelezettség érzésből.

Doortje már nem volt gyerek, elmúlt huszonnégy éves, jóllehet viruló, szinte gyermeki arcvonásai alapján az ember nem gondolta volna ennyinek, és mindemellett csinos, nagyon csinos volt, és bár nem valószínű, hogy erre maga is rájött, pedig bármelyik tükör pillanatokon belül igazolhatta volna számára. Doortje három-négy évvel ezelőtti időig eleven, vidám lány volt, mely magányában, amiben élnie kellett, mindig jó kedvre derítette, és fiatalos hangulatban tartotta az öreg hölgyet. Azóta azonban megváltozott a helyzet, és Doortje olykor mélyeket sóhajtozott, órákig elüldögélt a bokrokkal sűrűn benőtt kertet vagy a felette látható holdat nézegetve.

Az öreg hölgy jól tudta, mindennek mi az oka, erről azonban sohasem szólt egy szót sem, Doortjét nem is kérdezte, ő pedig túl jó gyerek volt ahhoz, mintsem hogy az öreg, és az évek múltával egyre szeszélyesebbé váló asszonynak maga miatt gondot okozott volna. Ilyenkor felsóhajtván ismét kézbe vette munkáját, és erőszakkal elűzte fejéből a gondokat.

Körülbelül hét évvel korábban ugyanis meglehetősen gyakran felbukkant egy fiatalember Maatje asszony házában, egy fiatal bírósági írnok, aki annak idején egy végtelenül hosszasan elnyúló perről hozott híreket. Karel, ahogyan a fiatalembert hívták, mindig igen barátságos és előzékeny volt Doortje iránt, sokkal barátságosabb, mint bárki más, legalább is teljesen más módon, és Doortje ezért nagyon szívesen látta őt. Kezdetben ez az érzés tényleg nem is volt több mint csendes, kellemes hangulat, míg egy reggel Karel véletlenül egyedül összefutott vele a kertben, és elmondta neki, mennyire szereti, és nem tudna élni nélküle, hacsak nem akarna örökre boldogtalan lenni. És mivel igencsak bántotta volna, ha a fiatalember boldogtalanává válna, tulajdonképpen az egyetlen em

ber, aki törődött vele, így viszonzta szerelmét, ami egészen rendben is volt.

A nagynéni, ahogyan az öreg hölgyet hívnia kellett, és ahogyan tulajdonképpen az egész családban nevezték, nem egészen így ítélte meg a dolgot, amikor Doortje még aznap este beszámolt neki, mert sohasem titkolt el előle semmit. Persze a szerelem ellen semmi kifogása sem volt, mert ez olyasvalami, amint nagyon tisztességesen vélekedett, ami ellen az ember úgysem tud tenni semmit, jöllehet úgy tartotta, hogy Doortje egyszer még jobb partira is szert tehet. Házasságra azonban az annak idején éppen csak tizenhét éves lány még nem gondolhat, legalább is addig, amíg ő, mármint a nagynéni életben van, vélekedett.

– Én már egy öregasszony vagyok – mondta – a jóisten talán még ebben az évben magához szólít innen a Földről. Addig a néhány napig tehát, ami még hátra van, neked is ki kell tartanod mellettem, gyermekem, utána még mindig tehetsz, amit akarsz, azt pedig te is tudod, hogy gondoskodni fogok rólad.

Doortjének ezzel meg kellett elégednie, a nagynéni azonban abban az évben nem halt meg, a következőben sem, és azóta már teljes hét év telt el, ami alatt a szegény lány, ha olykor visszatért arra a bizonyos témára, mindig ugyanazt a vigasztalást kellett végighallgatnia. Az öreg hölgy állapota nem változott, és ha olykor betegeskedett is, jó természetének köszönhetően mindig megint összeszedte magát. Így mostanában a szerelmesek számára éppoly kevés kilátás volt a közeljövőben a helyzet változására, mint hét évvel korábban.

A fiatal bírósági írnok sem maradt közben fiatal bírósági írnok, pozíciójában azonban nem következett be lényeges változás. 150 gulddal megemelt fizetésével persze kicsivel előrébb jutott, ez azonban még mindig kevés volt egy feleség eltartásához, és további kenyérpusztítók felbukkanásához. Doortjét azonban az utóbbi időben már az egész városban az öreg hölgy fő örökösének tekintették, és ezzel a kilátással a fiatalember hivatalnoki türelmét menyasszonyára is kiterjesztette, és csak azért fohászkodott a

jóistenhez, hogy a tiszteletre méltó hölgyet szólítsa már végre magához.

Erről azonban soha egyetlen szóval sem tett említést Doortjének. Mindig barátságos, sőt gyengéden viselkedett iránta, de tartózkodó és zárkózott maradt, és Doortje, akinek rajta kívül az égvilágon nem volt egyetlen barátja és tanácsadója sem, egyre csak vágyakozott egy olyan szív után, akinek kitárulkozhatott, akinek kiönthette minden gondját, baját. Anélkül azonban, hogy mindez igazán világossá vált volna saját maga előtt, vőlegénye egész lénye alapján azt érezte, hogy inkább eltaszítja, mint magához vonzza őt.

Hosszabb távon azonban mindez nem maradhatott következmények nélkül, és egész, egyébként oly jólelkű és szelíd karaktere olyan változásokat szenvedett el, melyektől saját maga is gyakran megrémült. Bár jötevője iránt változatlanul figyelmes és gondoskodó maradt, az utóbbi években egyre keményebb és zárkózottabbá vált. Mivel ennek következtében saját magával is ellentmondásba került, és semmiféle segítségre vagy kiútra nem talált, egyre inkább magába zárkózott, és képes volt órákon, sőt napokon át egy sarokban vagy szobácskájában elmélkedve és tépelődve üldögelni. Mivé vált az egykor oly derűs, életvidám Doortje?

Mint előbb már említettem, Doortjét az egész városban az öreg hölgy legfőbb örökösének tartották, ami nemcsak a nénikéjénél eltöltött hosszú idővel volt magyarázható, hanem alkalmanként maga a néni is igazolta ezt. Doortje még meghatározott összegű jövedelemben sem részesült, mindössze csekélyke zsebpénzt kapott, és Karel szükségesnek tartotta, hogy szerény kasszájából támogassa. A néni egyre csak emlegette: – amit most nem kapsz meg, később egyszer úgyis a tiéd lesz, az embernek idősebb korában pedig nagyobb szüksége van a pénzre, mint fiatalon.

Ilyen kilátások mellett aztán más fiatal emberek is megpróbáltak közeledni Doortjéhez, ami persze nem csekély nehézségek árán volt megvalósítható, és többen is biztosították őt arról, hogy nem tudnának élni nélküle. Doortje azonban valamennyiüket bár barátságosan, de csendben mégis visszautasította. Persze lehet,

sejtette, hogy az újabb kérők a várható gazdagság miatt próbálkoznak nála, miközben Karel még annak idején kérte meg őt, amikor neki ilyen kilátásai még nem is voltak. Vajon valódi szerelem, vagy csupán adott szava kötötte egykor választott vőlegényéhez, az nem derült ki mostani oly rideg, zárkózott hangulata alapján. Csak az volt biztos, hogy jobbra-balra osztogatta a kosarakat, és egyedül az ő Kareljéhez maradt hű, az bármennyire is közömbösen fogadta ezt.

2.

Ez volt a helyzet, amikor Doortje délután belépett nénikéje szobájába, de tulajdonképpen történt még valami más is. Még nem említettem, hogy nem sokkal előtte Karellal beszélt odalent a kertben, aki ma a szokásosnál is sápadtabb volt, és ismét azzal jött elő, hogy beszéljen megint a nénikéjével, de most már komolyan. Ha összeházasodnak, fejtegette érveit, ápolása érdekében a néni velük lakhat, ezt persze úgy kell érteni, hogy ő jönne ide a nénihez, így nem is kellene lemondania neki a megszokott kényelemről, hiszen még fokozottabb mértéken élvezhetné, nem beszélve arról az örömről, amit ily módon szerezhet magának azzal, hogy egy emberpárt boldoggá tehetett.

Azt persze elhallgatta a lány előtt, hogy sokáig már nem tudja tartani helyzetét, mert az örökség reményében, csekély jövedelmének nyomasztó körülményei miatt adósságokba verte magát, melynek visszafizetésére az utóbbi időben igen kellemetlen és aggasztó körülmények között szólították fel.

Doortje a hallottak nyomán igen mélyen felsóhajtott, mert jól tudta, hogy mi lenne nénikéje már oly sokszor végighallgatott, elmaradhatatlan válasza, azonban mégis megígérte, és csak arra kérte Karelt, hogy még sötétedés előtt jöjjön vissza a kertbe, és akkor majd megadja a választ. Aztán felment a nénikéje szobájá

ba, és nyugodtan odaült az ablak mellé munkájához, miközben az öregasszony még jó ideig csendben tovább olvasgatott.

Doortje talán egy negyedóraig ült ott mozdulatlanul, és csendben, nagy komolyan az ölében nyugvó munkájára nézett, végül nagyot sóhajtott, majd lopva nénikéjére pillantott. A néni azonban éppen egy nagyon érdekes fejezetnél tarthatott, amit eddig legalább már hetven vagy nyolcvan alkalommal elolvasott, és a sóhajtasból mit sem vett észre. Doortje még egyszer sóhajtott, ugyanazzal az eredménnyel. Amikor azonban Doortje már harmadszor sóhajtott fel, nénikéje a szemüvege felett egy pillantást vetett feléje anélkül, hogy fejét felemelte volna. Doortje ekkor azonban megint dolgozni kezdett, és úgy tett, mintha mi sem történt volna, és így telt el megint egy jó negyedóra, és akkor a fiatal lány még egyszer felsóhajtott, de sokkal hangosabban, mint az előző alkalomkor. Nénikéje, aki ekkor szerencsére éppen a fejezet végéhez ért, levette szemüvegét, rátette a nagy könyvre, és barátságosan így szólt:

– Mi van ezzel a gyerekekkel máma, hogy ilyen nehéz a szíve?

– Ó nénikém – sóhajtott fel a fiatal lány, miközben munkáját az ölébe tette.

– Nos? Talán nem tudhatom meg?

– Hiszen úgyis tudja már, nénikém – sóhajtozott Doortje – csak a régi történet. Szegény Karel nagyon boldogtalan, és azt mondta, már nem bírja tovább nélkülem, inkább golyót röpít a fejébe. Hát nem borzasztó?

– A néni megint feltette szemüvegét, megigazgatta a könyvet, és belekezdett egy újabb fejezetbe, de már alábbhagyott az érdeklődése. Ott kavargott fejében, amit az előbb Doortje mondott, és a szép nagy betűk helyett egyre csak töröket és pisztolyokat látott maga előtt. Ezért még egyszer levette szemüvegét, és belekezdett:

– Doortje!

– Nénikém?

– Bolondos, türelmetlen gyerek vagy. Hányszor mondtam neked, már csak egészen rövid ideig, néhány hetet, talán néhány napot kell csak várnod csupán, míg leraknak engem a csendes kriptába?

– De nénikém, hiszen már hét esztendő telt el így.

– Hét esztendő? – ismételte csodálkozva a néni. – Istenem, gyermekem, hogy múlik az idő, és te már ilyen régen csak a halálomat várod?

– De nénikém, hiszen nem is kell meghalnia – mondta Doortje, miközben felállt székéről, és megragadta nénikéje kezét. – Ha Karel és én összeházasodnánk, akkor tudnánk csak igazán gondosan ápolni, és tenyerünkön hordani késő öregségéig, és addig még sok-sok örömben lehetne része.

– Jó gyerek vagy, Doortje, de hát mégiscsak gyerek – mondta az öregasszony, kezét simogatva – és nem érted a lényegét.

– Hiszen már huszonnégy éves vagyok – mondta halkan Doortje.

– Huszonnégy éves – ismételte meg a néni. – Istenem, hogy múlik az idő. Még mindig apró kislányként látlak magam előtt, rövidke szoknyácskában, amint mezítláb szaladsz be hozzám a házba.

– Mindig olyan jó volt hozzám.

– Mindig csak a javadat akartam, hidd el nekem Doortje! Várd ki nyugodtan azt a néhány napot, már igazán nem tarthat sokáig, aztán a magad ura leszel, és többé nem kell az öreg, beteg, akadékoskodó nénikédet ápolnod. El sem tudod képzelni, mi minden fordulhat elő az emberrel, miután megházasodott.

– De nénikém...

– És most gyere, légy jó gyerek, ne mérgesíts kincsem. Ül le ide velem szemben, és olvasd fel nekem ezt a fejezetet. Ma már annyit olvastam, hogy rendesen belefáradtak a szemeim. Azt sem

tudom, mitől van ma olyan furcsa érzésem, hm, hm, hm, mégiscsak nagyon megöregedtem. Tényleg, hogy múlik az idő.

Doortje megint felsóhajtott, most őszintén, nehéz szívvel, de már a régi esetekből okulva tudta, hogy nénikéjével mást nem lehet kezdeni, amikor eljut erre a pontra, mint engedelmeskedni akaratának. Odaült tehát az asztalhoz, maga felé fordította a nagy, nehéz könyvet, és lassan elkezdte felolvasni neki a hosszú fejezetet.

Nénikéjével mindeközben tényleg lehetett valami, ami nem olyan volt, mint máskor, mert bár nagy figyelemmel szokta kísérni az ismert szöveget, ma igen nyugtalannak tűnt. Ide-oda fészkelődött, végül a háttámlára támasztott feje kissé félrebillent, és mire Doortje túljutott a fejezet felén, csendesen elszunyókált.

Mivel Doortje maga kevésbé érdeklődött Mózes ötödik könyve iránt, mint amennyire saját gondolatai izgatták, néhány percig még figyelte az alvó öregasszony szabályos lélegzetét, majd óvatosan felállt, és nesztelenül elhagyta a szobát, hogy odalent Karelnek átadja azt a nem éppen vigasztaló üzenetet, hogy pillanatnyilag minden marad a régiben, amit ő persze már előre is tudott.

3.

Karel még mindig odalent várt rá a kertben, és nyugtalan léptekkel járkált fel, s alá.

Karel körülbelül 32 éves férfi volt, karcsú, és magas termetű, de csinosnak éppen nem mondható, feltűnően sápadt ábrázattal, igen világoskék szemekkel, és világosbarna, hullámos hajjal. Orra kissé ferde volt, ez azonban mit sem számított, Doortje már annyira megszokta, hogy észre sem vette, ehhez képest nagyon szépek voltak a fogai, melyek, mint két gyöngysor húzódtak meg keskeny

ajkai mögött. Szakállt nem viselt, de közvetlenül fülei előtt két gondosan fésült, rövid pofaszakáll volt. Egyébként is rendkívül gondosan ügyelt magára, és szerény fizetése mellett mindig nagyon csinos volt megjelenése, aminek magyarázatát csak szabói tudhatták, akik saját érdekükben olykor arra kényszerültek, hogy váltogassák vevőiket.

Karel ma tényleg sápadtabb volt a szokásosnál, és csak most, amikor Doortjét a kerti ösvényen közeledni látta, váltak kicsit színeesebb orcái.

– Nos? – kiáltotta elé sietve – túl sokáig maradtál, Doortje, beleegyezett végre a nénikéd?

Doortje akár egy szóval sem válaszolt volna, mivel látszottak rajta a történetek, és az erről alkotott véleménye már első ránézésre látható volt arcvonásain, egyértelműen, mint odafent a néni szobájában a bibliában lévő nagybetűk. A fejét rázta, és így szólt:

– Nem, Karel, ugyanolyan távol vagyunk célunktól, mint eddig. Kérlek, légy egy kicsit még türelemmel hozzám, és a néni-kémhez.

– Türelmes, mindig csak türelmes – kiáltott fel Karel, és még jobban elsápadt, mint amilyen lenni szokott – én már képtelen vagyok tovább türelmes lenni, Doortje, kapcsolatunkban változásnak kell bekövetkeznie, különben...

Karel indulatosan hátra tett kézzel bosszúsan szapora léptekkel elkezdett fel, s alá rohangálni a keskeny kerti ösvényen, Doortje pedig ott állt rémülten, mert Karelt ilyennek még sohasem látta, amióta ismerte.

– Mit tudok én változtatni ezen? – kérdezte végül halkan, szomorúan.

– Semmit, te semmit – válaszolta Karel anélkül, hogy bátorltalan tekintetét reá emelte volna. – Te semmit, de én talán igen!

– Te? Karel? – kiáltott fel csodálkozva a lány – ó, hát akkor miért nem tetted meg már régen? Nem hiszed, hogy sokkal inkább

viselném el veled a szenvedést és nélkülözést, mintsem, hogy hosszú ideig éljek itt még teljesen feleslegesen? Ah – folytatta, amint Karel megállt mellette, de még mindig földre szegezett tekintettel – most már igazán érzem, hogy a nénikém tulajdonképpen semmiféle szeretettel sincs irántam, mindössze megszokásból és saját kényelme érdekében bilincsel le engem maga mellett. Mindennapi életének körforgásából a legcsekélyebb mértékben sem akar kizökkenni, és az, hogy közben szép lassan két szívnek kell elvéreznie mellette, az egy percre sem okoz neki gondot.

Karel alsó ajkába harapott, és még mindig nem szólalt meg. Doortje megfogta a kezét, és magához szorította, ő pedig akaratanul átengedte neki, mintha a búcsú valamiféle súlyos, haragos gondolatai nyomnák a lelkét, amit el akarna mondani neki, de még nincs hozzá elég bátorsága.

Ekkor hirtelen hangos, aggodalmas kiáltozást hallottak. A hang a ház felől hallatszott, és Doortje nevét kiáltották nagy meglepetésükre. Doortje a következő pillanatban már repült is a kerten át olyan gyorsan, ahogyan csak lábai bírták, minden másról megfeledkezve, végig a keskeny udvaron, és felfelé a szűk, ám kényelmes kőlépcsőn.

Tényleg nem volt semmi vesztegetni való ideje, mert a lépcsőn már rohant felé az öreg szolgálónő idegességtől reszketve, és alig volt képes kimondani a szavakat:

– Haldoklik, a néni haldoklik!

Az öreg szolgálónőnek igaza volt. Hosszú évek óta ma fordult elő először, hogy a néni nem túlzott, amikor Doortjét arról biztosította, hogy már nem kell sokáig várnia az ő halálára.

Amint a fiatal lány sokkal inkább repült, mint ment a szobája felé, az öreg hölgy még mindig a székében ült, de az elmúlt néhány perc alatt rettenetes változások mentek végbe arcvonásain, ahová már befészkelte magát a halál, miközben úgy tűnt, teste és szelleme rövid időre még megőrizte régi erejét.

– Doortje – szólalt meg az öregasszony, amikor a lány odaugrott hozzá és rémülettől és izgalomtól térdre rogyott széke mellett és körülkarolta őt. – Doortje, közeledik a vég... odavan öreg nagynénikéd... nincs már semmi vesztegetni való időm. Ne sírj most gyermekem, ugorjál, és küldj el gyorsan valakit egy közjegyzőért... nem tudom, meddig bírom még... és még el kell készíttetnem a végrendeletemet.

– A végrendeletét? – kiáltotta Doortje rémülten, reá tekintve.

– Igen – mondta halkan a néni – már régen meg kellett volna tennem, de mindig féltem tőle. Úgy gondoltam, ez éppen olyan lenne, mintha megrendelném a saját koporsómat. A félelem most már nem segít. Szaladj gyermekem, siess, most ne sírjál, nincs már elmulasztható negyedórám sem.

– De hiszen hogyan mehetnék én most el? – kiáltotta Doortje, aki rémültében teljesen tanácstalan volt.

– Küldjél el valakit – mondta a néni – küldjed Marijt, vagy a kertészt, vagy bárkit az utcáról, de aztán siess rögtön vissza hozzám, ne hagyj most egyedül, kérlek, most ne!

Doortje még válaszolni akart valamit, de az öreg hölgy sürgetően intett a kezével, és Karelre gondolva, aki valószínűleg még mindig odalent várakozik a kertben, és maga is bírósági ember, felugrott, és lábai alig érték a talajt, amint lefelé igyekezett, hogy megtalálja őt.

Karel valóban még mindig ott ácsorgott, mert kíváncsi volt, mit jelenthet ez a rémült kiáltozás. Doortjének csak néhány szóval kellett elmagyaráznia, hogy mi az öregasszony kívánsága.

– Nincs végrendelete? – kiáltotta rémülten összecsapva kezeit – a vén sárkány a végén még meghal, és koldusként hagy itt magadra!

Doortje döbbsen állt ott kedvese haragos kitörésének hallatán. Ő azonban elég jól tudta, hogy most nincs idő a további okoskodásra, hanem cselekedni kell, és még mielőtt a lány válaszolni

tudott volna, megfordult, rohanni kezdett, és a következő pillanatban már el is tűnt a bokrok között.

Bármennyire is igyekezett azonban, és hihetetlenül rövid idő alatt vissza is tért a kért közjegyzővel, sőt még két tanút is hozott magával, mégis későn érkezett.

A házhoz érve majd kitépte a csengőt, és amikor a sírdogáló szolgáló végül reszkető kezekkel beengedte, anélkül, hogy megkérdezte volna őt, a legrosszabbat sejtve már rohant is felfelé a lépcsőn. Doortje jött éppen vele szemben az ajtóban, és anélkül, hogy a legcsekélyebb mértékben figyelt volna a jelenlévő idegekre, fejét a keblére hajtva halkan így szólt:

– Vége van, Karel. Kiszenvedett, és mi ketten most egészen egyedül vagyunk ezen a világon.

Igaza volt, tényleg meghalt. Az öregasszony karosszékében üldögélve, a bibliával maga előtt szép csendben örökre elszenderült.

Mindabból, ami ezek után történt, mit műveltek a bíróság emberei a házban, hogyan érkezett meg elsőként az orvos és a halottkém, és hogyan zártak le és pecsételtek le mindent az öreg házban, abból Doortje semmit sem látott, és semmit sem hallott, mert felment a szobájába, bezárkózott, és szép csendben magányosan sírdogált egész nap és egész éjjel.

Három napra rá volt a temetés, amelyre eljött minden rokon, akik egyébként egész életükben sohasem törődtek a „nénivel”, de most adni akartak a látszatra. Aztán megint jöttek a bírósági emberek, és végrendelet után kezdtek kutatni, ami nem járt eredménnyel. Mindent végigtúrtak, minden titkos fiókot, amely egészen mostanáig az öregasszony szent birodalma volt, és mindenki annak is tartott, és ahol egy egész élet relikviáit őrizgette. De ki törődött ekkor a préselt virágokkal és kis selyemszalagokkal, a páratlan kesztyűvel, ami megsárgult selyempapírba volt csomagolva, és mindenféle hasonló holmival. Durva kezek – még jó, hogy szegény öregasszony ezt már nem láthatta – mindent kirángattak, majd mint értéktelen kacatot félrelöktek egy nagyobb polcra. Régi szerelmeslevelek is előkerültek, egy szív krónikája,

amely most már csendes sírjában oszladozott, de kit érdekelt, hogy mi áll azokban, és milyen keserves könnyeket hullathatott az öregasszony ezek felett a levelek felett, ha olykor magányos óráiban újból végiglapozgatta azokat. A végrendeletet akarták, és amikor nem találták, az örökösök az ilyenkor szokásos jogi úthoz folyamodtak, azaz miután a közzététel előírt ideje lejárt a lapokban, birtokba vették az örökséget, és Doortjét rideg, száraz szavak kíséretében „kirakták az utcára” ahogyan mondani szokták.

Eredménytelenül hivatkozott az elhunyt szóbeli ígéretére, aki, amint ekkorra kiderült, váratlanul nagy vagyont hagyott hátra maga után. Hiába mondta, hogy nevelőanyjától sohasem kapott fizetést munkájáért, aki mindig azzal vigasztalta, hogy halála után majd megkapja. A bevételi és kiadási könyveket Doortje saját kezűleg vezette, ami valóban nem volt egészen világos ahhoz, hogy megtalálják benne azt, amit nem is akartak megtalálni. A távolabbi rokonság talán még hagyta volna magát megindíttatni, hogy tegyenek valamit a szegény lányért, sőt néhányan érdekében még a hangjukat is hallatták. Maatje asszony fő örököse, a lánytestvére, a maga is már meglehetősen koros hajadon, van Geelen kisasszony azonban teljes hévvel tiltakozott ez ellen, mert szegény lányt már hosszú évek óta gyűlölte, és mindig is „az örökség szélfámósának” tekintette, aki a neki járó javakat akarja megszerezni.

Most természetesen bevallhatta volna, hogy keserűen igazságtalan volt vele szemben, de a vénkisasszonynak nem az volt a természete, hogy beismerje az általa elkövetett igazságtalanságot, és a többi rokon, akiknek egyébként csekély volt a részesedése, a maguk részéről nem tartották indokoltnak, hogy erőszakoskodjanak, ami egyébként is saját érdekük ellen szólt volna. „A kisasszony”, ahogyan őt a többiek rendszerint nevezni szokták, miközben adott esetben az elhunyt lánytestvéreként elnökölt, csomó fontos indokot hozott fel a szegény árva ellen, akit a rokonság közül senki sem ismert eléggé ahhoz, hogy be tudja bizonyítani az érvelések ellenkezőjét.

Doortje csendes, visszahúzódó lénye, veleszületett szerénysége a kisasszony szemében együgyű álnokságnak számított, és nem

őrajta múlt, hogy az örökség körüli szélhámosság nem sikerült, hanem a megboldogult éberségének köszönhető.

Végül ebben maradtak. Van Geelen kisasszony – öreg hölgy nagy szőke parókával – álnok tekintetével és víziló fogakból készített igen drága műfogsorával az örökségből rá jutó résszel jelentős mennyiségű készpénzhez, az elhunyt házával együtt értékes ingatlanokhoz jutott. Azzal az ürüggyel, hogy a holtaktól való veleszületett írtózkodás miatt nem tudja elviselni a holtak emlékét, nem csupán minden további nélkül teljesen kiürítette a házat, hanem az egész gazdaságot is feje tetejére állította, a ház homlokoldali képét megváltoztatta, és Maatje asszony hátsó szobáját, ahol lakott és aludt, lezáratta és teljesen használaton kívül hagyta, ezzel szemben a ház elülső részét ünnepélyesen birtokba vette.

Az öreg Klaast, a kertészt és az öreg szolgálóasszonyt, ha rajta múlt volna, minden további nélkül szintén kidaszította volna a világba, az öregasszonyt azonban a többi örökös befogadta, és a többiek rábeszélésére végül az öreg Klaas is a birtokon maradhatott.

Doortjéről azonban senki sem gondoskodott. Doortje még fiatal volt és erős, és még tudott dolgozni a maga javára, és ha fel is kellett adnia a kellemes életet, amiben eddig az „örökösök költségére” része volt nénikéje házában, erről a továbbiakban már szó sem lehet, eddig is túl sokáig tartott.

Senkinek sem jutott eszébe, hogy egész eddigi életét „jótevője” hangulatára és kényelmére áldozta, hiszen magára vessen mindazért, amit tett.

4.

Doortje kezdetben, és különösen akkor, amikor elhagyta az öreg házat, mely tulajdonképpen mindaddig az otthona volt, igen

keserves könnyeket hullatott. Nyomott és megtört hangulatban volt, és ehhez még az is hozzájárult, hogy Karel, aki egyedül maradt számára, az utóbbi időben feltűnően hanyagolni kezdte. Persze mindezt pillanatnyilag megszorodott és alig teljesíthető feladataival magyarázta, Doortje szívét mindez azonban mégis fájdalommal töltötte el, és olykor a kétségbeesés határán volt.

Doortje természetesen az utóbbi két hónapban már nem tudta támogatni őt, mivel maga is teljesen nyomorúságos helyzetben volt. Mindössze annyit engedtek meg neki, hogy megtarthatta ruháit és néhány bútordarabot ágyával együtt egykori szobájából. Ezekkel költözött ki idegen emberekhez, aztán nekilátott munkát keresni a nagyvárosban, ami az egyedülálló szegény lány számára igen nehéz feladat volt.

Van Geelen kisasszony eközben minden erejével azon volt, hogy az elhagyatott lányt ráadásul még meg is alázza, és Doortje csendes, magába zárkózott karakterén olyan keserűség lett úrrá, ami mindeddig teljesen idegen volt tőle. Persze mindez magyarázható volt, hiszen mindenkinek megvannak a maga gyengéi és hibái, és még maga van Geelen kisasszony sem volt teljesen mentes ettől, aki pedig sohasem mulasztotta volna el a templomba járást.

Az egyetlen, ami Doortjében még tartotta a lelket, Karel volt és a reménység, amit őrá épített, és most ettől is meg akarják fosztani.

Egyik délután eljött hozzá kicsiny szobácskájába, már nyolc napja nem járt nála, és amikor boldogan hozzá akart repülni, a férfi csak a kezét nyújtotta felé, a reszkető lányt odavezette székéhez és halkán így szólt:

– Doortje, beszédem van veled. Én... én először írni akartam neked.

– Írni, Karel? – kiáltott fel Doortje rémülten, összecsapva kezét.

– Először írni akartam neked – folytatta Karel figyelmen kívül hagyva a lány izgatottságát – de végül nem szívesen bíztam volna a papírra, és jobb, ha szóban intézzük el, szükség van rá, hogy egyszer végre szót értsünk egymással.

Doortje egy szót sem szólt többet. Csendben és mozdulatlanul ült még mindig összekulcsolt kezekkel székén, és nagy, csillogó szemeivel várakozva nézett kedvesére. Ebben a pillanatban még Karelnél is sokkal sápadtabb volt, de egyetlen szóval sem szakította félbe. Mintha olvasni tudott volna benne, szinte természetfeletti megsejtéssel előre tudott minden szót, ami most következni fog.

– Doortje – folytatta Karel, miközben képtelen volt rá, hogy tekintetét a lányra emelje. Miközben beszélt, folyamatosan fényesre pucolt csizmája orrát nézte – Doortje, tovább már nem maradhat ez így közöttünk, ahogyan volt, ezt neked is érezned kell. Te is szegény vagy, én is szegény vagyok, így össze sem házasodhatunk, hiszen nem vagyunk hozzászokva, hogy úgy éljünk, mint a napszámosok, ennek így csak boldogtalanság lenne a vége.

Karel elhallgatott, néhányszor megforgatta kalapját, amit még mindig a kezében tartott, és mivel Doortje egyetlen hanggal sem jelezte, hogy egyáltalán hallotta, amit mondott, ő pedig a világ minden kincséért sem emelte volna rá ebben a pillanatban a tekintetét, a kínos jelenetnek pedig szeretett volna mihamarabb véget vetni, tovább folytatta:

– Jobb lesz így Doortje, ha megmondom most neked... Azt hiszem, hogy ez így tisztességes, hogy te... hogy neked ne kelljen aggódnod és félned miattam. Most mindketten körül kell néznünk, miként tudjuk magunkat átverekedni a világon... Talán sikerül jobb partira szert tenned, mint amilyen én vagyok... És én is körül szeretnék nézni.

– Az emberek azt mesélték nekem, Karel – mondta Doortje alig hallható és teljesen szintelen hangon – hogy már legalább négy hete a „Korona”-fogadós lányának kegyeire pályázol. Ezt én

nem akartam elhinni, hazugnak és rágalmozónak tartottam az embereket, és ezzel az ellenségeimmé tettem őket, és nem is említettem neked, mivel hazugságnak és rágalmozásnak tartottam a halottakat. Igazuk volt, Karel?

– Karel nem válaszolt semmit, csak az arca pirult el enyhén. Végül így szólt:

– Most már mindegy, Doortje, hogy bármelyikünk mit tesz a továbbiakban. Ettől az órától kezdve mindegyikünk a maga ura, és ettől még, ha nem is fogunk közelebb tartozni egymáshoz, még mindig jó barátok maradhatunk. Nem igaz, Doortje?

Ekkor egy pillanatra rá merte emelni tekintetét, de ez tényleg csak egy pillanatig tartott, mivel a lány olyan határozottan és áthatóan nézett rá, hogy képtelen volt elviselni.

– Mindig is hálás leszek neked, Doortje, – folytatta rövid, kínossá szünet után – mindazért a szerelemért és jószágért, amit tőled kaptam. Egész életemben sohasem fogom elfelejteni neked, és te se felejsd el engem egészen. Az ég akarta így, és ez ellen persze semmit sem tehetünk.

Válasz megint nem érkezett. A jelenet mindkettőjük számára kínos volt. Karel lassan felállt székéről. Futó pillantást vetve Doortjére látta, hogy a lány még mindig változatlanul ült ugyanabban a helyzetben, és merev tekintete, amely előbb Karel arcára tapadt, még mindig ugyanoda nézett, ahonnan, a férfi felállt.

– Ég veled, Doortje – mondta Karel, és felé nyújtotta a kezét, de a lány meg sem mozdult. Úgy tűnt, mintha észre sem venné, hogy Karel egyáltalán még mindig a szobában van. – Ég veled, Doortje, ismételte meg még egyszer, de választ megint nem kapott. Ekkor furcsa érzés kerítette hatalmába a lesújtott lány közéletében. Alig kapott levegőt, és erejét összeszedve lerázta magáról a bénító érzést, és anélkül, hogy visszanézett volna, gyorsan elhagyta a szobát és a házat.

Mennyi ideig ült ott csendben és mozdulatlanul szegény Doortje, miután a hűtlen ember már régen becsukta maga mögött az ajtót, maga sem tudta. Azt sem vette észre, hogy elment, és végül, amikor dermedt kábulatából magához tért, csak akkor fogta fel, hogy egyáltalán nála volt, és búcsút vett tőle. Örökre elbúcsúzott. Hogy valami rettenetes, egészen rettenetes dolog történt, a bénító ürességben érezte, a szívében keletkező úrben, és fájdalma korántsem csak azért volt akkora, mert elveszítette kedvesét, hanem azért, mert vele együtt az egész emberiségbe vetett hite is odaveszett.

Mindenki elhagyta, kíméletlenül mindenki eltaposta, vagy közömbösen félretolta útjából. Egy nála kevésbé erős jellemű ember ettől az utolsó csapástól talán teljesen összeroppant volna. Doortje azonban nem adta meg magát, egyetlen könnycsepp sem hagyta el a még mindig az ürességbe meredő szemeit, és amikor később összeszedte magát, sőt munkáját is megint kézbe vette, mintha folytatni akarta volna a vég nélküli kötetgetést, inkább keserű, büszke mosoly ült ki ajkai körül. Úgy gondolta, most már szakított az egész világgal, mellyel egyedül is fel fogja venni ádáz küzdelmét.

Szegény gyermek! Mennyire kevésbé ismerte a kinti világot, amiből szinte semmit sem láthatott az őt körülvevő zárt falak mögül. Mennyire kevésbé ismerte az embereket, és saját magát.

A dacos elhatározás azonban jót is tett neki, ráadásul mindjárt a következő negyedórán próbára is tehetette magát, hogy tényleg felnőtt-e ehhez a küzdelemhez. Alig negyedórával később ugyanis a postás levelet hozott neki, nem csekélyebb személyiségtől, mint magától van Geelen kisasszonytól, aki igen haragos és kaján megjegyzések kíséretében arra hívta fel figyelmét, hogy a tucat ezüst evőkanálból, aminek csak most tudott utána nézni, hiányzik két darab, és Doortje kisasszony talán tévedésből magával vitte a két kanalat.

Első benyomása az volt, amikor Doortje elolvasta a gyalázatos levelet, hogy szét akarta tépni, de aztán mégis jobb ötlete támadt. Ismét összehajtogatta, letette varróasztalára, majd kalapot és sálát öltött, hogy egy kicsit kimenjen a friss levetőre. A szoba olyan nyomasztó volt, hogy alig kapott levegőt, és úgy érezte, mintha rá akarnának omlani a falak. A szabadba, friss levegőre vágyott, ki kellett mennie a napra.

Szegény Doortje, azt hitte, hogy a padlásszoba fülledt levegője az oka mindennek, de nyomott hangulatának okai mélyebben, a szívében voltak, és azt magával vitte a szabad levegőre, a napfényre is, és ezek sem segítettek rajta.

Sétaútja sem volt szerencsés, melyet választott magának, mert az sem riasztotta el vagy mérsékelte borús és keserű gondolatait, mivel szinte akaratlanul, megszokásból régi jótevőjének háza felé vette útját. Jóságos isten, hiszen más utat alig ismert meg a hosszú évek alatt, és csak akkor riadt fel, amikor keze már a csengőn volt, de végül ráébredt, hogy ő itt már örökre idegennek számít.

Idegen ember a saját otthonában. Micsoda szomorú, keserű érzés, és milyen végtelen fájdalom, különösen azoknak, akik eddig még nem tapasztalhatták ezt az érzést.

Doortje úgy rántotta vissza kezét a csengőtől, mintha rosszat álmodott volna, aztán megint elindult lefelé az utcán, de úgy érezte, mintha valami gonosz varázslat húzta volna vissza az oly kedves helyiségek felé, mert miközben gondolatai a messzi távolban kalandoztak, lábai visszavitték a régi megszokott hely felé, és igencsak megrémült, amikor az épület hátsó részén lévő keskeny kertkapunál találta magát. Még mielőtt tisztázta volna saját magával, hogy be akar-e lépni a kertbe, vagy sem, már ki is nyitotta a kaput, és ott állt az elvadult taxussövénnyel övezett ösvény mellett, mely éppen a kedvelt kerti lugasa felé vezetett. És innen forduljon vissza? Azt már nem. Már esteledett, a levegő hűvös volt és nyirkos. Az őszt már elkezdte az utat telehinteni sárga falevelekkel, és az öreg van Geelen kisasszony ilyen késő esti órában már úgysem járt le a kertbe. Biztos lehetett benne, hogy nem fogják megzavarni. És ha mégis találkozna vele?

Doortje összeszorította ajkait, és szinte vad, haragos pillantással nézett a ház felé, mely pislákoló ablakaival éppen, hogy csak átderengett a fák lombozatán. Nem igazán félt a ház mostani tulajdonosától, sőt ebben a pillanatban jótétemény, határtalan megkönnyebbülés lett volna számára, ha négy szemközt tiszta szívből elmondhatta volna annak, aki annyi szenvedést okozott neki, hogy mi a véleménye róla.

Van Geelen kisasszony azonban nem jött le a kertbe, melyre az est már rávetette árnyékait. Sötétedés után egyébként is nem szívesen hagyta el szobáját, és olyankor sem egyedül, hanem mindig kísértőt vett magához. Bármennyire is rettenthetetlen volt ugyanis mindennapi küzdelmei során testet öltött ellenfeleivel szemben, különösen ha az illető nő volt, és bármennyire is riasztó fegyvere volt a nyelve egyenrangú küzdelmek során, annyira leküzdhetetlen bátortalanságot tanúsított olyan ügyekben, amit képtelen volt teljes mértékben felfogni, és amelyeket szolgálói útján elhárított magától. Kísértetekről szóló történeteket egyáltalán nem volt szabad elmondani jelenlétében, ha az elbeszélő nem akarta magát kitenni annak a veszélynek, hogy hallgatója hisztérikus rohamokkal reagáljon. És mivel az ilyen esetek nem maradtak következmények nélkül, inkább eltekintettek tőle, és ha olykor barátnői ártatlan kötözködésként rájátszottak erre, van Geelen kisasszony hallani sem akart a földönkívüliekről, földi kísértetekről pedig végképp nem.

Doortje ezért biztos lehetett benne, hogy a kert jelenlegi tulajdonosa ebben a napszakban nem jön le ide, éppúgy, mint ahogyan világos napfény mellett irtózott azoktól a helyiségektől is, ahol korábban Maatje asszony lakott. A vénkisasszony a megörökölt ház pompásan berendezett helyiségeiben ekkor éppen egy kicsiny, de idősebb hölgyekből összeválogatott társaságnak – fiatalabbakat nem is tudott elviselni maga körül – részletes és érdekes beszámolót tartott arról, hogyan lopta meg és csapta be őt az a teremtés, az a szegény, az örökség körül szédelő Doortje, és mi mindent hurcolt el a házból. Az elhagyatott lány eközben ott üldögélt magányosan a sötét lombok alatt, szíve eltelve a szertefoszlott reménységei miatti búbánattal. Meg sem érezte, amint az éjszakai

fuvallat egyre hűvösebben fújdogált az ágak között, amitől a hársfák megsárgult levelei szabályos esőként hulltak alá.

Szegény Doortje.

6.

Három hónap telt el azóta, miközben történt egy, s más, jóllehet ezek az apró események nem befolyásolták vagy jobbították szegény lány sorsát, sőt ezzel ellenkezőleg. Van Geelen kisasszony mindent megtett, ami erejéből kitelt, hogy a szegény lányt háborgassa és lejárassa, aki „büszkesége” miatt, ahogyan ő nevezte, számára egyre inkább ellenszenvessé vált. Doortje ugyanis eleinte nem válaszolt rosszindulatú leveleire, később már át sem vette azokat, így ezért azok után portót is kellett fizetnie.

Doortje szívesen el is költözött volna D...-ből, ha lett volna rá pénze, persze egy idegen városban teljesen elveszett lett volna, itt legalább voltak ismerősei, ha barátai nem is, és elég munkához is jutott, hogy tisztességesen fenn tudja tartani magát.

Ez idő tájt némi elégtételben is része volt, mivel a „Korona” fogadásának lánya, egy alacsony gömbölyded, kedélyes leányzó, akit az ő hűtlen Karelje némi sikerrel megkörnyékezett, véletlenül meghallotta, hogy vőlegénye milyen rosszul és hálátlanul bánt szegény Doortjével, és ennek hatására gyorsan és végérvényesen szakított vele.

A fiatal lány egy igen szívélyes levelet is írt Doortjének, amelyben egyszerű, megható szavakkal elnézést kért tőle, hogy akaratlanul ekkora kellemetlenséget okozott neki azzal, hogy elhódította kedvesét. Doortje azonban ezt a levelet sem válaszolta meg, amely minden bizonnyal egy mélyen együtt érző szívtől érkezett, mert pontosan az együttérzés volt az, ami ellenszenves volt neki. Senki sem szerette őt most már a világon, és azt akarta,

hogy senki ne is tanúsítson együttérzést iránta, főként ne a véletlőtársa, akit eddig csak gyűlölni és megvetni tudott.

Milyen gyakran fordul elő, hogy hasonlóan igazságtalanok vagyunk embertársaink iránt, és szándékosan utasítjuk vissza olyan emberek jóindulatú közeledtét, akik tényleg őszintén közelednek hozzánk, csak azért, mert véletlen körülmények vagy saját előítéletünk ellenük szól. A tisztességet általában sohasem hagyjuk szóhoz jutni, ha már kialakult az előítéletünk. Megváltozhatnak végre az emberek.

Doortjében persze felébredt valamiféle érzés, hogy igazságtalan a szegény lánnyal szemben, és tulajdonképpen el kellene mennie hozzá, hogy legalább kezet szorítson vele, még akkor is, ha az életben soha többé nem találkoznak. A keserűség azonban, mely elárasztotta lelkét, erősebb volt, így összegyűrte a levelet, bedobta a kályhába, és ezzel a dolog részéről el volt intézve.

Doortje egyre inkább magába zárkózott, más emberekkel nem érintkezett, csak azokkal, akik munkával látták el, és így velük az érintkezés elkerülhetetlen volt. Azóta a fájdalmas és rettenetes este óta, mely lelkében lerombolta a szeretetet és reménységet, többé nem lépett be Maatje asszony kertjébe. Mi mást is találhatott volna ott, mint fájdalmának újraéledését. Zárkózottan és csendesen éldegélt külvárosi szerény kis otthonában, és még szállásadójával, egy idős, méltóságteljes hölgygel sem érintkezett, aki pedig egyre azon fáradozott, hogy szegény fiatal lány számára több legyen, mint szállásadó. Doortje ebből a közeledésből megint csak az együttérzést érezte ki, és ettől még inkább és egyre ridegbben magába zárkózott.

Ez idő tájt az a pletyka kezdett elterjedni a városban, hogy a megboldogult Maatje asszony házában nincs minden rendjén, azaz kísérteties dolgok történnek. Van Geelen kisasszony persze majdnem gutaütést kapott rémültében, amikor a szolgálólány egyik reggel ezzel a rettenetes hírrel rontott be a szobájába, és rögvest hozzá is fűzte felmondását, mert ilyen házban egyetlen további éjszakát sem hajlandó eltölteni, fűzte hozzá még dacosan, hiszen a

jóisten jól tudja, hogy kit ne hagyjon békén, és ki a következő, akinek ki fogja tekerni a nyakát.

Ez a gyalázatos kirohanás mentette meg az öreg hölgyet az egyébként elmaradhatatlan görcsrohamtól. A nyomorult teremtés bizonyára csak szándékosan akarta megijeszteni vagy megfélemlíteni, gondolta, és annyira megfeledezett magáról, hogy a piszkavassal, ami éppen a kezében volt, rárontott a szerencsétlen hírnökre.

Ez azonban mit sem segített. A lány becsapta az ajtót az orra előtt, összecsomagolta a holmiját, és még aznap elhagyta a házat. A következő, aki másnap reggel költözött be és vette fel a szolgálatot, huszonnégy óra múlva ugyanezzel az indoklással szintén felmondott.

Van Geelen kisasszonynak acélidegekre lett volna szüksége, hogy képes legyen szembenézni ezzel a második csapással is, de még mielőtt rájött volna görcsrohama, felpofozta a második lányt. A helyzet azonban nem változott. Egymás után zavarta el a lányokat, a „kísértetet” azonban nem sikerült elűzni, sőt éjszakáról éjszakára egyre hangosabb lett, míg végül a titokzatos láрма a kisasszony hálószobáját is elérte, és így már ő sem cáfolhatta.

Van Geelen kisasszony másnap reggel másik szálláshelyre költözött, az öreg kertész, valamint az éjjeli őr pedig megbízást kapott, hogy derítsék ki, honnan ered a kopácsolás és láрма. Eredmény azonban nem született. Még a rendőrséget is igénybe vették, hogy állítsák helyre a megzavart ház nyugalmát, de így sem sikerült eredményt elérni, sőt a gond még fokozódott, mert a kivezenyelt rendőr szolgálati eskü mellett vallotta, hogy éjjel tízenkettőkor látta, amint egy nőalak behúzza azon szoba üvegezett ajtajának a függönyét, amelyben posztolt, felszólítására pedig nem válaszolt, hanem eltűnt, amikor rányitotta az ajtót.

Szegény van Geelen kisasszony másnap éjjel rémült, hangos kiáltással ült fel ágyában. Valami kellemetlen álma volt, de senki nem akarta elmondani, hogy mit álmódott, de másnap reggel rögtön utasítást adott intézőjének, hogy a külvárosi öreg házat

űritse ki és zárja le, és egy léleknek se engedje meg, hogy oda belépjen. Amint mondta, elege van az emberek ostoba fecsegéséből, és ennek végérvényesen véget akar vetni azzal, hogy azt az átkozott épületet, bár ne is látta volna soha életében, üresen hagyja. Az eszement emberek ettől majd abba fogják hagyni fecsegésüket.

Ebben azonban csak részben lett igaza, mert a házat attól a naptól, amikor kiűritették, az egész városban csak „kísértetház”-ként emlegették, és négy héten át tényleg másról sem beszéltek, mint pont arról, és mindarról a szörnyűségről, ami állítólag ott történik. Aztán persze más dolgok is közbejöttek, melyek elterelték D... polgárságának figyelmét, mivel annak idején vonult végig I. Napóleon Európán véres háborúival, és bár Hollandia ettől mindaddig érintetlen maradt, mégis sejteni lehetett, hogy miféle elme lakozik ebben az új keletű hódítóban, és mindenestre előre láthatóan nagyon nyugtalan és veszélyes szomszédnak ígérkezik. Olyan dolgok voltak ezek, amelyek mellett az ember könnyen megfélekedzik egy közönséges kísértetről.

Újabb hónapok teltek el, és maguk a szomszédok is kezdtek közömbösen elmenni az üresen álló épület előtt, ahol természetesen semmi szokatlant sem észleltek. Bármiféle szellem is rejtőzött odabent, úgy tűnt, hogy a maga részéről nem akar egyetérteni ezzel a feledékenységgel, illetve azzal, hogy elhanyagolják. Ez idő tájt ugyanis, az öreg épület érdeklődő vevőre talált, aki valószínűleg nem hitt a kísértetekben, vagy úgy gondolta, hogy a dolognak vége van és elévültnek tartotta, amikor hirtelen – persze lehet, hogy teljesen véletlenül éppen az öreg hölgy születésnapján – a szomszédság azt vette észtre, hogy az egész első emelet ki van világítva, ami rémületbe ejtette őket. Éjfélkor, amint az óra elűtötte a tizenkettőt, az első emelet három szobájában egymás után kigyulladtak a fények, és körülbelül negyedórán át égtek. Ez bőven elég volt ahhoz, hogy emberek százai gyűljenek össze a ház előtt, majd egymás után megint kialudtak anélkül, hogy odakint a fényeken kívül bármi más észrevehető lett volna, mert a megsárgult rolók éppúgy eltakarták a megvakult ablakokat, mint Maatje asszony idején, amikor az a csendes hátsó szobában lakott.

El lehet képzelni, mindez mekkora izgalmat keltett az egész városban. A következő napokban még Napóleonnól is megfeledeztek, és az égvilágon semmi másról sem beszéltek, mint a kísértetház rejtélyes kivilágításáról, amivel kapcsolatban a rendőrség sem tudott a legcsekélyebb hátrahagyott nyomot megállapítani, amikor másnap délfelé gondosan átvizsgálta az érintett helyiségeket.

7.

Éppen ebben az időben érkezett D...-be van Geelen kisasszony távoli rokona, egy hajóépítő, aki tett már néhány utazást Jáván és a kelet-indiai szigeteken, ahonnan mostanában érkezett vissza azzal a szándékkal, hogy vállalkozásával megvesse lábát a jelentős hajógyárakkal rendelkező városban. Korábban egyszer már élt fél évig D...-ben, majd örökösödési ügyben visszatért Amszterdamból, és most éppen azzal volt elfoglalva, hogy valami alkalmas lakás után nézzen D...-ben, hogy végérvényesen ide költözzön, és megújult erővel és lelkesedéssel folytassa szakmáját.

Egyetlen dolog ami ebben a szándékában akadályozta, vagy legalább is nehézségeket gördített útjába, bár ilyesmitől a legkevésbé sem riadt vissza, igen csekély vagyonkája volt, ami mindenhol gátolta abban, hogy az ügynek kellő komolysággal és megfelelő igyekezettel lásson neki. Persze elég erőt érzett magában ahhoz, hogy mindenkivel szembeszálljon, és végül elérje kitűzött célját, mindenesetre a pénzhiány néhány évvel visszavetette, és hosszasan küszködött magával, hogy nem kellene-e inkább egyik vagy másik gazdagabb rokonánál kölcsön iránt érdeklődnie. Senkitől sem várt ajándékot, és bízott magában annyira, hogy semmi gondot ne érezzen egy közeli törlesztéssel kapcsolatban. Persze ki adna kölcsön szívesen pénzt egy tengerésznek, mert ennek a népességnek közismerten fogalma sincs annak megbecsüléséről.

D...-beli rokonainak látszólag ugyanez volt a véleménye, mert a fiatal Jansent mindaddig valamennyien végtelenül könnyelmű alaknak tartották, annak ellenére, hogy ügyes munkásnak ismerték, aki pusztán elbizakodottságból szállt tengerre, hogy a távoli világban szíve szerint élhesse ki magát. Ezért mindenhol kifogástalan érvekkel oktatták ki, de fikarcnyi pénzt sem kapott, és mivel ráadásul még túl büszke is volt ahhoz, hogy különböző rokonainál a pénzért könyörögni kezdjen, mindenhol dolgavégezetlenül távozott.

Csak van Geelen kisasszonynál nem járt még, mert bár ő rendelkezett a legnagyobb vagyonnal, és ő segíthetett volna rajta a legkönnyebben, ennek ellenére nem nagyon tudta elviselni a kötekedő, szószátyár vénkisasszonyt, és azt is tudta, hogy igen fősvény. Ezért akárhányszor is ajtaja felé tartott, mindig visszafordult, és csupán miután minden próbálkozása eredménytelen volt, jutott arra az elhatározásra, legalább hagyja a hölgyet, hogy elárhassa szavaival.

„Nem akarok magamnak később szemrehányást tenni, mert nem próbáltam meg az utolsó lehetőséget is”, mentegetődzött saját maga előtt. „És mi van, ha nem akar kirukkolni a pénzzel? Ennyiben is maradhatunk, akkor nem kell köszönetet mondanom, ez minden. Tudok én magamon segíteni, a vén skatulya nélkül is.”

Amit kigondolt, annak menten neki is látott. A legjobb kék zakójában, fején hátracsapott lakkozott kalapban, ing és nadrág fehér, mint a frissen hullott hó, zakójának jobb zsebében piros-zöld mintás kelet-indiai zsebkendővel Jansen reggel tizenegykor bekopogott öreg unokanővére ajtaján, és miközben kopogtatott, csendben abban reménykedett, hogy úgysincs otthon, vagy nem engedi be, mert hogy tőle nem kap kölcsönt, abban már előre is meglehetősen biztos volt. Úgyis csak azért jött, hogy ne mulasszon el semmit.

Várakozása ellenére van Geelen kisasszony beengedte, és Jansen hosszasan fészkelődött zavartan a helyén, mielőtt kinyögte volna, miért jött, az eredmény persze az volt, amire számított.

Kezdetben unokanővére kihasználta a rendkívül kedvező alkalmat, hogy szemére vesse rendszertelen életét (amiről tulajdonképpen a legcsekélyebb fogalma sem volt), valamint céltalan bolyongásait a nagyvilágban, és komolyan figyelmeztette rá, hogy próbáljon megjavulni. Később, amikor Jansen már kezdett türelmetlen lenni, biztosította őt, hogy mindennek ellenére nagyon szívesen segítene neki, ha éppen lenne miből, és az utóbbi időben nem lettek volna akkora veszteségei.

Jansen közben párszázszor körbeforgatta lakkozott kalapját, miközben valódi angyali türelemmel hallgatta végig a hosszas vádaskodást. Ekkor azonban már úgy vélekedett, hogy eleget tett minden elvárásnak, amit saját magával szemben támasztott, és székét hátralökve nevetve így szólt:

– Tehát röviden összefoglalva a lényeg az, hogy pénzt nem kapok, kedves unokanővérem, jóllehet a kölcsönnel pont azt a szolid és megállapodott életet szeretném megalapozni, amit a hallottak alapján ön elvár tőlem.

– De hát fiacskám értsd meg, képtelen vagyok, tényleg nincs rá semmi lehetőség, de kérek, tedd meg már nekem azt a szíveséget, hogy nem pörgeted tovább a kalapodat, mert már egészen beleszédültem, és kezdek ideges lenni.

– Hm – hümmögött erre Jansen, és a biztonság kedvéért mindkét kezével megragadta a kalapot – hát akkor az a helyzet, hogy meg kell próbálnom egyedül átverekedni magam. Úgysem törődött velem senki, mióta apám és anyám meghalt, ennek ellenére mégis becsülettel küzdöttem végig magam magányos életemen.

– Szívesen megtenném Piet, de tényleg olyan nehéz időket élünk, és ki tudhatja, mit hoz a holnap.

– Még hogy nehéz időket – mondta Jansen, mert a dolog maga kevésbé zavarta, mint a mellébeszélés – miért nem képes őszintén, mellébeszélés nélkül megmondani, hogy nem adok neked pénzt Piet, mert egyfelől nincs hozzá kedvem, és azt sem hiszem el, hogy arra használnád fel, amire kéred? Ennek legalább

volna valami értelme, de nehéz időkre hivatkozni, vigye el az ördög, annak az ügghöz semmi köze sincs.

– Hálás lennék, ha a jelenlétemben mellőznéd a durva tenge-rész kiszólásaid. Fiatal népség, fogalmatok sincs az életről, mert nem törődtek a jövővel, és nem is gondoskodtok róla. Csak a má-val törődtek, az adott pillanattal, és ha az rendben van, akkor meg vagytok elégedve.

– Hát éppen nem a jövő érdekében lenne szükségem arra a pénzre?

– Tegyéél meg nekem légy szíves egy szívességet, és hagyd békén végre a kalapodat. Igen, persze elhiszem, de honnan ve-gyek, ha éppen nem akarok nyomorogni a jövőben? Tudod, mek-korát buktam az öreg házzal, amit kénytelen voltam elhagyni, és most ott áll üresen, mert az átkozott szolgák azt terjesztették, hogy kísértetek járnak benne, és ezért nem hajlandók nálam maradni.

– Kísértetek? Handa-banda – mondta Jansen, megvető képet vágva. – Épeszü embernek ezzel manapság már nem volna szabad előhozakodnia. Pedig nagy kár azért a pompás helyért a hajógyá-
rak közvetlen közelében. Még hogy kísértetek! Ki a hóhér félne tőlük.

– Fiatal népség, fiatal népség – sóhajtott fel az öreg hölgy, te-kintetét áhítatosan az ég felé emelve – és Goudmarle úr talán nem azért lépett vissza megvételetől, mert valami nincs rendben a ház körül?

– Goudmarle úr egy számár – mondta Jansen – bárcsak lenne annyi pénzem, és a világ minden kísértete és szelleme sem tudna visszatartani attól, hogy megvegyem azt a házat. De drága jó uno-kanővérem, már így is tovább vettem igénybe idejét, mint ameny-nyire tulajdonképpen akartam. Semmi baj, nem volt rossz a szán-dék, de abban legalább biztos lehet, hogy nem fogom ismét zavar-ni. Isten óvja önt, és kérem, barátsággal őrizzen meg engem emlé-kezetében.

Peter Jansen felállt, félszegen meghajolt unokanővére előtt, mert bár az öreg sárkányt nehezen tudta elviselni, sajátos módon mindig is imponáltak neki selyemtapétái és porcelánvázái. Perceken belül már ki is lépett volna az ajtón, és kint lett volna az utcán, hogy végre megint frissen és felszabadultan szívhatta magába Isten levegőjét. Van Geelen kisasszonynak azonban ekkor hirtelen gondolatai támadtak, életében még sohasem gondolkodott ilyen gyorsan, és amint Jansen félig szerencsétlenül sikeredett meghajlásával éppen el akarta hagyni a szobát, hiszen lábai alatt már égett a talaj, az öregasszony hirtelen az eddiginél sokkal bárátságosabb hangon utána szólt:

– Piet!

– Nos, mivel állhatok még szolgálatára? – kérdezte Jansen, kezében az ajtókilincsel, miközben visszanézett.

– Tehát azt állítod, hogy nem félsz a szellemektől?

– Én? Eszemben sincs. Miért?

– És ha arra kérnélek, hogy tölts el egy éjszakát az öreg házban őrködve?

– Hm – hümmögte Jansen, mert már szeretett volna menekülni a számára kellemetlenné váló társaságtól – csak azt tudnám, hogy minek? Álltam én már eleget őrsgben a fedélzeten, és ha már szárazföldön vagyok, akkor szeretem magam rendesen kialudni reggel hatig vagy hétig. Ha pedig a szellemek a társaságomra tartának igényt, akkor éppoly közel vannak hozzám, mint én öhozzájuk, sőt talán még egy kicsit közelebb is. Isten áldja!

– Piet! – szólt utána ismét az öreg hölgy – kéz kezet mos, a városi rendőrökkel semmire sem megy az ember, és több lesz a pletyka és bosszúság, mint amennyi az eredmény. Már régen gondoltam rá tulajdonképpen, jó lenne, ha határozottan megbízhatnánk valakiben, akinek van mersze hozzá, hogy bátran szembe merjen szállni a természetfeletti világgal is.

– Határozottan megbízhatna? – mondta Jansen, miközben nevetve a fejét rázta. Ha így gondolja, akkor igazán kölcsön adhatta volna nekem azt a pár ezer guldent is. Különben meg ki tudja, miféle gazztetet követtek el az öreg házban, és akinek azzal semmi dolga sincs, jobb, ha távol tartja magát tőle.

– Hát, ha félsz fiam – mondta az öreg hölgy vállát vonogatva – akkor mit sem lehet kezdeni – és ezzel a néhány szóval Jansennél többet ért el, mintha bármit is ígért volna neki. Persze akaratlanul érintette Jansennek ezt az oldalát, de már kezdett bosszankodni, hogy megint szertefoszlik egy remény, hogy a fatális kísértetnek a nyomára akadjon, mert arra legalább számíthatott, hogy a rokona tartaná a száját.

– Még hogy félnék? – ismételte meg Jansen, miközben megállt a küszöbön, és visszafordult unokanővére felé. – Mintha lenne bármi is a világon, amitől én félnék, kivéve talán a cápákat, mert azok tényleg átkozott bestiák.

– És mégsem akarsz ott eltölteni egy éjszakát, hogy bebizonyítsd az embereknek, mekkora butaságokat fecsegték? Igazán nem válna károdra, Piet, ha a háznak visszaszerezned a becsületét.

– Hm – mormolta maga elé Jansen elgondolkodva – és ha nem derülne ki semmi, a végén még engem nevetnének ki, és az elég rossz kezdet lenne számomra ebben a városban. Menten össze is köthetném a batyumat, és kísétálhatnák a városkapun, még mielőtt megejthetném az első fejszecsapást egy szál hajónak szánt deszkán.

– És kinek kellene tudnia erről rajtad és rajtam kívül? – kérdezte az öreg hölgy. Este sötétedés után átmész oda. Ha hátul a kerten keresztül mész be, úgysem lát meg senki, az ablakokat függönyökkel el lehet sötétíteni, hogy a fény ne jusson ki az utcára. A függönyök még odaát vannak, és Klaas, az öreg kertész tudja hol vannak, és segíthet is neked felrakni azokat.

– Hm – nevetett Jansen maga elé – tulajdonképpen vicces egy történet, hogy pont én fussak néhány – „öreg vénasszonyt” akart mondani, de inkább elnyelte, és „bolond embereket” mondott –

után, akik beképzelik maguknak, hogy szellemeket láttak. Különben nekem mindegy is. Valamit azonban meg kell ígérnie: Ha kiűzöm a szellemet, akkor a fáradozásaimért...

– Meg leszel velem elégedve, Piet – szakította félbe az unokanővére, aki nem szívesen ment volna bele egy előzetes megálapodásba.

– Köszönöm szépen, arról szó sem lehet – nevetett azonban Peter Jansen. – A megelégedés átkozottul bizonytalan dolog, van akinek sok kell, más pedig egészen kevés is beéri. Nekem viszont sokra van szükségem.

– És mennyit akarsz, Piet? – gondolj csak arra, milyen szegény asszony vagyok.

– Igen, éppen ezért – nevetett fel Jansen – úgy gondolom, ha kétezer guldent kérnék, az is átkozottul kevés lenne.

– Kétezer gulden komoly tőke – kiáltott fel van Geelen kisasszony rémülten.

– A hallottak alapján úgy tűnik, kapitális kísértettel állunk szemben – vélekedett Peter Jansen nevetve – és olcsóbban nem vállalhatom.

Van Geelen kisasszony mélyet sóhajtott, mivel a követelés az elvárt szolgálat ellenében hatalmasnak tűnt számára, hiszen Piet tulajdonképpen ingyen is megtehetné volna a rokoni kapcsolatra való tekintettel. A ház értékéhez mérten azonban nem volt eltűzött arányban, és azzal a reménnyel, hogy végre talált valakit, aki hozzásegítheti a ház hasznosításához, ha igazán komolyan veszi a dolgot, mégis visszatartotta Petert. Persze igyekezett a kétezer guldenből lealkudni amennyit csak lehet. Peter azonban makacsul kitartott követelése mellett, és amikor félórával később távozott unokanővérétől, van Geelen kisasszony szipogva járkált fel, s alá kicsiny szobájában. Peter azonban kezeit szórakozottan dörzsölve iramodott lefelé az utcán saját szálláshelye felé, mert véleménye szerint ezen a reggelen sikerült egy egészen kiváló megállapodást

kötnie, mivel egy pillanatra sem vonta kétségbe, hogy az úgynevezett „kísértettel” kényelmesen és könnyűszerrel el fog bánni.

8.

Magától érthető, hogy Peter Jansen egy ilyen kedvező megalapodás után hirtelen másra sem gondolt, mint hogy igyon rá egyet, és mivel a tengeren már ráunt a gabonapálinkára és rumra, felkeresett egy közeli bormérést, ahol igen jó hangulatban leült egy üveg medok mellé, rágyújtott rövid pipájára, és elmerengve építgette magában miniatűr légvárakat, melyeknek szolid alapját minden esetben a kétezzer gulden képezte.

Gondolatai azonban a jövő tervezgetéséről szinte akaratlanul visszaszálltak arra a kötelezettségére, amit ma estére vállalt, és amikor Maatje asszony öreg lakására gondolt, régmúlt képek és jelenetek idéződtek fel emlékezetében, amint fiatal, könnyelmű fickóként reszketve a szigorú szabályokhoz ragaszkodó öregasszony házába lépett, és hálát adott Istennek, amikor ismét maga mögött tudta.

Akkor mégis miért járt oda? Talán csak nem a kis csiszolt üveg pohárka madeira, amit egy tányér száraz süteménnyel szolgált fel a házban az a fiatal lány, a Doortje, lehetett az oka? Hm, vajon mi történhetett Doortjével? Csak egy pillanatra látta őt vörösre kisírt szemekkel, amikor az örökösödési ügy rendezése miatt őt is beidézték, hogy hivatalosan közöljék vele, semmit sem örökölt. Szegény lány, őt is elűzték a házból, és ki tudja, most merre jár, és milyen keservesen keresi meg kenyerét.

Milyen szépen rendben tartotta Doortje az öregasszony szobáját, és milyen barátságos volt mindig. Hm, milyen más élet lehet, ahol egy ilyen asszony is van a házban, elmélkedett tovább Peter. Micsoda kutya élete is van egy magányos agglegénynek. Csóro persze nem lehet az ember, különben csak gyerekek és gondok

veszik körül, de ha beszámítom a 2000 gulden tőkémét is, akkor már egész magabiztosan léphetek fel D...-ben, és ej, vigye el a hóhér, igazán ostoba volnék, ha képtelen lennék meghódítani egy lányt, aki tisztességével hozzájárulna a gazdasághoz.

Az ördögbe is, gondolta, az ötlet igazán megér még egy palack bort, és az erős ital rendesen meg is mozgatta fantáziáját. Sorra vette a város minden csinos leányzóját, D...-ben olyan bőséges volt a kínálat, mint más holland városban alig, és amikor a második palack végéhez ért, már az a lehetőség is felötlött benne, hogy még maga a polgármester lánya is beleszerethetne, és végül is egészen jó parti lenne számára. Miért is ne? Jóllehet csak távoli rokonai tartoznak a város legelismertebb és leggazdagabb polgárai közé, akik nem is különösebben büszkék rá, apja pedig, aki már jó ideje csendes sírjában nyugszik, csak egy szabó csendes hivatását űzte, de mit számít az? A medoc könnyedén átsegítette az ilyesfajta nehézségeken, és csak akkor tért ismét magához, amikor ötöt harangoztak, és eszébe jutott pillanatnyi kötelezettsége, és ismét a 2000 guldenre és vállalt éjjeli őrségére gondolt, és eszébe jutott hogy legfőbb ideje lenne hozzálátni a szükséges előkészületekhez.

Az ég szerelmére nehogy azt gondolja bárki is, hogy a két palack tüzes francia bor különösképpen a fejébe szállt volna. Igaz ami igaz, Peter Jansennek komoly kapacitása volt, és könnyedén elnyelhetett volna még egy harmadik palackkal is anélkül, hogy annak különösebb következménye lett volna. Felállt, kifizette a cseht, és minden további nélkül elindult a jól ismert utcákon, hogy mindenekelőtt felkeresse az öreg kertészt, akit be kellett avatnia a titokba, és még nappali fénynél átnézzze az érintett helyiségeket.

Az öregember otthon volt, mint mindig, mégpedig abban a kis melléképületben, amit egykor Maatje asszony növényháznak szánt, és később van Geelen kisasszony, aki gyűlölte az ilyen haszontalan kiadásokat, szegényes kertészlakká alakíttatott át. Az öreg Klaas ismerte a fiatal Petert, és örült is a viszontlátásnak, de igencsak megrémült, amikor végighallgatta, hogy mire készül a merész fiatalember, és nagy igyekezettel megpróbálta lebeszélni

őt vakmerő tervéről, ahogyan ő nevezte, persze teljesen eredménytelenül.

– Nézd csak fiacskám Pieter, ezt te nem érted – mondta az öreg Klaas – azokkal odaát (miközben hüvelykujjával válla felett riadtan a háta mögé mutatott) nem jó kikezdeni, ha felkelnek sirjaikból, pláne nem szabad útjukba állnunk, hacsak valami szükség nem kényszerít rá. Ha azonban valaki szándékosan kiteszi magát ilyen veszélynek, az vagy maga is belepusztul, vagy úgy megégeti az ujját, hogy élete végéig megemlegeti.

– De drága öregem – nevetett fel Peter – csak nem akarod elhitetni velem, hogy odaát tényleg igazi kísértet mászkál? Ha az az öreg sárkány, a kisasszony, az én drágalátos unokanővérem lát-szólag tényleg borzasztóan irtózik is tőle, azért én a magam részéről tényleg nem vagyok már gyerek.

– De a kisasszony sem – akadékoskodott az öreg Klaas halálisan komolyan.

– Meghiszem, tényleg nem az – nevetett fel Peter teli torokkal – de gyere öreg, ne bolondozz, szövögesd csak később ábrándjaid, ha már túl vagyunk a történeten, de most mindenekelőtt menjünk át, és nézzük meg belülről a régi kasztnit, hogy el tudjam dönteni, melyik kabinban tudok ma este a legjobban berendezkedni.

Semmi sem segített. Az öreg Klaas még előhozta legkülönbélebb ellenvetéseit, hogy megpróbálja lebeszélni a fiatal fickót, de minél hevesebben akadékoskodott, annál inkább ragaszkodott Peter az elképzeléséhez, és mivel sötétedésig már nem sok idő maradt, végül kénytelen volt előszedni a kulcsokat, és kinyitni a hírhedtté vált ház ajtaját.

Odabent egyébként nem is volt olyan vad és rejtélyes a látvány, mint ahogyan Peter tulajdonképpen elképzelte. Persze kongott az ürességtől, mert unokanővére természetesen minden használható bútort elvitetett néhány kivétellel, különben még minden olyan tiszta volt és rendben, mintha a szobákban tegnap is laktak volna. Úgy tűnt, mintha valaki még a port is lepucolta volna az

asztalokról és szekrényekről, pókhálót éppúgy nem lehetett látni. Az öreg Klaas ilyesmire kétségtelenül ügvelt.

Az öreg azonban a legkevésbé sem örült a dicséretnek, amivel Peter ezért jutalmazta, csak egyfolytában a fejét csóválta, végül így vélekedett: – Nem kevesebb, mint istenkáromlás, ha az ember olyan helyen kutakodik, amit a halottak még el sem hagytak, ő a maga részéről tiltakozik minden következmény ellen, már elégszer figyelmeztetett, és ha valaki szándékosan fejjel akar neki-menni a falnak, arra azért mégiscsak oda kellene figyelnie, hogy ne menjen szét a feje.

Peter hagyta az öreget, mondja csak a magáét anélkül, hogy a továbbiakban a legkevésbé is törődött volna vele, közben gondosan ellenőrizte a különféle szobákat, hogy kiválassza a legkedvezőbb fekvésűt éjszakai őrszolgálatához. Erre a célra nagyjából mindegyik meglehetősen egyformán alkalmasnak tűnt, de az elülső oldali középső szobában állt még egy öreg, bár jellegtelennek tűnő, ámde kényelmes szófa, és mivel többet nem is kívánt, mint zavartalanul végigaludni az éjszakát, minden további nélkül úgy döntött, hogy itt üti fel főhadiszállását.

Az öreg azonban teljes erővel tiltakozott ez ellen: Már eleget beszélnek a népek odakint az öreg házról, vélekedett, az ablakokat meg aligha lehet annyira befüggönyözni, hogy itt vagy ott ne szűrődjön ki valami halvány fénysugár. Ettől aztán újra beindul majd a spekuláció odakint az utcán, mint a közelmúltban is egyik éjszaka, amikor nem sok hiányzott, hogy betörjék az ajtót. Ha Peter makacsul ragaszkodik ahhoz, hogy tényleg a házban töltsen az éjszakát, elbizakodottságáért Isten bocsásson meg neki, rendben van, akkor tegye ezt legalább az öreg Maatje asszony egykori hálószobájában. Ha a házban tényleg kísértet járkal, minden bizonnyal oda tér be legelőször, annak az ablakai az udvar és a kert felé néznek, és sokkal kevésbé vehetik észre kintről a bámészkodók.

– Rendben van öreg – mondta Peter, aki semmit sem akart elmulasztani, hogy az ügyis mogorva aggastyánt megbékélje. – Nekem az is megfelel, ha azt tartod a legjobb megoldásnak. Van

valami kifogásod ellene, ha erre az éjszakára a szófát áttolnánk a Maatje asszony szobájába?

– A legcsekélyebb kifogásom sincs ellene – válaszolta Klaas, ha azonban tényleg aludni akarsz, akkor maradhattál volna inkább a saját ágyadban.

– Pusztán a változatosság kedvéért, barátom – válaszolta nevetve Peter. Tehát abban megegyeztünk, hogy odaát, de ugye a vastag függönyökről gondoskodni fogsz?

– Ha mindenképpen úgy akarod, hát részemről semmi akadálya.

– Rendben van, minden mást magammal hozok – mondta a könnyelmű tengerész – egy jó üveg gabonapálinka sem hiányozhat, és ha nincs ellene semmi kifogásod, öreg kerti patkány, akkor tízig vagy tizenegyig együtt tölthetjük az estét, nem is tudom, de azt hiszem, egyedül fele annyira sem ízlik, mint egy kellemes társaságban.

Az öreg ezt is megígérte, mire Peter Jansen visszasietett a vendéglőbe, ahol szállása volt, hogy összeszedje mindazt, amire az éjjeli őrséghez szüksége van. Az egészről persze senkivel sem ejtett egy szót sem, mert olyan ügyről volt szó, amit a tiszteletre méltó van Geelen kisasszonnyal egyedül akart elrendezni.

9.

A nap már egy órája lement, és a horizonton lassan kezdett felbukkanni az újhold keskeny sarlója, amikor Peter Jansen nagy kosárral a kezében az öreg Klaas ajtaján kopogtatott, aki pillanatokon belül be is engedte. A keskeny bejárati ajtó rögtön az első kopogtatásra tényleg olyan gyorsan kinyílt, hogy az öreg minden bizonnyal ott állt késői vendégére várakozva.

Jansen először is be akart menni vele a szobába, de az öreg nem hagyta, a karja alá nyúlt, és így szólt:

– Menjünk inkább át rögvest, Peter, elég későn jöttél, és úgy gondolom, ha közben valamelyik szomszéd véletlen meglátogatna, akkor nem mehetnék veled anélkül, hogy másnap reggel az egész város ne kezdjen el megint mindenféle bolondos történetekről fantáziálni.

– Ahogy gondolod, Klaas – mondta Peter – vannak gyertyatartók odaát? Gyertyákat is hoztam magammal.

– Persze, minden rendben van – biztosította őt Klaas, maga mögött becsukva az ajtót – Tudsz róla, Peter, hogy annak a rendőrnek elment az esze, aki öt hónappal ezelőtt eltöltött odaát egy éjszakát?

– Előbb be kéne bizonyítani Klaas, hogy egyáltalán volt-e neki.

– Nem hiszel nekem?

– Már miért ne hinnék neked, öregfiú – nevetett fel a ma este rendkívül szórakozott tengerész, csak kíváncsi lettem, rendkívül kíváncsi, és csak egy dolog van, amitől félek...

– Tehát mégiscsak félsz?

– Igen, de csak attól, hogy semmi sem fog történni – nevetett Peter – és az átkozott egy csapás lenne.

– Az öregember mélyet sóhajtott, és ettől kezdve csendben lépkedett mellette felfelé az alacsony kőlépcsőn a ház ajtajáig, aztán odabent tovább felfelé a sötét lépcsőn, be a sötét szobába, ahol első dolga volt, hogy nekilásson meggyújtani a gyertyát.

Odabent kétségbeejtő volt a sötétség, és Peter csendben káromkodva, tapogatódzva ment utána. Klaas semmi esetre sem akarta, hogy a szomszédságnak tudomására jusson, ma este látogató van a „kísértetházban”, és nekilátott, hogy egy használt, öreg acéldarabbal tüzet csiholjon, miután becsukta maga mögött az ajtót. Amint a megpörkölt rongydarab a bádogdobozban végre

szikrát fogott, elővett egy rövid kénszálat, de oda kellett adnia Peternek, aki maga volt kénytelen meggyújtani vele a magával hozott gyertyát, mert Klaas a sötétben belélegezte a kén szúrós füstjét amitől köhögési rohamot kapott.

Végre meggyulladt a gyertya, és Peter mindenekelőtt kipakolta kosarát, amiben egy ilyen éjszakához szükséges néhány fontos holmi volt.

Legfelül a tetején egy rövid, enyhén görbe tengerésztor, ami félelmetes fegyver olyan ember kezében, aki bánni is tud vele. Aztán előkerült egy pár szokásos, meglehetősen durván megmunkált tengerészpisztoly, melyeknél gyorsan felnyitotta a serpenyő fedelét, és ellenőrizte, hogy töltve van-e. A gyújtónyílást is gondosan megvizsgálta, mivel Peter elég jól bánt az ilyenfajta fegyverekkel, és semmiről sem akart megfeledkezni, ami a saját biztonságát veszélyeztette volna.

Miután a fegyvereket megfelelő állapotban találta, letette az asztalra, rövid tengerésztorje ekkor már a derékszíján volt, és hozzászálaltott kipakolni az elemőzsiát, amit szintén hozott magával.

– Halló, Klaas – szólt az öreghez, miközben körülnézett – csak egy gyertyatartó van itt, meg ez a nyomorúságos lámpa, amiben alig van annyi olaj, hogy egy órán át égjen. Megígérted, hogy legalább kettőt fogsz áthozni.

– Két gyertyatartó, te jó isten! – mondta Klaas – honnan lennének nekem gyertyatartóim, ezt az egyet is úgy kellett kölcsönkérnem, és a szomszéd rögtön meg is kérdezte, talán csak nem társaságra várok?

– Na se baj, nem tesz semmit – nevetett a matróz – éjjelig mindenesetre kiürítjük ezt a palackot, az őrség idejére meg így is jó lesz. Állj, ne fújd el a lámpát, előbb körül akarok nézni a szobában. Hm, miért maradt itt tulajdonképpen ez az ágy a nagy függönyökkel? Aludt még benne valaki?

– Senki, mióta az öreg Maatje asszony meghalt – válaszolta Klaas. Doortje szobája itt volt a közelben a lépcső felé a másik oldalon.

– A Doortje szobája – mondta Peter, miközben a kosárból kivett egy nagy csomagot főtt sonkával és egy vekni kenyérral, majd az asztalra tette – mi lett tulajdonképpen azzal a lánnyal, már rég nem hallottam róla semmit.

– Szegényke – sóhajtott fel az öreg Klaas, miközben sóvárógó pillantást vetett a főtt sonka felé – az öreg Maatje asszony, az Isten adjon örök nyugodalmat neki sírjában, tulajdonképpen nem úgy bánt vele, mint ahogyan megérdemelte volna. Halottakról nem illik rosszat mondani, és Isten bocsásson meg ezért a vétkeért, ami azonban igaz, az igaz is marad, szegény gyerek igencsak ki lett semmizve, és a kegyelmes van Geelen kisasszony, akinél életemben nem láttam még semmire kellőbb vénasszonyt – a szó legszorosabb értelmében kirúgta.

– Úgy? – mondta erre Peter, miközben két nagy kőpoharat tett az asztalra kiváló gabonapálinkával, és mellé tett még egy kis főzőmasinát, hogy hamar forró vizet készítsen vele. – Vén fős-vény alak. És Doortje merre van most?

– Édes Istenem, valahol a városban, már két hónapja nem láttam. Kétkezi munkával keresi meg keservesen kenyerét, úgy dolgozik, hogy olykor még a vér is kiserken a körmei alól, és néha még nekem, öregembernek is juttat egy fél guldent, aki csak kegyelemkenyeret kap Maatje asszony örökségéből.

– Hm, hm, hm, – mormogott Peter a fogai között – de ha jól emlékszem, Doortjének volt egy kedvese, és amikor utoljára erre jártam, az öregasszony arról beszélt, hogy ők ketten férj és feleség szeretnének lenni.

– Éveken át csak szédítette szegény lányt – mondta Klaas – és az a szélhámos, az írnok, végül cserbenhagyta őt, mert rájött, hogy egy fityinget sem örökölt az öregasszonytól.

– Csirkefogó – sziszegte összeszorított fogai között a tengerész – micsoda szemét alakokat hagy a mi úristenünk futkározni közöttünk itt a Földön. Szinte hihetetlen. Szegény Doortje. Te meg Klaas ne csak nézegesd azt a sonkát olyan sóvárogva, ember, lássál neki, bőven elég mindkettőnknek még akkor is, ha reggelizni is akarnánk belőle, ezenkívül még egy komolyabb sajtadarab is rejtőzik a kosárban, ha véletlenül elfogyna a sonka. Láss neki, és itt van hozzá egy korty gabonapálinka is. Később aztán csinállok majd egy jó forró grogot is.

– Az igazán jól fog jönni – mondta Klaas, akinek a nyál már régen összefutott a szájában, és attól kezdve már nem is kellett tovább noszogatni. Peter azonban erről-arról kérdezgette, miközben evett, különösen olyan részletekről, melyek Doortjével voltak kapcsolatban, és az ő Karelje iránt, és az is érdekelte, hogyan viselkedett van Geelen kisasszony a szegény árvával.

Közben azonban nem tétlenkedett, mert miközben az öreg beszélt és evett, a kis lámpát meggyújtotta a vizesfazék alatt, és amint a víz forni kezdett, az öreg Klaasnak olyan fenyő- és pálinkaillat csapta meg az orrát, amelyet még életében nem szippantott. Klaas, miután néhány pohár kiváló grog beszédessé tette őt, rátért kedvenc témájára, azaz milyen rosszul bánt az öregasszony a jó-ságos derék Doortjével meg a többiek is, és vég nélküli mesébe kezdett. Úgy tűnt azonban, még valami más is nyomja a szívét, mert néha abbahagyta mondókáját, hátralökte a székét, felnézett Peterre, majd úgy tűnt, mintha erőszakot vett volna saját magán, hogy lenyelje, ami már a nyelve hegyén volt. Jansen azonban ebből semmit sem vett észre, mert más dolgok jártak a fejében, ami miatt majdnem meg is feledkezett a kísértetről.

Ekkor tizenegyet ütött a közeli templom órája, lassú kitaró kongással úgy, hogy az ember minden ütés után azt hitte, hogy már a végére ért, mire újabbat ütött, és amikor tényleg a végére ért, az ember meg arra várt, hogy még egy ütés következik. Vannak olyan órák, melyek szinte kétségbe tudják ejteni a türelmetleneket. De most tényleg tizenegy óra volt, sem több, sem kevesebb, és Klaas, aki tulajdonképpen lényegesen többet ivott, mint

amennyit a mindennapi életében el tudott viselni, az utóbbi negyedórában már annyira elmélázott, hogy néhányszor nehézkesen becsukta szemeit, majd olykor-olykor hirtelen rémülten magához tért, Peter pedig arról biztosította őt, hogy milyen derék ember, és ha volna neki egy lánya, minden bizonnyal örömmel adná hozzá feleségül.

Jansen rövidesen észrevette, mi a helyzet az öreg kertésszel, így aztán meggyújtotta korábban kioltott lámpását, karja alá nyúlt, és minden további nélkül levezette a lépcsőn, majd a kerten át egészen a házáig. Ott kinyitotta neki az ajtót, betuszkolta a lakásába, majd visszatért az éjszakai őrség céljára kiválasztott szobába, miközben azzal már mit sem törődött, hogy Klaas még az este során tényleg megtalálja-e az ágyát, vagy sem.

Peter egyébként lényegesen többet ivott, mint Klaas, a pálinkásüveg legalább háromnegyed része neki maradt, az erős ital hatását azonban a legcsekélyebb mértékben sem érezte fejében. Ugyanolyan hidegvérű maradt, mint volt bármikor egész életében, és ekkor komolyan hozzálátott, hogy felkészüljön a várva várt kísértetre.

Mindenekelőtt még egy gyertyát dugott az egyik kiürült kőpothárba, hogy amennyire lehet, bevilágítsa a sötét homályban lévő helyiséget. Aztán megvizsgálta az összes ajtót, melyeket korábban már bezárt, hogy szükség esetén gyorsan ki tudjon ugorni, ha oda-kintről esetleg valami gyanús zajt észlel, és miután teljesen meg volt elégedve az eredménnyel, még azt sem mulasztotta el, hogy az öreg hölgy nagymintás kartonnal elfüggönyözött ágyát átvizsgálja, hátha abban, vagy alatta esetleg valaki elrejtőzött, hogy gonosz tréfát űzzön vele.

Peter valóban nem ismerte a félelmet, és egy ténylegesen fenyegető veszélynek hetykén, könnyed bátorsággal ugrott volna neki, mint a messzi távoli világban valami vakmerő embergyerek tenné. Ennek ellenére sajátos, kellemetlen érzése támadt, amikor a félhomályban félrehúzta az öreg hölgy ágyának függönyét, és megcsapta orrát az a visszataszító szag, amely különösen a zárt szobákban lévő öreg ágyaknak annyira sajátja. Mindemellett kü

lönös árnyat vetett a gyenge fénnel világító gyertya a függönyök mintás hátterére és a párnákra, és együgyű bolondnak tartotta magát, mivel az első pillanatban majdnem visszahőkölt, mert meg mert volna esküdni rá, hogy valakit fehér sapkával a fején fekvé látott az ágyban.

Látomás, csodaszámba menő együgyű csalódás, amit felizgattott fantáziánk varázsol elénk, és ami számtalan alkalommal szolgáltatta különféle kísértettörténetek alapját. Peter azonban tényleg nem az az ember volt, aki hagyta volna magát valamitől visszariasztani vagy megfélemlíteni. Így aztán közelebbről bevilágított az ágyba, és kézzel végigtapogatta a párnákat. Az ágy teljesen üres volt és érintetlen. Miután erről meggyőződött, alá is bevilágított, és ott sem talált semmit.

Amikor már mindezzel tisztában volt, a függönyt hagyta ismét visszahullani, mert a gyertya bizonytalan, reszkető fényt vetett oda, és semmi szükség nem volt rá, hogy egyre csak arrafelé nézzen. Ezek után az egész szobában gondosan körbevilágított, nincse véletlen valahol egy rejtett ajtó, de semmi gyanúsat sem talált. Csak az egyik falon volt egy kisebb függöny néhány polcot eltakarva, ami korábban feltehetően könyvespolc lehetett, most azonban üresek voltak. A többi fal mellett nehézkes, esetlen komódok és asztalok álltak, az egyik falon néhány kisebb, ovális kép, melyek rémséges frizurájú hölgyeket ábrázoltak egy faragott és aranyozott keretű tükör jobb- és baloldalán.

Peter a szemlével látszólag teljesen meg volt elégedve. A gyertyát visszatette az asztalra, kiitta a grog maradékát, ami még a poharában volt, és megtömte a pipáját.

– Na, most aztán kíváncsi vagyok – nevetett csendben maga elé – hogyan fog ide bejönni egy kísértet. Tulajdonképpen az egyik ajtót nyitva is kellett volna hagynom. Hú, micsoda dohányfüstöt csináltunk itt az öreg hölgy hálósobájában, vágni lehet a füstöt, ha meg kinyitok egy ablakot, a hátsó házakból a szomszédok észreveszik a fényt. Persze egy időre el is olthatom a gyertyákat, mert szegény kísértet képtelen lesz elviselni ezt a bűzfelhőt.

Amit kigondolt, annak menten neki is látott, pisztolyait azonban előbb az övébe dugta, törét megigazította, elfújta a gyertyákat, odatapogatódzott az ablakhoz, elhúzta a vastag függönyt és kinyitotta a két ablakszárnyat, és menten a képébe fújdogált a hús esti szellő.

– Ah, ez nagyon jól esik – morogta csendben maga elé, miközben kihajolt és lenézett a sötét udvarra és kertre. – De jól esik! Ha most meglátogatna egy kísértet, egyszerűen csak vállon kelle-ne veregetnie és azt mondhatná, hogy... Ekkor azonban mintha villám csapott volna belé, mert a szobában, közvetlenül a háta mögött kétszer határozottan úgy hallotta, mintha figyelmeztető hangon a nevéen szólították volna: Pieter! Pieter!

Akaratlanul is hagyta a függönyt visszahullani, és egyik pisztolyát kirántotta az övéből, de semmi sem mozdult. A sötétség olyan sűrű volt, hogy a saját kezét nem látta, amikor ide-oda mozgatta a szeme előtt.

– Tényleg meg mertem volna rá esküdni, hogy az előbb hal-lottam, amint a nevemen szólítanak – mormogta csendben maga elé, miután jó két vagy három percig lélegzetét visszatartva fülelt a legcsekélyebb zajra is, ami előfordulhat a szobában. – Nagyon különös, de annyira kellemetlen ez a sötétség, és úgy veszem ész-re, hogy ma este a kísértetek valamivel korábban keltek, mint szokásos.

Anélkül, hogy számot tudott volna adni magának, miért teszi, olyan csendben, amennyire egyáltalán csak lehet, becsukta az ablakszárnyakat, behúzta a függönyt, és keresgélni kezdte a tűz-szerszámot, amit előbb az ablakpárkányra tett.

Miközben az acéllal a követ csiholta, mert persze a tapló soha-sem fog parazsat, ha az embernek hamar tűzre van szüksége, oda-kint az óra háromnegyed tizenkettőt ütött, de furcsamód, pont ott ahol állt, az óra minden ütésekor, halk koppanásokat hallott a padló alatt.

– Az ördög vitt volna el, hogy elfújtam a gyertyákat – mo-rogta maga elé Peter riadtan, miközben egyre hevesebben próbál

kozott, és valóságos szikraesőt csiholt a taplóra. Az végre paraszt fogott, és egy szívből jövő „hála istennek!” kiáltással az odatartott kénzsál segítségével sikerült is meggyújtania mindkét gyertyáját. Még mielőtt a fény kiteljesedett és áthatolt volna a sötétségen, tekintetével igyekezett valami gyanúsat felfedezni, de megint teljes halotti csend volt. De akkor honnan az ördögből jött a kopogás és nevének szólítása? Mert meg mert volna rá esküdni, hogy ebben nem tévedett.

Bár a sötétben egy pillanatra tényleg kellemetlenül érezte magát, az égő gyertyák fénye azonban visszahozta hetyke bátorságát, és fejét gúnyosan csóválva csendesen maga elé nevetett:

– Mégiscsak fura, hogy az éjszaka képes nyulat csinálni az emberből. Az ördögbe is, Piet, magadnál voltál egészen, vagy nem voltál magadnál, hogy a szíved úgy elkezdett verni, mint a kovács kalapácsa, mert egy egér motoszkált a padló alatt?

Ezekkel a szavakkal felkapta az egyik gyertyát az asztalról, és hetykén odaállt vele közvetlenül a tükör elé.

– Hol is hallottam valamikor – mormolta eközben – hogy ha az ember éjjel pontosan tizenkettőkor egy teljesen üres házban és teljesen üres szobában odaáll a tükör elé, és háromszor egymás után elkiáltja saját nevét, majd hangosan felnevet, akkor saját maga mögött megjelenik a hasonmása, akit állítólag meg is láthat a válla felett? Az embereknek néha különös ötleteik vannak, de furamód itt most minden összejön a monda szerint, és életemben nem lenne rá jobb alkalmam, hogy kipróbáljam. Ha, ha, ha, éppen most kezdi ütni a tizenkettőt, ki kell várnom, míg a végére ér, hogy nagyra becsült hasonmásomnak legyen ideje, ideérni. Négy, öt, hat, hét, nyolc, kilenc, tíz, tizenegy, tizenkettő. Milyen fura az öreg harang utószó, és milyen különösen hangzik itt ebben a zárt helyiségben. Tehát figyelj Pieter, most te jössz! És ekkor jó hangosan belekiáltott a tükörbe:

– Pieter Jansen! Pieter Jansen! Pieter Jansen! Majd saját tükörképébe olyan hangosan belenevetett, hogy a rejtélyes kiáltását

vadul és kísértetiesen visszhangzották a sivár falak, aztán megint halálos csend lett a szobában.

– Nos, hát senki sem jön? – mondta Piet hangosan, miközben azonban saját hangja zengésének hatására különös borzongás futott végig rajta, és egész teste beleremegett, amikor lassan és jól hallhatóan egy nehéz sóhajt hallott a szobában.

– Ha ez lenne a hasonmásom – nevetett fel persze erőltetett vidámsággal – akkor pont az ellentétem lehet ezzel az átkozottul bánatos sóhajjal, de hol bujkál vajon? Vigye el az ördög, sokkal szívesebben venném, ha becsülettel nekem rontana ahelyett, hogy kopogások és falakon túli sóhajtozások kíséretében bújócskát játszik velem.

A sóhajtás hallatán akaratlanul megint a pisztolyához kapott, de aztán fejét csóválva a másik pisztollyal és a törrel együtt letette az asztalra és így szólt:

– Furcsa, hogy valaki ilyen bolonddá tudja tenni saját magát, de az ember mégiscsak ember, és ha nem lel valami valódi kézzelfoghatóra, amivel szemben találja magát, a régi dajkamesék és történetek rendszerint még mindig olyan mélyen gyökereznek csontjaiban, hogy képtelen szabadulni tőlük. Vigye el a hóhér, először is iszok még egy kortyot, hogy felmelegedjek, mert az éjszaka eközben átkozottul hűvös lett, és már rendesen kezdek fázni.

Peter nem akarta bevallani saját magának, hogy a sóhajtást hallván különös borzongás futott végig rajta, szégyellte magát saját maga előtt. Töltött magának egy pohárával, ledobta magát a székre, ajkaihoz emelte, és éppen ki akarta üríteni egy húzásra, amikor megint hallotta a reszketeg sóhajtást a szobában, és ugyanabban a pillanatban megmozdult az ágyfüggöny, mintha belülről valaki megérintette volna.

Peter nem itta ki poharát. Még mindig kezében tartotta tudat alatt a poharat, és észre sem vette, amint a nedvesség lefolyt ujjain, és az asztalra csöpögött. Szemeit az ágyfüggönyre meresztette,

ami most határozottan és félreismerhetetlenül megmozdult, mint-ha valaki, aki az ágyban fekszik, éppen fel akarna kelni.

Egyetlen hang sem hagyta el ajkait, érezte, amint lüktet a vér az ereiben, majd szíve szinte abbahagyta a dobogást. A gyertyák szivárványos fénygyűrűjében alig volt képes felismerni az ágyat.

Ekkor hirtelen megnyílt a függöny. Hófehér kéz vált láthatóvá, mely széthúzta azt, majd egy fehér lepel igyekezett átjutni teljesen zajtalanul a függöny sötét és tarka redőin, és Peter látta, bár az egész jelenség úgy tűnt számára, mintha álmodna, amint a következő pillanatban egy alak az ágy mellett felegyenesedik.

Arcvonásait persze nem ismerte fel, mintha fátyol takarta volna, amelyből egy nagy, sötét szempár parázslott felé komoly tekintettel, és amikor akaratlanul és döbbenet felállt székéről, az alak szinte fenyegetően felé emelte karjait, aztán lassan megindult keresztül a szobán a szemben lévő fal irányába, de inkább osont, mint határozott lépésekkel ment volna.

Peter úgy állt ott, mint akit elvarázsoltak, és dermedten nézett utána. Úgy érezte, mintha a jelenség rejtélyes tekintetének mágikus hatása lenne rá, és mindaddig, míg rajta tartotta tekintetét, képtelen volt megmozdulni, vagy akár csak végiggondolni, mit is tegyen, hogy felugorjon, vagy szóljon hozzá.

Az egész tényleg olyan gyorsan történt, hogy ideje sem maradt összeszedni gondolatait, mert miközben szilárd meggyőződése volt, hogy az éjszakát itt ugyanolyan nyugodtan és zavartalanul töltheti el, mint odahaza saját szobájában, hirtelen pont a szeme előtt bukkan fel egy valódinak látszó kísértet, hiszen különben hogyan lett volna képes egy valódi testi lény bejutni a bezárt és beretesztelt szobába?

Egyszerűen Peter úgy állt szemben a kísérteties lénnel, mintha fejbe verték volna, és úgy érezte, mintha annak éles és szúrós tekintete az agyába hatolna. Az alak pont a kis függöny felé tartott, amely mögött a tengerész korábban az üres könyvespolcot találta. Kinyújtott karjával már éppen elérte a zöld gyapjúfüggönnyet, és félrehúzta azt. Fejével a fal felé fordult, mintha el akarna

tűnni a függöny mögött. Peter azonban, alighogy megszabadult a mágikus tekintettől, mintha súlyos teher hullott volna le testéről. A következő pillanatban már nem csak régi hettyke bátorságát nyerte vissza, hanem rögtön úrrá is lett a helyzeten, és anélkül, hogy a pisztolyok vagy a tör eszébe jutottak volna, előugrott az asztal mögül, megragadta a kísértet bal karját, majd visszarántotta az alakot, és ekkor nem csak valódi vérral telt húst, hanem egy igazi, reszkető meleg női testet érzett a karjában.

10.

– Mi a fene – nevetett Peter csendesen maga elé, aki természetesen pillanatokon belül megszabadult minden félelmétől, már ami a kísérteteket illeti, vagyis inkább megfélemedkezett róla. – Nocsak, nocsak, vajon ki lehet ez itt, aki rémisztő kísértetként riogatja az egész szomszédságot, és aki miatt a tiszteletre méltó van Geelen kisasszony úgy megutálta ezt a házat, hogy másik városrészbe költözött? Ezer sellő és tengeri kígyó! Hát ennek tényleg nem olyan a tapintása, mint egy kísértetnek – és ezzel az alakot, aki egyetlen hangot sem hallatott és akaratlanul hagyta magát, karjánál fogva odavonszolta a két gyertya közelébe. Most vette csak észre, hogy arca előtt könnyű, fehér fátyol van, ami vonásait teljesen titokzatossá és hófehérnek tűnővé tette, miközben szemei az anyagba vágott két lyukon keresztül láthatóak maradtak, és így annál inkább feltűnőek és szúrósabbnak tűntek.

Az egész test azonban, ami félig még mindig a karjaiban volt, fiatalos idomokról árulkodott, csuklói, amelynél fogva szorosan tartotta, finom vonású volt, maga a keze pedig fehér és telt. Meg akarta tudni azonban, hogy kivel áll szemben, ezért csendben eleresztette a kezét, megragadta a fátylat, és a számára idegen, rejtélyes szituációban szinte zavartan így szólt:

– Engedelmével, kedves kis kísértetem, most már elég a bűjőcskából, és igencsak szeretném megtudni, kinek köszönhetem ezt az éjszakai látogatást, vagy kinek kerültem az útjába.

Az alak a legcsekélyebb ellenállást sem tanúsította. Úgy tűnt, mintha teljesen elveszítette volna minden akaraterjét, és amint Peter sokkal kecsesebb mozdulattal, mint egyébként szokása volt, félrehúzta az idegen arcáról a fátylat, egy fiatal lány meseszép, bár halott sápadt arcát pillantotta meg, aki merev tekintettel, ámde reszketve nézett a szemébe.

Peter egy pillanatra meglepetten nézegette fiatal foglyát, az arc azonban ismerősnek tűnt számára, ezeket az arcvonásokat korábban elég gyakran látta, és szinte visszariadva kiáltotta el magát:

– Doortje? Az ég szerelmére, tényleg maga lenne az?

Mintha varázsige lett volna, amit mondott, úgy változtak meg egy pillanaton belül a lány sápadt arcvonásai. Arca és homloka kipirult, és arcát két kezébe temetve hangos sóhaj tört fel kebléből, ami gyorsan felébresztette a fiatal, becsületes tengerész együttérzését.

– Jöjjön Doortje, szegény gyermek, ne féljen, nem bántom. Jöjjön csak, üljön le ide hozzám, és először is szedje össze magát, aztán mesélje el nekem, hogyan jutott arra a bolondos gondolatra, hogy elkezdjen itt kísértetet játszani. Ne féljen, tényleg jó szándékaim vannak, itt senki sem zavar bennünket, hacsak nem látogat meg bennünket egy valódi kísértet is még egy óra előtt.

Szinte erővel nyomta le őt arra a székre, ahol korábban az öreg Klaas ült, és mivel a lány még mindig egyetlen hangot sem hallott, tartott tőle, hogy a félelem, rettegés és izgalom a végén még kárt tehet benne, és aggódva az asztalhoz lépve felkapta az előbb félig kilötytintett poharat, és jóindulatúan így szólt:

– Jöjjön Doortje, igyon egy kortyot ebből, csak egyetlen rendes kortyot. Majd meglátja, milyen jót fog tenni, felfrissíti az ereket és elrendezi az idegeket. Úgy bizony – folytatta félig nevetve, félig zavartan – saját magamon is kipróbáltam. Istenemre mon

dom, tényleg kezdtem rendesen libabőrös lenni. Kiválóan játszott a szerepét, én pedig minden bizonnyal a legutolsó lennék, aki elrontana egy jó heccet, ezért bíznia kell bennem, és higgye el nekem mindenekelőtt, hogy tényleg jók a szándékaim. Minden bizonnyal ismeri még régebből Peter Jansent, a vad fiút, akiről Maatje asszony hallani sem akart, és akinek mindig egy gyűszűnyi madeirát és egy darab süteményt hozott. Na, jöjjön már, tegyen nekem egy szívességet, és csak egyetlen kis kortyot igyon.

Doortje levette kezeit az arcáról, és úgy nézett rá tiszta, nagy szemeivel, mintha mélyen a lelkébe akarna látni, aztán az ajkaihoz emelte a poharat, de csak egyet kortyintott, hogy teljesítse Peter kívánságát, majd halkán, félénken suddogni kezdett.

– Köszönöm önnek, szívből köszönöm. Ó, el sem tudja képzelni, mennyire boldogtalan vagyok.

– Remélem nem azért – mondta Peter hirtelen, miközben a poharat visszatette az asztalra – mert ma az útjába kerültem? Ezért igazán ne aggódjon, Doortje, mielőtt az ön neve ajkamra kerülne az öreg vénkisasszony kedvéért, inkább leharapnám a saját nyelvem. A dolog azonban mégiscsak veszélyes marad, és ha véletlen valaki más...

– Soha az életben nem teszek többet ilyet, Jansen úr – biztosította Doortje, állításának igazolására kezeit összetéve és felé emelve.

– Mondanék magának valamit, Doortje – vélekedett Peter – a „Jansen úr” átkozottul rosszul hangzik, nekem legalább is egyáltalán nem tetszik. Régen mindig csak egyszerűen Peternek szólított, vagy ami még jobb, Piet-nek, ezenkívül a szellemek bennünket, szegény halandókat rendszerint tegezni szoktak, amint halottam.

– Akkor megint Peternek fogom szólítani – válaszolta Doortje halkán – ha tényleg így kívánja.

– Jól van, kincsem – mondta Peter szórakozottan – ezzel rendben is volnánk, és most mesélje el nekem, de őszintén az

igazságot, mi készítette erre a bolondos gondolatra, mert van Geelen kisasszonynak határozott ígéretet kellett tennem, hogy ki fogom üzni innen a kísértetet, és legalább tudnom kell, hogy mire bukkantam. Előbb azonban – fűzte hozzá nevetve – a tört és a pisztolyokat visszateszem a kosárba, mert elég veszélyesnek látszanak, és ma este már nem lesz rájuk semmi szükség.

Ezzel a veszélyes fegyvereket gyorsan eltette (amelyek tulajdonképpen már nem is voltak annyira veszélyesek, mert az öreg Klaas titokban megnedvesítette a puskaport a serpenyőkben), székevel Doortjével szemben helyezkedett el, megtöltötte poharát, két kezével a térdére támaszkodott, és szórakozottan így szólt:

– Így, és most kezdheti.

Doortje megint elpirult, de a fiatal tengerész nyílt, őszinte lénye megnyugtatta, és a saját szilárd, szinte merev karaktere már el is döntötte, milyen utat akar bejárni: Peternek ugyanilyen őszintén és nyíltan akarja elmondani, hogy mi készítette erre a merész lépésre. Ami történt megtörtént, felfedezte és felismerte őt. A tagadás vagy hazudozás, ha az egyébként is nem volna alapjában természetellenére, csak tovább ronthatna a helyzeten.

– Peter Jansen – sóhajtotta, kezdetben még halk, szégyenlős hangon, ami aztán egyre határozottabbá vált, amint előbbre jutott – bizonyára nem tudja, mi mindent kellett elviselnem, mióta utoljára láttuk egymást.

– Mégiscsak tudom, Doortje – mondta Peter jólelkűen – az öreg Klaas ma este részletesen elmesélte, milyen kegyetlenül bánt önnel az élet, különösen van Geelen kisasszony és még valaki más is. Ne bánkódjék – fűzte még hozzá gyorsan, amint észrevette, hogy Doortje mélyet sóhajtva lehunyja szemeit – akkor persze még nem tudtam, hogy ilyen hamar alkalmam lesz ismeretségünk felújítására, de szavamat adom, hogy őszintén osztozok fájdalmában, és úgy beszélhet hozzám, mintha a bátyja lennék.

– Hiszek önnek Peter – mondta Doortje halkan – és Isten a megmondhatója, milyen régen volt, amikor valakinek elmondhattam, ami a szívemet nyomja, és azt hittem, – fűzte még hozzá alig

hallhatóan – hogy erre az életben már soha többé nem is lesz alkalmam.

– Akkor meg is spórolja a borús visszaemlékezést, drága gyermek – mondta Peter barátságosan – Klaas belejött az elbeszélésbe, és mivel régebről elevenen emlékeztem önre, igen kíváncsi érdeklődést tanúsítottam az elhangzottak iránt. Így mindenről tudomásom van, ami önnel történt, és bár nem tudom, hogy miként segíthetnék, mivel jómagam is szegény ördög vagyok, és még rá kell jönnöm, hogyan tudnám magam őszintén átverekedni a világon. Mindenekelőtt azonban mesélje el nekem az istenért, mi készítette arra, hogy kitalálja ezt a bolondos kísértetjárást, hogy ezzel egy egész házat bizonytalanná tegyen! Arra nem gondolt, hogy fel is ismerhetik, és az az öreg sárkány, a vénkisasszony bíróság elé citálhatja? Ebben biztos lehet.

– És mi történhetne velem, ami még rosszabb – mondta Doortje, hangjában korábbi keserűségével – és még ha börtönbe is dugnának, és éveken át kenyéren és vízen kellene élnem, az a bánat gyerekjáték volna mindahhoz a bánásmódhoz képest, amiben eddig részesítettek anélkül, hogy egész életemben akár csak egyetlen embernek is ártottam volna.

– Szegény Doortje – mondta Peter.

– Mindenki által semmibe véve, ócsárolva és bántalmazva – folytatta Doortje egyre belemelegedve – belém fojtották és megölték azt a kevés jót is, ami még bennem élt, és végül elhatároztam, hogy bosszút állok legalább azon, aki oly érdemtelenül kezservesen bánt el velem.

– A méltóságteljes van Geelen kisasszonyon – nevetett Peter csendben és szórakozva maga elé.

– Tudtam, mennyire fél minden természetfelettitől, szellemektől és kísértetektől – folytatta Doortje.

– Tényleg ilyen? – kérdezte hirtelen Peter.

– Mint egy négyéves kisgyerek – válaszolta Doortje – hisztérikus roham jön rá, ha ilyesmit mesélnek előtte, és meg vagyok

győződve róla, hogy a világ minden kincséért sem tenné be a lábát többé ebbe a házba, ha megbizonyosodna róla, hogy kísértet járt benne.

– Hm, hm, hm – morgott maga elé elgondolkozva Peter.

– Ez a ház volt az otthonom – folytatta Doortje – és az öreg Maatje asszony egyre csak azt bizonygatta, hogy sohasem kell majd elhagynom. A ház elvesztését ennek ellenére szívesen és könnyedén elviseltem volna, édes istenem, hozzá voltam szokva ahhoz, hogy le kellett mondanom minden kedvenc kívánságomról, és ameddig csak vissza tudok emlékezni, az égvilágon semmi tulajdonom nem volt soha a fájdalomamon kívül. Ezért irigykedés nélkül néztem volna végig, amint van Geelen kisasszony birtokba veszi kedvenc helyiségeimet anélkül, hogy bármiféle gyűlölködő gondolattal betettem volna a lábam az idegen tulajdonba. Azonban ennyire lenézve, kigúnyolva és eltiporva mindenfelől, ennyire kitaszítottan, a magam számára is felfoghatatlan keserűséggel töltött el, és arra készítetett, hogy valamilyen módon bosszút álljak rajta. Tudom, hogy ez elítélendő gondolat volt, és átkozni fog engem érte a világ, de mit érdekelt engem azoknak az embereknek ítélete, akik közül senki sem vette magának a fáradtságot, hogy törődjön velem.

– Ennek a szívtelen asszonynak volt két gyenge tulajdonsága, a kísértetektől való félelem és a fös vénység, és ötlettemmel mindkettőre egyszerre mérhettem csapást, mivel már előre is biztos voltam benne, hogy pillanatokon belül elhagyja a házat, ha csak a legcsekélyebb rendkívüli eseményről is tudomást szerez. Tervem sokkal könnyebb volt végrehajtani, mint gondoltam volna. Az öreg ház, amelynek titkos ajtóit és folyosóit már gyermekkorom óta pontosan ismertem, kiváló alkalmat nyújtott számomra, és az öreg Klaas, akivel a kisasszony nap mint nap éreztette rosszindulatát, mert úgy vélekedett, hogy csak az örökösök kegyelemkenyerét eszi, örömmel beleegyezett, hogy mindenben támogatni fog.

– No lám, no lám – mondta Peter, fejével bólogatva – és a vén kópé részt is vett az összeesküvésben, engem pedig hagyott, hogy megtegyem itt előkészületeimet, sőt megpróbálta telebeszél

ni a fejem kísértetekkel és szellemekkel. Micsoda egy rafinált fickó!

– Csak az én kedvemért tette, Peter – mondta Doortje kérlelve – nagyon boldogtalan lennék, ha szegény öregembernek valami baja esnék az én könnyelműségem miatt.

– Ne aggódjon, Doortje – nyugtatgatta őt nevetve Peter – nem szokásom a fecsegés, és én lennék a legutolsó, aki a szegény ördögnek bajt okozna, hiszen az öreg Klaas a karjaiban hordott, amikor még gyerek voltam, és titokban jó kis körtéket és édes szilvákat dugdosott nekem. Mi már régi barátok vagyunk. Csak azt mesélje el még nekem Doortje, miért folytatta ezt a veszélyes játékot azt követően is, miután az öreg sárkány tényleg elhagyta a házat!

– Nagyon szerette volna eladni, – mondta Doortje borúsan – hogy megszabaduljon az egésztől. Ezt akartam megakadályozni, és bár lehet, hogy igazságtalan voltam azzal amit tettem, de ha tudná Peter, milyen rosszul és gonoszul bánt velem, mennyire kereste az alkalmat, hogy bántson, és fájdalmat okozzon nekem.

Olyan bűnbánó és esdeklő tekintettel nézett Peterre, miközben enyhén elpirult, és kedves szemei oly bizalmat sugározva néztek a fiatal tengerészre, hogy annak egészen különös érzése támadt. Megragadta Doortje kezét, és szívélyesen így szólt:

Ha nincs is tudomásom mindenről, igencsak el tudom képzelni, mert ha az a vén sátán, az unokanővérem egyszer neheztelni kezd valakire, meg vagyok győződve róla, hogy igen kellemetlen tud lenni. Különben is, alapvetően gyűlöl minden fiatal, csinos lányt.

Doortje lassan elhúzta kezeit, és halkán így szólt:

– Mindennek ellenére csak most kezdem belátni, hogy milyen rettenetesen veszélyes játékot űztem, mert csak saját céljaim lebegtek szemeim előtt, és nem nagyon gondoltam a következményekre. Belátom, hogy nagyon könnyelmű voltam, és biztos lehet benne, Peter, hogy soha többé nem teszem ki magam ilyen ve

szélynek. Van Geelen kisasszony eladhatja a házát, és nyugodtan felélheti a pénzét. El szeretném felejteni, amit velem tett, és soha többé nem akarok az útjába kerülni.

– Ígérje meg ezt nekem Doortje – mondta Peter és kezét nyújtotta felé, és ha őszinte akart volna lenni, be kellett volna vallania, hogy csak azért kérte ezt az ígéretet, hogy ismét kezébe vehesse a lány a kezét.

– Örömet – válaszolta Doortje őszintén, miközben kezét az övébe tette, amikor azonban tekintete találkozott a tengerészével felállt, körülnézett, és suttogva így szólt:

– De most már mennem kell, már nagyon későn van, és odahaza hiányolni fognak.

– Hm, igen – válaszolta Peter, és zavartan elengedte – de egyedül mégsem mehet, haza fogom kísélni.

– Köszönöm, Peter – mondta Doortje – de ez nem megy, D...-ben még ezer szem ébren van ilyenkor, és ha valaki meglátja, hogy éjszaka hazakísérnek..., Nem, ez tényleg nem megy.

– De hát hogyan akar egyedül hazamenni? És azt is szeretném megtudni, hogy hol lakik, Doortje, hogy... hogy... majd el tudjam mondani, miként alakultak a dolgok a kisasszonnyal, hiszen be kell neki számolnom, Doortje – fűzte még hozzá – különben gyanússá válnék.

– Inkább nem, Peter – mondta szomorúan a fiatal lány – már így is eléggé szenvedek a gonosz pletykák miatt, nemhogy még rá is játsszak erre. Fogadja itt legbensőbb, legmelegebb köszönetem nemes viselkedéséért, amit egy szegény, magányos lánnyal szemben tanúsított, még ha pirulnom is kellene amiatt, ami összehozott bennünket. Ennek ellenére örökre azon kevés emlékeim közé fog tartozni ez a találkozás, ami számomra nem megalázással és keletlenlenséggel végződött, jóllehet életemben pont ez lett volna az első alkalom, hogy megérdemeltem volna. Ég önnel, és gondoljon néha barátsággal rám, ha a sors úgy hozná, hogy többé nem találkoznánk.

– Nem, Doortje, abból nem lesz semmi – mondta Peter egészen határozottan. Semmi esetre sem hagyom, hogy egyedül menjen haza, és ha tényleg úgy érzi, hogy a legcsekélyebb köszönettel is tartozik nekem, akkor meg kell engednie, hogy elkísérem. Semmi sem segít ezen elhatározásom ellen – kiáltotta nevetve, amikor a lány még valamit válaszolni akart – egyszer már a fejembe vettem, és ezzel szemben még tíz olyan makacs leányzó sem tehet semmit, mint amilyen maga egy lenne közülük. A holmikát az öreg Klaas reggel majd összepakolja és leviszi a lakásába, most minden bizonnyal alszik, azt hiszem, ma este többet ivott a kelleténél. Várjon csak egy pillanatra, azt hiszem innen fentről látni lehet, hogy világos van-e a szobájában.

Ezzel odalépett az ablakhoz, óvatosan kicsit félrehúzta a függönyt, és kitekintett a sötét éjszakába.

– Teljes sötétség van odalent – mondta közben – úgy alszik, mint egy vén macska, és holnap reggelig...

Ez utóbbi szavak közben megfordult, aztán csodálkozva és döbbenten nézett körül a szobában, mert Doortje nyomtalanul eltűnt.

– Ördög és pokol – kiáltotta, és egyetlen ugrással az ágynál termett, de arra nem tűnhetett el, mivel az ágy közvetlenül az ablaknál volt. Az ajtó belülről még mindig be volt reteszelve, a könyvespolc előtti kis függöny sem mozdult, amely felé a lány korábban indult, amikor megjelent, a könyvespolc pedig úgy tűnt, mintha be lett volna építve a falba.

– Eltűnt, mint a villám – mondta Peter, és tétovázva megállt a szoba közepén. – Hát ez tényleg úgy tűnt el, mint egy kísértet, mert talán ha tíz másodpercre fordultam fejemmel az ablak felé. De tényleg eltűnt, és hiába is botorkálnék utána az egész sötét házban, az életben nem találнам meg úgysem a kislányt. Hm, hm, hm, na lehet, hogy éppen így van jól, és ezúttal a Doortje volt az ügyesebb kettőnk közül. Milyen ügyesen csinálta, és milyen céltudatosan látott neki a művének, hm, hm, hm.

Peter többet már nem is gondolt a kísértetekre. Odament az asztalhoz, töltött magának, megtömte a pipáját és meggyújtotta, aztán jó egy órán át üldögélt a székén anélkül, hogy felállt volna, míg végül rendesen belefájdult a feje a sok elmélkedésbe. A pipája már régen kiégett anélkül, hogy észrevette volna, a két gyeritya is végéhez közeledett. Végül feltápászkodott, felcsatolta a törét, övébe dugta a két pisztolyt, eloltotta az egyik gyertyát, a másikat, ami a palackba volt dugva, levitte magával a ház ajtajáig. Ott azt is elfújta, majd még mindig mélyen elgondolkodva lassan elindult saját szálláshelye felé.

11.

Van Geelen kisasszony másnap nagy izgalomban volt. Délután kettőig hiába várt rá, hogy Peter Jansen felkeresi. Amikor végül már nem tudta türtőztetni kíváncsiságát és türelmetlenségét, egyik küldöncöt küldte ki a másik után, hogy keressék meg a szálláshelyét. Naplemente tájékán végre egyikük visszaérkezett a hírrel, hogy Peter Jansen súlyos betegen fekszik ágyában. A vendéglősök elmondása szerint csak hajnalban jött haza, az éjszaka valószínűleg elkóborolt valamerre, ezért ma nem tud felkelni.

A kisasszony, aki jobban tudta, merre járt, úgy megijedt, hogy egész testében reszketni kezdett, persze tartania kellett magát, nehogy észrevegyék rajta, és egész este nyugtalanul járkált szobájában fel, s alá. Az istenért, vajon mi történhetett az öreg, kietlen házban, és már legalább tízszer kívánta, bárcsak életében soha sem látta volna.

Másnap, még alig reggeledett ki rendesen, máris újabb küldöncöt küldött, hogy érdeklődjön Peter Jansen hogyléte felől, és kérdezze meg, nem tudna-e átjönni hozzá egy pillanatra. A küldönc rövidesen visszajött és jelentette, Peter Jansen még igen gyengé

nek és levertnek érzi magát, de később megpróbál felkelni, és reméli, hogy dél körül meg tudja látogatni a kisasszonyt.

Végre ez az idő is eltelt, bár az öreg hölgy számára örökkévalóságnak tűnt a néhány óra, és déli tizenkettő körül Peter megérkezett.

Unokanővére azonnal kérte, vezessék fel a szobájába, és tulajdonképpen úgy képzelte, hogy sápadtan és beesett szemekkel látja majd viszont, mint ahogyan ki kellene néznie annak, aki valami retteneteset élt át és látott. Ebben azonban teljes mértékben tévedett. Peter egészségtől sugárzó arca úgy tűnt, a legcsekélyebb mértékben sem mutatja szenvedés nyomait, és szemei sem voltak beesve. Teljes lénye azonban a legkevésbé sem mutatta korábbi magabiztos fellépését, hangulata sokkal inkább tűnt aggodalmasnak és nyomottnak. A formai elvárásoknak megfelelően, szinte riadtan üdvözölte kérlelhetetlen unokanővérét, akit egyébként általában „nos hogy van kisasszony?” szavakkal szokott üdvözölni. Amikor a hölgy kérte, hogy foglaljon helyet, továbbra is határozatlanul állva maradt az ajtóban, mintha nem tudná eldönteni, hogy beszélje-e, vagy sem.

– De Piet, fiacskám – szólította meg az öreg hölgy, akinek majd kiugrott a szíve izgatottságában, hogy megtudja mi történt – az ég szerelmére, hol maradtál el tegnap egész nap, hogy nem voltál képes átjönni egy pillanatra sem, és beszámolni nekem?

– Kisasszony – szólalt meg végre Peter és félénk pillantást vetett az ajtó felé, mire az öreg hölgy rendesen megijedt, mert már azt hitte, hogy meglátott ott valakit – ha önnel történt volna meg mindaz, ami velem történt...

– De Krisztus sebeire kérlek, mondd már el végre, mi történt veled Piet, csak nem, csak nem odaát valami...

Nem is merte nevén nevezni a házat, Peter azonban csak csendben bólintott a fejével, és unokanővére ekkor a legszívesebben menten elájult, vagy görcsrohamot kapott volna, ha a kíváncsiság nem tartotta volna inkább továbbra is ésnél. – Remélem nem hall bennünket senki? – folytatta Peter némi szünet után sut

togva, mert amit el szeretnék mondani, jobb lenne, ha a személyzet nem szerezne tudomást róla, jöllehet egy idő után úgysem maradhat mindez titokban.

– Nem maradhat titokban? – visszhangozta a kisasszony megdöbbenve, színtelen hangon – de beszélj már végre Piet, beszélj már fiacskám, Guusje és Klaartje odalent vannak a konyhában, és onnan senki sem jöhet fel, amíg nem csengetek nekik. Senki halandó lélek nem hall itt bennünket, Piet.

– Rendben van, kisasszony – mondta Piet, miközben zsebkendőjével a homlokát törölgette. Nemrég húzott egy jót a pálinkásüvegből, mielőtt elindult, attól kezdett verejtékezni. – Csak azt akartam jelteni, hogy nem sikerült megszolgálnom a 2000 guldent.

– Piet! – kiáltott fel az öreg hölgy, és mindkét kezét az ég felé emelte.

– Tényleg nem – ismételte meg Peter határozottan, és semmi pénzért sem volnék hajlandó még egy éjszaka próbálkozni.

– De tényleg mi történt, Piet – lassacskán elteszel láb alól ezzel a megátalkodott beszéddel.

– Időben megtud mindent – sóhajtott fel Piet – de ha mindenen tudni akarja van Geelen kisasszony, akkor persze nem titkolhatom tovább, hiszen kaptam egy megbízást.

– Megbízást? – kiáltott fel rémulten a kisasszony – kitől?

Peter hüvelykujjával a válla felett maga mögé mutatott és halkán így szólt:

– Tőle, odaátról – mire unokanővére görcsösen székébe kapaszkodott.

– Bárcsak volna egy csepp pálinkánk – mondta Peter – az bizony jót tenne mindkettőnknek.

Unokanővére is így érezhette, mivel intett Peternek egy kis sarkszekrény felé, aki minden további nélkül oda is ment, és ki

nyitotta. Persze csak néhány illatszeres üveget talált francia címkével, de Peter nem az az ember volt, aki hagyja magát hamis zászlókkal félrevezetni. A legnagyobbat kinyitotta közülük, beleszimatolt, és megelégedetten nyugtázta, hogy nem tévedett. Alatta egy csukott rekeszben poharakat is talált, és miután mindenekelőtt kiszolgálta saját magát, unokanővérenek is odavitt egy komolyabb kortyra valót, amit az öreg hölgy persze reszkető kezekkel el is fogadott, és nem kevésbé reszketve ki is ürítette. Peter aztán az üveget és a poharakat kényelmi szempontok miatt maga elé tette az asztalra, és minden további felszólítás nélkül folytatta:

– Nos, kedves unokanővérem, mi történt velem a múlt éjszaka, és mit láttam? Sötétedés után átmentem a házba, és az öreg Klass-szal gyertyákat hozattam. Szegény ördög egész testében remegett, amikor feljött velem. Behúztam a függönyöket, nehogy valaki odakintről észrevegye a fényt. Élesre fent törömet csupaszon kitettem az asztalra, mellé két töltött pisztolyomat is, és elég jó hangulatban várakozni kezdtem valamiféle jelenségre, akinek meg kellene jelennie, és ha valaki gúnyt akart volna űzni velem, a tör és a golyók rossz véget jelentettek volna számára.

– Csak nem kezdte el lövöldözni, Piet? – kérdezte az öreg hölgy rémülten.

– Nem volt semmi ok a lövöldözésre – suttogetta Peter – mert ami ez után következett, annak nem árt a golyó.

– Piet!

– Odakünn végre tizenkettőt ütött az óra – folytatta Peter anélkül, hogy figyelembe vette volna, hogy félbeszakították – és ekkor meggyújtottam a másik gyertyám is, hogy mindent jól meg tudjak figyelni, ami esetleg történik körülöttem. Ekkor Maatje asszony ágya felől, ugyanis az ő szobájában ültem, sóhajtozást és mocorgást kezdtem hallani.

– Menten belehalok, Piet – sóhajtozott van Geelen kisaszony.

– Igyon még egy kortyot – tanácsolta Peter, miután másodszor is megragadta rendesen megtöltött poharát – tehát mocorgást kezdtem hallani – folytatta, miközben megtörölte a száját. – Felkaptam a pisztolyomat, és feszült figyelemmel az ágy felé néztem. (Piet ekkor hazudott, mert valójában amikor meglibbent az ágyfüggöny, úgy megijedt, hogy nem is gondolt a pisztolyaira.) A függönyök lassan szétnyíltak, és miközben a rémülettől homlokomon kivert a hideg veríték, láttam, amint az öreg Maatje asszony elevenen, mint ahogyan életében már százszor is láttam, lassan kilépett ágyából és leült annak szélére.

– Minden jó szellem dicsóítse Istent, az urat – nyögte erre a kisasszony.

– Ugyanazt a fekete kapucnit viselte, mint mindig az utóbbi időben, és a drótszegélyes zöld szemellenzőt. Ölében összekulcsolta szikár, fehér kezeit, nagy, fénytelen szemeivel rám nézett, majd így szólt:

– Te vagy az, Piet? Hát végre meglátogatsz annyi idő után? Nagyon rendes, igazán nagyon rendes! Isten legyen kegyes szegény lelkemhez, már azt hittem, odafent mindenki megfedkezett rólam.

– De Maatje asszony – mondtam, és a nyelvem szinte odata-padt a szájpadrólomhoz – hát nincs nyugodalma odalent a sírban, hogy minden éjjel fel kell jönnie a Földre, rémisztgetni a szegény keresztényeket?

– Nincs bizony Piet, nincs bizony – sóhajtott a öregasszony – de el akarok mondani neked valamit, Piet. Segítened kell nekem, segítened kell, és ezzel felállt az ágy széléről, és elindult, nekem meg a hideg futkosott a hátamon, amikor láttam, hogy teste áthalad a nagy asztalon, át a törömmön és pisztolyaimon, direkt a régi karosszéke felé, amelyben mindig a bibliát olvasta. Beleült, hátrahajtva megtámasztotta a fejét, és folytatta, mintha semmi rendkívüli sem történt volna: – Látod, Piet – mondta – látod, egy súlyos adósságot hagytam hátra magam után a Földön, egy súlyos, nagyon súlyos adósságot, és mindaddig, amíg le nem rendezem,

nem lesz nyugodalmam a síromban, és vándorolnom kell, vándorolni, egyre csak vándorolni öreg csontjaimmal, egészen a végítélet napjáig. – Én meg akartam kérdezni tőle, miről van szó, de a félelemtől és rémülettől egy szóra sem voltam képes, ő pedig, miután jó ideig sóhajtozott, lassan folytatta:

– Meghaltam – mondta, és hangja úgy hangzott, mintha odalentről, mélyen a föld alól jönne – meghaltam, mielőtt végrendeletet készítettem volna, és így nem tartottam be Doortjének adott szavam. Ezért most vezekelnem kell, vezekelnem kell az egész örökkévalóságon át.

– De minek jár vissza oda az én házamba – kiáltott fel van Geelen kisasszony, aki a legfeszültebb figyelemmel követte az beszámolót – mi közöm van nekem ahhoz, ha hibázott, és miért kell nekem vezekelnem ömiatta?

– Ezt gondoltam én is – mondta Peter miközben szinte tudat alatt újratöltötte poharát – és ezért meg is kérdeztem tőle, miért zavarja az őket, mivel közülük senki sem tudná hozzásegíteni, hogy megbékéljen. – Hát éppen ez az, Piet – mondta – éppen ez az, amiért visszajárok ide és bolyongok, egyre csak bolyongok. Még jóvá lehet tenni, még pótolni lehet azt, ami elmaradt, és ez az, amiért éjszakánként felkelek síromból és jövök vissza, és mindaddig vissza is fogok járni, míg békességemet meg nem lelem.

– Soha az életben be nem teszem többé a lábam oda abba a házba – sóhajtott fel van Geelen kisasszony.

– Ó, drága jó Maatje asszony – szóltam közbe beszédébe – feljárhat ide akár két-három életem át is sétálgatni, hiszen ha éjszakánként el is kezd bolyongani az öreg házban, nem lesz ember többé, aki ide beköltözne, és soha többé senki sem fogja megtudni, hogy mit szeretne ezzel elérni. – Erre hosszasan bólogatott fejével, és üreges szemeivel olyan mereven nézett rám, hogy úgy éreztem, mintha kés hasította volna át a lelkem, majd halkán, suttogva folytatta: – Tudom, Piet, mindezt jól tudom, nem is maradok itt tovább, mint elhalálózásom napjáig, amíg le nem telik az első év, mióta örökre lehunytam szemeimet, aztán majd éjszakán

ként, minden éjszaka azokat az örököseimet fogom meglátogatni, akik jóvátehetnék a hibát, amit elkövettem, és megválthatnának engem.

– Jézusom! – kiáltott fel ismét van Geelen kisasszony, és rémülten felugrott székéről – és kiről van szó?

– Én ugyanezt kérdeztem a kísértettől – mondta Peter bátor-talanul – pontosan ugyanezt, és ekkor, kisasszony, a szívem még most is kihagy egy pillanatra, ha rágondolok, az ön nevét nevezte meg, és beleborzongtam a gondolatba, amint arra gondoltam, hogy az az alak, mely ott ült előttem, megjelenhet az ön ágya mellett.

Van Geelen kisasszony a végét már alig hallotta, sóhajtott egy mélyet, karjai és lábai megrándultak néhányszor, aztán mereven és élettelenül visszazuhan a székére. Peter ezzel szemben anélkül, hogy a legcsekélyebb mértékben megrémült volna beszámolójának hatásától, először is újratöltötte poharát, egy húzásra kiürítette, aztán nyugodt léptekkel odament az ájult öregasszonyhoz, az erős itallal durván dörzsölni kezdte a homlokát és halántékát, aztán egy félpohárnyit az ajkai közé töltött.

Ez segített. Unokanővére előbb köhögni kezdett, majd kinyitotta a szemeit, mint ilyen alkalmakkor mindig, megkérdezte, hol van, aztán felegyenesedett a székében. Mindaz, amit hallott, rettenetes volt számára, ennek ellenére elég erőt érzett magában ahhoz, hogy tovább hallgassa Peter beszámolóját.

– Rettenetes, – mondta Peter, amint látta, unokanővére összeszedte magát annyira, hogy érteni fogja a folytatást. – Még elég ideje van eldönteni, hogy mit akar tenni, mert ha jól tudom, igen tisztelt nővére, Maatje asszony halálának évfordulójáig még jó idő van hátra.

– Add csak ide nekem a naptárt, Piet, ott lóg az ajtó mögött! – mondta gyenge, alig hallható hangon. Piet felállt, odavitte neki, amit kért, valami jegyzetfüzetféle volt, melybe van Geelen kisasszony felírta a legfontosabb dátumokat, mert nem lehetett elvárni tőle, hogy minden apróságra fejből emlékezzen. Felütötte a kis

könyvecskét, miközben Peter a világ legártatlanabb képével ült vele szemben. A kópé persze jól tudta, mikorra esik az évforduló, de óvakodott attól, hogy megemlítse. Úgy tűnt, van Geelen kisasszony is tudta, de előbb meg akart bizonyosodni róla, és miközben a könyvecskét ölébe ejtette, halkán és kétségbeesetten felsóhajtott: – De hiszen addig már csak két hét van hátra.

– Ilyen hamar? – kérdezte Peter, mintha maga is megrémült volna – hiszen nem is lehetséges ilyen rövid idő alatt teljesíteni a halott akarátát.

– Pláne, ha az ember nem is tudja, hogy mit akar – sóhajtott fel a kisasszony, miközben kétségbeesve tördelte kezeit.

– Azt persze elég egyértelműen megmondta – vélekedett Peter miközben fejével bólogatva mereven maga elé nézett – azt azonban ember aligha tudja teljesíteni, és ha én lennék valamelyik örökös, tudom, nem tennék semmit, és hagynám, történjen, aminek történnie kell.

– De hát mit kíván, az ég szerelmére – sóhajtott fel az öreg hölgy, miközben döbbszerűen fészkelődött a székén. – Teljesen kétségbe ejtesz engem Peter azzal, hogy cseppenként töltöd belém a mérget.

– Ha nem saját fülemmel hallottam volna – mondta Piet – el sem hinném. Arra a szegény párára, a Doortjére akarta hagyni a házat, aki azzal a bírósági írnokkal házasságba kötött össze, és még nyolcezer guldent is ígért neki. Mindaddig, amíg nem kapja meg ezeket, nem lesz nyugta sírjában, sőt, még ide is el fog járni, drága unokanővérem, hogy arra kérlelje, váltsa meg őt.

– A Doortjének, annak a teremtésnek! – kiáltotta az öreg hölgy rémülten felugorva székéből.

– Hihetetlen – mondta Peter – ráadásul annak, aki nyakába varrta magát egy pitiáner alaknak, egy bírósági írnoknak, akit valójában majd még ő maga tarthat el.

– De hiszen az nem is vette őt feleségül – mondta a kisasszony.

– Tényleg nem? – kérdezte Peter olyan csodálkozó ábrázattal, mintha a legnagyobb újdonságot hallotta volna.

– Még, hogy az egész házat – sóhajtotta a kisasszony.

– És nyolcezer gulden készpénzt – fűzte hozzá Peter.

– Teljességgel lehetetlen – mondta az unokanővére.

– Én pedig semmi körülmények között nem teljesíteném – válaszolta Jansen. Nyugodtan jöhet a látogatásaival, mit is tudna tenni tulajdonképpen azon kívül, hogy néhány embert rémisztgetne.

– Belehalnék, ha meglátnám – sóhajtozta a szerencsétlen.

– De hát a ház és a nyolcezer gulden!

– A pénzt a többi örökösnek kellene fizetniük az örökségükből – vágta rá gyorsan a kisasszony – a házzal meg mihez kezdenék, ha nem lakhatnék benne, és el sem tudnám adni.

– Hát bizony nem szeretnék egy ilyen látogatót minden éjjel – biztosította őt Peter.

– Ó, én szerencsétlen öregasszony, mihez is kezdenék? – sóhajtotta a kisasszony, és kétségbeesve csóválta a fejét.

– Fogadja meg a tanácsomat, drága unokanővérem – mondta Peter, miközben a kis pálinkásüveget a fény felé tartotta, majd a maradékot poharába töltötte, és egy húzásra kiitta. – Hagyja csak annyiban a dolgot. Remélem, meg van győződve róla, hogy őszinte vagyok önhöz. Tényleg szívesen megoldoztam volna azért a kétezer guldenért. Isten a tanúm, tényleg nagy szükségem lett volna rá, de hogy becsapjak egy ilyen gyenge, jámbor hölgyet, azt nem, inkább egy fitying sem kell, inkább becsülettel éhen halok, mintsem becsületlenül dőzsöljek, ha pedig rám akar hallgatni, ne adjon annak a Doortjének egy fityinget sem, akár van végrendelet, akár nincs, és a dolog ezzel le van rendezve.

– És mi van, ha az öreg Maatje megjelenik nekem éjszaka? – kiáltott fel a kisasszony rémülten.

– Had jöjjön – mondta Peter közömbösen – nem néz ki éppen valami jól halotti öltözetében, és amikor először megláttam, tényleg azt hittem, menten belepusztulok, de érdekes, az ember mennyire hozzá tud szokni mindenhez, és miután körülbelül már egy fél órát együtt töltöttem vele, úgy éreztem, mintha már nem is félnék tőle annyira.

– Hát ezt nem bírom ki, Peter, nem bírom ki – kiáltott fel a kisasszony, miközben a székéből felugorva futkosni kezdett a szobában – már ha csak gondolok is rá, máris úgy érzem, mintha már most, világos nappal belehalnék a félelembe, és ha mindez éjszaka történne velem, egy sötét rettenetes éjszaka kellős közepén, menten megütne a guta, és reggel holtan találnának az ágyamban.

– De az a szép nagy ház! – vetette közbe Peter.

– Mit segítene rajtam akár tíz ilyen renoválásra váró öreg bogdega, ha minden este halálfélelemben kéne lefeküdnöm!

– Ráadásul az a nyolcezer gulden készpénz...

– Kérlek, adj időt nekem, Peter, had fontoljam meg a dolgot – sóhajtott az öreg hölgy, miközben arcát két kezével támasztotta – időre van szükségem, hogy átgondoljam a dolgot. Úgy lüktet a halántékom, mintha szét akarna robbanni a koponyám.

– Pont ilyen lüktetés volt éjszaka odaát az öreg házban – mondta Peter – úristen, micsoda kopogás volt, pontosan tizenkét órától kezdve fent is meg lent is, a plafonon, a falakon és a padló alatt, mintha az egész öreg épület megelevenedett volna.

– Hagyj most magamra, Piet – kérlelte az öreg hölgy – és amikor lefelé méysz, küldd fel nekem a Guusjét, de előbb tedd el az üveget és a poharakat.

– De van Geelen kisasszony – mondta Peter mély együttérzéssel – remélem, beszámolómmal nem okoztam fájdalmat önnek. Édes istenem, ezerszer inkább lenyeltem volna az egészet és hurcoltam volna inkább magammal életem végéig titkomat. De aztán

arra gondoltam, ha az a rémes kísértet egyszer váratlanul megjele-
nik ön előtt...

– Hagyj magamra, Piet, ha kedves neked az életem, csak egy
órácskára hagyj magamra – kérte őt a kisasszony – már nem
bírom tovább, az idegeimnek nyugalomra van szüksége, vagy
belehalok. – De Piet – fűzte még hozzá gyorsan és aggódva –
senkinek egy szót sem mindarról, amit éppen közöltél velem!
Bízhatok ebben?

– Akár egy sziklában, akár egy hajó főhorgonyában – bizto-
sította őt Piet.

– Köszönöm, Piet – mondta a kisasszony – majd hivatlak. –
Ezzel barátságosan intett neki kezével. Peter felállt a székéről, az
utasításnak megfelelően először visszatette az üveget és a pohara-
kat a kis sarokszekrénybe, majd néma meghajlással elhagyta uno-
kanővérét.

A vénkisasszony borzalmasan felizgult állapotban maradt ma-
gára, mert számára csak két rémes dolog között választhatott,
egyfelől nagy veszteség érne földi javakban, másfelől nővére, az
öreg Maatje asszony elképzelt megjelenésére számíthatott, és
hosszas, kínlódásokkal teljes időt vett igénybe eldönteni, melyiket
válassza.

Amikor Peter oly hosszasan váratott magára beszámolójával,
az a gyanú merült fel unokanővérében, hogy a fiúnak veszélyes
szándékai vannak, és feltehetően a 2000 guldennél többet akar
kicsikarni belőle. Peter ügyes manőverével azonban romba dön-
tötte bizalmatlanságát, mivel eleve úgy nyilatkozott, hogy nem
képes megszolgálni a 2000 guldent, mert képtelen elűzni a nyug-
hatatlan kísértetet. Doortje érdekeire éppúgy nem játszhatott rá,
hiszen azt hitte, hogy már régen hozzámert a bírósági írnokhoz.
Amikor pedig a közelmúltbeli álmára gondolt, ami jól egybevág a
ma reggel hallottakkal, sajátos hideg borzongás futott végig a
hátán.

Hogyan lehet nagyobb baj nélkül kimenekülni ebből a szoron-
gatott helyzetből? A házra nem sokat adott, a világ minden kin

cséért sem költözne be oda, és ilyen körülmények között eladása is csak rosszul végződhet, valószínűleg kénytelen volna elkótyavetyélni, hogy szabaduljon tőle, ha pedig a kísértet csak egyetlen alkalommal is megjelenne jelenlegi lakásában... Már a gondolatba is beleborzongott. Ennek lehetőségét tehát ki kellett zárnia.

Az azonban eszébe jutott, hogy a többi örökös az örökség átvételekor szinte egyhangúan azon a véleményen volt, hogy szegény Doortjének adni kellene egy bizonyos összeget, és csak egyedül ő szegült szembe ezzel a szándékkal, és Doortje elleni rosszindulatú vádaskodásai miatt végül a többi örökös is hagyta magát rábeszélni, hogy elálljanak egy önként felajánlott összeg juttatásától. Az embereket általában különben is igen könnyű rábeszélni arra, hogy pénzüket megtartsák a saját pénztárcájukban. A végleges döntést annak idején elhalasztották, a szándék végül is persze abbamaradt.

Még egyszer össze kellene hívnia az örökösöket, és például elmondhatná nekik, hogy azóta figyelemmel kísérte Doortjét, és csak csupa jót hallott róla, a maga részéről pedig felajánlaná, hogy örökösödési részesedésként átengedi neki a házat. Persze Doortjét jelenleg jobban utálta, mint korábban bármikor, de a félelem, a félelem nagy úr. Mi mindent meg nem tesznek az emberek a csupán képzeletükben létező kísértetek ellen.

A Peter által felküldött Guusje ebben a pillanatban lépett be és félbeszakította a kisasszony fájdalmas elmélkedését, aki ma egyébként olyan volt, mintha kicserélték volna. Még csak nem is kötött bele Guusjéba, amit egyébként minden alkalommal megtett, és rövidesen bezárkózott a szobájába, ahonnan egész nap nem került elő.

Így telt el nyolc nap, és Peter, aki célszerűnek látta az általa lángra lobbantott tüzet tovább szítani, a hét során többször is bejelentkezett, de be sem engedték. Az elhintett magvak azonban a hét során kikelték, és van Geelen kisasszony a hét végére zárt ajtók mögötti közgyűlésre hívta össze az örökösöket, ráadásul estére közjegyzőt is magához kéretett, aki véletlenül éppen az a

Karel volt, aki annak idején oly hűtlenül viselkedett szegény Doortjével szemben.

A közgyűlésnek rövidesen híre ment az egész városban, mert van Geelen kisasszony lett volna az utolsó, aki ekkora jócselekedet véka alá rejtett volna. Már másnap estére magához hívatta Peter Jansent, és közölte vele, hogy a jó öreg Maatje testvérének lelki nyugalma nem hagyta őt békén, és tudja, hogy megboldogult testvére kötelességét mulasztotta a szegény, fiatal lánnyal szemben, aki utolsó éveiben hűségesen ápolta, és most nemcsak ő egyedül hoz nagy áldozatot, hanem még egyszer összehívta valamennyi örököst, és lelkükre beszélt a szegény lány sorsával kapcsolatban. Szavai jó talajra találtak, miután kinyilvánította, és erről okiratot is készíttetett, hogy Maatje asszony öreg házának tulajdonjogát átengedi Doortjének, amihez a többi örökös még azzal a nyilatkozattal járult hozzá, hogy összeadnak 8000 guldent a lány számára, amiről szintén készült okirat, és már alá is írták, és ma délután elküldték Doortjének.

Peter Jansen erre mondani akart valamit, de van Geelen kisasszony félbeszakította őt, majd folytatta:

– Tudom Piet, hogy bensőségesen együtt érzel velem, és értékelni fogod a nehéz áldozatot, amit megboldogult testvérem lelki nyugalmaért hoztam. Te magad is fáradoztál ebben az ügyben, ezért kérek, fogadd el ezt részemről hálám jeléül.

– De drága unokanővérem – mondta Peter, tényleg meglepetten, amikor a hölgy egy súlyos tekercset adott a kezébe.

– Most menjél, Piet – akadályozta meg őt az öreg hölgy, hogy bármiféle hálálkodásba kezdjen. Menj kérek, most nagyon ki vagyok borulva, imádkozni akarok, de afelől teljesen nyugodt vagyok, hogy a jóisten nyugalmat ad majd szegény testvérem számára, amire neki oly nagy szüksége van.

Peter tett még egy kísérletet, hogy köszönetet mondjon, de az öregasszony nem hagyta szóhoz jutni. Barátságosan, ámde határozottan az ajtó felé terelte, amit aztán minden további nélkül becsukott utána.

Peter megállt a lépcsőnél, és igen kellemetlen érzéssel tartotta markában a pénztekerceszt, és kezdte szégyellni magát saját maga előtt.

– Ördög és pokol – mormolta halkan maga elé – unokanővérem 2000 guldenért tulajdonképpen nem is dolgoztam meg. Tényleg nem fogadhatom el, hiszen így dupla büntetés lenne számára. Nem, ez tényleg nem megy, Peter, ez a pénz életed végéig sötét foltként nyomná a lelkedet. Gyors döntés, jó döntés, bár már bezárkózott, de 2000 guldenért csak kinyitja még egyszer az ajtót.

Ezzel az elhatározással abban a pillanatban sarkon fordult, és éppen határozottan kopogni akart az előbb elhagyott ajtón, amikor gyanús lett neki a tekercs, amit a kezében tartott.

– Hm – kezdett elmélkedni – ha arany lenne, ahhoz nem elég nehéz ez a tekercs, ha pedig ezüst lenne... Na, végül is mégiscsak megnézhetem, hogy mit nyomott a kezembe – és ezzel feltépte a lepecsételt papírtekerceszt, amelyben 25 vadonatúj ezüstgulden csillogott. Amint meglátta, Peter csendben, szórakozottan elmosolyodott.

– Mintha csak gondoltam volna. 25 gulden. No lám csak, a vén zsugori, aki mások pénzével fizetteti meg tartozását, a kísértetet pedig a rogyant vén házzal váltja meg, nekem meg némi borraavalóval szúrja ki a szemem. Ó kisasszony, kisasszony, ha már borraavaló, akkor legyen – fűzte még hozzá vidáman, ezért a semmiségért igazán nem kell, hogy lelkiismeret furdalásom legyen.

Három ugrással már lent is termett a lépcsőn, ahol Guusjét majdnem ledöntötte a lábáról, majd tovább rohant, de nem ám haza, hanem Doortje lakása felé, akinek a címét közben az öreg Klaastól szerezte meg, eddig azonban tartózkodott tőle, hogy átlépje küszöbét. Úgy gondolta, előbb mindent el kell rendeznie, nehogy unokanővére gyanút fogjon, és aggodalmaskodni kezdjen. Mostanra azonban minden elrendeződött, a 25 gulden volt erre a legjobb bizonyíték, és bár most egy kicsit gyorsabban vert a szíve, ez azonban nem valamiféle kísértet miatt volt, ellenkezőleg,

egy sokkal inkább eleven, megtestesült lény miatt. De mi is történt ezek után?

Már a következő nap háromféle pletyka kezdett elterjedni a városban, és D... jóindulatú polgárai számára egy egész hónapon át biztosított beszédtemát.

Az első az volt, hogy szegény Doortje, akinek kenyerét mindeddig keserves, kemény munkával kellett megkeresnie, gazdag örökössé vált.

A második, hogy Karel, a közjegyző, aki annak idején feleségül akarta venni, Doortjét, szándékát megpróbálta megújítani, de haragos szavak kíséretében vissza lett utasítva.

A harmadik pedig az volt, hogy Doortje a fiatal Peter Jansen, jegyese lett, aki derék és őszinte lénye miatt közkedvelt volt az egész városban, és rövidesen megtartják esküvőjüket.

Az egész város örült ennek, csak van Geelen kisasszony gondolta, hogy menten megüti a guta, amikor meghallotta ez utóbbi hírt. Azok a sötét, hátsó gondolatai, melyek olykor felmerültek benne a könnyelműnek tartott Peter Jansennel kapcsolatban, hirtelen megtestesült alakot öltöttek, és ekkor minden további nélkül maga elé rendelte Petert. Aki azonban nem ment el hozzá, az Peter volt, ezzel szemben odahaza leült, és egy hosszú, részletes levelet írt neki, egész életében nem írt még egyszer ennyit. Ami abban a levélben állt, azt az égvilágon nem tudta meg soha senki, mert amikor a kisasszony elolvasta, ezer darabra tépte, és a maradványokat a tűzbe dobta, majd halálosan betegen ágynak dőlt. Egy fél óra elteltével azonban teljesen egészségesen megint felkelt, bepakolta a bőröndjét, és másnap reggel elutazott egyik unokahúgához Amszterdamba, ahová később aztán egész háztartását is átköltöztette.

Három hónappal később Peter Jansen megtartotta esküvőjét Doortjével, és beköltöztek a kísértetházba, és ezzel egy időben egy rendes kis hajóépítő céget alapított. Nemsokára egész D...-ben az egyik legszorgalmasabb és legügyesebb hajóépítőnek számított.

Az öreg Klaas természetesen továbbra is kertész maradt a fiatal házaspárnál. Azóta soha többé senki sem hallott róla, hogy kísértetjárás történt volna az öreg házban, még azt követően sem, hogy három évvel később van Geelen kisasszony Amszterdamban elhunyt anélkül, hogy Peterre vagy Doortjére gondolt volna végrendeletében.

Farkasharang

Az észak-amerikai Washita hegységben játszódik a történet, ahová el szeretném vezetni olvasóimat. Az ottani elbűvölő dombvidék vad völgyeiben mind a mai napig létezik még igazi erdőlakó telepes, az az egyszerű és őszinte, faragatlan és durva, barátságai-ban önfeláldozó, gyűlöleteiben veszélyes ember, akiknek élete főként vadászattal, némi földműveléssel de leginkább állattenyésztéssel telik.

Ez utóbbi tevékenységét megkönnyíti a vidék enyhe klímája, a legelőkben gazdag dombvidék, amit imitt-amott sűrű nádasok tarkítanak, és számára nem jelent igazán nagy megpróbáltatást komolyabb csordák fenntartása. Néha-néha egy marék só, amit kunyhója közelében kiszór, a szétszórtan legelésző kisebb csordák gyakori és rendszeres felkeresése, hogy az állatok megszokják az ember közelségét, és ne vaduljanak el teljesen, és a gondosság, amit erre fordít, ki is meríti kötelezettségeit.

Volt azonban egy ellensége, amelynek bármennyire is a nyomában volt, puskájával és csapdáival fáradhatatlanul üldözött és elpusztítani igyekezett, ennek ellenére képtelen volt felülkerekedni rajta. Egy olyan ellenség, amely éjszakánként üvöltő falkákban ólálkodott a félénken bégető csorda körül, és kapott el némely erőteljesebb borjút, sőt néha némely magányosan elkalandozó tehenet is – és mennyi kismalacot és fiatal disznót cselezett ki, fojtott meg és marcangolt szét. Ez a ravasz, vérszomjas és könyörtelen ellensége a farkas volt.

Zokon lehetne venni talán az erdőlakó telepestől, ha valamennyi furfangját és vadászati ismeretét bevetette, hogy ezt a ravasz és falánk tolvajt elkapja? Bármennyire is járt utána lesben éjszakákon át szúnyogfelhőben kidőlt fák rönkjei és ágai között, és hurcolt ki családokat, hogy közelébe csalogassa, és hallgatózott utána, mégis igen ritkán nyílt alkalma rá, hogy golyót röpítsen a rendkívül óvatos bestia bundájába. A ragadozók száma évről évre egyre csak gyarapodott a kitartó hajsza ellenére, és fáradhatatlan

igyekezete ellenére értékes csordái egyre csak ritkultak, végül komolyan történnie kellett valaminek, hacsak az állattartók nem kényszerülnek arra, hogy pusztán ennek a csapásnak a következtében feladják legelőiket. Az pedig, hogy az erdőlakó telepes a farkasok miatt elhagyja területét, – ördög és pokol – egész életére tényleg igazán nagy szégyen és gyalázat lett volna.

Természetesen magától érthető, hogy ilyen körülmények között az, aki a vadászatok során a legügyesebbnek bizonyult, egyúttal a legelismertebb vadász is lett, és így történt az is, hogy Benjamin Holik, aki nemrég, alig fél éve érkezett ide Missouriból, egymaga tizenhét bestiát tett el láb alól puskájával, és ezért kiérdemelten kapta a „Farkas Ben” nevet, és nemsokára ő lett az egész vadászterület legjobb farkasvadásza.

Farkas Ben ezenkívül bátor és derék fickó is volt, jó hat láb magas, tényleg hatalmas vállakkal és kezekkel, és olyan ereje volt, hogy az egyébként bátortalannak tényleg nem mondható erdőlakó telepesek közül bárki egyedül kimert volna állni, verekedni vele. Egyébként egész lényében jóindulatú, békés természetű és szívéllyes barát volt. Jó szóval bármit el lehetett érni nála, utolsó előtti adag puskaporát is odaadta, megosztotta az utolsó falatot is, melyet takarójába csavarva tartott magánál, ezenkívül pompás társaság volt, és véget nem értek kalandos történetei. Olykor, ha szállást kért valahol, fáradhatatlan szorgalommal nekiállt tüzeléshez fát kivágni és a házhoz cipelni, kukoricát darálni, ellátni az állatokat, stb. Ezzel a viselkedésével és férfiasan szép megjelenésével annyira megnyerte a település valamennyi asszonyát és lányát, hogy ezzel kétségbe ejtette a többi fiatal legényt, és annak ellenére, hogy soha senkinek sem tett keresztbe még egy szalmaszálat sem, valódi ellenségei is akadtak közöttük.

Bármennyire is nyugodtan járta útját Farkas Ben, és látszólag ártalmatlanul élte napjait, ennek ellenére eléggé nyitva tartotta szemeit, jól tudta, kinek a fedele alatt alszik a legszívesebben, kinek a szemébe nézhet kitartóan, és ki üdvözöli őt a legédesebb arccal, ami száguldó sebességgel hajtotta vérét ereiben, bár valamennyi lány tekintete barátsággal üdvözölte őt.

Ámde nem szeretnék hosszas rejtvényt feladni az olvasónak, úgyis hamar rájönne, miről is van szó. Benjamin Holik úgy szeretne tiszta szívből Robert Sutton kedves és egyetlen leánykáját, amennyire egyszerű lelke egyáltalán szeretni tudott. Mindössze annyi gondja akadt, ami azonban igen nagy szenvedést okozott számára, hogy Sutton, akinek a legnagyobb farmja és gyapotültetvénye volt a Washita és a Red River környékén, és nyaranta tulajdonképpen csak csordái és egészsége miatt költözött fel a hegyekbe, igen gazdag, és ami ennél sokkal rosszabb, igen fősvény ember volt. Neki pedig, szegény ördögnek az égvilágon semmi más tulajdona nem volt, mint puskája, kése és saját egészséges teste. Derék, őszinte és hűséges szíve mindeközben mit sem számított, ámde mégis ez volt a legdrágább kincs, amit kevésbé értékesnek számító teste rejtgetett.

Ben azonban már gyakran és hosszasan, és nemritkán igen borús hangulatban elgondolkodott azon, hogyan is kellene hozzá fognia valamennyi pénzt keresni, hogy legalább legyen egy kis kezdőtőkéje, mert hogy munka után nézzen, és dollárról dollárra fáradtságos napszamos vagy havi béres munkával keresse meg a szükséges pénzösszeget, túl hosszú és távolba mutató útnak tűnt, és sohasem vezetett volna el áhított céljához. Pedig mégiscsak szükség volt valamire, mert nem ő volna az első kérő, akinek szegényes viszonyai miatt Sutton kiadja az útját, de hol mutatkozna az ő egyszerű, napról napra nyugodtan múló erdei életében valamiféle alkalom, hogy gyors mozdulattal üstökön ragadja a szerencsét és meg is tudja tartani azt?

Egyre inkább elmélázóvá és búskomorrá vált, kerülni kezdte a település barátságos otthonait, éjjel-nappal odakint csavargott az erdőben, és egyetlen jövedelme az elejtett farkasok skalpjáért kapott pénz volt, amit az állam darabonként 3 dollár prémiummal jutalmazott, és amit így össze tudott szedni, csak nem akart akkora összegre gyarapodni, hogy az igényekhez méltó szerény alapot képezzen a szelíd Betsy kezéhez.

Ez idő tájt történt, hogy Sutton egy kis kiruccanást tett Texasba, ahol egy félreeső helyen élő állattenyésztőktől olyan eljárást

hallott, amellyel el lehet üzni a farkasokat arról a vidékről, amit zsákmányszerző területként hatalmukba kerítették.

A módszer abban áll, hogy elevenen befognak egy farkast, annak nyakára nyakörvvel felcsatolnak egy kis harangot, mint ahogyan a haszonállatok esetében szokták, majd szabadon eresztik. A farkas ezek után természetesen olyan gyorsan, ahogy csak bír, visszatér a falkájához, azok azonban alighogy meghallják az idegen hangokat, máris menekülni kezdenek korábbi bajtársuktól, és vad igyekezettel próbálnak minél távolabbra kerülni a számukra oly titokzatos holmitól.

Minden rejtkehelyre azonban, ahová elrejtőznek, követi őket a felharangozott farkas, és neki magának is rejtélyesnek tűnik a nyaka körüli kényelmetlen szíj és az örökös csilingelés a torka alatt olyankor is, amikor magára marad. Úgy gondolja, testvérei között talál menedéket, megrázza magát, hempereg, ugrál, vízbe ugrik és úszik, röviden: Megpróbál minden lehetőséget, hogy megszabaduljon kínjaitól, és különösképpen azon van rendkívüli módon felháborodva, hogy többé már nem tud olyan csendben és zajtalanul zsákmánya közelébe lopózkodni, mint régen, hanem minden alkalommal hangos csilingeléssel elárulja magát, és rájön, hogy egyfelől saját maga üzi el falkáját, másfelől elzavarja őket azokból a hegyekből, melyeket mindez ideig ő maga is otthonának tekintett. Végül úgy találja, amire csak rendkívül szélsőséges esetben, csak olyankor kerül sor, ha rájön, hogy teljesen magára maradt, nincs más megoldás, mint másik vadászterületet keresni, mivel a csordákban lévő állatok is hamar rájönnek, hogy amint meghallják a harang csilingelését, összezárnak és a legközelebbi település felé menekülnek. Az is elég ha csilingelő ellenségük csak megközelíti őket.

Ezt az ötletet a Mashitánál is ki kell próbálni, gondolta Sutton, gyorsan visszatért, megbeszélte a dolgot valamennyi szomszédos farmerrel, és abban egyetértettek, hogy húsz dollár prémiummal jutalmazták azt, aki befog nekik egy élő farkast, amire ők majd nyakörvvel egy harangocskát csatolnak, és szabadon engedik.

A kitűzött díj azonban megmaradt. A farkasok ravaszabbak voltak, mint a vadászok, és bár Farkas Ben élen járt a skalpok megszerzésében, azonban a ravasz fickók közül valamelyiket sértetlenül és elevenen elkapni, számára is lehetetlen feladatnak tűnt, mert a csapdák, melyeket kihelyezett, üresek maradtak, és a veremcsapdádba, melyeket kiásott, csak a szomszédok tehenei és disznói estek bele.

Ami neki nem sikerült, arra a többi vadász még kevésbé volt képes, így végül az élve befogott farkasra kitűzött díjat emelgetni kezdték, mert a farmerek már bosszankodtak, az ötletet pedig szerették volna feltétlenül kipróbálni, és pedig amilyen hamar csak lehet, így a díj végül az erdei körülmények között hihetetlen magasra, kétszáz dollárra emelkedett.

Ekkora összeg már komoly ösztönzés volt Benjamin számára. Kétszáz dollár. Ezer ördög, ennyi pénzből vehetne magának egy teljesen berendezett farmot néhány tehénnel és disznóval. És Betsy? Ej, ki tudja, az öreg talán mégiscsak hagyná magát rábeszélteni, ha mégiscsak sikerülne neki begyűjteni átadni egyet a fekete fickók közül! Az ügy egyébként nem tűrt halasztást, mert a kitűzött jókora díj persze talpra állította a környék összes vadászát, és az erdőben rövidesen mindenfelé fejszecsapások hangját lehetett hallani, mert az emberek kisebb fatörzseket vágtak ki, hogy abból az arrafelé egyetlen ismert csapdát elkészítsék, ami alkalmas egy ilyen vad bestia befogására. Acélcsapdákat ugyanis nem lehetett használni, mert attól sérül, sőt esetenként roncsolódik a befogott láb, a prémium pedig kifejezetten csak teljesen egészséges farkasra lett garántálva.

Ez idő tájt látogató érkezett a dombvidékre, ami Benjamin Holikot igencsak nyugtalanította, és ami még ennél is rosszabb volt, tényleg veszélyt jelentett számára.

Nem másról volt szó, mint Sutton unokafivéről, egy kék frakkos városi emberről, csillogó gombokkal, zsinórokkal díszített nadrágban. Jesszusom! Hogy nevetgéltek a gyerekek, ha betért valamelyik házba és helyet foglalt! Összedugták szutykos fejcskéiket, sugdolódzni kezdtek, majd félénk pillantást vetve a zsinó

rokra, hirtelen hangos nevetésben törtek ki, aztán vadul, bolondosan kirohantak a házból. Mindegy, ostoba, nevetlen gyerekek, akik még semmit sem értenek a világ dolgaiból, legkevésbé pedig azt, hogy ami azon az emberen van, az fontos-e vagy sem, hiszen annak nagybácsikája az egyik leggazdagabb ültetvényes Alabamában, akinek csak ez az egy örököse van. Nem csoda, hogy az öreg Sutton olyan barátságosan fogadta, mintha saját fia lett volna, és rendelkezésére állt egész házával és háza népével együtt, természetesen a lánya kezét is beleértve.

Mr. Metcamp be is látta, micsoda kincset kínáltak itt fel neki, és bár a fiatal hölgy félénken, valójában szándékosan kerülte őt, és minden lehetséges módon igyekezett tudomására hozni, hogy viselkedése a legkevésbé sem érdekli, ő maga, aki New-Orleansben nevelkedett, nem az a férfi volt, aki hagyta volna magát egykönnyen elriasztani ilyesfajta vidékies ridegséggel. Elég okos volt ahhoz, hogy mindenekelőtt az apánál biztosítson magának szilárd pozíciókat. Hamarosan kifürkészte az öregember gyengéit, és rövid időn belül elhitette vele, hogy ő a legjobb vadász, a legrettenthetetlenebb lovas és egyáltalán övé a legbátrabb szív, mely valaha is vadászkabát alatt dobogott. Kék szövetrokkja alatt tehát dupla érték rejlik. Az egyszerű telepest tanultságával és megalapozott tudásával, akinek egyébként tudós dolgokról fogalma sem volt, képes volt úgy elképesztetni, hogy Sutton végül esküdni mert volna rá, hogy Mr. Metcamp a legagyafűrtabb és legátermettebb ember az egész környéken, és ha lánya nem hajlandó kezét adni neki, akkor vele, az apjával gyűlik meg a baja.

Betsy az eset utáni első titkos találkozó alkalmával elmondta kedvesének mindazt, ami fenyegeti, és elárulta neki, mennyire szereti, és nem tudna élni nélküle, és azt állította, hogy ő a legboldogtalanabb lény a Földön. Benjamin mindezt boldogan vette tudomásul, kezei közé fogta a lány kezét, és fájdalmas tekintettel hűséges szemeibe nézve vigasztalásként, de egyúttal saját magát is vigasztalva szerény hangon így szólt:

– Kedves Betsy, ne csüggedj, még minden jóra fordulhat, látod, egész éjszaka dolgoztam, négy új csapdát állítottam fel, és

már mindegyikbe tettem is kiváló csalétket. Ha sikerül elkapnom egy farkast, akkor lesz egy kis tőkém, és nyugodt szívvel léphetek apád elé: Sutton szomszéd, szeretném a lányát feleségül venni, most már vagyok olyan helyzetben, hogy barátságos otthont is tudok teremteni neki, és ehhez már nincs is szükségem az ön támogatására, és ha azt is megtudja, hogy te, Betsy mennyire szeretsz...

– Ah, nem is tudod elsőként befogni a farkast! – mondta Betsy könnyeit hullatva. Az a randa idegen egész este másról sem beszélt apámnak, mint az újonnan feltalált csapdákról, melyeket ki is akar itt próbálni, ismer minden új furfangot és fortélyt, amit a városokban kigondolnak, és a végén úgyis keresztbe tesz neked.

– Hagyd csak, szívecském! – nyugtatgatta a lányt a vadász, ekkor azonban már tényleg büszke öntudatból mosolyogva. Ezért igazán ne aggódjál, nyugodtan elmélkedhet és okoskodhat a városban arról, az erdőben hol az igazság, ami a vad bestiákat illeti. A tettek mezején idekint az erdőben úgysem kerekedhet felül, vagy ha mégis, az a mi hibánk, és akkor jobbat nem is érdemlünk. Mivel azonban azt mondod nekem, gyermekem, azt állítja, hogy ért a vadászathoz, akkor olyan talajra téved, ahol bennem igazi vetélytársra talál, és látod, tulajdonképpen nem is tudom, hogyan lehet, egyből sokkal nagyobb lett a bátorságom és önbizalmam, mint korábban volt. Bizzál csak bennem, te szelíd, drága jó gyermek! Apád nem kényszeríthet a házasságra, és rá fog jönni, csak azért szeretném, hogy kedves feleségem legyél, mert képtelen lennék élni nélküled, és semmiképpen sem az ő pénze és javai miatt. Ej, hát csak be fogja ő is látni, ha ilyen veje lesz, azzal sokkal több tiszteletet érdemelhet ki, mint a kiöltözött városi ficsúrral, és a végén talán mégiscsak egy szívből jövő „igennel” fog válaszolni nekem.

Annyira barátságosak, bizalomgerjesztők voltak szavai, hogy még a bátoratlan lányt is új reménységgel töltötte el. A szóbeszéd, mely szerint az idegen is csapdák állítását helyezte kilátásba, Benjamins is arra készítette, hogy megduplázza igyekezetét, nehogy hanyagságának egész boldogsága legyen az ára. Majdhogy

nem vidám búcsút vett a búskomor lánytól, megcsókolta könnyektől nedves szempilláit, vállára kapta a puskáját, majd újult erővel és bátran nekiindult az erdő sűrűjének.

Valamennyi csapda, amit Ben Holik állított, meglehetősen közel volt a településhez, mivel a vad bestiák a legszívesebben a lakóhelyek közelségét keresték fel, ahová este az állatok visszahúzódtak, és ahol a szopós malacok pihenőhelye volt. Az egyiket, amiben a legjobban bízott, mivel azt egy, a farkasok által bejárt ösvény közelében két dombhát között helyezte el úgy, hogy a farkasoknak feltétlenül észre kellett venniük. A kihelyezett csalétek is remek volt, egy nemrég elhullott ló egyik egész combja. Ennek a csapdának még az is előnye volt a többihez képest, hogy nem kellett minden alkalommal odamennie, ha utána akart nézni, fogott-e valamit, ami azzal járt volna, hogy nyomokat hagy maga után, mivel egy közeli dombhátból kiálló sziklacsúcsról sasszemével jól át tudta tekinteni a helyszínt. Ha nem is vehette észre közvetlenül, hogy van-e valami a csapdában, az mégis jól felismerhető volt, hogy a csapda áll-e még, vagy lecsapódott.

Éjszaka persze nem akarta megzavarni a helyet, ezért most egyenesen a táborhelyére ment, melyet célja eléréséig a hegyekben vert fel. Tüzet gyújtott, elfogyasztotta egyszerű vacsoráját, takarójába burkolódzott, és rövidesen minden további éjszakai megpróbáltatásról lemondva édes, mély álomba merült.

Hajnalban nem volt szüksége kakaskukorékolásra az ébredéshez. Amint a bagolyföcske első vádaskodó dala felhangzott, felugrott, megfőzte kávéját, amit minden vadász megőrölve kis vászonvagy bőrzaeszkóban magával hord, és türelmetlenül várakozott az első halvány derengésre, ami kelet felől mutatkozik.

Végre valahára megpillantotta a várva várt derengést, mellyel a farkas minden alkalommal visszatér a rendszerint nehezen megközelíthető búvóhelyére, majd óvatosan, kerülve a száraz ágakat és a földön szanaszét heverő törékeny famaradványokat, nehogy a

még közelben tartózkodó bestiákat felriassza, lopakodva igyekezett a magaslesként szolgáló szikla felé.

Most odaért, és már át tudta tekinteni a szürkület derengő fényében a helyet, de ó egek, talán a bizonytalan fény csapja be, nem látta a felállított csapda tetejét. Talán csak nem csapódott le?

A szíve türelmetlenül vert, és szinte erőszakkal kellett kívánnia, hogy kicsit világosabb legyen, mielőtt rátérne a völgybe vezető ösvényre.

Nem bírta sokáig, a nyugalmas várakozás próbára tette türelmét, és minél inkább erőlködött, hogy felismerje odalent a tárgyakat, annál meggyőzőbb volt számára a tény, a kétségek végül bizonyossággá váltak. A csapda tényleg le volt csapódva, tehát farkasnak kellett lennie benne, mert bár előfordul néha, hogy a tehenek a vadászok bosszúságára és saját rémületükre félrelökik a támasztékot, ebbe a sziklás völgybe, ahol nincs semmi legelészni való, nem szoktak lejönni.

– Betsy! – Ez volt az egyetlen hang, amit tudat alatt kiáltott, miközben szapora léptekkel igyekezett lefelé a völgybe arra a helyre, ahol a bokrok árnyékában az olykor megduzzadt, rohanó hegyi patak által lerakott uszadékfa közé a csapdát állította.

– Hurrá! – nem is tudta, mit kezdjen magával, örömeiben legalább egy legbensőbb lelkéből fakadó üdvívalgásban kellett kitörnie. És tényleg minden oka megvolt az öröme, mert a csapdában riadtan, szégyenlősen, mintha restelné magát, azért, mert az egyre derengő hajnali fényben tetten érték ezen a helyen, ott üldögélt egy pompás, varjúfekete hím farkas. Sötéten izzó szemekkel vicsorgott ádáz ellensége, a fiatal vadász felé az egymástól tenyérnyi távolságra lévő fahusángok között, akinek a kezei közé kerülhet az erdőnek ezen a részén.

– Látod, bestia – szólította meg – végre elkaptalak, vén gazember, tegnap bizonyára elűzted a többieket a pompásnak vélt zsákmánytól, most pedig ott üldögélsz a világ legpompásabbnak vélt helyén, mintha csak egy képen lennél bekeretezve. De várj csak, számodra ennél még sokkal jobb móka van hátra. Most

rögtön persze nem mehatsz el, ha később azonban kis harangocskával a nyakadban sétálni indulsz, megtudod még, mit jelent Ben Holik kezei közé kerülni!

A farkas bosszúsan vicsorított felé fogaival, amint lehajolt a csapdához, tartotta magát azonban a helyén, mint egy haragos kutya, arra várva, hogy támadásba lendüljön. Bennek azonban eszében sem volt, hogy tovább ingerelje, nevetve még egyszer visszafordult felé, és így kiáltott:

– Ne mérgeledj öregem, bár igazán goromba lánykérőnek látszol, azonban mégiscsak hozzá kell segítened, hogy menyasszonyom legyen, addig pedig igazán lehetnének jó barátok is.

És ezzel barátságosan biccentve a fogoly felé, vállára kapta a puskáját, és szapora léptekkel elindult kifelé a szakadékból, hogy amilyen gyorsan csak lehet, a legrövidebb úton elérje a települést, hogy onnan hívjon segítséget, felrakni a nyakörvet a haranggal a vad fickóra, aztán mehet. Hej, mekkorát fog ugrani, és hogy neki fog iramodni, amikor majd szabadon elmenekülhet.

A településbeli férfiak (hogy mégiscsak hívják valahogy, adtak neki egy várost is megillető nevet, Woodwille-re keresztelték, jóllehet mindössze három házból és két istállóból állt) így még sohasem látták a fiatal vadászt. Ujjongva és kitörő üdvívalgásban rontott be Suttons házába, lánya hiányában magát az öreg Suttont kezdte ölelgetni, és össze-vissza kezdett handabandázni farkasokról, skalpokról, farmokról, kolompról, kötélről és farakásról, végül már tényleg kezdték azt hinni, hogy Farkas Ben megőrült.

Lassanként azonban mégiscsak kezdett tisztázódni a helyzet, és az öreg Sutton alighogy rájött, miről is van szó, maga is majdnem ugyanolyan igyekezettel vetette rá magát az ügyre, és ekkor már csak azt sajnálta, hogy Metcamp pillanatnyilag nincs jelen, mivel az éjszakát ő is valahol az erdőben töltötte, hogy szerencsét próbáljon.

– Helló, a végén még két farkasunk is lesz! – nevetgélt végül az öreg, miközben leakasztotta a szögről puskáját, és övére csatolta a golyótáskát. Metcampnak átkozottul jó kilátásai vannak, és

úgy tűnik, meglehetősen biztos a dolgában. Nos, végül is semmi gond, legfeljebb meg lesz osztva a kitűzött prémium, és két farkas mégiscsak jobb, mint egy. – De mond csak, a tied tényleg farkas?

– Ej, de még mennyire, épp olyan, mint amelyik a múltkor széttépte azt a borjút.

– Pompás, nagyon pompás! Nos, hát akkor gyere, Benjamin, és te is Scip, a másik kettővel együtt gyertek utánunk. Hol is van? A Békaforrást mondtad?

– A Békaforrásnál a víz mellett, körülbelül hatszáz lépésnyire a szétváló hegyháttól, azzal pont szemben, ahol az „Ördög szószéke” függ a patak felett.

– Na, azt el sem téveszthetitek. Tehát visszük a kötelet és a zsákot, a nyakörv megvan, Ben?

A fiatalember igenlő választ adott, megcsengette a kis harangot, és alig várta, hogy induljanak, és birtokba vegyék győzelmi trófeáját.

A két férfi szapora léptekkel igyekezett a településtől az erdő felé vezető keskeny ösvényen, de rövidesen le is tértek róla, hogy lerövidítsék az utat. A dombok lankái felé vették az irányt, hogy mihamarabb megközelítsék a Békaforrást.

– De mondd csak Ben, biztonságban van az a farkas? – érdeklődött Sutton hirtelen megállva, miközben oldalról bizalmatlanul nézett a fiatal vadászra. – Olyan bolondos voltál ma reggel, bár még elég korán van, remélem, nem akarsz bolondot üzni belőlem?

Ben Holik akkorát nevetett, mintha az életben többé nem is akarna magához térni, és úgy elkezdte rázogatni a kezében lévő nyakörvet, hogy a kis harang hangjától zengett az erdő.

– Hahahaha, hát ez nagyon vicces. Sutton, ez tényleg vicces. Hirtelen most azon kezd rágódni, hogy rászedtem!

– Mr. Holik!

– Nem, nem, hagyja csak sir! – mondta a vadász hirtelen megfékezve vidámságát, mert észrevette, hogy az öreg látszólag mennyire komolyan veszi a dolgot. – Azért azonban tényleg nem haragudhat rám, ha egy kicsit jókedvem van, mégiscsak örülhet az ember, ha végre sikerül kicseleznie egy ilyen átkozott borjútolvajt, mely mindeddig oly ravaszul ellenállt minden próbálkozásunknak. Egyébként rögtön oda kell érnünk, odaát már látom is a fenyőket az ördög szőszékénél a többi fák fölé magasodni, és rögtön ott alatta, ahol a diófa ágai a keskeny szakadék felett átívelnek, az uszadékfánál állítottam fel a csapdám. A négerek vajon odatalálnak?

– Scipio ismer minden talpalatnyi földet errefelé – válaszolt Sutton. Tehát itt lent rejtőzik a bestia. Na várj csak bogárkám, zenélhetsz majd barátaidnak mindaddig, míg zengeni fognak füleik az állandó kolompolástól. Figyelj csak, Ben, elég vacak egy út ez itt, épp a legmeredekebb részre jöttünk. Nos Ben? Mennénk inkább odébb egy kicsit? Most meg mit bámulsz?

A fiatalember fellépett egy kidőlt fatörzsre, bal kezével megkapaszkodott egy fiatal tölgyfa lelógó ágába, és merev tekintettel lenézett a szakadék mélyére, de nem válaszolt.

– Nos Ben, mi a helyzet? Magad sem tudod, hogy hol keresd? – kiáltotta a farmer, és türelmetlenül nézett felé. – Nem a megfelelő szakadékhoz jöttünk?

Ben Holik egy szóval sem válaszolt, arca elsápadt és egy szót sem tudott kiejteni. Lefelé mutatott egy rakás vad összevisszaságban heverő száraz ágra és fatörzsre, míg végül az öregember éles szeme felismerte a lecsapódott farkascsapda durván ácsolt négy-szögletes masszív vázát, mint amilyen errefelé az erdőben szokásos.

– Lelkem üdvére esküszöm, bizonyára másik kasztnira találunk – morogta maga elé az aggastyán, miután egy újabb pillanattal meggyőződött róla, hogy a csapda üres. – Na még ez hiányzott, most mászhatunk vissza ezen a meredek domboldalon.

Megfordult, hogy kezdjen felfelé mászni, de ekkor észrevette az előbb még oly vidám vadász zavart, borús tekintetét, és amint éppen kezdte kinyitni a száját, hogy megkérdezze, mi baja van, meghallotta annak hangos és heves kiáltását:

– De hiszen ez üres!

– Abban üldögélt odalent a farkas? – kérdezett rá az öreg farmer gyorsan és riadtan.

– Igen abban – hangzott az fellegekből könyörtelenül visszarántott, lesújtott Ben monoton válasza.

– Na, szép kis történet – morogta Sutton, és elkezdett gyorsan, ahogy csak tudott, lefelé mászni a meredélyen, bizonyára gyorsabban, mint szándékában volt, aztán megállt a persze üres, lecsapódott csapda előtt.

A csaléteknek szánt hús látszólag érintetlen volt, de enyhe, jellegzetes farkasszagot ő maga is érzett, és alapos vizsgálat során az egyik durva felületű oszlopon észrevett néhány fehér, hasaljról származó szőrszálat is, ami aligha származhatott más állattól, mint egy farkastól. De hogyan tűnhetett el, hiszen a súlyos csappantyú alatt kellett volna átküzdenie magát. Sutton vállával nekifeszült, és megpróbálta megemelni, de alig tudta megmozdítani, szinte lehetetlennek tűnt hogy fel tudja emelni.

Miközben így foglalatoskodott, Benjamin Holik lassan és hallgatagon leereszkedett hozzá, puskáját odatámasztotta a legközelebbi fához, a nyakörvet a haranggal együtt mellétette, aztán odament a csapdához, amit anélkül, hogy hozzányúlt volna, a lehető legfigyelmesebben és legpontosabban vizsgálgatni kezdett.

– És ma reggel tényleg találtál benne egy foglyul ejtett farkast? – kérdezte Sutton hosszabb szünet után, miközben a bizonyítékként megtalált szőrszálak ellenére hihetetlenkedve csóválta a fejét.

– Becsület szavamat adom, – mondta Ben színtelen hangon – hogy egy erőteljes hím farkas volt a csapda foglya, amikor alig egy órával ezelőtt elhagytam ezt a helyet. Még három farkas

együttes ereje sem lett volna képes felemelni ezeket a farönköket és kimenekülni alatta, de ha mégis sikerült volna nekik, bundájuk legalább a felének fenn kellett volna akadnia a farönkök durva kérgén.

Én is pont erre gondoltam – mondta Sutton – de tényleg biztos vagy benne, hogy farkas...

– Az ördögbe is – kiáltott közbe a vadász, akinek a csalódás miatt elfojtott haragja ekkor villámként cikázott át egyébként türelmes fején – hát talán mégiscsak képes vagyok megkülönböztetni egy farkast egy kinyíffant lótól! De nézzen csak ide, és győződjön meg róla saját maga!

Még miközben beszélt, hirtelen odaugrott a csapdához, és tagbaszakadt erejével egyetlen határozott mozdulattal felnyitotta a csapóajtót, mintha csak vékonyka deszkalap lett volna, és az alacsony oldalfalon át beugrott a csapda belsejébe.

– Idenézzen! – kiáltotta, miközben maga elé mutatott a nedves talajra – itt, meg itt és ott is láthatja a bestia nyomait, ha már nem akar hinni szavaimnak. Itt van a nyoma a csalétekben, ahová valószínűleg a szemfogai belekaptak, amikor lecsapódott mögötte a csapóajtó. Akar még további bizonyítékokat azzal kapcsolatban, hogy csak az igazat mondtam, és nem valami hazugságot motyogtam a szakállam alól? Ördög és pokol, valamelyik a lopakodó csavargók közül, akik a településen olyan riadt képpel bámulnak utánam, ha arrafelé járok, tréfát akart üzni velem. Kieresztette, szándékosan kieresztette a ragadozót, és csak Isten a megmondhatója, kinek a keze nyúlt bele ilyen gyalázatos módon Ben Holik tulajdonába, de jobban járt volna, ha a Washita vidékét soha életében nem pillantja meg, mert ha rájövök ki volt az, jobban jár, ha nem kerül a szemem elé!

– Hm, furcsa egy történet – mormogta maga elé az öreg – ki az ördög veszi magának a fáradságot, hogy kieressze neked a csapdából a farkasodat? Hiszen akkor egész éjjel a nyomodban kellett lopakodnia, hogy kilesse azt az időpontot, amikor észrevétlenül megteheti. Ennyire pontosan odafigyelt?

Ben semmit sem válaszolt, hanem kimászott a csapdából, a fatörmeléken valamiféle nyomok után kezdett vizsgálódni, ami talán helyes nyomra vezethetné. A száraz fa azonban semmi olyan nyomra nem utalt, aminek alapján tovább kutathatott volna. Mindössze szörnnyomokat talált rövidesen, meg a ragadozó lábnyomait, amikor az utolsó fatörzsről a puha földre ugrott, aztán a szakadék másik oldalán nyílegyenesen elmenekült búvóhelye felé. Emberi lábnyomot azonban sehol sem lehetett felfedezni, csak néhány természetellenesen a földbe nyomódott követ, amit a vadász tekintete rövidesen felismert. A kövek teljesen szárazak voltak, még a talaj felőli oldaluk is. Aki tehát rájuk lépett, minden bizonnyal egészen röviddel ezelőtt járhatott erre.

Holik megmutatta ezeket az öregembernek, és ő is úgy vélte, hogy járt erre valaki. Pontos nyomot, hogy merre mehetett, mégsem lehetett felismerni. Odafent a dombháton mérföldeken át végighúzódtott egy sziklacsík, mely mindenfelé durva köves szakadékok felé ágazott szét. Akinek érdekében állt, hogy ne hagyjon maga után nyomokat, annak itt könnyű dolga volt, a két férfi pedig rövidesen belátta, hogy kilátástalan próbálkozásukat kényteleneknek feladni.

A négereket visszaküldték, Sutton pedig egyedül követte őket, rózsásnak egyáltalán nem nevezhető hangulatban. Ben Holik mindenekelőtt végig akarta fésülni az erdőt széltében-hosszában, amerre a nyomok vezethetnek, hiszen mégis előfordulhat, hogy egy kis szerencséivel – és ekkor indulatosan dobbantott egyet a lábával – elé kerül a tettes.

Azonban nem talált semmit. Egész nap az erdőt járta, és amikor este kimerülten visszatért a településre, még azt is el kellett viselnie, hogy sajnálkoznak rajta, és látszólag részvéttel, de valójában pusztá kíváncsiságból a közelebbi részletek iránt érdeklődnek. Metcamp ráadásul még igen barátságosan fel is ajánlotta neki, hogy vele megy és próbáljanak meg együtt nyomra akadni. Neki, amint ezt az öreg Suttonnak bizonygatta, rendkívül nagy nyomkövetői tapasztalata van, és meg van róla győződve, hogy megtalálja a nyomokat. Ben Holik azonban az erdő vonatkozásá

ban úgy gondolta, hogy ez a jóember semmivel sem különb, mint bárki más, akinek valaha mokaszin volt a lábán, és ezért ajánlkozását tisztelettudóan, de kereken visszautasította.

Ennek a Metcampnak volt valami rejtélyes a tekintetében és hangjában. Talán ő maga lenne bizalmatlan vagy féltékeny, miközben semmi különösebb oka nincs rá, hogy gyűlölje ezt az embert? Talán csak nem...

– Isten bocsássa meg vétkeimet! – szakította félbe Ben saját gondolatait, amint az erdő felé igyekezett. Nem szeretett volna ebben a felizgult állapotban és reménységében csatlakozva Betsy szemei elé kerülni. – Isten bocsássa meg azt a bűnöm, hogy egy olyan emberről, akiről mindeddig nem győződtem meg, hogy rosszat akart volna nekem, valótlanul gondolok, de ez a Metcamp mindig olyan nekem, mintha a rossz szellemem volna, de ha egyáltalán létezik valaki ezen a Földön, akiről egy ilyen gaztettet el tudok képzelni, akkor ő az. De várj csak barátocskám, ha mégiscsak te lennél a tettes, szigorú szemek fognak követni amerre jársz, aztán ki tudja, négyszemközt nem lesz-e néhány komoly szavunk egymáshoz.

Ben áldott jó lelkű, szívélyes és nehezen megbántható volt, mint általában minden hatalmas alkatú ember, a haragtól azonban mégis elsápadtak orcái, amikor visszaért vágyai beteljesülésének helyszínére, melyek után heteken át törekedett, és végül egy álnok kéz kikapta kezéből a poharat, amint éppen ajkaihoz akart emelni, és földhöz vágta azt.

De mit segített most rajta ez a tehetetlen harag, további jeleket nem talált, a menekülő olyan ravaszul álcázta nyomait, hogy már kezdte azt hinni, a snájdig város lakó ilyesmire nem is lenne képes, és gyanúsításával sorra vette az összes ismerős fiatalembert, akikről jól tudta, hogy irigykednek Betsynél elért szerencséje miatt, és talán ezzel a trükkel akarják megakadályozni, hogy elnyerje kezét. A gyanú azonban mindvégig csak gyanú maradt, bizonyosságra senkivel szemben sem jutott.

A legrosszabb az egészben az volt, hogy ez a csapdája, amely az összes közül a legjobb volt, egy időre használhatatlanná vált, mivel nincs olyan farkas, amelyik abba bemenne, legalábbis addig, amíg egy felhőszakadás a foglyul ejtett bestia minden nyomát el nem mossa. És melyik csapdája lenne olyan kiváló helyen, mint éppen ez!

Farkas Ben azonban nem az a férfi volt, aki az útjába hajított nehézség miatt hagyta volna magát egykönnyen elriasztani, még volt három másik működő csapdája, és még ebben a szakadékban is elhelyezhet egy újabbat, legfeljebb innen kicsit feljebb. Fáradhatatlan igyekezettel tehát ismét belekezdett a munkába, éjjel-nappal odakint tartózkodott, és ettől kezdve olyan szigorúan ügyelt vadászterületére, hogy azon még egy mezei nyúl sem osonhatott volna át észrevétlenül, ember fia pedig még kevésbé. Minden reggel reménykedve gondolt egy második farkas fogságba esésére, de mindhiába. Bármit is tett, mindaz eredménytelen maradt, végül Ben annyira búskomorra és emberkerülővé vált, hogy már egyáltalán nem is volt kedve elhagyni az erdőt, és már csak egyetlen cél lebegett szemei előtt, másra már nem is tudott gondolni, mint arra, hogy elevenen elkapjon egy farkast.

A településre már egyáltalán nem járt be, legfeljebb éjszaka, amikor nem kellett attól tartania, hogy Betsyvel találkozik, mivel végül kezdte szégyellni, hogy ennyire rossz vadász, és úgy vélekedett, hogy az emberek ezt valamennyien már a tekinteten is észreveszik.

Három hét telt el ily módon, és bár Ben szíve változatlanul a régi maradt, a településen a dolgok közben más irányt vettek.

A „városi uraság”, ahogyan a többi vadász rendszerint nevezni szokta, levelet kapott Alabamából, melyben sürgették, hogy térjen vissza, amilyen hamar csak lehet. Nagybácsikája hirtelen meghalt, végrendeletében őt nevezte meg általános örökösének, és természetesen most az ottani helyzet, különösen a rabszolgák fegyelmének fenntartása még nagyobb odafigyelést és személyes jelen

létét igényli. Tehát minden további késedelem nélkül vissza kellett térnie, és a kezdetben nehézkesen előrehaladó próbálkozása a kedves erdei virágszál, az öreg Sutton leánykája körül, hirtelen leánykérésbe csapott át. Mr. Metcamp még aznap megkérte a lány kezét, és bár Betsy határozottan elutasította, apja, akinek egy meggazdagodás előtt álló vej egyre inkább ínyére volt, lánya akaratára ellenére kimondta a döntő igent, jövődöbéli vejét pedig biztosította, a leányzó csak kéretni akarja magát, és kérte, ebből ne csináljon magának gondot.

Metcamp persze jobban örült volna a lány barátságos igenlő válaszána, vagy legalább ne lett volna annyira határozottan elutasító, de ha másképp nem megy, ebbe a megoldásba is beletörődött. Remélte, barátsággal sikerül majd megszereznie a lány jóindulatát, később talán még szerelmét is, legalább is ezt mondta az apának. Mindenesetre elhatározta, hogy még aznap este, amikor a levél érkezett, ünnepséget rendez, melyre meghívja a szomszédokat, és úgy gondolta, hogy ez majd eljegyzési ünnepségnek számít.

Elérkezett az este, és a bírósági épületet (üresen álló, durván ácsolt rönkház, ahol korábban egyszer bírósági ülést tartottak, nevét innen kapta, később olyan megállapodás is elhangzott, hogy majd iskolának használják, jelenleg kukoricatároló) az alkalomnak megfelelően ünnepélyessé tették. Nyers sárga viaszból, melyet kidöntött méhes fákról szokás begyűjteni, több fontnyi gyertyát öntöttek és ezzel pompásan kivilágították a meglehetősen nagy helyiséget. A földről kitakarították a kukoricacsutkák maradványait, köröskörül padokat állítottak fel a hölgyek számára, az egyik sarokba asztal került, rajta egy székkal, ahol az egyetlen zenész, egy hegedűs foglal majd helyet. Röviden: mindent elkövettek, hogy a helyiséget amennyire lehet, a mulatságra alkalmassá tegyék, és ha valaki későn este láthatta volna a nagy létszámú vidám társaságot, minden bizonnyal elégedett lett volna az eredménnyel.

Csak Betsy szomorkodott. Az ő szegény Benjére gondolt, aki most bizonyára magányosan bolyong odakint az erdőben, és nem

akar részt venni a vidámságban és táncban. Csak nagy nehézségek árán sikerült rábeszélni, hogy hajlandó legyen megjelenni a mulatság színhelyén, ott azonban minden felkérést a leghatározottabban visszautasított, és nyugodtan nézte a vidám forgatagot a padon üldögélve, ahol érkezésekor rögvest helyet foglalt.

Benjamin Holik azonban nem odakint az erdőben bolyongott, mint ahogyan azt szegény, a vidám társaságot fájdalmában szomorúan szemlélő kedvese gondolta. Az öreg Sutton egyébként, ahogyan magától érthető, mivel senkit sem akart kirekeszteni az ünnepségből, meg is hívta őt, Ben azonban elutasította a meghívást.

Azonban mégiscsak a közelben akart lenni, szorgos barátai rövidesen tudatták vele, hogy ez az ünnepség bizony eljegyzési ünnepség lesz, és ezért úgy gondolta, saját szemével kell látnia, hogy Betsy, az ő Betsyje valóban teljesen elfelejtette őt, aztán ej, elhúz majd innen Texasba. Sam bácsi úgyis háborúra készül (Sam bácsi: Amerika beceneve, ford. megj.) és olyan embereket, mint ő – Bennek nem is kellett ehhez a tükörbe néznie, hogy ezt kijelenthesse magáról – gyorsan és örömet fogadnak be a seregbe.

Bátortalanul és félénken, nehogy valaki észrevegye, és rájöjjön bánatára, egy jó órán keresztül settenkedett a ház körül, és hallgatta a hegedű kiszűrődő nyekergő hangjait. Egészen közel azonban mégsem akart menni, hogy egy pillantást vessen befelé. Végül néhány ismerőse kijött a házból, megálltak az ajtó előtt, majd Ben rejtékhelyének közvetlen közelében hazafelé vették útjukat.

Ben amennyire lehet, visszahúzódott egy diófa törzse mögé, és hallotta, amint az arra haladó férfiak egyike pont akkor, amikor a közelébe értek, így szólt:

– Betsy egy lépést sem táncolt, egész idő alatt, míg odabent voltam a házban.

– Egész este nem, egyszer és mindenkorra mindenkit elutasított – válaszolta a másik – én még azt sem hiszem el, hogy hajlandó hozzámenni.

– Na ne is mondd – szólalt meg a másik – nem ismered te még eléggé a lányokat, van annak pénze bőven, és...

A távolság miatt a folytatás már nem volt érthető, de mit is kellett volna Bennek még hallania. Ami utóbb elhangzott, nem volt más, mint szégyenletes rágalom.

– Még egyetlen lépést sem táncolt – gondolta magában ujongva a fiatal vadász – tehát mégsem hamis, mégsem hűtlen, mégsem felejtette el az ő Benjét, ámde mit segít mindez rajtad, szegény Ben, hiszen elhagyott a szerencséd, Betsy mégiscsak elveszett számodra, és ha mégsem tudna elfelejteni, annál rosszabb lenne neki.

Felkapta a földről a puskáját, amit nem messze onnan egy sűrű bozótban rejtett el, vetett még egy pillantást a kivilágított házra, és csendben, hallgatagon elindult a gyalogösvényen a legközelebbi dombhát felé. Képtelen lett volna ezen az éjszakán a faluban maradni, inkább odakint az erdőben a tűz mellé akart leheveredni.

Egy a sziklás talajból fakadó tiszta forrás mellett végre megfelelő helyet talált, tüzet gyújtott, takarójába burkolódzott, fejét egy odahúzott kőre hajtotta, és elmélázva, búskomoran nézegetett az égen barátságosan vibráló csillagok felé.

Meglepően nagy volt a csend az erdőben, még a békák sem brekegtek bolondosan és vadul össze-vissza, amint az egyébként rendjén lett volna. Határozottan hallotta az erszénespatkány halk lépéseit, amint éjszakai tyúklopásra indult a falu felé, és kicsit távolabb, erre már felemelte a fejét és egy pillanatra hallgatódzni kezdett, de jól gondolta, tényleg egy farkas hangja volt, mely odébb a hegyhát elágazásánál, vádaskodó hangon énekelte dalát az éjszakába.

– Nyüszíts csak, randa bestia! – morogta végül, miközben visszahajtotta fejét előbbi helyzetébe – nyüszíts csak, de ajánlom, maradj lőtávon kívül, ma este különösen nagy kedvem volna egy példányra a te fajtádból.

Egy jó félórát heverészett még így, elmerengett régi vágyain, de az egyre közeledő farkasüvöltés megzavarta gondolatait, és ekkor, ördög és pokol, nem is olyan messze másik üvöltés válaszolt a mögötte lévő közeli szakadékból, ahol mint később kiderült, az egész falka rejtőzködött.

Hirtelen felugrott fekvőhelyéről, és puskája után nyúlt. A hold éppen ekkor emelkedett világos és barátságos fényével a távoli heglánc homályos árnya fölé. Hirtelen felébredt vadászösztöne, és legalább is pillanatnyilag elűzte minden más gondolatát.

Igen kedvező, meglehetősen nyílt és a hold által jól bevilágított helyen volt, éspedig éppen a falka és a magányos, de ekkor a falkája felé visszaigyekvő farkas között. A tűz már leégett, a maradék parázs sem riasztotta el a bestiákat, mivel az erdőben gyakran előfordulnak égő fatörzsek, és a farkasok és szarvasok hozzászoknak ahhoz, hogy olykor a tűzzel találkoznak. Egy a szél által kidöntött fatörzs, mely a magasból a völgy felé dőlt le, kiváló fedezéket nyújtott számára.

– Várj csak gazember – mormogta maga elé, fogta a puskáját, és a fatörzs mögé kúszott – gyere csak elő a bokorból, aztán örülhetsz majd Ben Holik golyójának.

A fatörzs fölé emelte fegyverét, és arrafelé irányította, ahonnan a magányos farkast várta. A falka ilyen esetben rendszerint mindaddig az általa jelzett helyen marad, míg a magányos állat hozzájuk nem csatlakozik. Ben kitartóan és türelmesen várakozott, a farkas azonban még mindig láthatatlan maradt.

A bestia talán észrevehetett valamit, pedig a széljárás is kedvező volt. Holik a fatörzsnek támasztotta puskáját, két kezét tölcserszerűen a szájához emelte, majd panaszos üvöltést hallatott, mely megtévesztően hasonló utánzás volt, és szomorúan hangzott fel a félhomályban.

Bár nem érkezett válasz abból az irányból, amerre a magányos farkasnak lennie kellett, Ben elég öreg vadász volt ahhoz, hogy tudja, mit csinál, és esetleges túlzással ne rontson előnyös hely

zetén. Halkan megint a fegyver után nyúlt, és lövésre készen fekve várakozott az eredményre.

Ez nem is maradt el sokáig. Jóllehet a farkas nem válaszolt, de csak azért, mert már túl közel volt, és amikor Ben feszült figyelemmel hallgatódzott a legjelentéktelenebb zajok iránt is, hirtelen a közeli facsoport száraz avarjában szapora, de óvatos lépések zaját hallotta meg. Trap, trap, trap, trap, aztán az állat még egyszer megállt, és megint szimatolni kezdett. Talán a füst érte el az orrát. A farkas egyébként minden esetben óvatosan lép ki egy szabad térségre, mivel valószínűleg nemcsak a veszélytől tart, hanem az is lehet, hogy maga is zsákmány után néz körül.

Ben pontosan hallotta a lépések zaját, a helyszínt azonban képtelen volt áttekinteni, ezért mozdulni sem mert, mivel nem tudhatta, hogy a ragadozó ebben a pillanatban véletlenül nem pont arrafelé néz-e, ahol feküdt. Az üvöltést sem ismételhette meg, a távolság már túl közeli volt ahhoz, hogy a ravasz bestia észre ne vegye a csalást, és így felismerhette volna az álnok hívogatót. Így mást nem tehetett, kénytelen volt nyugodtan, mozdulatlanul várakozni, míg az állat ki nem lép a holdfény által bevilágított részre.

Ekkor mögötte, tőle kicsit jobbra a falka megint hangoskodni kezdett, mire Ben arcán győzedelmes mosoly futott végig, ezt azonban ugyanilyen gyorsan kínos feszültség kifejezése váltotta fel, mert ugyanebben a pillanatban a farkas, bizonyára az utóbbi hívogató hangok hatására a sötét árnyból kilépett a szabad, csak néhány magányos fa által benőtt területre.

Ben szíve hangosan vert, karjai azonban nyugodtak voltak, mint az acél, a halált hozó puskacsövet nyugodtan zsákmányára irányította, és igyekezett tekintetét puskájának irányzékán át a sötét alakra összpontosítani. Igyekezete azonban nem vezetett eredményre, mert a homályos, bizonytalan fényben az irányzék és a cél egybeesése annyira elmosódott volt, hogy élete árán sem tudta volna megsaccolni, hogy hol köt ki a golyó. A lövést azonban semmi esetre sem hibázhatta el.

A puskacsövet ekkor a világosabb, csillagos égbolt felé emelte, így már sikerült élesen látnia az irányzékot, majd szem előtt tartva lassan ismét leeresztette, és amikor az oldalra, lefelé a völgybe tekintő, még mindig mozdulatlan alakra ért az irányzék, ujjával meghúzta a ravaszt.

A lövés mennydörgésszerű robajjal hangzott végig az erdőn, és Ben villámgyorsan felugrott.

– Látod, gazember – szólalt meg, amint a sötét testet mozdulatlanul elterülve látta a holdfény által megvilágított lombok alatt – látod, ezt megjósolhattam volna neked. Legalább egy kis vigasz, hogy sikerült egy ilyen lopakodó csirkefogó mesterkedéseinek véget vetni. Ördög és pokol, azt kívánom, hogy Isten haragja érje utol ezt a csöcseléket, mely kerüli a fényt, sötétben lopakodik, és kárt okoz mindenhol, ahová csak leteszi a lábát, és ahol levegőt vesz.

Ben, miközben a fenti szavakat összeszorított fogai között a szakállába mormolta, nyugodtan állt azon a helyen, ahol felugrott, és jó vadász módjára mindenekelőtt ismét megtöltötte a puskáját, majd még mindig csendben szitkozódva vállára kapta, és lassan megindult arrafelé, ahol szerencsésen leterített zsákmánya kinyúlva hevert az avaron.

Nagy, erőteljes farkas volt, szénfekete, mindössze kis szív alakú fehér folt volt a mellén, mely szinte világított a sötétben. A golyó bizonyára átmehetett a fején, mert az állat meg sem mocant.

– Még csak vonaglni sem láttam – motyogta maga elé csendben a vadász, és lehajolt hozzá, hogy kitapogassa a golyó által ütött sebet. Az egész fejet végigsimította, többször is ide-oda, azonban semmire sem akadt, még csak izzadtságot sem észlelt, és a holdfény felé tartott keze is tiszta volt, vérnek nyoma sem látszott rajta. – Hát ez elég fura egy lövés volt! – mormogta a vadász. – Érdekli a hóhért, hol van a seb, és mivel eltaláltam... – Húha! – szakította magát hirtelen félbe – csak nem él még mindig ez a fickó?

Feszült figyelemmel, lövésre kész puskával figyelte a ragadozó minden moccanását, mely ekkor kezdett életjeleket adni magáról, majd felkapta a fejét, és hirtelen bal mellső lábára állt.

Ben azonban tapasztalt vadász volt, már jó néhány vadat leterített ahhoz, hogy ez a mozdulat akár csak egy pillanatra is kétséges lett volna számára a farkas állapotával kapcsolatban. Első pillanatban persze szinte akaratlanul felkapta a puskáját, de ez tényleg csak egy pillanatig tartott, aztán azonnal félre is dobta, és hirtelen hetyke bátorsággal rávetette magát az egyre inkább magához térő és vadul védekezni kezdő állatra.

– Hohó, fiacskám! – kiáltott fel a fiatal vadász, és magában vad örömmel kuncogni kezdett, miközben karjának acélos erejével körülfogta a farkas vadul ellenkező testét – hohó, tehát egyszerűen csak érintő lövés volt*, hahaha, kapálózzál csak, kapálózzál csak szívecském, ebből a csapdából úgysem menekülsz, ha csak ki nem bújssz a bőrdőből.

*Ha a lövés csak érinti a vad gerincét vagy még gyakrabban a nyakát, és a golyó csak ütést mér a nyaki inakra és izmokra, de nem hatol át rajtuk, hatása földre vetheti az állatot, de csak rövid időre kábítja el, és a legcsekélyebb mértékben sem károsítja. Rövid időn belül rendszerint magához tér, és ha a vadász nem elég gyors puskájával vagy késével, felugrik, és nem ritkán messze lőtávon kívülre menekül. Az elképedt vadász pedig már csak a biztosnak vélt zsákmánya vad menekülését látja, mire magához tér csodálkozásából. A nyugati indiánok ezzel a módszerrel vadlovakat szoktak befogni, miközben persze több esik áldozatul, mint fogságba.

Az állat, amely eddigre teljes mértékben magához tért, csak most kezdte felfogni, hogy milyen felettébb kellemetlen helyzetbe került, és minden rendelkezésére álló erejével vad harapdálásba kezdett maga körül, és szabadságát kapálózzással és karmolással is igyekezett visszanyerni, de eredménytelenül. Ben úgy leteperte, mintha satuba került volna. Súlyos testével úgy ránehezedett, hogy a szegény tetten ért farkas végül teljesen kimerülten, erejét veszítve legalább is rövid időre kénytelen volt nyugton maradni.

De most hogyan tovább? Ölje meg? Ez persze némi nehézség árán sikerült is volna, mivel Ben övében mindig magánál tartotta borotvaéles vadászkését. De nem éppen most érte el kitűzött célját? Hiszen egy eleven, egészséges, sértetlen farkast akart elkapni, és most ebben a pillanatban itt tartotta leszorítva maga alatt, mint-ha az életben soha többé nem akarná elereszteni. De hogyan tudná megkötözni és visszatartani? Még csak egy bőrszíj sem volt nála, semmi más, csak a derékszíja, de egyáltalán hogyan merhetné megpróbálni? Ha csak egy kicsit is hagyja levegőhöz jutni, utána olyan küzdelem következik, hogy vagy súlyos sérülést okoz neki, vagy kénytelen szabadon engedni. Egyik éppoly rossz megoldás, mint a másik. És mi van, ha a súlyos állatot magával cipeli a faluba? Farkas nélkül egy fél órára lett volna szüksége, hogy odaérjen, vele együtt ennél sokkal több, de nem maradt más választása.

– Vagy, vagy – mormolta maga elé. – Vagy te, vagy én. Döntsön ez az este a boldogságomról, vagy boldogtalanságomról. Az ördögbe is, hiszen hányszor cipeltem már még egyszer ilyen nehéz özet, pusztán a nyomorult vadhús miatt. Csak nem hagy cserben ma este minden erőm, hogy legalább győzelmet arathassak ádáz ellenségem felett.

És ekkor gyors elhatározással szorított fogásán, hogy megfesse a dühödt kapálódzással védekező állatot. Jobb lábát maga alá húzta, vállát a mellette lévő kis fának vetette, és lassan felállt. A farkas háta volt feléje, balkarjával átnyúlt két mellső lába, jobbkarjával a lágyéka között, és olyan szorosan összefogta, hogy az állat fogaival egyáltalán nem tudott kárt tenni benne.

Puskáját persze kénytelen volt otthagyni, birkózás közben sapkája is leesett a fejéről, mindez azonban nem zavarta elhatározásában, és összeszorított fogakkal, a legszélsőségesebb megpróbáltatásokra felkészülve elindult furcsa és szüntelenül védekező terhével lépésről lépésre a távoli település felé.

A régi bírósági épületben eközben még mindig hangos és vidám volt az élet, egymás után készültek az édes és kellemes bó

lék, míg végül a helyiségben a gyertyáktól, az italtól és a tánctól olyan melege lett mindenkinek, hogy még az erdőre nyíló apró kis ablakokat is kinyitották, hogy beeressenek egy kis friss levegőt.

A hegedű hangja egyre szaporábban és áthatóbban nyekergett, a vendégek körtáncot jártak, a táncosok lábai egyre fűgében dobogtak a már simára taposott talajon. Metcamp különösen derűs hangulatban volt, és szegény Betsyt, aki egyébként makacsul ellenállt annak, hogy vele, vagy a vendégek közül bárki mással táncoljon, egyre csak „az én édes kis menyasszonyom”-nak szólította, kétszer az öreg Suttont is átkarolta, „apósom”-nak nevezte, és jókedvének nem volt határa.

De közbejött egy kis közjáték. Éppen vége volt az egyik számnak, és kezdték frissítőkkal kínálni a vendégeket. Betsy, akinek apja parancsára a felszolgálásra kellett ügyelnie, nem messze a bejárattól ült a felszolgálópult közelében, és Metcamp, aki szorosan mellette állt, unalmas hízeltégeket suttogott a fülébe, haragos pírt csalva a lány arcára, amikor valaki hirtelen hangosan dörömbölni kezdett az ajtón.

– Hallo! – kiáltott fel a vőlegény összerezzenve – micsoda barátságatlan lárma. Ki az?

A többi vendég hirtelen, csodálkozva fordult a zaj felé, amit azonban hallani lehetett, az megint csak dörömbölés volt, az előbbinél sokkal hangosabban.

– Ej, vigye el az ördög, micsoda szemtelenség, kiáltott oda Metcamp. Megnézem már, ki lehet az.

Gyorsan a kilincshez kapott, és feltépte az ajtót.

– Ha! – riadt vissza. Vad gyűlölettől izzó, kidülledt szempár meredt rá. Eltátott szájából, rémes fogsor közül kilógó véres nyelvvel vicсорított rá egy farkas feje. Olyan, amilyet csak rémálmaiban képzelhet maga elé az ember. Mögötte azonban, közvetlenül a rémséges álkapocs mögött ott volt még Ben Holik holtápadt, vad tekintete is, amit kísértetiesen világított meg a gyertyák fénye.

– A farkas! A farkas! – kiáltott fel riadtan Metcamp, futó pillantást vetve a hátborzongató látványra. – A farkas! – és vad igyekezettel utat törve magának a tolongva közeledő vendégek között odarohant az ablakhoz, és még mielőtt bárki ráeszmélt volna szándékára, vagy megakadályozta volna, nagy igyekezettel kiugrott a szabadba.

A hátrébb állók, akik még nem is láthatták, mi lehet ennek a fürgeségnek az oka, jót nevettek rajta. Akik közelebb voltak az ajtóhoz, kevésbé riadtan, mint Metcamp, maguk is döbbenten léptek hátrébb, és dermedt meglepetéssel szemlélték a furcsa jövővényt, aztán lassan kezdték felismerni Ben Holik holsápadt vonásait.

– A harangot! Gyorsan ide a harangot! – volt minden, amit a vadász rekedt, csak a legközelebb állók számára érthető hangon képes volt kinyögni. – A harangot! – nem bírom... nem bírom tovább!

– Szent isten! – kiáltotta Betsy, aki már Metcamp előbbi rémült kiáltásakor döbbenten az ajtóhoz ugrott, és alig hitt a szemének, szóhoz sem jutva, dermedten nézett kedvese holt sápadt, eltorzult arcára. Aztán kitört belőle: – Mindenható szent isten! Segítség! Segítség!

– A harangot! – nyögte ki mindössze Ben – Betsy a harangot, vagy menten megbénulnak a karjaim!

– A harangot? Miféle harangot? – kérdezték a körülállók vad összevisszaságban.

– Ó hát persze, a farkasharangot! – kiáltott fel a lány, hirtelen rádöbbenve a mindeddig felfoghatatlan helyzet lényegére. – Persze, a farkasharangot, csak egy pillanat Ben, csak néhány másodperc és máris hozom.

Fürgén kiosont az ajtón, közvetlenül a bestia vicsorgó fogai mellett. Annyira közel hozzá, hogy vállát szinte érintette vértől csöpögő nyelve, és átszaladt apja közvetlenül közelben álló házába, ahol a harang még mindig ott lógott a szögön a puska alatt,

ahová apja akasztotta, amikor visszajött. Gyorsan lekapta, és már rohant is vissza vele.

Odaát közben a férfiak is kezdtek magukhoz térni meglepetésükből. Az öreg Sutton odalépett hozzájuk, és gyorsan felfogva, miről is van itt szó, segíteni akart Bennek, át akarta venni tőle a farkast. A vadász azonban nem adta oda, mivel saját maga és az öregember biztonsága miatt nem merte kiereszteni a biztos fogásból, ha már egyszer a kezei között volt a bestia. Alighogy megjelent Betsy a haranggal, Sutton gyorsan kikapta a kezéből, a nyakörvet az egyre vadabbul harapdáló farkas nyakára csatolta, nem túl szorosan, de elég biztonságosan ahhoz, hogy ne tudjon lecsúszni a fején át, és nem is fojtogatta vagy akadályozta mozgásában.

De most hogyan tovább? Miután mindez megtörtént, mit tessen? A kitűzött cél már teljesült, de hogyan szabadulhat meg tőle? Egyszerűen elengedni ebben a felizgult állapotban persze nem lehet, mert ahelyett hogy elmenekülne, akár ellenségeivel is szembefordulhat, és balesetet okozhat. A végén még ahelyett, hogy szabadon engednék, kénytelenek lennének megölni. A harang csörömpölése egyre jobban kezdte nyugtalanítani a foglyot, igyekezete egyre vadabbá vált, amint a szegény vadász ereje kezdett egyre inkább alábbhagyni. Jóllehet a férfiak közül néhányan kötelekkel igyekeztek segítségére lenni, sőt egyikük csinált is gyorsan egy hurkot, amivel a nyakát akarta elszorítani, míg el nem veszíti eszméletét, és úgy már ki lehetne vinni az erdőbe. Ez azonban túl veszélyes próbálkozás lett volna, mert ha az állat közben károsodik, kárba veszne az egész igyekezet. Ekkor Betsy, aki ott állt a kavarodásban, és közben kedveséért aggódva némán fogta fejét rémültében, és végighallgatta az ezerféle egyre újabb ötletet, mit kéne tenni, aztán mégsem, hirtelen felkiáltott:

– Vidd ki Ben a kertbe! Ahol kanyarodik a folyó, le van omolva a part, és ott dobd le, onnan csak a másik part felé tud kiúszni!

– Istenem, milyen igaza van a lánynak – kiáltotta az öreg Sutton, és Ben már indult is a ház körül a jelzett hely felé. A kerí

tést, ami még elválasztotta a kerttől, segítői pillanatokon belül átszakították, és néhány másodperccel később a farkasvadász már a meredek partnál állt, melynek alján ott zubogott a kis hegyi folyó. Betsy karjánál fogva vezette odáig, nehogy egy lépéssel tovább lépjen, és maga is lezuhanjon.

– Most Ben! – kiáltott felé, miközben hirtelen visszatartotta.
– Most dobd le!

– Hála istennek! – mormolta Ben, és miközben széttárta karjait, a sötét test máris ott bukfencezett lefelé a laza partfalon majd nagy csobbanással belezuhant a fölötte összezsapodó áramlatba.

Néhányan odaszaladtak gyertyákkal a kezükben, és a gyenge fénynél még látták, amint az elszabadult farkas fekete feje levegő után kapkodva, és hevesen prüsszkölve átküzdi magát a folyón. A túlsó parton azonban jól hallhatóan hangosan csilingelni kezdett a lazán rögzített harang. Az állat le akarta rázni magáról a vizet, az idegen hangtól azonban úgy megrémült, hogy hirtelen felugrott a part magasabban fekvő részére, és ezután még hosszasan hallani lehetett a harang nyelvének egyenletes ütéseit, amint a farkas a fajtájára jellemző hosszú galoppban menekülni igyekezett, de ekkor már nem ellenségei elől, akiktől nem is félt olyan nagyon, hanem a torka alatti elviselhetetlenül éles hang elől.

– Hahahaha! – nevetett fel végre Ben, dermedt karjait a levegőben lóbálva, félbeszakítva ezzel a férfiak néma hallgatódzását, amivel a harang egyre távoldó és elhaló hangját figyelték. Rajta van, istenem, még mindig rajta van, ezt csinálja utánam Mr. Metcamp!

Metcamp? Tényleg, hol is volt Metcamp tulajdonképpen egész idő alatt? Az ég tudja, a Washita környékén egyetlen lélek sem látta többé, menekülése az ablakon át kétségtelen tény volt, mert erre volt elég tanú, az ablaktól nyomai pedig messzire vezettek az Arkansas felé. Minden csomagját otthagytá, még a kalapját is anélkül, hogy legalább írt volna értük, és Bennek minden bizonynyal igaza volt, amikor úgy vélekedett, hogy rossz lelkiismerete üzte el őt a hegyekből.

És mi történt Betsyvel?

Szeretném megkímélni az olvasót a részletek hosszan tartó elmondásától, csak pár szóval említenék meg még néhány fontosabb eseményt, így a történetek lényegét sokkal jobban el tudja képzelni mindenki saját magának.

Mr. Metcamp valóban nagy igyekezettel menekült el a helyszínről. A levél, melyet a Washita vidékén tartózkodása idején kapott, kétségtelenül hamisítvány volt. Még ugyanabban a hónapban ugyanis a helybeliek azt hallották egy utazótól, hogy Metcamp nagybátyja körülbelül négy héttel az ő Washitához érkezése előtt csődbe jutott, és az a bizonyos örökség még annál is rosszabb volt, mintha Metcamp magától koldusbotra jutott volna, mert az elhunyt hatalmas adósságot hagyott maga után. Ezek után úgy gondolta, hogy könnyedén meghódítja a gazdag farmer lányát, és így érthető, hogy igyekezett mindent megtenni veszélyes vetélytársának ellehetetlenítése érdekében.

Az is egyre nyilvánvalóbbá vált, hogy ő volt az, aki kiszabadította a csapdába került farkast, legalább is a település lakói nyíltan beszéltek erről, az öreg Sutton pedig magától érthetően igen szégyellte magát, hogy ilyen előzmények után akár csak szóba is hozza a vejének szánt fiatalembert.

Már tíz év telt el a fenti események óta, és Sutton, az öreg farmer békésen alussza örök álmát saját kertjében a virágokkal tarkított zöld pázsit alatt, Ben Holik pedig feladta a bizonytalan vadászéletet. Derék farmer lett belőle, és három fiával és két lányával, akik kilencéves házassága alatt születtek, olyan boldog és megelégedett ember, amilyen széles e világon egyáltalán lehetséges. Csordái rendkívüli mértékben gyarapodtak, mert a farkasokat tényleg elűzte a környékről a farkasharanggal lármázó társuk, szántóföldjeit pedig szintén számos hektárnyi termékeny földdel gyarapította. Ott pedig, ahol annak idején elevenen befogta a farkast, azon a tüneményes domboldalon épített egy kis házikót, és annak a szerencsés estének az emlékére a farkasharang nevet adta neki.

Mézesfa

Az Észak-amerikai Egyesült Államokban nagyon sok a vad-méh. Lépeiket odvas fák vagy ágak üregeiben építik, és töltik meg kiváló mézzel. Mézesfák felkutatásával foglalkoznak például Illinoisban, ahol a hatalmas kiterjedésű, virágzó prérók igazi paradicsomnak számítanak a méhek számára, de a vadász Missouriban, Arkansasban, Louisianában és Texasban is szorgalmasan igyekszik megtalálni azokat a helyeket, melyek édes fosztogatás lehetőségét ígérk, és a méz nemcsak csemegét jelent számára, hanem táplálékának fontos része a szárított és füstölt vadhús és medveszalonna, aszalt tök és morzsolt kukorica mellett.

A méhek utáni vadászat igen egyszerű módszerrel történik. Ha a vadász mézesfát szeretne találni, és a közvetlen közelben nincsenek mézelő virágok, ahol láthatóan dolgoznak a méhek, és ahonnan repülési irányukat meg lehetne figyelni, akkor olyan helyen, ahol sejti, hogy méhek is vannak, egy kisebb tisztáson, vagy ha ilyen nincs, akkor vadászásával bozótot irt egy kisebb területen, annak közepén egy földbe szúrt botra ráköt egy csokor levelet és azt bespricceli hígított mézzel.

A méhek rövidesen rátalálnak az édes csalétekre, és miután felveszik rakományukat, felemelkedve kisebb, majd egyre nagyobb köröket írnak le, mintha keresnék a helyes irányt, aztán hirtelen nyílegyenesen kilőnek fájuk felé, hogy hazaszállítsák a zsákmányt.

A méhvadásznak mindenekelőtt a pontos irányt kell megfigyelnie, amerre a megrakodott méhek elrepülnek. Ehhez persze jó szemre van szükség. Amikor megvan az irány, csalétkét kétháromszáz lépésnyi távolságra az elrepült méhek után viszi, és bevárja, míg azok újra rátalálnak. Ez nem is tart sokáig, aztán innen újra megfigyeli repülési irányukat.

Ha továbbra is tartják ezt az irányt, akkor az biztos jele annak, hogy a fa még odébb van, így aztán a mézzel bespriccelt leveleket

mindaddig tovább kell vinni, míg a méhek egyszer csak visszafelé repülnek. A vadász ekkor tudja, hogy túlment a mézesfán, és annak a jelenlegi és előző megfigyelési pont között kell lennie, és ettől kezdve gondosabban és figyelmesebben végzi megfigyelését.

Amikor már közvetlenül a fánál van, ahol a méhek munkálkodnak, akkor bizonytalan emelkedésük és cikk-cakkban történő röpködésük biztos jele a lép közelségének. Olykor előfordul, hogy nehezen lehet észrevenni a kis nyílást, amely a fészek bejárata, és ahol a világos ég felé tekintve a vadász észreveheti a szorgalmasan ki-be röpködő fekete pontokat.

Mézesfákat persze minden évszakban szorgalmasan keresnek és találnak, a fát azonban nem szabad bármikor kivágni, mert például tavasszal, miután az egész raj a tél folyamán a behordott mézen élt, csak nagyon kevés mézet lehetne találni. A fát azonban, mielőtt az alkalmas időben ki lehetne vágni, egy másik vadász is felfedezheti, és így vita keletkezhet, hogy ki a jogos tulajdonos. Ennek elkerülése érdekében a vadászok maguk között megállapodtak egy erdei törvényben, amely szerint azt illeti meg a mézesfa tulajdonjoga, aki először rátalált. A fát megjelöli, ami úgy történik, hogy levág egy darab kérget, és az így keletkező felületbe késével bevési nevének kezdőbetűit, vagy ha van ismert azonosító jele, akkor azt. Ettől kezdve a fát baltával csak a tulajdonosa vághatja ki, akár öt-tíz évig is állva hagyhatja, mivel az övé, és a gyakorlatban az ilyen tulajdonjogot csak azok hagyják figyelmen kívül, akik arra is képesek, hogy ellopják szomszédjuk lovát, vagy tehenét.

Amikor 1840-ben a Mississippi mentén nádvágással foglalkoztam, és a vágott nádat az északi vidékek kereskedőinek juttattam el, egy lefelé tartó gőzhajóról Tennessee államban kirakattam magam egy nádasnál, és ahol ha nem az erdőben tartózkodtam, egy ottani favágó kunyhójában éjszakáztam.

A házban három fiatalember is lakott, közülük ketten a férfi fiái voltak, a harmadik fiatal fickót pedig magához vette, hogy segítsen neki tűzifát kitermelni a közelben kikötő hajók számára, és mi négyen rövidesen jó barátok lettünk. Vadásztunk a mocsárvi

déken, halásztunk a mellékfolyókban és vitorláztunk a Mississippi, éjszakánként kutyaalkával (tizenkilenc kutyánk volt, első-sorban medvevadászatra betanítva) mosómedvéket és opossumokat hajkurásztunk, röviden mondva igen kellemes életet éltünk, és kiválóan éreztük magunkat. Az az idő most már úgy van mögöttem, mintha álmodnék, és nagy örömmel emlékszek vissza a boldog, gondtalan órákra, melyeket ott töltöttem.

Csak egyetlen ellenségünk volt odafent, és ez egy másik farmer vagy telepes volt, Mr. Bowley, aki később telepedett le a közelben, és későbbi érkezése ellenére az egész környékre igényt tartott, mert földet művelt, vagy legalább is belekezdett, hogy a földet művelhetővé tegye, miközben Dehart főként azzal foglalkozott, hogy tüzelőnek való fát vágott ki a gőzhajók számára. Egy kis kertet azért ő is kialakított magának, ahol néhány bokor krumplit, tököt és dinnyét termesztett, ennek alapján elsőbbségi jogra tartott igényt, mert ugyebár ő itt már régebben műveli a földet, aminek az lett a következménye, hogy a két szomszéd nem igazán volt baráti viszonyban. A helyzet talán még rendezhető is lett volna, ha Bowley nem lett volna egyébként is összeférhetetlen és civakodó ember, akivel képtelenség volt szót érteni, és ezért kettejük között sohasem szűnt meg a kötekedés.

Erre különben is elég okot adott eltérő politikai nézetük. Bowley Wigh-párti volt, mi pedig valamennyien, Dehart különösen, lelkes demokraták voltunk. Az akkori elnökválasztás alkalmával a Wigh-pártiak mindent megtettek annak érdekében, hogy Harrison tábornokot bejuttassák a Fehér Házba (ami végül sikerült is nekik). Kettejük között mindez fergeteges jelenetekhez és sűrűlódásokhoz vezetett. Azonban nem ezt akarom itt elmondani, mivel épp annak idején, amikor odaérkeztem, még Harrison tábornok megválasztásánál is sokkal jobban megkeserítette a kedélyeket egy mézesfa, melynek tulajdonjogáért civakodtak, és ami tényleg komoly viszályhoz vezethetett.

Dehart ugyanis februárban, még mielőtt Bowley letelepedett volna, a fent leírt módon derítette fel a Mississippi partjától talán nyolcvan lépésnyi távolságra lévő hatalmas, a mocsárvidéket ked

velő majomkenyérfa egyik vastag ágát. A fát a szokásos módon megjelölte, de az ágat nem akarta levágni, mert abban az évszakban feltehetően nem sok mézet talált volna benne, és ezért úgy gondolta, hogy őszre hagyja a szüretet.

A nyár folyamát aztán Bowley odaköltözött, és kerítésével nem csak a fát kerítette a területéhez, hanem ráadásul rönkházát a hatalmas fa által védett árnyas helyre építette. A fa környezetéből minden egyéb növényt kiirtott, hogy helyhez jusson, és úgy tűnt, kezdetben észre sem vette a fatörzsön a jelet, amely arra figyelmeztetett, hogy a fán lévő méhcsaládot valaki beazonosította, és tulajdonának tekinti. Dehart sem gondolt rá rögtön, neki az egész szomszéd telep nem tetszett, és amikor végül eszébe jutott a megjelölt mézesfa, átment Bowleyhez, bejelenteni igényét, de az megtagadta, hogy elismerje jogait. Szerinte az általa elfoglalt terület az elsőbbségi jog hatálya alá esik, valamennyi fával együtt, ami rajta van, különösen az, amelynek védelme alatt házát felépítette, és bár nem csinálna különösebb ügyet abból, ha szomszédja az ő területén kivágna egy korábban megtalált mézesfát, az viszont eszében sem volna, hogy hagyja kivágni feje fölül a házának árnyékot adó fát egy vacak vödör mézért.

Dehartnak persze az volt az ellenvetése, hogy nem is gondolt a hatalmas fa kivágására, csak azt az ágat szeretné levágni, melyben a méhek tanyáznak, az pedig a házzal pont ellentétes oldalon van, és így a ház árnyékolását és védelmét nem befolyásolja.

Bowley azonban nem hagyta magát meggyőzni. A fa az övé, a háza mellett áll, senkinek sincs joga hozzá, hogy baltával vagy fűrészszel nekimenjen, és levágja annak egyik ágát, és kitarzott ezen véleménye mellett. Egyébként úgy nyilatkozott, hogy bárkit, aki az orra elől erőszakkal el akarja kaparintani a mézet – Dehart már tett ilyen irányú fenyegető kijelentést – úgy fog kezelni, mint egy betörőt, azaz golyót ereszt az irhájába. Azt persze valamenynyien jól tudtuk, hogy ilyen esetben a törvény az ő oldalán állna, mivel a mézesfa jelölésére vonatkozó megállapodás csak a telepek között jött létre, és ilyen ügyet az állam nem szankcionálna. Bennünket felháborított a fickó aljas viselkedése, és fél éjszakán

át azon morfondíroztunk, hogyan tudnánk akaratunknak érvényt szerezni. A mézesfából most már elvi kérdés lett, és törtük a fejünket, miként tudnánk átverni az öreget, és eredményt elérni.

Ekkor persze még nem volt ősz, és Deharték azzal vigasztalták magukat, hogy addig még bármi megtörténhet, és talán rövid időre az öreg eltávolítására is ki lehetne találni valamit, ami persze nem maradna kihasználatlanul. Éppen azon a héten az egyik fiú kiderítette, hogy Bowley kisebb túrara akar indulni Memphisbe, hogy bevásároljon. Tennessee államban ez volt hozzánk a legközelebbi város. Ugyanazon az estén azonban Dehart dühöngve jött haza és átkozódva mesélte, hogy Bowley egyik négerével találkozott az erdőben, és tőle hallotta, hogy Bowley holnap délután az első lefelé haladó gőzessel Memphisbe akar utazni, de azt megelőzően a mézes ágot le akarja vágni, és ki akarja szedni belőle a mézet.

Az öreg erdőlakó véleménye szerint ezzel a szomszéd már túl messzire merészkedik szemtelenségével, és így már a körmünkre ég a tűz, és mivel másnap reggelig már nem sok idő volt hátra, elhatároztuk, hogy mi is ilyen szélsőségesek leszünk, és az öreg fősvény orra elől és háza fölül még ezen az éjszakán elkaparintjuk a mézeságot. Bob, Dehart idősebbik fia csupa tűz és láng volt dühében, és esküdözött, hogy mindenképpen meg akarja szerezni az ágot, még akkor is, ha az öreg Wigh-párti gazemberre kénytelen lesz rágyújtani a házát, vagy golyót röpíteni a fejébe. Talán tényleg meg is tette volna.

Közvetlenül naplemente után kezdtünk készülődni, mert még azt sem akartuk, hogy a környezetünkben lévő négerek megsejtsék, mire készülünk. Mindenképpen el akartuk kerülni az esetleges pletykát és tervünk megghiúsítását. Egy jó éles fűrész volt a legfontosabb eszköz, és kötél, amivel majd leeresztjük a fáról a lefűrészelt ágot. Puskáinkat egyébként szintén megtöltöttük azzal a szilárd elhatározással, hogy válaszolunk egy esetleges támadásra. Este tíz óra felé, amikor számíhattunk arra, hogy Bowley és övéi már lefeküdtek, mindent levittünk a csónakba, eloldottuk a kötelet, és ronggyal betekert evezőkkel elkezdtünk felfelé evezni.

Bob Dehart minden talpalatnyi földet ismert a környéken, magát a fát úgyszintén, melyben a méhek tanyáztak, hiszen korábban néhányszor már fel is mászott körülnézni, mi a helyzet. Jelenlegi egész vállalkozásunkat is ő vezette, melyben egyébként az öreg Dehart nem is vett részt. Elegen voltunk mi négyen fiatal fickók. A hóhér sem törődött a veszélyekkel, ha valami jó heccről volt szó, és egyetlen, ami még némi gondot okozott nekünk, az két jól megtermett kutya volt, melyeket Bowley tartott a házában, és ezek nem hangoskodhattak, ha nem akartuk, hogy tönkretegyék egész tervünket. Bob azonban jól ismerte a kutyákat. Állandóan vadászni járt haverjaival a környező erdőkben, és a két kutya gyakran napokon át velük tartott, hogy némi húshoz jussanak, mert odahaza keveset kaptak. Bowley sohasem vadászott, és elég fősvény volt ahhoz, hogy túl gyakran vágjon saját állatai közül.

A csónakba ezért a kutyáknak is beraktunk megfelelő húsadagot, és Bob előre ment, hogy mindenekelőtt megnyugtassa őket. Ez szerencsésen sikerült, sőt jobban, mint amennyire reméltük. Csónakunkkal kikötöttünk a meredek part mellett, Bob kiszállt, mi pedig odalent a megállapodás szerinti, bagolyfecskét óvatosan utánzó jelzésére vártunk, ami a veszély elhárultát jelentette.

Lassan, a legcsekélyebb zajt is kerülve pont ott léptünk a partra, ahol Bowley kikötötte csónakját, mely üresen és könnyedén himbálódzott a vízen. Szerencsétlen kimenetel esetén ezzel üldözőbe vehetett volna minket, ezért rövid haditanács alapján úgy döntöttünk, hogy bár nem rongáljuk meg, de azonnali használatra alkalmatlanná tesszük. A csónak egyik oldalát lenyomva teleeresztettük vízzel, aztán ezen a problémán megnyugodva csendben és óvatosan felmásztunk a partra, ahol Bob már türelmetlenül várt ránk. A két kutya ott heverészett mellette, és amikor érkezésünkre morogni kezdtek, simogatva megnyugtatta őket.

Az időt tovább nem fecsérelve odaosontunk a fához. Az időjárás kedvező volt számunkra, mert esni kezdett, és szél süvített az erdőn át. Bobra várt ekkor a legnehezebb feladat, felmászni a hatalmas törzsre és odafent átfűrészelni a vastag ágat, majd leereszteni. Egyedül ő tudta, hogy melyik az. Igen nagy segítségére

volt egy hosszú, vékony oszlop, amit a ház közelében találtunk, ezen némi nehézség árán felmászva sikerült elérnie az alsó ágakat. Szerencsés felérkezése után csendben leeresztett egy vékony zsinórt, amire rákötött egy fehér zsebkendőbe csomagolt kavicsot, hogy a lent várakozók könnyebben megtalálják. Ehhez aztán hozzákötöttük a kötelet, amit felhúzott magához. Egyik végét a mézesághoz kötötte, a másik végét egy másik ághoz, nehogy az átfűrészelt ág hirtelen lecsapódva zajával felébressze a ház gazdáját.

Amikor mindezzel megvolt, Bob a legnagyobb óvatossággal fűrészelni kezdett odafent, és számításunk szerint, akik türelmetlenül álldogáltak odalent a fa alatt, már elég mélyen befűrészelhette az ágat, amikor hirtelen abbahagyta, és előre megbeszélt jelt adott a lelógó kötél meglóbálásával. Engem küldtek fel, aki meglehetősen ügyesen másztam fára, hogy nézzek utána, mit akar, mivel nem mertünk egymásnak kiáltani, hiszen a hangzavar könnyen a rettegett ellenfelünk fülébe juthatott volna. Bob nagyon elégedett volt, amikor felértem hozzá, és eszében sem volt, hogy visszaeressen, mert a súlyos ág lehető legzajtalanabb leeresztéséhez segítségre volt szüksége. Már majdnem végzett az ág teljes átfűrészelésével, amely ekkor a meglehetősen messzire kinyúló részének súlya miatt kezdte megadni magát. Miközben még fűrészelt, igyekeztem óvatosan megtartani az ágat, hogy lehetőleg ne szakadjon le a saját súlya alatt. Azonban túl nehéz volt, a hely pedig, ahol meg tudtam volna tartani túl veszélyes és nehezen elérhető volt, amit nem mertem megkockáztatni, és amikor már alig tartotta valami, igyekeztem ellenére hirtelen letört, de a kötél megakadályozta abban, hogy lezuhanjon, így aztán nagy zajt csapva nekivágódott a fa törzsének.

– Vau, vau, vau! – harsant fel az egyik kutya ugatása, mivel valószínűleg bosszanthatta az ismeretlen zaj, a másik még várt, hátha valaki megnyugtatja őket, aztán az is hirtelen lármázni kezdett. Először csak néhányat és szaggatottan vakkantott, ennek aztán véget vetett, és hangos vonyításra váltott.

– Na ezt jól megcsináltuk – suttogtam csendben társam felé, jóindulatú rosszallásomat kifejezve – azok az átkozott bestiák most rázendítettek, és nem fogják abbahagyni, míg odabent az egész házban ki nem tör a forradalom, közben mi meg idefent üldögélhetünk, csapdába esve.

– Míg ki nem világosodik, ez a legjobb rejtekhely – morogta Bob – kérdés csak az, hogy mi lesz azután. Vigye el az ördög azt az átkozott dögöt, alig lehet elviselni, a nyüsztését.

Az ág ott lógott lefelé, felül megtartotta az erős kötél, a szélvihar pedig ide-oda csapkodta. Bob mielőtt nekikezdett a fűrészelésnek, sáljával betömte a fészek bejáratát, egy körülbelül három coll átmérőjű lyukat az ágon, hogy a méhek ne tudjanak kirepülni. A lefűrészelt vége azonban szintén üreges volt, és amint később kiderült, egészen odáig tele volt mézzel. A méhek bizonyára felfedezték az új kijáratot, mert hallottuk, amint egyenként kizümmögnek a lyukon, és a sötétben zavartan felrepülnek a fa csúcsa felé.

– Nincs más megoldás, le kell eresztenünk az ágat – szólt hozzám csendesen Bob – mert ha sokáig így marad, a nyíláson kifolyik az összes méz, ami benne van. Vajon hol rejtőzködhet két másik társunk?

Pillanatra hallgatózni kezdtünk, és ekkor odalentről hirtelen ajtócsapódást hallottunk.

– Fogd meg! – szólalt meg odalent valaki, aki előbb néhány másodpercig hallgatózhatott kifelé, bizonyára valami gyanúsat hallhatott, vagy legalább is úgy gondolta. – Fogd meg Deik, fogd meg Pollo!

Pollo, a fiatalabbik kutya boldogan üdvözölte gazdáját, először körülugrálta, aztán ugatni és nyüsztíteni kezdett a fa felé, melyen ültünk, és pont úgy viselkedett, mintha be akarna mutatni bennünket. Szerencsére ezekben a percekben úgy zuhogott, mintha dézsából öntötték volna, Bowley pedig éjszakai negligzében volt, és nem mert kijönni, különben feltétlenül észre kellett volna vennie a lelógó ágat, és akkor tényleg fogságba estünk volna odafent.

A házban valaki érdeklődhetett, hogy mi bajuk van a kutyáknak odakint, mert Bowley beszólt:

– Mi lenne, bizonyára egy opussum miatt vannak így felháborodva, de ki sem lehet menni, úgy ömlik. Majd vigyáznak rá, mígivilágosodik, hogy ne tudjon lejönni a fáról. Fogd meg Pollo, fogd meg kutyácskám, te is figyelj, Deik, és vigyázz rá!

Aztán hallottuk, hogy becsapódik az ajtó, és ekkor Bob anélkül, hogy akár egy szót is szólt volna, lassan leeresztette az ágat. Az eső annyiban jól jött nekünk, hogy csúszósabbá tette az ágakat, a kötél így könnyebben csúszott, és rövidesen éreztük, hogy az ág leért a földre. Semmivel sem maradtunk fent tovább, mint muszáj volt, és örültünk hogy megszabadulhattunk bizonytalan helyzetünkől. Gyorsan lemasztunk a legalsó áig, és átvetve rajta a kötelet lelógattuk a földre, és a kötél két ágát összefogva leereszkedtünk rajta.

Két bajtársunk közben lebontotta a kötelet a mézeságról. Gyorsan felkaptuk, persze igen nehéz volt, lihegve nekilódultunk vele a part felé, a két fiatal kutya pedig farkcsóválva követett bennünket. Nagyjából ahol a csónakunk volt, ledobtuk a meredek partfalon, rárángattuk a csónakra, ami a nagy súlytól kis híján elmerült. A szanaszét meredező ágak miatt lehetetlen lett volna evezni, a vízbe lógók pedig erősen fékeztek volna a haladást. A fiatalabb Dehárt ezért nekiesett az akadályt jelentő oldalágak lefűrészelésének, melyekben úgysem volt méz. Bob pedig, mivel más a kutyák miatt nem is kockáztathatta volna meg, visszamászott a partfalon és visszaszaladt, hogy lehúzza a fáról lelógó kötelet, és lehozza a csónakhoz.

Odalent éppen elkészültünk annyira az ággal, hogy az evezésben ne akadályozzon bennünket, és súlya is legalább a felére csökkent, amikor odafent a háznál az egyik kutya fájdalmas üvöltésben tört ki, majd elkezdett nyüszíteni. Mint később kiderült, amint Bob lerántotta a fáról a kötelet, háton találta vele a kutyát.

– Az ördög vinné el ezt a bestiát! – átkozódott a fiatal Dehart – ha rajtam múlna, már régen átvághattuk volna mindkettőnek a torkát.

– A csónakba, a csónakba! – kiáltotta ekkor a másik – a kutyauvöltés megint előcsalja az öreget, és Bob is mindjárt itt van.

Ezt a tanácsot nem lehetett figyelmen kívül hagyni. Kiszabadítottuk a csónakot az iszap fogságából, beugrottunk üléseinkre, és alig kaptuk fel az evezőket, hogy készen álljuk a csónak eltasztására, amikor a ház felől lövés dördült, és ugyanabban a pillanatban Bob teste a meredek partfalon lezuhant a homokra.

– Átkozott gazember, ez az életedbe fog kerülni! – kiáltotta a testvére felkapva puskáját, de még mielőtt kiugrott volna a csónakból a partra, lezuhant testvére már fel is tápáskodott, és néhány ugrással a kötelet maga után húzva a csónakban termett.

– Tűnés! – kiáltotta, miközben nevetve bemászott – tűnés, de gyorsan, a lövés jó ötlet volt az öreg részéről, de rosszul célzott. Tűnjünk el, mert van még egy puskája a házban. Máris nekifeszültünk valamennyien az evezőknek, és pillanatokon belül bent voltunk az árban, de szinte ezzel egyidejűleg felbukkant egy sötét alak a parton és felénk kiáltott: Állj! Állj, vagy lövök!

– Lőjjél csak, és légy átkozott! – morogta Bob a szakállába. Előre, fiacskáim! Ez az örült tényleg képes lenne rá. A rugalmas evezők szinte meghajlottak inaink megfeszített igyekezetére. Az öreg Bowley azonban, talán észrevette, hogy mi történt, vagy sem, de nem vesztegette az időt különféle rigmusokkal, mert evezés közben arccal a part felé ülve már is láttuk puskájának élesen felvillanó torkolattüzét az éjszakában és szinte ugyanabban a pillanatban a golyó közöttem és a fiatalabb Dehart között átsüvítvé becsapódott, de szerencsére nem a csónak testét lyukasztotta ki, hanem az elcsórt ágak a csónak orra felőli részét érte a találat.

– Klapp! – nevetett fel Bob, utánozva a becsapódás zaját – figyeljetek csak, hátha mégis lyukat ütött valahol, és szivárogni kezd a csónak!

– Azt hiszem, az ágat találta el – mondta a fiatal fickó, aki Dehartéknál dolgozott.

– Akkor megmenekültünk – kiáltotta Bob nevetve – és most rugaszkodjatok neki fiacskáim, hogy mihamarabb beérjünk a folyó közepére, és látótávolságon kívül legyünk.

– Nem is volt szükség további biztatásra. Igyekeztünk, ahogy csak erőnkől kitelt, és a part felől hallottuk a vad átkozódást. Ellenségünk bizonyára rábukkant elsüllyesztett csónakjára, amivel persze lehetetlen volt üldözőbe vennie bennünket, és így már semmitől sem kellett tartanunk. Ennek ellenére továbbra is igyekeztünk egyre távolabb kerülni, és a part nemsokára már csak egy sötét csík volt a hátunk mögött, ahonnan már képtelenség lett volna felismerni a kis csónakot, még kevésbé tüzelni rá. Egy ideig tovasodródtunk az árral, aztán saját házuk felé tartottunk, ahová szerencsésen meg is érkeztünk napfelkelte előtt egy órával.

Mr. Bowley, akiben a legcsekélyebb kétség sem merült fel, hogy ki üzte vele a szemtelen, vagy ahogyan ő mondta pimasz játékot, és feljelentéssel fenyegetődött, de a jogos tulajdont igen-csak nehéz megállapítani a vadonban, a mézet pedig rövidesen elfogyasztottuk, mielőtt Memphisben felhajthatott volna egy ügyvédet, hogy egyáltalán utána érdeklődjön, mit tehet.

Persze jó kis strapa volt annak a kevéske méznek megszerzése és nem csekély veszéllyel járt. Minden bizonnyal sokkal egyszerűbb és veszélytelenebb lett volna akár három másik mézesfának a felderítése a környéken, ennek ellenére egyikünk sem bánta meg az éjszakai kalandot, és a kiürített ág amolyan győzelmi trófeaként még sokáig ott hevert a házuk tetején.

Tartalomjegyzék

A halott útvámszedő	1
A baba.....	35
A detektív	71
A horkoló.....	149
A hullarablók.....	157
Amit velem tettél, azt teszem veled.....	189
Aranytömbök.....	209
Az örökség.....	232
Farkasharang.....	305
Mézesfa	335
Tartalomjegyzék.....	346

A fordító további fordításai a Magyar Elektronikus Könyvtár kínálatában:

Kraft, Robert:	Starke Egy modern bőrharisnya
Laverrenz, Viktor:	Az afgán kém
Gerstäcker, Friedrich:	A Wendelsheim örökség